

ρήση δὲ ὁ κ. Κρεστενίτης, νὰ τοῦ εἰπῶ, ὅτι ἤλθονεν νὰ καταλύσωμεν τοὺς νόμους καὶ οὐχὶ νὰ πληρώσωμεν αὐτοὺς.

Θ. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ. (Ἐπισημὸς ἐξωτερικῶν). Ὁ κ. πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὴν δικαίωμα ἢ καθήκον, τὸ ὁποῖον τῷ ἀνέθηκε τὸ ἄρθρον 12 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, τὸ καθήκον ν' ἀγορεύῃ ἐν ὀνόματι αὐτῆς, καὶ νὰ διαρκυνῇ τὸ φρόνημά της, ἐνόμισεν, ὅτι διαρκυνεῖ τὸ φρόνημα ἡμῶν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν ἡμῶν νὰ συναινῇτε νὰ γράψῃ ἐπιστολὴν πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα τὸν Βασιλέα, καὶ νὰ συγχάσῃ τὴν Μεγαλειότητα τοῦ καὶ τὴν Σιδοαστὴν Βασιλισσάν δὲ τὴν βαπτίσαν τὸν Βασιλικὸν Πρίγκηπον. Ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς ἐκ Κελαδρότων, μηδὲν καθεστέρων τοῦ ζήλου καὶ τῆς ἐπιθυμίας, τὴν ὁποῖαν ὅλα τὰ μέλη τῆς Βουλῆς αισθάνονται νὰ ἐκφράσωσι τὰς συγχρητηρίους εὐχὰς τῶν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασιλισσάν, ἔλαμψε τὴν παρατήρησιν ὅτι, ἀν καὶ δὲν ἀρισθύνται παντάπασι τὸ φρόνημα καὶ τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς, νομίζει ὅμως, ὅτι ὁ τύπος διὰ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ ἐκφρασθῇ τὸ φρόνημα τοῦτο τῆς Βουλῆς, δὲν εἶναι συγκατασκευασμένος ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ, καὶ προέβη νὰ παραστήσῃ εἰς ὑμᾶς, ὅτι πολὺ ἐνδεχόμενον εἶναι ὁ τρόπος οὗτος, τὸν ὁποῖον ὁ κ. πρόεδρος σὺς ἐπρόβαλε, νὰ μὴ ᾖναι ἐπαρκές. Προσέθηκε μάλιστα, ὅτι πανταχοῦ, ὅπου τὸ συνταγματικὸν σύστημα ὑπάρχει, δὲν ὑπάρχει ἡ συνήθεια ν' ἀνακοινῶνται μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐξουσιῶν τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπαρχουσῶν, τὰ φρονήματα, ἢ αἱ ἀνάγκαι δι' ἐπιτηδεύων. Ἐγὼ λαμβάνων τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἀμειωμένης τάξεως δὲν προτιθεμαι θεοδωῆς νὰ συντελέσω κατὰ τι εἰς τὸ νὰ ἐπικρατῶ τὸ φρόνημα τῆς Βουλῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκφράσεως τῶν συγχρητηρίων εὐχῶν, διότι ὁ κ. Πετιμεζᾶς δὲν ἠμειώθη τῆς τοῦτο, ἐπομένως ἡ θέσις μου ὡς συμβούλου τοῦ Στέμματος, δὲν μοι φέρεται δυσκαλίαν. Λαμβάνω τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ τρόπου, τὸν ὁποῖον ὁ κ. πρόεδρος προτείνει, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ κύριος Πετιμεζᾶς ἐπρόβαλεν ἀντιφράσεις. Εἰς ἄλλα κράτε πρὸ ἡμῶν συνταγματισθίντα, καὶ δύναμαι νὰ σὺς ἀπαρέω τὴν Γαλλίαν, ὅτε εἰσέχθη ἐκεῖ τὸ κοινοβουλευτικὸν σύστημα, ἐξεδόθη νόμος, ὁ ὁποῖος ἐκανόνιζε τὰς σχέσεις τῶν νομοθετικῶν σωματείων πρὸς ἀλλήλα, καὶ διέγραφε τὰς περιπτώσεις κατὰ τὰς ὁποίας ἀντιλήψειςοντο διακοινώσεις, προερχόμεναι, εἴτε ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ καθήκοντος τῶν ἐξουσιῶν τῶν καθισταμένων ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἢ ἀνακοινώσεως προερχόμεναι, ἐκ τῆς ἀνάγκης καθήκοντος παραπλησίον πρὸς αὐτὸ, τὸ ὁποῖον ἐπρόταθον σήμερον νὰ γένηται. Ὑπάρχον εἰδικὸς νόμος κανονίζων τὴν περίπτωσιν ταύτην καὶ τὴν θεραπείαν, οὗτος ἢ ὁ ὅτι περὶ σχέσεως τῶν νομοθετικῶν σωματείων πρὸς ἀλλήλα, καὶ πρὸς τὴν βασιλικὴν ἀρχήν. Ὑπάρχουσιν ἐν τῇ περιόδῳ τούτῳ πολλοί, οἵτινες ἐνθυμούνται καλλίτερον ἐμοῦ, καὶ οἵτινες γνωρίζουσι καλλίτερον ἐμοῦ τὰς συζητήσεις, οἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ 1830, κατὰ τὴν φέρουσιν καὶ ἐκδύον τοῦ γαλλικοῦ νόμου τούτου· εἰς ἡμᾶς, ὅτε εἰσέχθη τὸ συνταγματικὸν πολίτευμα, δὲν ἐπληρώθη ἡ ἀνάγκη αὕτη διὰ νόμου, ἐπομένως δὲν ὑπάρχουν κανονισμοὶ αἱ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας λαμβάνουσι χώραν ἀνακινώσεως παραπλησίον, οὐδὲ ὁ τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον, κατὰ γενικὸν κανόνα, πρέπει νὰ γίνωνται. Ὁ κανονισμὸς τοῦ 1844 τῆς Βουλῆς, περιέλαβε διάταξιν ἀφρημένην, διὰ τῆς ὁποίας εἶπεν, ὅτι, ἀποτε προτεθῇ ἀνάγκη μεγάλῃς πρεσβευτικῆς, αὕτη γίνεται οὕτω πως· ἀλλὰ κατὰ ποῖαν ἐτοχὴν, εἰς ποῖας περιστάσεις, ὑπάρχει ἀνάγκη μεγάλῃς πρεσβευτικῆς; πρὸς θεραπείαν τίνων ἀναγκῶν; ὁ κανονισμὸς οὐδὲ τοῦ 1844, οὐδὲ τῆς Σιδοαστῆς τοῦ 1862, οὐδὲ τῆς Βουλῆς τοῦ 1865 διαλαμβάνει ὁ κανονισμὸς ἡμῶν ἔχει κεφάλαιον περὶ τῶν πρεσβευτικῶν πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ δύο ἁρθρῶν, ὧν τὸ μὲν κανονίζει πῶς σχηματίζεται ἡ μεγάλη πρέ-

σβευτικὴ, τὴν δὲ κανονίζει ὅτι τὸ πρεσβεῖον τῆς Βουλῆς, εἴθῃ ὡς ἐκτελεστῇ, παρουσιάζεται εἰς τὸν βασιλέα καὶ ἀναγγέλλει τὴν ἐκλογὴν τοῦ. Οὐδὲν δ' ἄλλο διὰ τοῦ ἐσχόμενου κανονισμοῦ διατάχθη, οὐδὲ περὶ τοῦ πότε ἀποστέλλονται αἱ μεγάλαι πρεσβευτικῆς, οὐδὲ περὶ τοῦ πῶς πληροῦνται ἀνάγκαι ὡς ἡ προκειμένη. Βλέπετε ὅτι δὲν ὑπάρχει ὁρισμένος κανὼν, ἀλλ' ἐκαστοτὴ ἡ Βουλὴ δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων παρῆλθεται τοῦτον ἢ ἐκείον τὸν τρόπον ὅς ᾗναι δι' ἐκείνην ὅτι, ὅπως ἐπρόταθον σήμερον, δὲν ἀταίειται οὐδεμίᾳ τοῦ κανονισμοῦ διατάξει, καὶ δὲν ἀνατρέπεται οὐδὲν συνταγματικὸν ἐθῆμον.

Ἀλλὰ τώρα γεννᾶται καὶ ἑτέρα ἀπορία, τὴν ὁποῖαν ὑπέβαλεν ὁ ἐντιμὸς φίλος Πετιμεζᾶς, ὅτι τὸ μῖσον τῆς δι' ἐπιστολῆς ἀνακοινώσεως πρὸς τὴν Μεγαλειότητα τοῦ δὲν εἶναι ἐπαρκές. Ὑπάρχουν κατὰ φυσικὴν ἀνάγκην τῶν συμβεβηκότων δύο περιπτώσεις, ἡ περίστασις κατὰ τὴν ὁποῖαν αἱ ἀλλοὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ ἐξουσίαι, ὑπάρχουσιν ἐν τῇ αὐτῇ τόπῳ, ἐν ᾧ συνεδριάζει ἡ Βουλὴ, καὶ ἡ περίστασις καθ' ἣν εἶναι ἀποῦσαι ἂν ὁ Βασιλεὺς ἦτο παρὼν ἐν Αθήναις, θεοδωῆς ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Πετιμεζᾶ ἦτον ὀρθή, ἢ δὲ μεγάλη πρεσβευτικὴ, ἦτο τὸ μόνον μῖσον διὰ τοῦ ὁποῖου ἡ Βουλὴ ἐδύνάτο νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθημάτων της πρὸς τὴν Μεγαλειότητα τοῦ· ἀλλ' ὅταν ὁ Βασιλεὺς δὲν ᾖναι παρὼν, ἦταν αἱ ἐγκαταίει τῆς Βουλῆς, αἱ ὁποῖαι ἔρχοντο πρὸ μικροῦ, ἀλλ' ἀκόμη δὲν ἤρχισαν πράγματι, ἀπαιτῶσι τὴν παρουσίαν τῶν μελῶν αὐτῆς εἰς τὰς θέσεις των, διὰ νὰ δυνήθῃ ἡ Βουλὴ νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων της, δὲν βλέπω οὐδὲν ἄτοπον, ἂν ὁ πρόεδρος διαρκυνῶν τὸ φρόνημα τῆς Βουλῆς, ἐκφράσῃ παρὰ τῷ Βασιλεὶ δι' ἐπιστολῆς τὰς συγχρητηρίους εὐχὰς. ἂν ἡ Βουλὴ θέλῃ κατόπιν νὰ στείλῃ πρεσβευτικὴν, οὐδὲν τὸ καλῶν. Ταῦτα ἐνόμισα ὅτι εἶχον καθήκον νὰ σὺς ἐκθέσω.

ΛΘ. PETIMEZAS. Παρακαλῶ, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι τρίτη φορά.

ΛΘ. PETIMEZAS. Εἶναι δεύτερον ζήτημα τοῦτο· ἐγὼ θὰ συμφωνήσω μὲ τὸν κύριον...

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Νὰ τερθεῇ ὁ κανονισμὸς· νὰ ἐρωτηθῇ τὸ σῶμα ἂν πρέπει νὰ ἀγορεύσῃ ὁ κύριος Πετιμεζᾶς καὶ τρίτην φοράν.

ΛΘ. PETIMEZAS. Εἶναι δεύτερα πρότασις· ἐγὼ θὰ σὺς εἰπῶ ὅτι συμφωνῶ μὲ τὸν κύριον...

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Νὰ τερθεῇ ὁ κανονισμὸς, κύριε πρόεδρε, νὰ ἐρωτηθῇ τὸ σῶμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅταν γίνεται λόγος περὶ κανονισμοῦ παύει πᾶσα ἄλλη πρότασις.

ΛΘ. PETIMEZAS. Ἐγὼ εἶπον ὅτι συμφωνῶ πληρέστατα, ἀλλ' ἡ συγχρητηρία ἐπιστολὴ νὰ γίνῃ ἀπὸ τοῦ πρεσβεῖον καὶ τὴν μεγάλαν πρεσβευτικὴν κληρωθεσμένην.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Μάλιστα εἰς τὸ τέλος νὰ λέγῃ, ἐπιφυλάσσεται νὰ συγχάσῃ καὶ προσωπικῶς.

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ (πρωτοπορεύς). Κύριοι, δὲν ἤμην ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν συζήτησιν περὶ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπίστευον, ὅτι ἤθελε διαγεῖραι συζήτησιν, καὶ συζήτησιν ἐκτεταμένην. Ἡ Βουλὴ ἐπρόκειτο ἀπλῶς νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν καθήκον ἀφροφροσύνης πρὸς τὸν ἀνώτατον ἀρχοντα· ὁ τρόπος, ὁ ὁποῖος ὑπεδείχθη παρὰ τοῦ κυρίου προέδρου, ἦτον ὁ μόνος τρόπος, ὅστις εἶναι δυνατός σήμερον· ἕνεκα τῆς ἀπουσίας τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Ἐννοῶ καλλίστα ὅτι ὁ πρόεδρος, ὅστις κατὰ τὸν κανονισμὸν διαρκυνεῖ τὸ αἶσθημα τῆς Βουλῆς, ἐνοῶ ὅτι ἔδυνάτο καλλίστα εἰς ὀνόματος τῆς Βουλῆς ν' ἀποτείνῃ τὰς συγχρητηρίους εὐχὰς αὐτῆς πρὸς τὸν Βασιλέα, ἐπὶ τῇ βαπτίσῃ τοῦ δευτέρου Βασιλόπαιδος. Ἀλλὰ, κύριοι, δὲν ἐννοῶ τὴν πρότασιν νὰ κληρωθῇ πρεσβευτικὴ, ἥτις νὰ συγχάσῃ τὸν Βασιλέα· τοῦτο ἤθελεν εἶναι μάλιστα προσβλητικόν, διότι ἡ πρεσβευτικὴ ἀνατρέπεται διὰ

κ. Πρόεδρε, τὴν ὑποὶν παρεδέρχῃ ἡ Βουλὴ καὶ καθιερῶσιν ἐν τῷ κανονισμῷ, αὐτὴν τὴν ἀρχὴν δὲν δύναται ποτὶς νὰ τὴν μεταβάλλῃ ὁ χαρακτὴρ τῆς παρούσης ἐπιτροπῆς.

ΔΑΓΡΕΣ. Θάλας τὸ ἐν τρίτον;

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Μάλιστα.

ΔΑΓΡΕΣ. Ποῖον εἶναι; 3 1/2;

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἄ; τοὺς κάμωμεν 12.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἀλλὰ τότε μεταβάλλομεν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Εἶναι ἀποφασισμένον λέγουσιν, καὶ νομίζουσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται αὐτῇ τῆς ἀρχῆς τῆς παρεχούσης ἐγγυήσεως, δὲν πρέπει νὰ ῥέθμῃ τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς καὶ ποῖα εἶναι ἡ ἀπόφασις; ἐνῷ ὑπάρχουν δέκα, νὰ εἰπωμεν σήμερον 12.

Λοιπὸν ὁ λόγος, τὸν ὅποιον φέρουν τινὲς καὶ ὁ κ. Δαγρὲς, ὅταν τὸ ψηφοδέλτιον τὸ ὅποιον εἴναι ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν, τὸ ὅποιον ἔχει οὐδὲν ἑξαιρέτως ὁ κ. Δαγρὲς, ἐγὼ δὲν νομίζω, φαίνεται ὅτι εἶναι ψηφοδέλτιον ὄχι ἀποκλειστικόν· τί θὰ εἴπῃ τοῦτο; ὅτι εἶναι ψηφοδέλτιον τὸ ὅποιον περιέχει πρόσωπα ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερίδων, καὶ ἐκ τῆς πλειοψηφίας, καὶ ἐκ τῆς μειοψηφίας. Εἰρωτῶ τώρα τὸν κύριον Δαγρὲν, ὅταν κατ' οὐσίαν παρεδέρχεται τὴν ἀρχὴν, διατὶ κατὰ τύπον δὲν τὴν παρεδέρχεται; διότι ἴσως ἡ πλειοψηφία θέλουσα νὰ εἴπῃ ὅτι κατ' οὐσίαν παρεδέρχεται τὴν ἀρχὴν αὐτὴν, ἐνῷ κατὰ τύπον δὲν τὴν παρεδέρχεται, τί πρῶτον; κρατεῖ διαλογισμὸν τῆς τῆς ἐκλογῆς τῆς μειοψηφίας; ἀλλὰ αὐτὸ τὸ δικαίωμα δὲν ἀνέκει εἰς σέ, διότι δὲν δύνασαι σὺ νὰ ἐκλέξῃς ὅλα τὰ μέλη, διότι ὅταν τὰ ἐκλέξῃς σὺ, τότε ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν μειοψηφίαν τοῦτο. Τοῦτο λοιπὸν δὲν ἐφαρμόζεται εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν θὰ ἐπικαλεσθῇ δὲ τὴν μαρτυρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Ζαΐμη καὶ τοῦ βουλευτοῦ Παπακωνσταντίνου τι μᾶς συνίδη μίαν φοράν, διὰ νὰ σὰς ἀποδείξω ὅτι εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶπεν ὁ κύριος Δαγρὲς. Ἐνθυμίσεως, κ. Πρόεδρε, ὅτι ἐπὶ τῆς ἀλλῆς δυνάστεως, ἐπειδὴ ἐγίνοντο κατασχέσεις ἐπὶ τῶν δημοκρατικῶν, ἐξεδόθη ἐγκύκλιος τότε, ἥτις εἶπεν, ὅτι ὅσκις ἡ ἐπιτροπὴ καὶ ὁ δημοκρατικὸς ἀρχὴ ἀνήκουσιν εἰς τὴν αὐτὴν μερίδα, ἡ μὴ ἔχουσα μέλος τι μερὶς διορίζει ἀντιδημαρχισαρχικὴν ἀρχὴν, ἥτις νὰ ἐπιβλέπῃ. Κατὰ τὸ 1818 ἐπρόκειτο νὰ κάμωμεν ἐκλογὰς εἰς τὰ Καλαβρύτα ἡ τότε ἐξουσία ἦτο διατεθειμένη ὄχι εὐνοϊκῶς πρὸς ἡμᾶς, εἰχομεν ἓνα ἐπαρχὸν Σπυρίδων Ἀντωνόπουλον, ὃς Σπυρίδων καθὼς τὸν ἐπαυόμενον. Ἐπὶ τὰ λοιπὸν εἰς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπα ὅτι ἐγκύκλιος τοῦ ὑπουργίου μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ διορίσωμεν ἀντιδημαρχισαρχικὴν ἀρχὴν· τί μᾶς λέγει; δὲν ἔχετε ἀνάγκην, διότι σὰς διορίσα ἐγὼ ἀντιδημαρχισαρχικὴν ἀρχὴν ποῖα δὲ ἦτον αὐτὴ ἡ ἀντιδημαρχισαρχικὴ ἀρχή; τρεῖς πρόσωπα εἴτε ἦσαν εἴτε δὲν ἦσαν, ἦτο τὸ ἴδιον πρῶτον. Τὸ εἶπον κύριε ἐπαρχε, δὲν εἶναι ὁθὸν αὐτὸ, διότι τὰ πρόσωπα θὰ τὰ ἐκλέξωμεν ἡμεῖς, δὲν ἔμπορομεν νὰ δεθῶμεν τὴν ἐκλογὴν τῆς ἰδικῆς σας. Τὸ ἴδιον μᾶς λέγει ὁ κύριος Δαγρὲς σήμερον λέγων ὅτι τὸ ψηφοδέλτιον περιέχει πρόσωπα καὶ ἐκ τῆς μειοψηφίας καὶ, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ πρόσωπα θὰ τὰ ἐκλέξῃ ἡ μειοψηφία καὶ ὄχι ὑμεῖς, διότι οὕτω δὲν θεοταινέται ἡ ἀρχὴ ἥτις ἐστὶ ἐν τῷ κανονισμῷ.

Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἐστὶ ὡς περὶ αὐτὴν ἐκ τῆς ἀνάγκης, ὅτι ὅλοι αἱ ἰδέαι καὶ ὅλα τὰ κόμματα, διότι κόμματα θὰ εἴη συνταγμα, πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύωνται εἰς ὅλας τὰς ἐπιτροπὰς;

ΔΑΓΡΕΣ. Ὁ προαγορεύσας, ἔρχομεν ἀπὸ μίαν φράσιν ἰδικὴν μου καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐστῆριξε ὅλον τὸ οἰκοδόμημα· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἀπέτυγεν, καὶ ἴσα ἴσα διὰ τῶν σκέψεων, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ὑποστηρίζων τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιτρο-

πὴν πρέπει νὰ ἐπικρατήσωσιν αἱ ἀρχαί, οἱ ὅποιοι καὶ εἰς τὰς ἄλλας ἐπικρατήσαν, ἔπασιν εἰς σύγχυσιν θέλων καὶ εἰς τὴν προκατεμένην ἐπιτροπὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ ἡ μειοψηφία· διότι τὸν ἐρωτῶ, πόσους θέλει νὰ εἴη; κατὰ τὸν κανονισμὸν πρέπει νὰ εἴη τὸ 1/3, τὸ ὅποιον εἶτα θὰ δὲν ἔμπορεῖ νὰ συμβιβασθῇ, διότι τὸ 1/3 πόσοι θὰ ᾖ καὶ 3 ἢ 4; ἐπειδὴ δὲ τοῦτο, εἰν πρέπει νὰ γίνῃ τοῦτο, πρέπει νὰ γίνῃ εἰς ἑκάστην δὴμόν ὅταν δύο μέλη νὰ ᾖ καὶ ἐκ τῆς πλειοψηφίας καὶ ἐν μέλος ἐκ τῆς μειοψηφίας· λοιπὸν πρέπει νὰ ᾖ καὶ 15 τὰ μέλη· πρέπει λοιπὸν νὰ ἀνατρέψωμεν τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἥτις ἀπεφανῆ ὅτι δέκα μέλη θὰ ἀποσταλῶσιν. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι καὶ οἱ ἴδιοι λόγοι ἀντιστρατεύονται εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Παπακωνσταντίνου. Ἀλλὰ σὰς λέγει ὅτι πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύωνται ὅλα τὰ κόμματα, διότι κόμματα θὰ εἴη συνταγματικὸν πολεῖται, ὡς νὰ πρὸς αἱ ἐνταῦθα νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ κόμμα καὶ ἀρχικῇ, μία ἰδικὴ πολιτικὴ ἡ πλειοψηφία, πρὸκειται νὰ ἐκφράσῃ μίαν ἀρχὴν, μίαν πεποιθήσιν, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποκλεισθῇ καὶ ἡ μειοψηφία· ὄχι δὲν ἔχει οὕτως, ἐνῷ εἶναι καθαρὰ δικαστικὴ ἡ ἐργασία τῆς Βουλῆς· ἡ Βουλὴ λαμβάνει ἐν ἰσχυρὸν πρῶτον μὲν καὶ λέγει, ὅτι θέλω νὰ σταλῶ δέκα ἐπικρατούς· δὲν ἔχω πεποιθήσιν εἰς τὰς ἄλλας ἐπιτροπὰς καὶ θέλω νὰ ἴδω τί θὰ γίνῃ κατὰ τὴν ἐπαύριον τῆς ἀκυρωθείσης ἐκλογῆς.

ἔρχομαι, κύριοι, ὅπως καὶ εἰς ἐν ἄλλο· εἶπατε ὅτι πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύῃ καὶ ἡ μειοψηφία, ποῖα δὲν εἶναι ἡ μειοψηφία; τὴν παρουσιασθῇ καὶ μειοψηφία τῆς μειοψηφίας; ἀντιπροσωπεύεται καὶ αὐτὴ ὅπως λέγετε; ἡ πλειοψηφία εἶναι μία, ἀλλ' αἱ μειοψηφίαι εἶναι δύο, τρεῖς, τέσσαρες· σὰς εἶπε 30 εἴκοσι 15.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡρώρετε τί θὰ εἴπῃ ἐκλογὴ μειοψηφίας καὶ πλειοψηφίας; ὅταν πρόκειται νὰ κάμωμεν δωδεκαμελὴ ἐπιτροπὴν, ἑκάστης γράφει 8, τώρα ποῦ θὰ ἀνέκη τὸ ἀποτέλεσμα ἀδιάρκον, οἱ πρῶτοι 8 εἶναι μέλη, ἐκ δὲ τῶν ἄλλων οἱ ἔχοντες πλειοψηφίαν φέρουσιν 4.

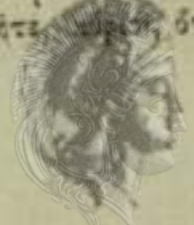
ΔΑΓΡΕΣ. Λοιπὸν πρέπει ν' ἀρχή μιν ἑκάστης νὰ γράφῃ ὅτι θέλει, καὶ τὸ εἶναι ἡμεῖς θέλουμε ὅτι θὰ πλειοψηφίσουν τὰ καλλίστερα πρόσωπα. Δὲν βλέπω τί φόβους παρέχει αὕτη ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν πρέπει νὰ δεκνέται δυσπιστίαν πρὸς ἀθρώπους, οἱ ὅποιοι εἶδον ὅσον ὅσον ἀποτελεστικὴν ἐν ἐν ὅλων τῶν ἐκλογῶν.

Π. ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Δὲν νὰ μὴ ἔχωμεν καμμίαν ὑπόνοιαν, διὰ τοῦτο ζητοῦμεν ν' ἀντιπροσωπεύῃ καὶ ἡ μειοψηφία.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. ἔρχομαι ἐπὶ τοῦ θέματος διὰ νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐν ἀλλοῦν ἐπὶ τῆς παρούσης συζητήσεως, καὶ τὴν προσοχὴν τοῦ μόνου τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ πρόκειται σήμερον καὶ ἐπελεόσως προτάσεως ἥτις ἐσχητήθη τῇ ἐπιτροπῇ τῆς Κυβερνήσεως.

Θ. ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Τὴ ἀποδοχῇ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Δὲν εἶναι δικαίον, λέγει, ὁ κύριος Κατζίτσος αὐτὴν ἡ παρατήρησις, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὴν δεχθῶμεν διὰ νὰ προλαβῶμεν παρεξήγησιν καὶ διατὶ τοῦτο; διότι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῶν 5 δέμων δὲ ὑπῆρξεν πλειοψηφία καὶ μειοψηφία. Εἰς τὰς ἐξελέγτους δὲν πρέπει νὰ ᾖ πλειοψηφία καὶ μειοψηφία, ἡ μὲν δηλαδή ἥτις νὰ ἀκυρώσῃ, ἡ δὲ δὲ νὰ ἐπικυρώσῃ, καὶ τ' ἀνάπαλιν· ἀλλ' ἔμπορεῖ ὁ κύριος Κατζίτσος, νὰ λέγῃ τοῦτο· ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλοι ἐσυμφώνησαν περὶ τῆς ἀκύρωσιν, ὅλα τὰ μέλη τῆς Βουλῆς ἐπιθυμοῦν ν' ἀνακαλύψουν τὴν ἀλήθειαν, ἐπειδὴ ὅλη ἡ Βουλὴ θέλει νὰ τιμωρήσῃ τὸ ἐγκλημα· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχουν ὅλοι, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ καταργηθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, αἱ ὅποιοι καθιερώθησαν διὰ νὰ ἐκπαραλίωσιν τὰ δικαιώματα ὅλων τῶν μερίδων τῆς Βουλῆς. Δὲν ἔμπορεῖτε ν' ἀρνηθῆτε, κύριοι, ὅτι αἱ

θέλοντα τῆς δημοκρατίας, ἦτον ὁ δήμαρχος διατεταγμένος ἀπὸ τὸν νομάρχην νὰ τὰ παραδώσῃ, καὶ ἂν ὁ δήμαρχος ἀνίσταται εἰς τοῦτο, εὐρίσκεται ἐκτὸς τοῦ νόμου, διότι ὁ νόμος λέγει, ὅτι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἀπουσιάζει ὁ δήμαρχος ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ εἶναι ὁ πρῶτος πάτριος. Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι, ἂν ἦεν ἀπεσταλμένος εἰς τὴν Αἰγίναν, αὐτὸ τὸ περιστάτικόν ἤθελον ἐντελῶς τὸ παραλείψει, διότι τὸ ἐθεώρησα, ὅτι ὁ δημοκρατικὸς πάτριος ἐνέργει διὰ τῶν νομίμων προέξω ἐντὸς τοῦ καθέκαστος του· ὁ δὲ κύριος Δεληγεώργης, ἂν ἦτο ἀπεσταλμένος, ἔθελεν ἔλθαι, καὶ ἤθελε εἰπεῖν ὅτι ἡ ἐκλογὴ εἶναι παράνομος, διότι ὁ δημοκρατικὸς πάτριος, καὶ μὲν εἰσῆλθεν ἐντὸς τῶν νομίμων καθυκόντων τοῦ εἰς τὸν δήμαρχον, ἀλλὰ τοῦτο ἐξέσκητε μίαν μεγάλην ἐπιφρόνην καὶ μεταβάλε το ἀποτέλεσμα. Βλέπετε λοιπὸν, κύριοι, ὅτι αὐτοὶ εἶναι λόγοι συγκαταρμένοι, λαβόντες χώραν εἰς τὴν ἐξέλεξιν τῶν ἐκλογῶν, τὰς ὁποίας χθὲς συνεζητήσαμεν, καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν δύνασθε ν' ἀμειψομένητε τίποτε; Ἐπομένως ἡ ἀρχὴ αὐτὴ, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ὁ κανονισμός, εἶναι μίαν ἀρχή, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγων ἐτῶν καθιέρωσεν εἰς ὅλα τὰ πολιτισμένα κράτη. Τὰ προηγούμενα, τὰ ὁποία ἐπικαλεῖται ὁ κύριος ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, δὲν δύναται νὰ τὰ ἐπικαλεσθῇ εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, διότι ἡ καθιέρωσις αὐτῆς τῆς ἀρχῆς εἶναι ἀπὸ τὸ 1865, καὶ ἀπὸ τὸ 1865 καὶ ἐντεῖθεν δὲν καθιέρωσεν κανὼν προηγούμενον. Τὰ προηγούμενα, τὸ ὅποιον καθιέρωσεν εἰς τὴν ἐκλογὴν Τροικινίας, δὲν ἦτο προηγούμενον, ἀλλὰ συνεπὲς μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐκείνης καὶ πρὸς τὴν μεταβολὴν τοῦ κανονισμοῦ καὶ τὴν σχηματισμὸν τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς.

Λοιπὸν λέγω ὅτι εἰμαι καὶ ἐτοίμη συνεπὲς διὰ τὸν ἑαυτὸν μου, ἐπομένως ποτὲ δὲν πιστεύω ὅτι καὶ ἡ σημερινὴ πλειοψηφία θέλει ἀποκρούσει μίαν ἀρχήν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκει πάντοτε τὴν ἐγγύτην ἡ μειοψηφία, ἐγγύτην, ἡ ὁποία πάντοτε πρέπει νὰ ἦναι γεγραμμένη διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς, διότι ἡ ἐγγύτης αὕτη ἐστὶν μόνον καὶ μόνον πρὸς προοπισμὸν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀδυνατωτέρου. Ἡ ὑποστήριξις λοιπὸν τῆς ἰδέας τῆς ἐδικῆς μας εἶναι ὑποστήριξις, τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν νὰ εὐρωμεν ἐντὸς μιᾶς δικαίας ἀποφάσεως· ἡ ὑποστήριξις τῶν ἁγίων ἄλλων τινῶν, εἶναι ἡ ὑποστήριξις τοῦ ἰσχυροτέρου· καὶ ἡ ἐξέρετε ὅτι τὸ δίκαιον τοῦ ἰσχυροτέρου δὲν εἶναι τὸ καλλίτερον, τὸ ὅποιον ἐπιερεται.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πειτεῖτε, κύριοι, ὅτι ἀρετὰ ἐλέχθησαν.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Καὶ νὰ δώσωμεν ἐν πέρας εἰς αὐτὴν τὴν συζήτησιν. Δύο προτάσεις ὑπάρχουν, ἡ πρώτη τοῦ κυρίου Λαγρέ, ἥτις λέγει αὐτὸ παραδεχόμενοι νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς ἀκρωθέντας δήμους τῆς ἐπαρχίας Κορίνθου νὰ ἐγερθῶσιν ἡ ἄλλη πρότασις λέγει αὐτὸ παραδεχόμενοι ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἀποσταλτομένην εἰς Κορίνθον ἐπιτροπὴν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς μετ' ὀλίγον ἐνεργηθεομένης ἐκλογῆς, λέγουσι νὰ ἴ, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὅχι. Νομίζω ἀπαιτῶνται εἶναι ἡ τοῦ κυρίου Λαγρέ, διότι αὕτη δὲν θίγει τὸ ζήτημα.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Τώρα εἶναι ἡ θέσις τοῦ ζητήματος· εἰς παρακαλῶ, κύριε πρόεδρε, τὸ θέμα τί πρῶτον εἶναι; τὸ ἀποτέλεσμα ἢ τὸ πόρισμα, τὸ ἐξαχόμενον τῆς συζητήσεως; Ποῦ συνεζητήσαμεν· ἡμεῖς ἂν πρῶτον νὰ καταργηθῇ ἡ ἀπόφασις ἡ ὅχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Συνεζητήθη ἐν τῇ ἀρχῇ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡμεῖς συζητοῦμεν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι πρέπει ἡ μειοψηφία ν' ἀντιπροσωπευθῇ· τίποτε ἄλλο δὲν ἐζητήσαμεν, οὔτε πόσοι θὰ μείνουν, οὔτε πῶς, οὔτε διατῖ.

ΚΑΛΑΪΦΡΟΝΑΣ. Ὁ κ. Πετιμεζᾶς, εἶχε δίκαιον ἀνταλλάχθωσαν πολλάκι ἰδέαι· θεωρητικαί, πολλὰ φιλοσοφικαί, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ

ζητήματος ἡ συζήτησις περιστράφη, ὅτι θέλουν νὰ ὑπάρχῃ καὶ ἡ μειοψηφία. Παρατήρησα, ὅτι ὁ γενικὸς κανὼν εἶναι, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ ἐκλέγονται οὕτως, ἐξαιρέσεις ἐγένετο ἐπὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐκείνων τῶν διαρκῶν, αἱ ὁποῖαι κατήρτισαν τὰ τμήματα. Τώρα λέγω καὶ ἐγὼ, ὅτι ἡ παρούσα ἐκλογὴ τῆς παρούσης ἐπιτροπῆς, ποῦ ὑπάγεται; εἰς τὴν ἐξαιρέσιν ἢ εἰς τὸν γενικὸν κανόνα; ἐάν κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα, θὰ γίνῃ κατὰ τὸ σύστημα τῆς ψηφοφορίας· οὕτως· ἐάν ὑπάγεται εἰς τὴν ἐξαιρέσιν, θὰ γίνῃ κατὰ τὰ δύο μέρη ἀπὸ τὴν πλειοψηφίαν καὶ κατὰ τὸ ἓν ἀπὸ τὴν μειοψηφίαν.

Θ. ΔΗΛΑΓΙΑΝΝΗΣ (Ἰ. Παιργῶς Ἐξωτερικῶν). Ἀπλῶς τὸ ἀρθ. 51 τοῦ κανονισμοῦ ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ὁ κ. Πετιμεζᾶς καὶ οἱ ἄλλοι ἐπρότειναν τὸν λόγον, ὅτι πρέπει νὰ συμπεριβῇ καὶ ἡ μειοψηφία, ἀλλ' ὁ κ. Λαγρές ἀντέταξε τὸ δεδικασμένον· λοιπὸν πρέπει νὰ προκηρῇ προγεγραμμένως, ἐάν ἀπεράσειν ἡ Βουλὴ ἡ ὅχι· διὰ νὰ δυνήθῃ νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος.

ΣΟΤΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Ἐάν πρόκειται νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις τοῦ κ. Λαγρέ καὶ ψηφοφορηθῇ, λέγομεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ψηφοφορηθῇ, διότι δὲν πολιμεῖται· ἐάν τὸ δεδικασμένον, μάλιστα, ὅτι ἡμεῖς λέγομεν, ὅτι δὲν εἶναι τι τὸ δεδικασμένον. Ἐάν φέρουν λοιπὸν μίαν πρότασιν τοῦ δεδικασμένου, τότε τὴν ψηφοφοροῦμεν, ἐάν δὲν τὴν φέρουν καὶ αὐτὴν, ἔχομεν τὴν ἰδίαν μας.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, μετὰ παρατεταμένην συζήτησιν ἡ Βουλὴ ἀπεράσειν εἰς προγεγραμμένην συνεδρίσιν νὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ ἐκ δέκα μελῶν· ἐν τῇ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ταύτης ἐγκρίνεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι δὲν ἔχει χώραν ἡ μειοψηφία, διότι ἐάν εἶχεν εἰς τὸν νοῦν τῆς Βουλῆς, ὅτι πρέπει νὰ ἀντιπροσωπευθῇ ἡ λεγομένη μειοψηφία, ἔπρεπε νὰ ἦναι ὁ ἀριθμὸς τοιοῦτος, ὥστε νὰ χωρίζεται. Τώρα λοιπὸν ζητοῦντες νὰ εἰσέλθῃ ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν δεκαμελῆ, ζητοῦν τὴν τροποποίησιν τῆς ἀποφάσεως· ἀλλὰ πῶς; νὰ εἴπῃ, ὅτι πρέπει νὰ γίνωνται δώδεκα ἢ ἐννέα τὰ μέλη· λοιπὸν ἐπειδὴ ζητεῖται ἡ τροποποίησις τῆς ἀποφάσεως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐάν δέχεται τὴν τροποποίησιν τῆς ἀποφάσεως ἐκείνης, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ μειοψηφία. Αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπός, καὶ διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν πρέπει νὰ τροποποιηθῶσιν τὴν ἀπόφασιν.

ΜΙΑΨΗΣ. Κύριε πρόεδρε, τὰ παρακαλῶ· καθὼς καὶ ἄλλοτε εἶπον εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ζητήματα πρέπει νὰ ἦναι συγκεκριμένα. Ἡμεῖς ἰσχυρίζομεθα, ὅτι πρέπει ἡ μειοψηφία νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, οἱ ἐναντίοι ἰσχυρίζονται ὅτι ὅχι.

ΤΙΝΕΣ. Αὐτὸ ἀπεφασίσθη.

ΜΙΑΨΗΣ. Σὺς παρακαλῶ. Ὁ λόγος δὲ τῆς ἀντιθέτου γνώμης, κ. πρόεδρε, ἔμπορὶ νὰ ἦναι διάφορος, εἴτε διότι ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὴν Βουλὴν, εἴτε διότι κατ' οἰκίαν δὲν εἶναι σύμφωνος μετὰ τὰς ἀρχὰς τῆς δημοκρατίας, εἴτε δι' οἰονόμητον λόγον ἔμπορὶ νὰ ἔχῃ τὴν γνώμην, ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ μέρος ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν. Ἔστε ὅπως διατυπώται ἡ πρότασις ἐν μέρους μας, ἔμπορὸν ὅλοι οἱ ἔχοντες τὴν ἰδέαν νὰ μὴ λάβῃ μέρος ἡ μειοψηφία, νὰ τὴν ἀποκρούσων, εἴτε ὑπὸ τὴν ἐνστάσιν τοῦ ἀπαρδεκτοῦ ἕνεκα τοῦ δεδικασμένου, εἴτε δι' ἄλλον λόγον. Ἡμεῖς ἐπιθυμοῦμεν μόνον, κύριε πρόεδρε, ῥητῶς καὶ κατηγορητικῶς νὰ τεθῇ ἡ πρότασις· δὲν ψηφοφοροῦν τὰ νομοθετικὰ σώματα σκέψαι, διότι ἐγὼ σκέπτομαι, ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ Βουλὴ, δὲν ἔμπορὶ νὰ θέσῃ αὐτὴν τὴν σκέψιν μου ὡς θέμα. Αἱ σκέψεις φέρουν καὶ τὸ πόρισμα καὶ τὰ πορίσματα, τὰ συγκεκριμένα, τὰ γεγονότα αὐτὰ τίθενται εἰς ψηφοφορίαν. Ἐάν δὲν

ἐκθέσεις, τὰς ὁποίας θὰ σὺς φέρουν τὰ πάντα τμήματα αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς, ἤγουν αἱ ἐκθέσεις, τὰς ὁποίας θὰ σὺς φέρουν δι' ἑκάστον δῆμον, τὰς ὁποίας θὰ κάμουν τὰ δύο μέλη, ὅτι αὐταὶ θὰ ἐπικυρωθῶσιν ἀπὸ ἡμᾶς καὶ ὡς τούτῳ τῇ Βουλῇ. Δὲν ἔχετε ν' ἀντιτάξετε, κύριε Δαγρὲ, τίποτε, μάλιστα ἀπὸ καμίας τῆς ψευδέλειας, ὅπως τὰ ἐκθέσεις, διότι αἱ ἐκθέσεις αὐαὶ θὰ ἦναι ὑποχρεωτικαὶ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν θὰ στρεφῇ ἡ Βουλὴ τὴν ἀλυσίδα.

Εἰς βουλευτῆς. Διότι ἀντιφρόντως θὰ περιέχουν τὴν ἀλυσίδα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Μᾶς εἶπον δὲ προσέτι ὅτι δὲν πρέπει νὰ δυσπιστῶμεν εἰς ἐκείνους, οἵτινες θὰ σταλῶσιν.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Τὸ σύνταγμα εἶναι δυσπιστία.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὸ σύνταγμα εἶναι δυσπιστία, ὁ νόμος εἶναι δυσπιστία, αὐτὴ εἶναι ἡ φύσις τῆς πλειονοψηφίας καὶ μειονοψηφίας, θὰ ἀρνήσῃτε τὴν φύσιν αὐτὴν; Σίς δυσπιστεῖτε πρὸς ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς πρὸς σῶς.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἄλλοι πρὸς ἀμφοτέρους.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Αὐτὸ τὸ λῶε ὁ κανονισμὸς καὶ προκειμένου νὰ ἐκλεχθῇ μία ἐπιτροπὴ, ἑκάστος θέλει δάξῃ τὰ δύο τρίτα καὶ εἰσεῖναι τὰ ὀνόματα τὰ ὁποία θὰ λάβουν τὴν πλειονοψηφίαν θὰ ἐκλεχθῶσι, τὸ δὲ ἐν τρίτον θὰ ληρῇ ἀπὸ τὰ ἄλλα ὅκτω ὀνόματα, τὰ ὁποία ἀμέσως ἔχουν τὴν πλειονοψηφίαν.

ΔΑΓΡΕΣ. Τὸ τοιοῦτον δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐδῶ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Διότι πρόκειται περὶ ἐστάτου πρωτοτύπου, ἐργασίας, τὴν ὁποίαν θὰ κάμῃ ἡ Βουλὴ, πρωτοτύπου ἐργασίας εἰς πρὸ ὑπο Βασιλείου! Ἀλλὰ λέγω, πρόκειται νὰ κάμουν πρῶτον καὶ ἑτακτον ἐργασίαν καὶ θέλετε νὰ τὴν κάμετε μόνοι σας; Καὶ αὐτὴν τὴν ἐργασίαν τὴν ἑτακτον καὶ τὴν πρῶτον θέλετε νὰ τὴν κρύψῃτε ὀπίσθεν τῆς πλειονοψηφίας; Δινασθε νὰ τὸ κάμῃτε; ἔχετε τὴν πλειονοψηφίαν, δινασθε νὰ ψηφίσετε, δύνασθε νὰ τὸ ἀπορρίψετε. Ἀλλ' ἀπειθῶμαι πρὸς τὴν κυβερνήσιν νομίζω ὅτι ἡ κυβερνήσις, ἡ ὁποία υἰοθέτησιν αὐτὴν τὴν πρότασιν, τὴν ὑπεστήριξε δ' αὖ μᾶλλον ἀπορρίπτει τῆς Βουλῆς, νομίζει ὅτι, ἐὰν ἐφαρμοσθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἐλαττοῦνται τὰ δικαιώματά της, νομίζει ὅτι μὲ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον προτείνει ὁ κύριος Δαγρὲ καὶ οἱ ὑποστηρίζοντες αὐτὸν, ὑποστηρίζονται τὰ προαπορισθέντα, διὰ τὴν ἀρνήσεται τὸ δικαίωμα τῆς μειονοψηφίας; τί θὰ κάμετε, ἐὰν εἰς τοὺς δέκα σταλῶμεν καὶ ἡμεῖς πάντα, ἐὰν εἰς τὰ δύο μέλη τὰ ὁποία θὰ σταλῶσιν εἰς ἑκάστον δῆμον ὑτάξῃ καὶ εἰς ὀφθαλμὸς ἀπὸ τὸ μέρος τῆς μειονοψηφίας;

Ἐπομένως, κύριοι συμπεριόνων, λέγω, ὅτι ἔχετε δυνάμει τὸ δικαίωμα ν' ἀπορρίψετε, νὰ ψηφίσετε, καὶ ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὑπὲρ ὡμῶν, τὸ δίκαιον ὅμως εἶναι ἡμῶν, ἔχετε νὰ ἀπορρίψετε, διότι ἔχετε περισσοτέρους ψήφους, καὶ μᾶλλον ἀρκεῖτε τὸ δικαίωμα νὰ λάβωμεν μέρος ἐνθυμιθεῖς ὅμως, ὅτι ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι ἄλλοτε ἀντετάχθησαν κατὰ τοῦ συστήματος αὐτοῦ καὶ σήμερον ὑποστηρίζουσι τὰ ἐναντία, σήμερον δὲν εὐρίσκονται τόσοι σύμφωνοι καὶ συνεπίς μὲ ἐκεῖνα, τὰ ὁποία ἄλλοτε ὑπεστήριζαν. Σήμερον ἀκολουθεῖτε καὶ σὺς τὸ πειστικόν, τὸ ἐξαιρετικόν ἐκείνο σύστημα, τὸ ὁποῖον ἐπολεμήσατε ψηφίσατε ὅπως θέλετε, προτείνωμεν ὅμως αὐτὴ ἡ ψευδορία νὰ γίνῃ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Κύριοι βουλευταί, θὰ σὺς εἰπῶ τὴν ἰδέαν μου, ἥτις ἔως φανῇ παράδοξος καὶ μάλιστα κατόπιν ἐκείνων, τὰ ὁποία εἶπαν ὁ κύριος Καποδιστριάτης. Κύριε πρόεδρε, εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου ἦσαν βουλευταὶ 163, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροέδρων 150, εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τμημάτων 133, καὶ σήμερον 109. ἔχομεν ἀνάγκην συντηρήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἐργασθῶμεν ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι οἱ λόγοι τῶν μὲν

καὶ τῶν δὲ, δὲν συγκρούονται. Διὰ τὴν νὰ ἦναι δυσπιστία εἰς τοὺς βουλευτάς, οἵτινες θὰ ὑπάγουν, καὶ νὰ νομίζουν ὅτι αὐτοὶ, οἵτινες θὰ ἔλθουν ἐδῶ, θὰ ἦναι σύντροφοί των; Ἀντὶ λοιπὸν ν' ἀπορρίψωμεν 10 καὶ 15, ἵνα γίνωσιν 5 καὶ διὰ κλήρου, διότι τότε ἔὰ δεῖξωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν ὅτι εἴμεθα δίκαιοι. ἔχομεν ἀνάγκην νὰ ἐργασθῶμεν, πρέπει νὰ ἔμεθα παρόντες καὶ νὰ ἐργασθῶμεν, διότι πράγματι ἔχομεν εὐθύναν ἀπέναντι τοῦ κράτους, καὶ πρέπει νὰ ἐνισχυθῶμεν τὴν τάξιν διότι ἡ κοινωνία μαστίζεται ἀπὸ τὴν δολοφονίαν καὶ τοὺς φόβους, καὶ ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ληστῶν, εἰ ὅποιοι κατὰ μέγα μέρος εἶναι ἀπὸ τὸ Τούρκικο, οἱ ὁποῖοι μᾶλλον πολεμοῦν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ νὰ μᾶς καταναλώσωσιν τὰ ἑσθὰ μας. Αὐτοὶ κάμουν ἕνα μυτικὸν πόλεμον, καὶ αὐτοὶ εἶναι ἡ κυρία αἰτία τῆς ληστείας. Αὐτὰ τὰ ὁποία γίνονται δὲν δύνανται παρὰ νὰ ἐπηράσῃ τὰς δυνάμεις, ὥστε νὰ παραστήσωσιν εἰς τὴν Τουρκίαν, ὅτι πρέπει νὰ ἐκλῇ τακτικὸν στρατὸν εἰς τὰ σύνορα, σύμφωνα μὲ τὴν συνθήκην. Διὰ τοῦτο ἔχω αὐτὴ τὴν γνώμην, ἐπειδὴ εἰς ὅλους ἔχομεν τὴν ἐμπιστοσύνην νὰ ἐκλέξωμεν 5 πρόσωπα, καὶ νὰ ὑπάγῃ ἀνὰ εἰς εἰς ἑκάστον δῆμον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχει τις τὸν λόγον;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι! ἐξῆλθῃ ἡ συζήτης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐκ τῶν λεγόντων προῆλθεν δύο γνώμαι, αἱ μὲν λέγουσιν νὰ αὐξηθῇ ὁ ἀριθμὸς εἰς 15 ἀντὶ 10, ὅπως εἶχε προαπορισθῇ εἰς προηγουμένην συνεδρίαν, ὑποδεικνυμένων τῶν 5 μελῶν ὑπὸ τῆς ἀντιπολιτευσεως.

Τ ΝΕΣ. Μειοψηφίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ ἑτεροὶ θέλουν νὰ περιορισθῇ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς εἰς 5, ἐκλεγόμενα διὰ κλήρου. Λοιπὸν ἀπωτέρα νομίζω ὅτι εἶναι ἡ δευτέρα.

ΔΑΓΡΕΣ. Προτείνεται ἡ μεταβολὴ τῆς ἀποφάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἴπομεν, ὅτι προαπορρίφθη νὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ δεκαμελὴς καὶ ὅτι ἔγινε πρότασις νὰ αὐξηθῇ εἰς 15, καὶ τὰ πάντα ν' ἀπορριφθῶσιν παρὰ τῆς ἀντιπολιτευσεως. Δευτέρα γνώμη θέλει νὰ περιορισθῇ εἰς 5 μόνον, καὶ αὐτοὶ νὰ ἐκλεχθῶσιν διὰ κλήρου αὐταὶ αἱ γνώμαι παρουσιάζονται.

ΔΑΓΡΕΣ. Πρῶτον πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ, ἐὰν θέλῃ νὰ μεταβάλῃ ἢ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀποφασίν της. Λοιπὸν τὸ πρῶτον ζήτημα εἶναι, ἡ Βουλὴ θέλει τὴν μεταρρυθμίσιν τῆς ἀποφάσεως της; αὐτὴ εἶναι ἡ πρότασις, τὴν ὁποίαν θὰ θέσῃτε εἰς ψευδορίαν.

ΜΙΑΝΣΗΣ. Μοὶ φαίνεται, κύριε πρόεδρε, ὅτι ἡ πρότασις ἡ πρώτη, τὴν ὁποίαν ἀνεγνώσατε, συγχέει δύο πράγματα, τὰ ὁποία πρέπει νὰ διακριθῶσιν. Ἡμεῖς ἰσχυρίζομεθα κυρίως καὶ πρὸ πάντων, ὅτι πρέπει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν νὰ ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειονοψηφία. Τὸ δεύτερον ζήτημα τὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄλλο, διάφορον. Ἡμπορῶ ἐγὼ, ὁ ὁποῖος παραδέχομαι τὴν ἰδέαν τῆς συμμετοχῆς τῆς μειοψηφίας νὰ μὴ θέλω νὰ μεταβάλω τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀπορριφθέντων. Ἡμπορῶ δὲ νὰ ἔχω καὶ τὴν ἰδέαν νὰ ἦναι ὀλιγώτερα τὰ μέλη σὺς παρακαλῶ, κύριε πρόεδρε, πῶς θὰ ψευδορήσῃ; εἴμαι ἠναγκασμένος νὰ ἀρνήθω ψῆρον, διότι τὸ μὲν ἀποδέχομαι, τὸ δὲ ἀποκρούω. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ διακριθῇ ἡ πρότασις, εἰς δύο μέρη. Ἡ κυρία πρότασις εἶναι ἂν πρέπει νὰ συμμετάσχῃ ἡ μειονοψηφία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἀποσταλθεμένην εἰς Κόρινθον, τὸ δὲ ζήτημα τοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ἄλλο. Παρακαλῶ λοιπὸν νὰ διατυπωθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πρῶτον πρέπει νὰ συζητηθῇ ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Δαγρὲ, ἂν ἡ Βουλὴ συγκρατῇ νὰ μεταρρυθμίσῃ τὴν ἀποφασίν της.

ΜΙΑΝΣΗΣ. Κανείς δὲν ζητεῖ νὰ μεταβάλωμεν τὴν ἀποφασίν μας. Ἡμεῖς ἰσχυρίζομεθα ὅτι ἡ μειονοψηφία πρέπει νὰ λάβῃ μέ-

καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς πρὸς τὸν προσωρινὸν πρόεδρον τῆς Βουλῆς καὶ τοὺς γραμματεῖς.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

Δ. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ (πρόεδρος τῆς Βουλῆς, διαδεχόμενος τὸν προσωρινὸν πρόεδρον **Κ. Νικηδημοῦ** ἐπὶ τῆς ἑβδόμης, προσχωρεῖ αὐτῷ τὰ ῥήματα.)

Δ. ΧΡΗΣΤΙΑΝΗΣ. Κύριε Ναύαρχε. Εἶμαι λίαν υπερήφανος διότι ἡ ψήφος τῆς Βουλῆς με προσδιώκει εἰς τὴν ὑψηλὴν ταύτην λειτουργίαν διαδοχόν σοι. Ἄνθρωποι γὰρ οὗτοι, ἀλλ' ἐλάχιστοι μετὰ τῶν ἐπιζώντων ἀγωνιστῶν, καυχᾶται δικαίως, ὅτι ἀντικαθίσταν τὸν ἐπίσης γεραιὸν ἀλλ' ἀτρόμητον καὶ ἐνδοξὸν ναύτην τῆς μεγάλης ἐκείνης εποχῆς.

Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ συγχωρῶσόν μοι, κύριε ναύαρχε, νὰ σὲ ἐκφράσω τὸν θαυμασμόν μου, διότι με ὅταν ἀπαρτίσῃς ψυχῆς ὀλιγοῦς τοὺς μεγάλους κινδύνους τοῦ ἀγώνος, μετ' ἄλλην τόσῃν ἀξιοπρέπειαν ἐπρυτάνευσας ἐν τῇ ἐνστάσει Βουλῆς, καὶ τὸ δυσχερὲς σταδίον τῆς ἐξελέγξεως τῶν ἐλλογῶν αὐτῆς.

Ἐλθέ ἤδη, κύριε ναύαρχε, νὰ δώσωμεν ἀλλήλοις τὸν συνήθη ἀδελφικὸν ἀσπασμόν, καὶ ἂν ὁ ὕψιστος δὲν τὸ ἀπεράσειεν εἰς ἐπὶ, ὅς μὴ ἦναι ὁ ἀσπασμός αὐτός ὁ τελευταῖος.

(Πρὸς τὴν Βουλὴν δὲ, καταλαμβάνει τὴν ἑδραν τοῦ προέδρου, εἰσέρχεται).

Κύριοι Βουλευταί.

Πρὶν ἢ καταλάβω τὴν ἑδραν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ψήφος σας με ἀνεβίβασε, θελῶ νὰ σὲ ἐκφράσω δημοσίᾳ τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν ὑψηλὴν ἐμπιστοσύνην, μετ' ἣν ὁποίαν με περιέβαλετε.

Θέλω ἀρθεῖν εἰς τὰ πράγματα, ἐγκαίρως, νὰ μαρτυρήσω περὶ τῆς σημερινῆς ψήφου σας. Ἐν μόνον ὀφείλω καὶ δυνάμει ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ δεδαιώσω πανδήμως, ὅτι θέλω τῇ ῥήσει ἄκραν ἀμεροληψίαν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν νέων καθήκοντων μου.

Προσβύων, ὅτι μοναδικὸς ὁρος συγκρίσεως μεταξὺ ἐλευθέρων πολιτευμάτων καὶ δεσποτικῶν εἶναι ἡ δημοσία συζήτηση, καὶ ὅτι ἐν τῇ εὐρείᾳ καὶ ἐλευθέρᾳ συζητήσει ἀποκαλύπτεται ἡ δικαιοσύνη, ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ ὀρθὸς λόγος, θέλω σεβασθῆ εἰς πᾶσι καὶ ὑπὲρ παντὸς τὴν ἐπρότατον τοῦ δικαίου, τὸ ὅποιο ἐκαστος βουλευτὴς ἐδρεύων ἐντὸς τοῦ περιδόλου τούτου, ἀπέκτισεν ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου.

Θὰ με συγχωρήσετε ὅμως ἀπὸ τοῦδε νὰ παρακαλέσω τοὺς ἀγορεύοντάς, νὰ ὦσι λίαν φειδωλοὶ τοῦ χρόνου, μ' ἄλλας λέξεις νὰ μὴ γίνονται κατὰ χροὸν αὐτοῦ, ὡς πράγματός ἑαυτοῦ, ὡς πράγματός πολυτίμου εἰς πάντα καιρὸν καὶ ἰδίως εἰς τὸν παρόντα.

Ἀντόπτης μάρτυς τῶν σκληροτέρων δικαιωμάτων, διὰ τὴν ὁποίαν διέλθεν ἡ πατρίς, ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τοῦ ἐσθίου ἀγώνος μέχρι σήμερον, ἐπυκνίσθη νὰ μὴ ἀπελπιζομένη, ὅσους οἱ περιπλοκαὶ παριστάνται λίαν δυσχερεῖς πιστεύω ἄλλως τι, καὶ πιστεύω ἀδυστάτως, ὅτι ἡ ἑλπίς δὲν ἔλθιν ἐκ νέου εἰς τὴν ζωὴν, διὰ ν' ἀποθάνῃ, οὐδὲ διὰ νὰ ζῇ ἀδύνατον. ἔλθε, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν μέγαν τῆς προοριζομένης. Ἀλλ' οὐ εἰς ὅ' ἀρνήθῃ, ὅτι ἡ παράταξις καχεκτικῆς καταστάσεως πραγμάτων, ἂν δὲν ἀναπαύεται ἀμέσως μεγάλους καὶ ἐσχάτους κινδύνους, τοὺςλάχιστον ῥίπτει τὰ ἔθνη εἰς μαρasmus, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀνευ μεγάλων θυσιῶν δυσκόλως ἀνακύπτουσιν.

Εἶναι καιρὸς νὰ μεριμνήσωμεν σπουδαίως καὶ ἐν ὁμονοίᾳ περὶ τῆς ἐξελικτικῆς τῶν καινῶν πραγμάτων. Τὸ κατ' ἐμὲ φρονῶ, ὅτι εἰς τὴν Γ' ἡν περίοδον τῆς Βουλῆς, ἡ μέλλον εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Γ' ἡν περιόδου, μεγάλη ἀποστολὴ εἶναι ἀνατεθειμένη καὶ θα τὴν ἐκπληρώσῃ, ἔχω τὴν πεποίθησιν, ἂν ἕκαστος εἰς ἑμὲν ἐκπληροῖ εὐλακρινῶς καὶ προθύμως τὸ καθέκον του.

Ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι μέγας, ὁ δεξιὸς βραχίον Αὐτοῦ οὐδέποτε με ἐγκατέλειπε τὸ δεδαιώδαι αἱ διάφοροι περιστάσεις, τὸ μαρτυρεῖ αὐτὴ ἡ ἐκλογὴ τοῦ νεοῦ ἡγεμόνος, τὸν ἐπὶ ἡμῶν ἡ θεὸς πρόνοια νὰ ἐξαπέστειλιν. Οὐδεὶς ὅ' ἀρνήθῃ, εἶμαι βέβαιος, ὅτι εἰς τὴν καρδίαν καὶ εἰς τὸν νοῦν τοῦ νεοῦ βασιλέως μας, ἔχομεν ὅλας τὰς ἐγγυήσεις εὐτυχίας καὶ ἐνδόξου μέλλοντος τῆς πατρίδος, ἀρκεῖ ὅλοι ἡμεῖς εὐλακρινῶς νὰ τὸ θελήσωμεν.

ΖΗΤΩ Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ

ΖΗΤΩ ΤΟ ΕΘΝΟΣ.

(Ζητωκραυγαὶ πανταχόθεν ἐπὶ τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ ἔθνους).

ἔχομεν ἤδη τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντιπροσέδρων καὶ γραμματέων. Ὡς ἐγὰρ ἔναι ἡ Βουλὴ;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Τὴν δευτέραν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχετε ἄλλο τι νὰ προσθέσητε;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Ὁχι, ὄχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λύεται ἡ συνεδρίασις (ὥρα 10 1/2 π. μ.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 27.

Τῆς 14 Ἰουλίου 1868.

(Δευτέρα).

Ὡρα 8 Π. Μ.

Μετά τὴν ἐκκλήσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, γενομένης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀντιγνώσθουν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει κριμὴ ἀντίρρησης;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσέδρων καὶ τῶν γραμματέων. Ὡς ἔστι φηρολίκαται. (Προσέρχεται οἱ κ. κ. Μαρτζαβίτος, Καρδαφῆς καὶ Δανιήλ.)

Γίνεται ἡ κατὰ τὴν κανονισμὸν ψήφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὅλῃ 150. Ἐλαβον δὲ ὡς ἀντιπρόεδροι οἱ κύριοι Κρεστένιτης 95, Κολίτσος 91, Τοπάλης 79, Τσιρινώας 62, Μποῦτος 56 καὶ Ζαλώνης 53. εἰς γραμματεῖς οἱ κύριοι, Δ. Παναγιώπουλος 94, Θ. Γεωργίου 93, Χρ. Χρηστόπουλος 76, Δ. Δρακονταειδῆς 76, Οἰκονόμου 71, Παρίσης 60, Μισοκλῆς 55 καὶ Σερραλλόπουλος 53. Ἐπομένως οἱ πλειοψηφούντες εἶναι ἐκ τῶν ἀντιπροσέδρων οἱ κύριοι, Κρεστένιτης, Κολίτσος καὶ Τοπάλης, ἐκ δὲ τῶν γραμματέων ὁ Παναγιώπουλος, ὁ Γεωργίου, ὁ Χρηστόπουλος καὶ ὁ Δρακονταειδῆς. Οἱ κύριοι γραμματεῖς παρακαλοῦνται νὰ καταλάβουν τὰς θέσεις τῶν (τὰς κατὰ ἀρμόδιον). Μένει, κύριοι, ἡ ἄλλη ἐργασία, ἡ ὁποία εἶναι ἀρκετὰ σπουδαία, τῆς ἐπιτροπῆς. Νομίζω ὅτι εἶναι μία ἐργασία, εἰς τὴν ὁποίαν χρειάζεται καὶ τὰ ψευδοδέλτια νὰ γραφῶσιν, καὶ νὰ ἐκφῇ ἕκαστος τίνος θὰ ἐγγράφῃ. Ἄν ἐγκρίνῃ, ν' ἀναβῇ διὰ τὴν τετάρτην.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ποῖαι ἐπιτροπαί; αἱ τακτικαί;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὅλαι· ἡ τῆς ἀπαντήσεως καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι.

ΠΟΛΛΟΙ. Βέβαια.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Εἵμεθα σύμφωνοι νὰ σὲ δώσωμεν καὶ αὐτὸν καιρὸν νὰ διορθώσῃς τὸ γραφεῖόν σας.

Δ. ΜΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δὲν μὰς μέλει δι' αὐτό.

τήτους. Ἄν ὁμοῦς εἶναι ἀνάγκη νὰ λήγουνται ὅλα ταῦτα διὰ νὰ προπαρασκευάζηται ἡ ὁδὸς, εἰς τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ εἰσέλθωμεν, εἰμὶθα ἠναγκασμένοι νὰ συντελέσωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς ὁδοῦ ταύτης· διότι ἐπιθυμοῦμεν, ὅτε τοῖς καθολοῦς ν' ἀφῆσωμεν νὰ ἐμπέσωσιν εἰς τὴν πλάκην ταύτην, ὅτε τοὺς ἄλλους νὰ πλανηθῶσιν παρ' αὐτῶν.

Ἐν προγενεστέρῃ συνεδριάσει ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε ν' ἀποσταλῇ δικαμιλὴς ἐπιτροπὴ εἰς 5 δήμους τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας, τῶν ὁποίων αἱ ἐκλογαὶ εἶχον ἀκυρωθῇ, διὰ νὰ ἐπιτηδῇ τὴν ἐπὶ ἀναληφθεομένην ἐκλογὴν. Ὁ δὲ ἐντιμὸς ἑξ Ἀργούς ἐο-
λουτὴς σήμερον, ἐξήγησεν εὐκρινῶς τὸ καθέκον, ὃ ὁποῖον μέλλει ν' ἀναλάβῃ καὶ ἐκπληρώσῃ. Ἐνῷ δὲ ἐπιτιμῆμεθα νὰ προδῶμεν εἰς ψευδοφρίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἤλθεν ἡ πρότασις, ὅτι πρέπει νὰ σχηματισθῇ καθ' ὅν τρόπον προσδιορίζῃ ὁ κανονισμὸς νὰ σχηματίζωνται ὁρισμένοι ἐπιτροπαί, καὶ τῶν προτάσεων ταύτων ὁ βουλευτὴς ἐκ Ζακύνθου ἤλθε νὰ ἐξηγήσῃ καὶ σὰς εἶπεν, ὅτι δὲν εἶναι νομικὸς, ἀλλὰ καθὼς ἤκουσα, ὅταν ὑπάρχουν γενικαὶ διατάξεις καὶ ὑπάρχουν καὶ περιπτώσεις, μὴ κανονοθεῖσαι, ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῶν αἱ γενικαὶ αὗται διατάξεις. Τῇ ἀληθείᾳ διατελῶ ἐν πλήρει συγχύσει. Ὁ κανονισμὸς, κανονίζων τὸν τρόπον, καθ' ὃν συνιστῶνται αἱ ἐπιτροπαί, αἱ ἐν τῇ Βουλῇ σχηματίζονται, ἀπῆλθε καὶ ἐξέφραξε τὴν ἐπιθυμίαν, νὰ μὴ διερχομένηται ἐν αὐταῖς τὸ φρόνημα μόνον τῶν πλειόνων, ἀλλὰ καὶ τὸ φρόνημα τῆς μειοψηφίας. Ἀν πρόκειται περὶ ἐπεξεργασίας, βεβαίως εἰς ἐν σώμα τόσον πολυμελές δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ὑπάρχῃ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ φρόνημα· εἰς τὴν μίαν φάλαγγα ὑπάρχει ἐν φρόνημα, περὶ τοῦ τρόπου τῆς κυβερνητικῆς διοικήσεως, καὶ εἰς τὴν ἑτέραν φάλαγγα, ἑτέρον. Ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι δυνατόν ὅλα νὰ ἐπεξεργασθῇ τὸ ἔργον αὐτό. Ἐλὼθαι λοιπὸν κοινοβουλευτικῶς εἶναι ἀδύνατον ν' ἀντιπροσωπεύῃ μίαν μερίδα ἢ γνώμην. Ἐπεθύμησα λοιπὸν πολλὰ λογικῶς, ὅταν ἔρχεται εἰς συζήτησιν τὸ ἔργον τοῦ νὰ ἐκτελεσθῇ καὶ τὴν γνώμην τῶν μειόνων, διὰ νὰ ἐκφράσῃ τὰς αἰτίαις τῶν. Ἡ διάταξις οὕτη μοὶ φαίνεται πολλὰ λογικῇ. Δὲν πρόκειται σήμερον νὰ φέρεται ἀποτέλεσμα τῆς ἀντιλήψεως τὸ ὁποῖον ἐν μέλῳ ὡς ἄνθρωπος κίμνει, ἀλλὰ τὴν κρίσιν καὶ τὸ συμπέρασμα τῆς δικονομικῆς ἐνεργείας, καὶ τὸ πόρισμα τῆς δικονομικῆς ἐνεργείας τοῦ μέλους τούτου τῆς Βουλῆς, εἰ αἱ πόρισμα αἰτίων καὶ ἰδίων, τὰς ὁποίας ἀρχήθεν ἔχει ἐν ἐαυτῷ. Πρόκειται νὰ δώσῃ τὴν γνώμην μου ἐπὶ ἐνὸς νόμου, καὶ ἡ μειοψηφία ἔχει ἰδὲν περὶ αὐτοδιοικήσεως δὲν περιορίζεται λοιπὸν ἀπὸ τὰς ἰδίας αὐτῆς τῆς πλειοψηφίας ἐπομένως ἡ Βουλὴ δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἔχῃ μίαν ἔκθεσιν μόνον τῆς πλειοψηφίας, ἀλλὰ καὶ τὴν γνώμην ἐκείνων, οἵτινες νομίζουσι, ὅτι συντελεστικώτερον σύστημα δημοτικὸν πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐν τῷ τόπῳ. Ἀλλ' ὁ κανονισμὸς σὰς εἶπε περὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ φέρουν πόρισμα μελέτης νόμου. Ὅταν πρόκειται περὶ ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ἐκπροσωπεύουν τὴν Βουλὴν, ἢ νὰ φέρουν μίαν γνώμην ὡς ἄτομα, σὰς λέγει τι; οὐδὲν. Ἡμεῖς δὲν ἐλάβομεν μέρος κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐνομίσαμεν ὅτι ἔπρεπε νὰ σκεθῇτε ἀκωλύτως καὶ ἐλευθέρως, καθ' ὅσον δὲν εἶχομεν ἀνάγκην νὰ ἐκφράσωμεν νόμον, διότι δὲν δίδομεν προσοχὴν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, ἀλλ' ὅταν ἀναγκάζομεθα, ἐρχόμεθα νὰ σὰς τὸ εἰπωμεν. Κύριοι, ἐκ τοῦ κανονισμοῦ εἰμὶθα ὑποχρεωμένοι νὰ τρέχωμεν τὰς διατάξεις, τὰς ὁποίας ἔθετον ὡς πρὸς τὸν κανονισμὸν τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν. Ἐγὼ δὲν τὸ βλέπω. Ἄν ἐπρόκειτο νὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Κόρινθον διὰ νὰ ἀντιληφθῇ τῶν γεγονότων, διὰ νὰ μὴ φέρῃ μίαν ἔκθεσιν περὶ τοῦ νομίμου ἢ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς, δὲν ἔθετον ἀμφισβητήσαι τὴν γνώμην του· ἀλλ' αὐτὰ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς ἔχουν νὰ σὰς φέρουν γνώμην τινά, διὰ νὰ δυσπιστήσῃτε εἰς τὴν ἀληθειαν τῆς κρίσεως αὐτῶν; πρόκει-

ται νὰ σὰς εἰπῶν, ἂν ἡ ἐκλογὴ τῶν ὀνόμων θὰ ᾖται νόμιμος ἢ παράνομος, ἐγκυρὸς ἢ ἀκυρωτὴ; οὐδὲν; ἀλλὰ θὰ τρέχωμεν ἐν ἡμερολόγιον, καθὼς ὁ βουλευτὴς Ἀργούς σὰς εἶπεν, ὅλον τὸν πρᾶγθεομένον, τὸ ὁποῖον θὰ σὰς ὑποβληθῇ διὰ νὰ κρίνητε, ἂν ἡ ἐκλογὴ ἐκείνη θὰ ᾖται ἐγκυρὸς ἢ ἀκυρὸς. Λοιπὸν θέλετε ν' ἀντιπροσωπεύῃ ἡ μειοψηφία, διότι δὲν πιστεύετε τὴν πλειοψηφίαν, διότι ἀμφισβάζετε, ἂν τὰ γεγονότα, τὰ ὅποια θέλει ἀντιληφθῇ, θέλει παραστήσῃ πιστῶς, ἢ θέλει ἔλθῃ νὰ ψεύσῃ; καὶ μοὶ λέγετε ὅτι εἶναι ἀμφισβητῶν, διότι δυσπιστία ὑπάρχει ἐν τῷ νόμῳ, δυσπιστία ἐν τῷ Συντάγματι. Ἐνῷ, ὅταν ὑποχρεώμεθα νὰ ἐκπληρώσω καθέκον, τὸ ὁποῖον μοὶ ἐπεβλήθη, ἐννοῶ ὅτι πρέπει νὰ ἐπιβλέπῃ ὁ ἄλλος, διὰ νὰ μὴ παραλείψῃ τὸ καθέκον του· ἀλλὰ δυσπιστία ἐν τῇ αἰσθήσει δὲν εἶναι δυσπιστία νόμιμος, ἀλλὰ δυσπιστία, ἥτις ταπεινώνει τὴν πλειοψηφίαν καὶ δυσπιστίαν τοιαύτην, ἐνόμισα ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀφῶσω νὰ ἐπικρατήσῃ ἐν τῷ περιβάλλοντι τούτῳ, διότι, ὡς γνωρίζετε, μετὰ τῆς πλειοψηφίας καὶ τοῦ ὑπουργείου ὑπάρχει μίαν ἀλλελεγγύην, τὴν ὁποίαν πρέπει ν' ἀκολουθήσωμεν καὶ ν' ἀναγνωρίσωμεν.

Ἄν ἤθελα, ἂν μέχρι τοῦδε ἡ κοινοβουλευτικὴ πείρα ἡμῶν δίδῃ ἀφορμὴν εἰς ἐπέκτασιν συζητήσεων τοιαύτων, ἢ ὁποῖα πρότινος παρατερεῖται δυστυχῶς, τὸ νὰ δίδεται ἀφορμὴ εἰς τὸ νὰ δίδονται εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας, ὅσα ἤρχισαν νὰ δίδονται. Ἀλλ' ἔκαστος ὑποθέτω, ὅτι θέλει ἐκδοκιμῇ, ὅτι ἡμεῖς μὲν θελομεν ἀποφύγει νὰ δίδωμεν τὰς ἀφορμὰς ταύτας. Ἄν ὁμοῦς ἄλλοι σπουδῶν νὰ δίδουν τὰς διατάξεις ταύτας εἰς τὴν συζήτησιν, θέλομεν τοῦ ἀκολουθήσει, παραιθόμαστε, ὅτι ἐκπληροῦμεν τὸ καθέκον μας.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Τὸ ζήτημα σήμερον μοὶ φαίνεται, ὅτι εἶναι ἄξιον ἐκτεταμένης συζητήσεως, διότι τὸ ζήτημα τῆς μειοψηφίας, κατ' ἐμὲ, πρέπει νὰ εἰσαχθῇ εἰς πᾶσαν πολιτικὴν ἐργασίαν καὶ οὕτως ἡ κοινωνία θέλει εὖρε πάντοτε καὶ προστασίαν τῶν δικαιωμάτων τῆς καὶ ἀντιπροσωπεύαν γνώσιν. Ὅταν ἔλθωμεν εἰς τὰ πράγματα θ' ἀναπτύξωμεν ἐντελίστερα τὸ ζήτημα τοῦτο. Νομίζω, κύριοι, ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὁ ἐντιμὸς φίλος μου κύριος Δηλιγιάννης εἶχεν ἄδικον, καὶ ἂν μοὶ χαρίζετε τὴν ὑπομνήσιν σαι, θέλω κατορθώσαι νὰ παραστήσω ἄλλως τὴν ἐκτίμησιν, τὴν ὁποίαν ἔαχεν. Ἐνταῦθα, κύριοι, ἐπέρχεται μίαν ἀλλόκοτον σύγχυσις μετὰ τὴν ἐπιφύρασιν τῆς ἐπιτροπῆς σχεδὸν παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος, νὰ κρίνητε καὶ ἀποφασίσαι ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς, ἥτις πρόκειται νὰ λάθῃ χώραν διότι οὐδαὶς βεβαίως ἐξ ἡμῶν, καὶ ὅταν θέλετε συζητήσῃτε, θέλει ἀποφασίσαι ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ, ἅμα ἔλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ, νὰ εἴπῃ, ὅτι ψεῦδος λέγει· ἐν ᾧ ἴσως αἱ ἀρχαί, αἱ νομίμως καθιερωθεῖσαι ἀπὸ τὸν νόμον, αἱ ὁποῖαι ἐνόμως δύνανται νὰ λέγουν περὶ τῆς νομιμότητος μίαν ἐκλογὴν, ἴσως δὲν θὰ εἰσακουσθῶσιν. Διὰ τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἀνατρέπομεν ἐν νόμον ὁλοκληρῶς ἀφαιρούμεν τὰ δικαιώματα καὶ τὰ καθήκοντα ἀρχῶν καθιερωμένων καὶ, τὰ δίδωμεν εἰς ἐπιτροπὴν, ἢ ὁποῖα θὰ ἐνεργήσῃ ἀνευ εὐθύνης. Διότι ἐννοῶ ἐπιτροπὴν ἔχουσαν εὐθύνην, ἀλλ' ἐπιτροπὴν ἐπιτροπῆς καὶ κρίνουσαν δὲν ἐννοῶ, θέλω ἔχει δύο δικαστὰς ἀνευθύνας, οἵτινες θὰ κανονίσουν τὰς κρίσεις μου· καὶ ὅταν πρόκειται τοῦτο, δὲν θέλετε ὥστε ὅλη ἡ Βουλὴ, ὅλος ὁ κόσμος νὰ λάθῃ γνώσιν τῶν γεγονότων καὶ τῶν ἐλλείψεων, καὶ νὰ συμπληρώσῃ τὴν εὐθύνην τὸ πλῆθος τῶν πληροφοριῶν καὶ ἡ ἀκρίβεια τῶν ἐξετάσεων. Ὅταν αἱ ἐπιτροπαὶ κρίνουν ἀπλῶς, καὶ κρίνουν ὅπως συνήθως κρίνομεν καὶ χωρὶς νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ εἰπωμεν, διατί ἐπράξατε τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ὅταν ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχῃ ὑποχρέωσιν νὰ δώσῃ λόγον εἰς οὐδένα, δὲν θέλετε ὥστε αἱ ἀντιλήψεις νὰ προσβάλουν περισσοτέρας αἰτιάσεις; Τί θὰ βλάψῃ λέγουν; θὰ βλάψῃ κατὰ τοῦτο· διότι πρόκειται ἡ ἐπι-

πιστεύω πως όλη η συζήτηση ή σήμερινή, οίανδήποτε έκτασιν και αν λάβη θα ήναι πολύ ματαιία, διότι κατά την συζήτησιν επί της απαντήσεως, εάν θεωρηθῇ αναγκασίη ή παρουσίαις έγγραφων τοιούτων, δύνανται νά ζητηθῶν τοιαῦτα· από τοῦδε όμως νά ασχολήσωμεν τήν κυβερνήσιν και ἡμᾶς αὐτοὺς, νομίζω ὅτι εἶναι μάταιον και ἀσκοπον και ἐπιβλαβές. Κύριοι, πάντες κατ' ἐμὲ ὀφείλουμεν πολὺ σπουδαίως νά σκεφθώμεν και ἐργασθώμεν διὰ τὸ ἀντικείμενον τῆς δημοσίου ασφαλείας και τῆς ἑώρας· αἱ ἐπαρχίαι δὲν ἔχουν καμμίαν ἀσφάλειαν, τὸ ἐμπόριον κατεστράφη, αἱ συναλλαγαὶ ἐπύσαν, αἱ συγκοινωνίαι μεταξὺ τῶν ἀτόμων διακόπησαν, και ἡμεῖς ἰδῶ ἐρίζομεν παρὶ πρᾶγματων, τὰ ὅποια δὲν ἔχουν καμμίαν ἀξίαν. Σὺς εἶπον και προχθές, ὅτι ἐφάνη εἰς τὸν τόπον μας ἐν ἄλλο μεγάλῳ τερῶν κακῶν, ἐφάνη ἡ δολοφονία. Αὐτὰ εἶναι τὰ ζητήματα ἐπὶ τῶν ὁποίων σήμεριν πρίπει ἡ Βουλὴ νά συζητήσῃ ἐμπεριθῶς και σπουδαίως, ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι μάταια. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὸν κύριον Κρετινίτην, ὅτι δὲν πρίπει νά ριζώμεν ὁλέμην εἰς τὸ παρελθόν· μάλιστα, ἀλλὰ ὁλέμην ἀμερόληπτον. Εάν ἀρῶμεν ἐντελῶς ἀνιξέταστον τὸ παρελθόν, δὲν ἔχομεν καμμίαν ἐγγύησιν περὶ τοῦ μέλλοντος. Ἐπομένως φρονῶ, ὅτι πᾶσα περαιτέρω συζήτηση εἶναι περιττὴ και ματαιία.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Τῇ ἀληθείᾳ ἀπορῶ πως ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαίῳν ἀντικειμένῳ ἀναμειγνύονται πρᾶγματα τόσον μικρὰ και ἀνούσια, ὥστε κινδυνεύει κανεὶς νά χάσῃ τὰς προσδοκίας, ὅτι ἐπιζητεῖται ἡ θεραπεία τοῦ κακοῦ. Τί σὺς λέγουν; νά φέρουν κατάλογον πότους ὑπαλλήλους, μετίθωσαν, ἐπιδόξωσαν και ἐδιώρισαν, εάν σὺς εἶπῃ ἡ κυβερνήσις, ὅτι δικαίωμα μου ἔστω νά παύσω, διορίσω και μεταθέσω, δὲν ἔχω νά σὺς δώσω λόγον, τότε τί γίνεται; Εάν εἶπῃς ῥητῶς, ὅτι εἰς τὰς 26 Ὀκτωβρίου τοῦ 1817 τὸν νομάρχην τὸν δέινω, τὸν μετῴρετε· ἐκεῖ και ἔσμεν τοῦτο τὸ κακόν· ἀλλὰ γενικῶς τις, ἀφρημένως νά ζητῇ καταλόγους τοιούτους! Θὰ σοῦ εἶπῃ, ὅτι εἶναι δικαίωμα μου και πῆγαινε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς κυβερνήσεως· νά τὰ εἶρῃ. Δὲν εἶναι κοινοβουλευτικόν αὐτό, δὲν ἐννοῶ πως νά τὸ ἐξετάσω. Κύριε ὑπουργὲ Κοινοβουλίου τῆς τότε ἐποχῆς, ἡ Βουλγαρία, σὺς ἔδωκα τὸ δικαίωμα νά δακτυλοθετῇ τὸσον ποσόν, και ὑπεχρέωθητε νά κάμνῃτε χρῆσιν ῥητῆν εἰς τὸ δέινω ἀντικείμενον, νά μὴ φέρνῃτε ὑλικόν, νά πάρτετε πλοῖα, ἡ τούτο και τὸ ἄλλο· και σὺς ἐπῆρατε τὸ κακόν ὑλικόν, δὲν ἀνταπεκρίθητε εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτὴν και τὰ λοιπὰ· εἰς τὴν ἑλθῇ κανεὶς και εἶπῃ τοιαῦτα πράγματα, ὅτι σοὶ ἔδωκα τόσα ἑκατομμύρια, και σοὶ ἔδωκα και τὴν χρῆσιν αὐτῶν, ἀλλὰ σὺς δὲν τὴν ἐκάματε, αὐτὸς τὰς ἐξελέγξῃς ὅχι μόνον τὰς θεωρῶ αναγκασίας, ἀλλὰ και ἐξ ἐλαίων, αἱ ὁποῖαι συντελοῦν νά ὑψώσουν τὴν ὑπολήψιν τῆς Βουλῆς και τοῦ ἔθνους. Εἶναι καλλίστη ἡ σκέψις τοῦ κ. Κρετινίτου· σήμερον ὅσοι ὁμιλοῦμεν, πρίπει ν' ὀρχίσωμεν ἅλ' ὡς πως· εάν πρόκειται νά ἐξετάσωμεν κατὰ πόσον ἐν ὑπουργείῳ δὲν ἔκαμε καλὴν χρῆσιν, ἀλλὰ και ἐδράδωνε νά κάμῃ ὀρθὴν ἐκτίμησιν και τὰ τοιαῦτα, αὐτὰ εἶναι πράγματα, τα ὅποια ὑφίστανται τὴν Βουλὴν· ἀλλὰ περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπαλλήλων εἶναι τόσον εὐτελές, ὥστε τὰ εὐρ' σκω, εάν θέλω, εἰς τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως, και τὰ τοιαῦτα δὲν χρῆζονται κανενὸς λόγου. Κατὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ἐπιστολικοῦ λόγου ἡμποροῦμεν νά κάμωμεν λόγον περὶ ὅλων αὐτῶν.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὁρῶ ν' ἀποκρούσω μίαν ἰδέαν, και ὀφείλετε πάντες, τῶν βουλευτῶν Ἡλείας και Ἀργούς, δυνάτι ἡ ἰδέα αὕτη καθιστρῶναι τὸ ἀνεξέλεγκτον.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν εἶναι αὐτό, ἀλλὰ ῥητὴν κατηγορίαν νά φέρνῃτε και ὠρισμένας ἐποχάς.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐγὼ λέγω, ὅτι κυριωτέρα ἀποστολή σας εἶναι, νά ἐξελέγξῃτε τοὺς ὑπευθύνους ὑπουργούς, πολὺ δὲ περισσώτερον

εἰς τὴν προκειμένην περίστασιν, εἰς τὴν πρόκειται νά μάθῃ τὸ ἔθνος ποῖος λόγος ἐπρόκειτο τὴν ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης, ποῖος λόγος τὴν παρέτεινε ἐπὶ τρία ὁλόκληρα ἔτη, ποῖος ἠνάγκασε τὸ ἔθνος νά ὑποχωρήσῃ. Καὶ εἰς τὴν, κύριοι, εἰρήσκονται ἄνθρωποι και ἐντὸς τῆς Βουλῆς, ἀλλ' ἰδίως ἐκτὸς και λέγουν, ὅτι τὸ ἔθνος ἠτιμώθη, ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἐπράπη νά καταστρεφῇ παρὰ νά ἔλθῃ εἰς ὅπου ἤλθεν, ὀφείλει νά μάθῃ ἡ Βουλὴ, ποῖοι εἶναι οἱ λόγοι. Δὲν ἠνέστη νά περιορίσω τὸν ἐλεγχον, τὸν θέλω πλήρως ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Κρήτης, διότι δὲν ἤγνοῦν, ὅτι τὸ κίνημα αὐτὸ ἐπέδρασαν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος, ἐπέδρασε τὸ ἔθνος, τὸ ἐφίρειν εἰς τοιοῦτην κατάστασιν. Τὸ ἔθνος δὲν εἶναι εἰς χειροτέραν κατάστασιν παρὰ πρὸ ἐνός ἔτους, και ὑπ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν τῆς δημοσίας ασφαλείας· μολοντί δικαιούνται νά εἰπουν, ὅτι τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὴν πτώσιν ἐνός κινήματος, εἰς τὸ ὅποιον συνεισέφεριν ὅλος ὁ Ἑλλητισμός, και τὴν συμμέθεξιν τοῦ δὲν θέλει τὴν ἐμποδίσαι οὐδεμίαν δύναμιν εἰς οἰανδήποτε περίστασιν. Ὑπέαυψον ἡ Ἑλλὰς ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης ὁλοκλήρως, ἀλλὰ δικαιούται πάντοτε, νά σκεπτεται ἔθνικῶς περὶ τοῦ μέλλοντος. Ποῖος λοιπὸν ἡμπορεῖ ν' ἀρνῇθῃ, ὅτι πλείστοι ἐθέλονται ἔχοντες τὸ εὐγενὲς αἶσθημα ἐπανῆλθον, και τί κάμνουν; ἦτον ἐπόμενον λοιπὸν εἰς αὐτὴν τὴν ἐποχὴν νά σαλευθῶν τὰ θεμέλια τῆς δημοσίας τάξεως. Λοιπὸν νομίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρίπει νά ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς εἰς τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Κρετινίτου και δανοπούλου.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν ἀντιστρατεύονται εἰς τοὺς λόγους μου αἱ ἰδέαι σου.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἡ Ἑλλὰς δὲν ἡμπορεῖ νά εὐδαίμονησῃ και δὲν θὰ εὐδαίμονησῃ ποτὲ, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιλεφθῇ αὐστηρῶς ἐξελέγξεως. Δὲν πρίπει νά ἐξελέγξωμεν και νά μάθωμεν ποῦ ἐδράσμεν τὴν περιουσίαν μας, τὴν ὁποίαν και νά μᾶς δημοῦτον ἐδόσαμεν δικαίωμα; και δὲν ἔχομεν ἐξουσίαν νά μάθωμεν πως διεχειρίσθησιν οὕτην τὴν ἐξουσίαν και τὴν χθικὴν και τὴν ὑλικὴν, τὴν ὁποίαν τοῦ· ἐδόκαμεν, διὰ νά εἰπώμεν εἰς τοὺς ἐντολεῖς μας, ὅτι αὐτὸ ἔκαμεν και αὐτὸ ἐγένετο; Νομίζω λοιπὸν, ὅτι ὀφείλομεν νά ζητήσωμεν τὴν ὑποβολὴν ἐγγράφων, ὅχι ἐξέδαια διὰ κλητῆρας και τὰ τοιαῦτα.

ΤΙΝΕΣ. Τῶν διαχειρίσεων τῶν χρηματικῶν.

ΔΑΓΡΕΣ. Δὲν εἶναι μόνον αἱ χρηματικαὶ διαχειρίσεις ἀλλὰ και τῆς ἐξουσίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ σπουδαιοτέρα.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Εἰς τὰς οὐράς· οἱ.

ΚΡΕΤΙΝΙΤΗΣ. Νά σημειωθῇ, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς εὐθύτητος τῆς ὁμιλίας μου, ἀπὸ τὸν κ. Δαγρὲν, κατ' ἐμὲ, διεστράφη.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ὁ κ. Παπαμιχαλόπουλος ἐλαβεν ὡς ἀρετὴν τῆς προτάσεώς του, τὴν πρότασιν μου τὴν χθισινήν, διὰ τοῦτο διάζωμαι νά εἰπῶ ὀλίγας λέξεις. Ἠθέλητε νά τὴν ἐπικρίνῃ σήμερον, ἀλλὰ σήμερον δὲν ἦτο περίστασις, χθές, ὅτε ἐπρότεινα, πρὶν ἡ Βουλὴ ἀποφασίσῃ, ὁ κ. Βουλευτὴς εἶχεν ὅλον τὸ δικαίωμα νά σκευθῇ και ἀντιτείνῃ και ἐπικρίνῃ, σήμερον δὲ ἡ πρότασις ἐκείνη ἐγένετο ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ὁ κ. Βουλευτὴς δὲν εἶχε κανέν δικαίωμα νά ἐπικρίνῃ τὴν πρότασιν μου, ἡμποροῦσι νά ἐπικρίνῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς και λέγω αὐτὰς τὰς ὀλίγας λέξεις πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς.

ΤΙΝΕΣ. Δὲν ἔργειν καμμίαν ἀπόφασιν, τὰ πρακτικὰ, κ. πρόεδρε.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἡ Βουλὴ δὲν ἀντέτεινε χθές καθόλου τὴν πρότασιν, τὴν ἐδέχθη παρὰφροῖ, διότι ὅτι ἐζήτησαν, ἦτο στενωὺς συνδεδεμένον μὲ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον. Δὲν ἐζήτησαν νά παρουσιασθῇ γενικὸς λογαριασμός ὅλων τῶν παύσεων και διορισμῶν, τὰς ὁποίας ἔκαμεν ἡ κυβερνήσις τοῦ 1868, ἀλλὰ οἱ διορισμοὶ και αἱ παύσεις, αἱ ὁποῖαι ἐγένοντο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης, και ἐπὶ τίνι προτάσει τῶν ἀνωτέρων δικαστικῶν ὑπαλλήλων ἐγένοντο ὡς ἡ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν παραδίδεται διὰ τὴν τετάρτην; μίξω δὲ πρέπει νὰ ἐργάζεται ἡ Βουλὴ τυρὰ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θὰ παρουσιάσουν αἱ ἐπιτροπαί.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐταὶ ἡ συνεδρίασις.
(Ὦρα 11 καὶ 1¼ Π. Μ.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 28.

Τῆς 16 Ἰουλίου 1869.

(Τετάρτη).

Ὦρα 8 Π. Μ.

Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ δραματικοῦ καταλόγου εἰρηνί-
σης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀναγινώσκονται τὰ πρακτικά
τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι βουλευταί, ὑπάρχει ἀντίρρηση εἰς τὰ
πρακτικά;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

(Ἐνταῦθα δίδει ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου τὸν νεομυστήριον
ὄρκον ὁ βουλευτὴς Πατριάρχης Α. Καραλλῆρος.)

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Κύριε πρόεδρε, πρὶν ἢ προσῶμεν θὰ κάμω
μῖαν παρατήρησιν. Θὰ ἐκλεγθῇ σήμερον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ
τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον κατὰ τὰ εἰρησμένα
θὰ διακοποῦν μετὰ ταῦτα αἱ συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς διὰ δύο
τρεῖς ἡμέρας ἕως ὅτου φέροι τὸ σχέδιον. Διὰ τοῦτο καθυποβά-
λλω τὴν παρατήρησιν· πρόκειται ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ νὰ φέρῃ σχέ-
διον ἀπαντήσεως ἐπὶ ἀντικειμένου, ἐφ' οὗ νομίζω ἐγὼ ὅτι, οὔτε
ἡ ἐπιτροπὴ οὔτε ἡ Βουλὴ ἔμπορεῖ νὰ σχηματίσῃ μῖαν πεποι-
θησιν, ἂν δὲν ἔχῃ ἐνώπιόν της ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ πρι-
τοκόλλου τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποῖας ἡ κυβέρνησις ὑποσχέθη.
Ὅτι θὰ τὰς δώσει, οὐδεὶς λόγος· τὸ ὑποσχέθη διὰ τοῦ προγράμ-
ματός της. Ἀλλὰ τότε; Ἐγὼ νομίζω ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔμ-
πορεῖ νὰ καθίσῃ νὰ συνεργασθῇ ἐν γνώσει καὶ φέρῃ μῖαν γνώ-
μην, ἂν δὲν ἔχῃ ἐνώπιόν της αὐτὰς τὰς διαφόρους πληροφορίες,
τὰς ὁποῖας ἡ κυβέρνησις ὑποσχέθη ἐν τῷ προγράμματί της, κα-
θὼς, ἐπίσης καὶ ὅσοι μείνωμεν ἐκτός τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, δὲν
θὰ ἔμπορέσωμεν νὰ φέρωμεν ἐν γνώσει κρίσιν, ἔαν δὲν ἔχω-
μεν αὐτὰς τὰς πληροφορίες. Ὑποβάλλω τὴν παρατήρησιν αὐ-
τὴν, ὅπως μετὰ τὴν διαλογὴν τῶν ψηφοδεητῶν μὴ διαλυθώ-
μεν, ὅπως μᾶς δοθῶσιν αὐταὶ αἱ πληροφορίες· ἄλλως, ἂν ἡ κυ-
βέρνησις δὲν εἴναι ἐτοιμὴ καὶ δὲν θελήσωμεν, νὰ ὀρίσθῃ ἡ αὐριαν
νὰ ἀκοῦσωμεν αὐτὰς τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποῖας ἡ κυβέρνησις
ὑποσχέθη νὰ δώσῃ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου.

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Κύριε πρόεδρε, δευτέρα παρατήρησις.
Μοὶ φαίνεται ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ Κ. Λομβάρδου εἶναι πρό-
ωρος. Ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ἀνάγκη ἔχει, θὰ ζητήσῃ πληροφορίες,
καὶ ἔαν δὲν ἐπαρκεσθῇ ἡ Βουλὴ εἰς ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ζητήσει,
τότε θὰ εἰθουν οἱ κύριοι νὰ ζητήσουν περισσότερας. Παρακαλῶ
μάλιστα αὐριοὺς νὰ συνέλθουν ὅλα τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν διὰ
νὰ κάμουν τοὺς προέδρους, καθὼς καὶ νὰ σχεδιάσῃ ἡ ἐπιτροπὴ
ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τί λόγον θὰ ποιήσῃ. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν
ὅ,τι νομίζει ἀναγκαῖον θὰ ζητήσῃ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Εἶναι ὀρθὴ ἡ παρατήρησις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ
ἐν ἐπιτροπῇ. Θὰ ἀρκεσθῇτε εἰς ὅσα εἶπῃ ἡ ἐπιτροπὴ; δὲν νο-
μίζετε ὅτι ἔχετε ἀνάγκην νὰ σκεφθῇτε ὥρμως, ὅτι ἔχετε
ἀνάγκην νὰ λάβῃτε πληροφορίες, τὰς ὁποῖας σήμερον δὲν ἔξού-
ρετε; ἔτοιμον ἴσως· ἀλλ' ὡς βουλευτὴς ὄχι. Ἀς τὸ εἶπῃ ἡ
κυβέρνησις, δὲν στοχάζεται νὰ δώσῃ σήμερον τὰς πληρο-
φορίας, ἀλλ' ὅτι θὰ ἐνέλθῃ νὰ ἐργασθῇ ἡ Βουλὴ· διότι δὲν νο-

ΜΙΑΝΗΣ. Τί λέγει τὸ ὑπουργεῖον;

Θ. ΖΑΪΜΗΣ. (πρωτοπομπιγός). Συνήθως αἱ πληροφορίες, κύ-
ριε πρόεδρε, κατὰ τὴν κοινοβουλευτικὴν τάξιν, ἡ ὁποία ἐπι-
κρατεῖ καὶ παρ' ἐμὶν καὶ εἰς τὰ ἄλλα τὰ συνταγματικὰ ἔθνη,
δίδονται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία ἀντιπροσωπεύει τὴν Βου-
λὴν. Ἄν αἱ πληροφορίες αἱ ὁποῖαι ἤθελον δοθῇ εἰς τὴν ἐπιτρο-
πὴν, δὲν θεωρηθῶν ἐπαρκεῖς παρ' αὐτῆς, ἢ καὶ παρὰ τῆς Βου-
λῆς, τότε ἡ κυβέρνησις, παρουσιάζεται ἐνώπιον ὁλοκλήρου τῆς
Βουλῆς, καὶ δίδει ὅλας τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποῖας ἡ Βουλὴ
ἤθελε τῇ ζητήσει. Νομίζω δὲ ὅτι, ὡς ὁρθῶς παρετήρησεν ὁ ἐν-
τιμος βουλευτὴς Ἠλίας κ. Κρεστινίτης, ἡ αἴτησις τοῦ κυρίου
Λομβάρδου εἶναι ἐντελὴς πρόωρος, διότι ζητεῖ ἐν δημοτικῇ συν-
εδριάσει, ἐφ' οὗ εἰσέτι οὔτε σχέδιον ἀπαντήσεως ὑποβλήθη, οὔτε
σκέψιν περὶ τούτου πρόκειται, νὰ ἔλθῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐπὶ
τοῦ θέματος τούτου νὰ δώσῃ τὰς πληροφορίες, καὶ πληροφορίες
τὰς ὁποῖας δὲν ὥρισεν ὁ κύριος Λομβάρδος. Ἄν ζητῇ κατάθεσιν
ἐγγράφων, δύναται νὰ ὅρισῃ ποῖα ἐγγράφα θέλει, καὶ ἡ κυ-
βέρνησις δύναιται νὰ καταθέσῃ ὅλα ὅσα ὑποβλήθῃ διὰ τοῦ προ-
γράμματός της. Ἄν λοιπὸν ζητῇ ἐγγράφα, παρακαλῶ νὰ τὸ
ὀρίσῃ, ἄλλως τὸ νὰ ζητῇ νὰ δοθῶσι πληροφορίες, χωρὶς νὰ
ᾔναι ὁρισμέναι, νομίζω ὅτι εἶναι ἐντελὴς πρόωρος. Ἡ ἐπι-
τροπὴ, ἡ ὁποία συντάσσει τὴν ἀπάντησιν κατὰ τὸν κανονισμόν,
σύνκειται ἐκ μελῶν τῆς πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας· οὔτε ἡ
μειοψηφία, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκει ὁ κύριος Λομβάρδος, θέλει ἔχει
τοὺς ἀντιπροσώπους της, καὶ δύναται νὰ ζητήσῃ ὅσας πληρο-
φορίας ἔχοντι παρὰ τῆς κυβερνήσεως. Ἄν δὲ ἡ Βουλὴ τὰς
πληροφορίας αὐτὰς δὲν τὰς θεωρῇ ἐπαρκεῖς, τὸ ὑπουργεῖον
εἶναι προθυμώτατον νὰ χορηγήσῃ, οἷος δὲποτε πληροφορίες ζη-
τήσῃ ἡ Βουλὴ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἐγὼ ἀπλῶς ἔκαμα παρατήρησιν· ἐπειδὴ θέ-
λει νὰ ὀρίσῃ τὰς πληροφορίες, τὰς ὁποῖας τὰς ὥρισε πρότερον
τὸ πρόγραμμα τῆς κυβερνήσεως, (ἀναγινώσκου) καὶ θέλωμεν
νὰ προσκράγῃ εἰς τὴν διὰ πράγματι ἐλευθέρων ἐλλογῶν καὶ
ἐν τῇ χορηγήσει οὐδενὸς ὁριζοῦ ἢ ἀθροίστου κυβερνητικοῦ
μέσου σχηματισθεσάντων ἀντιπροσωπῶν τοῦ ἔθνους ἀντι-
προσωπία τοῦ ἔθνους ἐσχηματίσθῃ, νομίζω, (ἐξακολουθεῖ τὴν
ἀνάγνωσιν) ἐλεπτομερεῖς καταλόγους παντὸς τοῦ ὑπάρχοντος
ἐν ἐν ταῖς ἀποδείξει πολυμορφικοῦ ὅλου, καὶ ἀκριβεῖς πληρο-
φορίας τῆς καταστάσεως τοῦ στρατοῦ τῆς ἡρᾶς καὶ τῆς θαλάσ-
σης καὶ τῶν ἄλλων πρὸς πόλεμον ἐπιτεθειμένων. Αὐτὰ τὰ ἐγ-
γράφα ζητῶ.

Θ. ΖΑΪΜΗΣ. Αὐτὰ θὰ ᾔναι ἔτιμα, καὶ θὰ κατατεθῶν, ἅμα
αἱ ὑπουργοὶ μεταβῶν εἰς τὰ γραφεῖα των, καὶ θὰ ἀποσταλοῦν
εἰς τὴν Βουλὴν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐξήντηλθῃ λοιπὸν ἡ παρατήρησις σας.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ ΚΑΙ ΕΤΕΡΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀρχεται λοιπὸν ἡ ψηφοφορία. Ὅριστε ψηφο-
λέκται.

ΜΙΑΝΗΣ. Παρακαλῶ, δὲν ἠνέστη καλῶς· τὸ ὑπουργεῖον
ἐδέχθη νὰ υποβάλῃ τὰ ζητηθέντα ἐγγράφα εἰς τὴν Βουλὴν...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Αὐτὸ ἐπιδείκνυται.

ΜΙΑΝΗΣ. Ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἐγγράφα θὰ τυπωθῶν καὶ θὰ δια-
τελεθῶν;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἄν θέλῃ ἡ Βουλὴ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀφοῦ κατατεθῶσι, θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ.

ΜΙΑΝΗΣ. Τί θὰ εἶπῃ, θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ. Πᾶν ὅ,τι
ὑποβάλλεται εἰς τὴν Βουλὴν τυπῶνται, καὶ διανέμεται.

(Ὁ Κύριος πρωτοπομπιγὸς διαβιβάζεται μετὰ τοῦ Κυρίου
Προέδρου εἰς τὴν Βουλὴν.)

λοιπὸν οἱ κύριοι διατί θέλουν νὰ φέρουν ἓνα νόημα, μίαν σκέψιν εἰς ψήφισμα.

ΤΙΝΕΣ. Διότι εἶναι ἀπορασιασμένον.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Τότε δὲν εἶναι ἐμπειρία δι' αὐτὸν τὸν λόγον νὰ εἴπητε ὅτι δὲν πρέπει νὰ λάβῃ μέρος ἡ μειονοφύξια· ἄλλοι πολλοὶ ἔμπορουν νὰ φρονεῖν ὅτι ἡ μειονοφύξια εἰς τὴν ἐπιτροπὴν δὲν πρέπει νὰ ἀντιπροσωπευθῇ καὶ οὗτοι δύνανται ἀριστερὰ νὰ διαρρηθεύσουν τὴν γνώμην των, ἐὰν ψήφισθῇ αὐτὴ ἡ γνώμη. Δὲν ἐννοῶ λοιπὸν διατί ἡ πλειονοφύξια ἀποκροεῖ πρότασιν, ἥτις εἶναι ὑπὲρ αὐτῆς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀποφάσεται, κύριε Δαγρεῖ, τὴν πρότασιν καί;

ΔΑΓΡΕΣ. Ὁχι, παρακαλῶ διατί νὰ τὴν ἀποσύρῃ ἀπὸ τοῦ ζήτητος ἐπαπειλημένως; ἐγὼ εἶπα, ὅπως ὁ κ. Δανόπουλος, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπανεξέτασεν εἰς ζήτημα τὸ ὅποιον ἡ Βουλὴ διὰ μακρὰς συζητήσεις ἀπεφάσισε· ἡ εἰς τὴν ἀποφάσιν ἡ Βουλὴ νὰ ἐπανεξέτασται κατ' ἐκείτην εἰς τὰ ἀπορασιασθέντα, καὶ διὰ τοῦτο εἶπα, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο θεωρῶ ἀπαράδεκτον, διότι ἡ Βουλὴ τὸ ἐσκέπηται καὶ τὸ ἐλύσε.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Μία λογικὴ ἰσχυρία, κύριοι, καὶ ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων καὶ ἐνώπιον τῶν Βουλῶν ὡς πρὸς τὴν συζήτησιν ἀπορῶ πῶς ὁ ἀξιότιμος συναδελφός μου, κτίζοι ν' ἀκολουθήσῃ ἐδῶ ἄλλην ὁδόν. Ὅταν πρόκειται ἐν ζήτημα, ἐγὼ δύνανμαι νὰ τὸ ἀποκρούσω δι' ἑνὸς ἀπαράδεκτον, καὶ θὰ συζητήσῃ αὐτὸ διότι παραδεχόμενον τοῦ ἀπαράδεκτου εἶναι περιττὴ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος κατ' οὐσίαν. Τὸ ζήτημα τὸ ὅποιον προτείνουσιν οἱ ὑποστηρίζοντες ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ μειονοφύξια εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, εἶναι ζήτημα οὐσιαστικόν, διότι ἢ ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε τὴν ἀποστολὴν δεκαμελούς ἐπιτροπῆς, ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἀποφάσεως ἐννοεῖται ὡς ἀπορασιασμένον, ὅτι ἀποκλείεται πλεον ἡ μειονοφύξια καὶ ἡ ἐκλογὴ θὰ γίνῃ ἀδικερία. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρότασις μας. Πρέπει λοιπὸν νὰ προκηγῇ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος, εἶναι δεδρασμένον; καὶ διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ τὸ ζήτημα, τὸ ὅποιον λέγουσιν οἱ ὑποστηρίζοντες, ὅτι πρέπει νὰ μεταβῇ καὶ ἡ μειονοφύξια.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Παρακαλῶ, κύριε πρόεδρε, δὲν ἔχουμε νὰ ἀντιταξῶμεν εἰς τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Πετσαλῆ...

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Πόσας φορές ἐμιλοῦν, κ. πρόεδρε;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν παύει. Ὅριστε, κύριε Πετιμεζᾶ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Πρὸ τῶν ὡρῶν ἐξακολουθεῖ μία συζήτηση, εἰς τὴν ὅποιαν εἰσθε μέρτες, ὅτι ἐλαβόν τὸν λόγον καὶ δύο ὑπουργοί. Οἱ δύο ὑπουργοὶ δι' ἐπιχειρήματων κτίλλουσιν ν' ἀποδεχθῶν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ὑφιστάμενου ἐπιτελοῦμαι καὶ τὴν ἰδικήν σας μαρτυρίαν, ἐὰν τὸ ζήτημα τοῦ δεδρασμένου ἢ τῆς τροποποιήσεως τῆς ἀποφάσεως ἐπιδέχθῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐπιμένουν οἱ κύριοι, ἐγὼ συμφωνῶ μαζί τους, θὰ ψήφισθῃ ὅπως οὕτως τὸ ζήτημα τὸ ζήτημα τοῦ νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ μειονοφύξια εἰς τὴν ἀποστολὴν ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Κόρινθον, κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς μετ' ὀλίγον προκειμένης ἐκλογῆς, αὐτὸ ἐδικρίθη καὶ ἡ οὐ;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Καὶ ἡ Βουλὴ ἐπιμένει εἰς αὐτό;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡμπορεῖ νὰ λέγῃ ὁ κύριος Δανόπουλος ὅτι εἰς τὴν ἀπόφασιν, τὴν ὅποιαν ἐκάλεσεν, ἔγκειται καὶ τὸ ζήτημα αὐτό, ἔγκειται καὶ ὁ προϋπολογισμὸς, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ στρατοῦ καὶ ὅλα. Ἡμεῖς ὅμως θὰ τὰ ψήφισωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε βουλευτά, δέχεται νὰ τροποποιηθῇ τὸ θέμα;

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐγὼ τὸ εἶπα προηγουμένως...

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Παρακαλῶ μίαν λέξιν. Εἰς τὸ δεδρασμένον δὲν ἔμπορεῖ κανεὶς νὰ κινή μίαν πρότασιν; Σεις λέγετε ὅτι εἶναι δεδρασμένον, ἡμεῖς λέγομεν, ἔχει δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειονοφύξια καὶ ἡ οὐ;

ΔΑΓΡΕΣ. Καὶ προηγουμένως ἐζητήθη αὐτὴ ἡ ἐκκένωση, καὶ εἰπομέν ὅτι ἡ Βουλὴ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό, οὕτως ἤννοε ν' ἀποφασθῇ τὴν παρουσίαν μία πρότασις νὰ ἐπανεξετασθῇ εἰς τὸ δεδρασμένον. Καὶ πῶς ἔμπορεῖ νὰ δεσμεύσῃ τὴν Βουλὴν, ὅταν περὶ μιᾶς ἀποφάσεως ὅτι δὲν ἔχει καλῶς, νὰ τὴν μεταβάλῃ; Ἡμεῖς ὅμως λέγομεν ὅτι, ἐπειδὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις αὐτὴ καὶ ἔχει καλῶς, προτενομεν τὸ ἀπαράδεκτον διότι εἶναι δεδρασμένον. Ἄν ἀπορρῇ ἡ πρότασις μας, ἔρχεται ἡ ἰδική σας ἢ οἰκισθεὶς ἄλλη. Καὶ θὰ προτιμηθῇ αὐτὴ, κύριε πρόεδρε, διότι εἶναι ἀνωτέρα πρότασις.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δὲν εἶναι τοῦτο γεγονός; ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ διατάξῃ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος νομίμως, διότι δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὸν κανονισμὸν. Πῶς πρότασις ἄλλη δὲν εἶναι, κύριε πρόεδρε, τὸ πόρισμα τῆς συζήτησεως ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου; Ἰσα ἰσα διὰ τοῦτο ἔμειναν ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα, διὰ νὰ καταρτισθῇ νομίμως ἡ Βουλὴ.

Θ. ΔΗΑΓΓΙΑΝΝΗΣ. (Γ' πρὸς τὸν Ἐξωτερικόν). Ἰσως, κύριοι, εἶναι παράδοξον νὰ λάβω τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐνόμισα ὅμως ὅτι θὰ προσέξω μίαν ὑπερτίκην διὰ νὰ εὐκολύνω τὸ πέραν μιᾶς ὑποθέσεως, καταστάσεως τῶντι ἀρκετὰ διεξοδικῆς. Ἰσχυρίσθησαν τινες, ὅτι ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀποσταλῆσθαι εἰς Κόρινθον πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἐκεῖ ἐνεργηθησομένης ψήφισας, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῶν οἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, αἱ κανονίζονται τὸν τρόπον, κατ' ὃν σχηματίζονται αἱ ἐπιτροπαὶ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν, ἐσωτερικῶν, καὶ τῶν λοιπῶν κλάδων· ἄλλοι δὲ τινες ἀντέτειναν, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῶσι, διότι ἡ Βουλὴ προσδιορίζουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ ὅποια θὰ μεταβῶσιν εἰς Κόρινθον, ἐμμέσως ἀπέλειπε τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, διότι προοριζοῖ δέκα μέλη, καὶ οὕτως δὲν ἀφίνει δυνατόν τὴν ἐπέτασιν τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ. Ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ζητοῦν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, αἱ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν, νομίζω, ὅτι δὲν θέτουσι καλῶς τὸ θέμα, διότι ζητοῦσι, τί; ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειονοφύξια ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς; ὑποθέτω ὅτι τὸ ζήτημα εἶναι· θὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διατάξεις, αἱ περὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῶν ἐπιτροπῶν, τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 48 τοῦ κανονισμοῦ μνημονευομένων, θὰ ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς; εἰναι οἱ ἄλλοι οἱ ὅποιοι διατείνονται ὅτι ἡ Βουλὴ ἤδη τὸ ἐλύσει ἐμμέσως ὑποδίδεται τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν καὶ ἀποκλείσασθαι τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων, καὶ εἰναι φέρουν μίαν πρότασιν. Ἀποφάσισεν ἡ ἰδική των ψήφισα καὶ αὐτὴν, ἀλλὰ πῶς; οἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ αἱ περὶ συγγενητικῆς τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 48 τοῦ κανονισμοῦ μνημονευομένων ἐπιτροπῶν, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν; λοιπὸν αὐτὸ τὸ ζήτημα νὰ ψήφισθῇ.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Μεταβάλλομεν τὴν ἐνοσίαν τῶν διατάξεων αὐτῶν ὅποια εἶναι ἡ ἐννοία των; ν' ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὰς ἐπιτροπὰς καὶ ἡ μειονοφύξια.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὸ πρακτικὸν ζήτημα, κύριε πρόεδρε, εἶναι πάντοτε ὅτι ἡ μειονοφύξια φρονεῖ, ὅτι ἔχει δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπευθῇ· προσκαλεῖται ἡ πλειονοφύξια ν' ἀποφασθῇ περὶ αὐτοῦ. Εἴτε τὸ φέρτε ὅτι εἶναι ἐμφανὲς τοῦ ἀρθροῦ τοῦ κανονισμοῦ, εἴτε ὅτι εἶναι δεδρασμένον, εἴτε ὑπὸ μίαν ἄλλην ἐποψίν, τὸ θέμα τὸ θετικὸν εἶναι τοῦτο, ὅ ἀποκλείσθῃ ἡ οὐ καὶ ἡ μειονοφύξια;

ΔΑΓΡΕΣ. Ἀπεκρίσθη.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἀπεκρίσθη ἔνεκα τοῦ δεδρασμένου, καὶ δὲν τὸ ἀνείσθε ἐμμέσως. Εἴπατε λοιπὸν, ἐπειδὴ εἶναι δεδρασμένον αὐτὸ τὸ πρῆγμα, ἀποκλείομεν τὴν μειονοφύξιν. Ἀλλὰ δὲν θὰ κινήτε μίαν κίποιαν τιμὴν εἰς τὴν συζήτησιν ἐδῶ, ἥτις

τροπή οὐχὶ νὰ φέρῃ πόρισμα τῶν ἀκρίβειών της, ἀλλὰ πόρισμα τῶν ἀντιλήψεων της καὶ θέλετε νὰ ἐμπιστευθῇ τὴν εἰλικρίνειαν τῶν ἐντυπώσεων εἰς μόνην τὴν πλειοψηφίαν! Σὺς ἐρωτῶ, ἐν τῇ Βουλῇ ταύτῃ γεγονότα ἐκλογικὰ ἀνεπύθησαν, καὶ ἐν τούτοις, τὰ ἐρίναμεν οἱ μὲν ἢ εἰ δὲ διαποριστικά, διότι εἴπομεν, ὅτι ἐν γεγονόσι, δίδει χώραν εἰς ἐπικύρωσιν, ἄλλο δὲ, ὅτι δίδει χώραν εἰς ἀκύρωσιν. Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ἡ ἐκτίμησις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἂν ᾖ ἀληθὲς τοῦτο, καὶ ἂν ὑπάρχουν τινὰ γεγονότα, τὰ ὅποια τινὲς θεωροῦσιν ὡς παράνομα καὶ ἔτι αὖς νόμιμα, δὲν πρέπει τοῦτο νὰ μᾶς κάμῃ νὰ προσέξωμεν πλεονόφηρον; Ἐνδεχεται ἡ πλειονοψηφία, ἐν γεγονόσι, π. χ. μίαν δωροδοκίαν, ἢ μὴ τὴν θεωρήσῃ παράνομον καὶ νὰ μὴ λάβῃ τὸ γεγονὸς ὑπ' ὄψιν, ἡμεῖς δὲ αὖς νὰ τὴν θεωρήσωμεν παράνομον. Ἰδοὺ δὲν γεγονότα, τὰ ὅποια δὲν ἀρνοῦνται οἱ μὲν καὶ οἱ δὲ, ἀλλ' οἱ μὲν θεωροῦν ταῦτα ὡς περὶ τὰ, ἡμεῖς δὲ θεωροῦμεν ἄξια τῆς προσοχῆς τῆς Βουλῆς. Τώρα, κύριοι, ἐν τῇ ὅν αὐτὸ ὁρίσεται, ἂν τῇ ὄντι εἰς τὰς ἐκλογικὰς ἐργασίας λαμβάνουν χώραν ποικίλα γεγονότα, τὰ γεγονότα αὐτὰ κατὰ τοὺς μὲν δίδουν χώραν εἰς ἀκύρωσιν, κατὰ τοὺς δὲ εἰς ἐπικύρωσιν, δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἐκεῖ οἱ, οἱ ὅποιοι τὰ θεωροῦν ὡς μὴ παράνομα δὲν θέλουν τὰ παραγγῆναι ποσῶς; Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι ἡ μειονοψηφία παρεννομεῖται, θὰ προσθίσῃ περισσοτέραν πίστιν εἰς τὴν ἀντίληψιν τῆς πλειονοψηφίας, διότι ἡ μειοψηφία ἐκτιμᾷ ἄλλως πῶς τὰ γεγονότα αὐτὰ, καὶ πρέπει νὰ ᾖ διὰ τὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν.

Διὰ τοῦτο, κύριοι, νομίζω, ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν δὲν εἶχε δίκαιον εἰς τὸ κοινοβούλιον πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύσῃ ὅλοι αἱ πεποιθήσεις καὶ ὅλοι αἱ δέουσαι πεποιθήσεις τῶν γεγονότων, διότι εἶναι μερικὰ, τὰ ὅποια δὲν θέλουν ποταθῇ. Ἀλλὰ, κύριοι, ἐκτὸς τούτου ἀπορῶ πῶς τὴν ἀρνήσασθαι δικαίωμα ἐναντίον καθιερωθεῖσων ἀρχῶν. Ὁ πρῶτος κανονισμὸς εἶχε παραδεχθῇ μίαν ἀρχήν, τὴν ἀρχὴν τῆς πλειοψηφίας, ὁ νῦν τερτος κανονισμὸς τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τὴν κατέστρεψε καὶ εἶπεν, ὅτι αἱ ἐπιτροπαὶ θὰ περιλαμβάνουσιν καὶ μέρος τῆς πλειοψηφίας καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀρχή, ἡ διαπύουσα τὸν κανονισμὸν. Ἐν τούτοις σήμερον ἐρχεται ἐν ἑτέρον μάταιον γεγονὸς, τοῦ νὰ ἐκλεχθῇ δὴλ. ἐπιτροπὴ μόνον διὰ τῆς πλειονοψηφίας, ἡ ὅποια θὰ ἐκτιμᾷ διάφορα γεγονότα καὶ θὰ καθίστῃ πολὺ σπουδαία δικαιώματα οὕτω πῶς ἀρνοῦμεθα τὸν κανόνα, τὸν ὅποιον περιέδεχε εἰς τὰς ἐπιτροπὰς, τὰς ἐπιτροπὰς ἐκείνας, αἱ ὅποιαι πρόκειται νὰ κανονίσουν καὶ νὰ ἐκτιμᾷ δικαιώματα. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ διάταξις δὴλ. ἀλλ' ὑπάρχουν καθιερωμέναι ἀρχαί, πρέπει νὰ ἐκτιμῶμεν ταύτας εὐρύτατα, καὶ οὐχὶ νὰ τὰς περιορίζωμεν, καὶ ἀπὸ τὰς συνεσεῖς τῶν νόμων νὰ ἐξάγωμεν συμπεράσματα πρὸς περιορισμὸν τῆς ἐλευθερίας.

Ἐγὼ νομίζω, κύριοι, ὅτι ὅσοι προτείνετε νὰ γίνῃ ἡ ἐπιτροπὴ, εἶναι κατὰ τὴν ἀτακτὸν ἐπιτροπὴν ἀνεκδοτήτων καὶ ἐναντίον τοῦ νόμου νὰ κάμῃ μίαν γνωμοδότησιν, ἡ ὅποια νὰ ἔχῃ κύρος ἐνώπιόν μας, ἀπέναντι ἐπιτροπῆς, ἡ ὅποια δυνάμει τοῦ νόμου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιτηρῇ καὶ διεξαγάγῃ τὰς ἐκλογάς, εἶναι τὴν ἀτακτὸν ἀλλ' ἀφοῦ τέλος πάντων ἀπεφασίσθη, νομίζω, ὅτι δὲν πρέπει ν' ἀρνηθῶμεν τὰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ ν' ἀρνηθῶμεν εἰς τὴν μειονοψηφίαν νὰ λάβῃ μέρος. Ἡ μειονοψηφία ἔχει δικαίωμα νὰ παρασταθῇ εἰς τὴν δικαίαν πρᾶξιν, ἡ ὅποια τείνει νὰ ἀντικαταστήσῃ μίαν ἀρχὴν εἰς ἑτέραν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς τῆς ἀρχῆς. θὰ ᾖ, νὰ κανονίσωμεν τὰ δικαιώματα μὲς ὁλοκλήρῳ ἐπαρχίας, τὴν ὅποιαν ἐκ τῶν προτέρων ἐκτρέψαμεν ἀναξίαν πίστεως.

Τέλος προσθέτω, ὅτι ἡ δυσπιστία τῶν νόμων καὶ τοῦ Συντάγματος εἶναι γενικὴ καὶ ἀπόλυτος, ἡ δυσπιστία καὶ ἡ ἀντίθεσις χρησιμεύουν εἰς τὸ νὰ παραγγῶν τὴν ἀλήθειαν, ἀπὸ τὴν

ἀντίθεσιν καὶ δυσπιστίαν παράγεται τὸ ἀληθὲς καὶ στερεοῦνται, καὶ ἐδρεῖνται αἱ κοινωνίαι καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸν ἀποκλεισμὸν.

ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Θὰ εἶπω δύο λέξεις διὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν ψήφον μου. Προσπαθούμεθα ἀπὸ τὸν κανονισμὸν σήμερον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μιᾶς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Τὰ λαβόντα σήμερον λόγον ἔντιμα μέλη, εἶχον ἀρνητικὴν γνώμην. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὅποια θὰ ὑπᾶγῃ εἰς Κόρινθον λέγουσιν τινὲς, ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν, τοῦτο, κύριοι, εἶναι σποδαιόν, διότι ὅτι ἀντιβαίνει εἰς τὸν κανονισμὸν, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ὁ κανονισμὸς εἶναι ἡ κυριαρχία, ἀλλ' ἂν εἴπω μὴ πῶς παραβιάζομεν τὸν κανονισμὸν. Ὁ πολλὸς κανονισμὸς τῆς Βουλῆς ἐνθυμιθεῖ, ὅτι εἶχεν ἐπιτροπὰς καὶ τμήματα καὶ τὰς μὲν ἐπιτροπὰς τὰς εἶχε πάντοτε διὰ τῆς πλειοψηφίας, οὕτως ἐκρίνε ὅτι εἶναι σφαιρότερον. Εἶχε δὲ καὶ τμήματα, ταῦτα ἐκλεροῦντο. Ὁ νῦν κανονισμὸς ἀντικατέστησε τὰ τμήματα διὰ τῶν ἐπιτροπῶν. Αἱ ἐπιτροπαὶ αὗται πῶς θὰ σχηματίζονται, κατὰ τὴν γενικὴν κανόνα ἢ κατὰ τὴν ἐξαιρέτην; Ὁ γενικὸς κανὼν εἶναι ὅτι ὅλοι αἱ ἐπιτροπαὶ γίνονται διὰ τῆς πλειοψηφίας, ὅπου ὑπάρχον τμήματα θέλουν ὁ νῦν κανονισμὸς νὰ τὰ μεταποιῇ εἰς ἐπιτροπὰς, ἀλλ' ἔαμεν ἐξαιρέτην καὶ εἶδιν, ὅτι τὰ τμήματα ταῦτα δὲν ὑπάρχον εἰς τὸν γενικὸν κανόνα ἐξαιρέτην λοιπὸν σήμερον δὲν δύναμεθα νὰ παραδεχθῶμεν.

ΣΕΡΒΟΣ. Κύριοι, ὀλίγας λέξεις ἔχω νὰ εἶπω ἐπὶ τοῦ προκειμένου, διότι ἔχω συνείδησιν σχεδὸν πάντοτε νὰ περιστρέψωμαι εἰς τὸ κύριον μέρος τοῦ λόγου καὶ ν' ἀποφύγωμ πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐκτροχά. Τὸ σημερινὸν ζήτημα εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν κανονισμὸν ἢ ἀπάδει πρὸς αὐτόν; Αὐτὸ εἶναι τὸ ζήτημα, τὸ ὅποιον πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως συνεζητήθη. Ἐγὼ προσέτιω, ὅτι ἡ ἀρχή, τὴν ὅποιαν φέρουσιν τινὲς ὅτι πρέπει νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ μειονοψηφία, οὐ μόνον δὲν ἀπάδει πρὸς τὸν κανονισμὸν ἀλλ' εἶναι καὶ σύμφωνος πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. Εἶναι ἀναντιρρήτων, κύριοι, ὅτι δύο γενικαὶ ἀρχαὶ διαπύουσιν τὸν κανονισμὸν, ἡ μὲν τῶν τμημάτων, ἡ δὲ τῶν ἐπιτροπῶν. Ἀμφότεραι αἱ ἀρχαὶ ἔχουν ὡς θέσιν ὅτι πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύηται ἡ μειονοψηφία. Ἐννοῶνται τὰς ἀντιφράσεις τὰς ὅποιας ἔαμεν ἐκείνη, οἷμαι; Ἐλλαζὼν τὸν κανονισμὸν καὶ ἔθετον ἑτέραν ἀρχήν, καὶ ἐπρότεινον, ὅτι ἡ ἐξέλεξις τῶν ἐκλογῶν, ἔπρεπε νὰ γίνῃ μόνον μέρους ἀφοῦ ὅμως ἐρέτος καταργήθη τὸ σύστημα ἐκεῖνο, καὶ ἐπανέλθομεν εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν ὅτι ἡ Βουλὴ πᾶσα πρέπει νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν προεξεργασίαν, ἔπρεπε ὅτι οἱ ἀντιτιννόμενοι εἰσέκουσιν εἰς ἀουδέπειαν προφανῆ. Τί γίνεται εἰς τὰς ἐξελέξεις; ἡ Βουλὴ πᾶσα λαμβάνει μέρος κατὰ κλήρον, ἐπομεῖως καὶ ἡ μειονοψηφία ἔτι καὶ κατὰ τὴν τύχην ἀντιπροσωπεύεται, διότι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ λάβῃ μέρος. Εἰς τὸ ἕτερον σύστημα τῶν ἐπιτροπῶν ἀντιπροσωπεύεται ἡ μειονοψηφία ὡς οὐτως δι' ἐνὸς ὁρισμένου ἀριθμοῦ ἂν λοιπὸν εἶναι γενικὴ ἡ ἀρχὴ ἡ διαπύουσα τὸν κανονισμὸν, ὅτι ἡ μειονοψηφία πρέπει ν' ἀντιπροσωπεύηται, ἔπρεπε ἀναγκασίως, ὅτι δὲν δύναμεθα νὰ παρακλῶμεν τὴν ἀρχὴν ταύτην, εἰμὲν ἂν ὑπάρχῃ ἐξαιρέσις εἰδική, αἱ δ' ἐξαιρέσεις κατὰ κανόνα γενικόν, λογικόν, καὶ νομικόν καὶ συνταγματικόν, πρέπει νὰ ἐκφέρωται ἐναργῶς, διαφρήθην. ἔχετε ἀρχὴν τινὴν, ἡ ὅποια νὰ σὺς λέγῃ, ὅτι προκειμένου νὰ διορίσῃτε ἐπιτροπὴν, πρέπει ταύτην νὰ ἐκλέγητε διαφοροτρόπως, ἢ ὅπως ὥρισεν ὁ κανονισμὸς; οὐδόλως, τούναντίον ἔχετε τὴν ἐναντίαν ἀρχήν, ὅτι ἂν εἰς 100 περιστάσεις ὁ νομοθέτης ὥρισεν οὕτω πῶς, ἀναγκασίως ἔπρεπε, ὅτι καὶ εἰς ἑτέραν περίπτωσιν παρακλῆσθαι, τὸν αὐτὸν κανόνα πρέπει ν' ἀκολουθήσωμεν. Δὲν δύνασθε νὰ εἰπῆτε, ὅτι ἡ διάνοια τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ παρακλῆθαι τοῦ κανόνος, ἀφοῦ μάλιστα ἐρέτος καταργήσαμεν τὴν ἐξαιρέτην ἵνα ἐπανέλθομεν εἰς τὴν γενικὴν ἀρχὴν τῆς ἀντιπροσωπείας πάσης τῆς Βουλῆς. Σήμερον ἀποκλείεται ἡ μί-

νά τῷ δώσω ἐγγράφον, νομίζετε ὅτι ὅταν δὲν θελήσῃ ἡ Βουλὴ διὰ μιᾶς κανονικῆς ἀποφάσεως, ἥτις γὰρ στερηθῇ ἐπ' αὐτῇ εἰς τὸν κανονισμόν, νὰ χορηγήσῃ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν μειοψηρίαν νὰ ἐκλέγῃ. νομίζετε ὅτι ἡ μειοψηφία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στείλῃ 5 βουλευτὰς; ἔχει τὸ δικαίωμα πληρέστατα, διότι τὸ ἔχει δικαίωμα ὁ βουλευτής. Σήμερον ὅμως συζητεῖται ἡ ἀρχὴ ἡμεῖς οὖν λέγομεν ὅτι ἐπιθυμοῦμεν καὶ ἡμεῖς ὡς μειοψηφία νὰ παρεμβῶμεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας κατὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ νὰ ἴδωμεν πῶς θὰ ἐνεργήσωσιν οἱ ἐκλογαὶ. Θέλετε ὅμως ἐν περισσώτερον; ἀρ' οὐ ἡ ἰδίᾳ κυβερνήσις ἀπεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τοῦ κανονισμοῦ, νὰ μεταβῇ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κορινθίας, ἡ ἰδίᾳ κυβερνήσις ἔχει τὸ συμφέρον καὶ οὐδεὶς νὰ ὑποστηρίξῃ ὅτι ἐκ τῆς ἀντιπολιτευομένης πρὸ πάντων, πρέπει νὰ ᾖ καὶ ἐκεῖ μέλη, διὰ νὰ ἴδωσι ποῖα θὰ ᾖ καὶ ἡ ἐνέργεια τῆς ἐκλογῆς. ὑποθέσατε διὰ μίαν στιγμὴν

ΤΙΝΕΣ. Δὲν εἶναι ἐπὶ τῆς οὐσίης αὐτῆς!

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Τὸ ἔργον ὁ κ. Εὐθυμίουπουλος.

ΜΙΑΨΗΣ. Ὁ κ. Πρόεδρος.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Λοιπὸν ὑποθέσατε ὅτι ἡ κυβερνήσις θέλει νὰ ἐπεμβῇ εἰς μίαν ἐκλογὴν ἢ πλειοψηφία ἀνήκοντα εἰς τὴν κυβερνήσιν δὲν ἔμπορὶ νὰ ἐλθῇ νὰ εἰπῇ ὅτι, ἡ κυβερνήσις, τὴν ὁποίαν καὶ ὑποστηρίζω, ἐπεμβάσκον εἰς τὰς ἐκλογάς. Ποῖα λοιπὸν εἶναι ἡ ἐγγύησις; πῶς ἀπεδίδεται ἡ κυβερνήσις πάσης μορφῆς ἢ συκοφαντίας ἀπὸ τοὺς κακοβούλους καὶ ἀλλοὺς; εἰς περίστασιν, καθ' ἣν ἡ μειοψηφία ἐλθῇ καὶ ἐξαιρώσῃ ὅτι, οἱ ἐνιστάμενοι ψευδόνται, ὅτι ἡ κυβερνήσις καὶ τὰ ὄργανά της δὲ ἐξεπλήρωσαν παρὰ τὸ καθήκον των. Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὑπὸ ὅλας τὰς ἐπὶ τῆς ἀντιτάξεως τὸ ζήτημα, οὐδεὶς ν' ἀποφασίσῃ, ὥστε ἡ μειοψηφία νὰ ἀντιπροσωπεύσῃται. Ἐπιθυμοῦμεν ὅμως, διότι εἶναι συναφὲς τὸ ζήτημα τοῦτο μετὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, καθ' ἣν καὶ ὁ ἐντιμὸς πρωθυπουργὸς ἐλαβε μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, νὰ ἀκούσω καὶ τὴν γνώμην τῆς κυβερνήσεως ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ζητήματος σήμερον ὁ κ. πρωθυπουργὸς εἶπεν ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀποσταλῇ δεκαμελὲς ἐπιτροπὴ σήμερον συζητεῖται ὁ τρόπος μετὰ τὸν ὁποῖον θὰ ἐκλεχθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι ἀντικείμενον κανονισμοῦ, εἰς τὸ ὅποιον νομίζω τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔμπορὶ ν' ἀναμειχθῇ. Τότε ἐπρόκειτο περὶ ἐνὸς μέτρου.

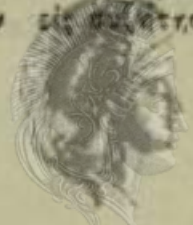
ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Μετὰ συγχωρεῖτε, κ. πρόεδρε δὲν ζητεῖται ἡ μεταβολὴ τοῦ κανονισμοῦ σήμερον· εἶναι μίᾳ περιστασίᾳ ἢ παροῦσα, τὴν ὁποίαν δὲν ἔδωκε νὰ πρὶν ὁ νομοθέτης; καὶ νὰ τὴν καθιερώσῃ εἰς τὸν κανονισμόν. Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ὑπεστήριξε τὴν ἰδίαν ὅτι, πρέπει νὰ ἀποσταλῇ δεκαμελὲς ἐπιτροπὴ τὴν ἰδίαν αὐτὴν τὴν ὑπεστήριξε καὶ ἡ πλειοψηφία. Σήμερον συζητοῦμεν τὸν τρόπον μετὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ. Αἱ οὖν λοιπὸν εὐθιέρως καλὸν νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν μίαν συζήτησιν, πρέπει νὰ λάβῃ καὶ εἰς τὴν ἄλλην, καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην της ἡ κυβερνήσις, διότι δὲν εἶναι τὸ κύριον ζήτημα ἀντικείμενον κανονισμοῦ.

ΜΙΑΨΗΣ. Δὲν λέγεις θὰ εἰπῶ, κ. πρόεδρε, περὶ τῆς ἐμπνεύσεως, τὴν ὁποίαν ἐδώκατε εἰς τὸν κανονισμόν. Ἄν καλῶς σὰν νόμος, ἐβελήσατε νὰ δώσῃτε νὰ ἐννοήσῃ ἡ Βουλὴ, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, περὶ ἧς πρόκειται, δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς τὰς ὁποίας ὁρίζει ὁ κανονισμός. Βεβαίως, κ. πρόεδρε, ἂν λάβωμεν κατὰ γράμμα τὸν κανονισμόν καὶ τὸν ἐξηγήσωμεν, μετὰ συγχωρεῖτε διὰ τὴν φράσιν διότι εἶναι καθιερωμένη, ἰουδαϊκῶς, ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν ὑπάγεται· ἂν θελήσωμεν ὅμως νὰ ἐμπνεύσωμεν τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι νομικὸς, οὕτως λέγω ὅτι οἱ νόμοι κατὰ τὸ πνεῦμα αὐτῶν ἐρμηνεύονται, τότε θέλετε ἴδετε ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐκλεξώμεν, ὑπάγεται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς αὐτάς. Ποῖον εἶναι τὸ πνεῦμα, τὸ ὁ-

ποῖον προέδρου εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ κανονισμοῦ, καὶ κυρίως εἰς τὰς διατάξεις περὶ τοῦ ὁ λόγος; τὸ πνεῦμα εἶναι πρόδηλον. Ὅταν προεργασία τις κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ ἀνατεθῇ εἰς ἐπιτροπὴν, οἷόςδε ποτε κρίσεως καὶ ἂν ᾖ καὶ ἡ προεργασία αὕτη, οἷόςδε ποτε καὶ ἂν ᾖ καὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτῆς, οἷόςδε ποτε καὶ ἂν ᾖ ὁ σκοπὸς της, ἐθεωρήθη ὅτι, καὶ μετὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τῆς Βουλῆς καὶ μετὰ τὴν δικαιοσύνην, ἦτο σύμφωνον νὰ λάβῃ μέρος εἰς ὅλας αὐτάς τὰς ἐπιτροπὰς ἡ μειοψηφία. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲ, περὶ ἧς ὁ λόγος, κύριε πρόεδρε, εἶναι, ἡ δὲν εἶναι μίᾳ ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας εἰς τὴν πορείαν της ἡ Βουλὴ δύναται νὰ κάμῃ; ἔχει ἀνάγκην ἡ Βουλὴ νὰ ἐμπιστευθῇ μίαν ἐκλογὴν εἰς τὴν Κορινθίαν, νὰ κάμῃ τοιαύτη μίαν ἐξώδικον πράξιν, ὥπως ἔχῃ ἀνάγκην νὰ κάμῃ ἄλλας προεργασίας εἰς τὰ τμήματα. Ὅτι ἄμειν λοιπὸν εἰς τὴν κανονικὴν της πορείαν, ὅταν ἐκλέγῃ τὰς ἐν τῷ κανονισμῷ ἐπιτροπὰς, διατὶ νὰ μὴ τὸ κάμῃ καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκνομον περίστασιν, καθ' ἣν δὲν πρόκειται νὰ γίνῃ τίποτε ἄλλο, εἰμὲν μίᾳ προεργασίᾳ, μίᾳ προπαρασκευῇ διὰ τὴν μετὰ ταῦτα ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς; Ποῖος ὁ λόγος παρακαλῶ, ὅστις θὰ μὴ κάμῃ νὰ λάβωμεν μίαν τοιαύτην ἀπόφασιν; μήπως τάχα δὲν ἀπαιτεῖται ἡ αὐτὴ ἀμεροληψία νὰ προεδρεύσῃ καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν; μήπως εἶναι ὀλιγώτερον σπουδαῖον τὸ ἔργον τῆς ἐπιτροπῆς αὐτῆς, ἀπὸ τὸ ἔργον τῶν λοιπῶν ἐπιτροπῶν, τὰς ὁποίας ἐκλέγει ἡ Βουλὴ εἰς τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας της;

Ἀλλὰ, κύριε πρόεδρε, ἐπειδὴ ἐλάβον ἀπ' αὐτὸν τὸν λόγον, συγχωρήσατέ μοι νὰ ἐκφράσω τὴν ἀπορίαν μου, διότι αὕτη ἡ τόσον μακρὰ συζήτησις περὶ ἐνὸς ἀντικειμένου, τοῦ ὁποίου δέχομαι τὴν καλὴν πίστιν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἔπρεπεν οὐδεμίαν στιγμὴν νὰ συζητήσωμεν, ἔχομεν τὸ δικαίωμα κατὰ τὸν κανονισμόν νὰ λάβωμεν μέρος εἰς τὰς ἐπιτροπὰς· εἶναι ἡ πλειοψηφία τῆς Βουλῆς εἰπῇ, ὅτι δὲν πρέπει ἡ μειοψηφία νὰ λάβῃ μέρος, ἀπὸ τοῦδε οὕτως λέγω, ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν διάνοιν προαποφασισμένον, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη νὰ μὴ ἐκτελέσῃ ἀκριβῶς τὸ καθήκον της. Ἀντίκειται εἰς τὴν πλειοψηφίαν νὰ πράξῃ ὅτι θέλει.

ΔΑΥΡΗΣ. Κύριε πρόεδρε, δυστυχῶς εἰπὼν ὅτι, ἐνῷ ἐκλείουσιν ἡ συζητήσεις ἐπὶ τῆς οὐσίης, τὴν ἐπανειρήμεν, ἐλέγχθησαν καὶ τινὰ, τὰ ὁποία ἴσως δὲν ἔπρεπε νὰ λεχθῶσιν. Οἱ ἰδίᾳ ἀντιδοξοῦντες ὡλολόγησαν ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη δὲν ἐμπεριλαμβά-νεται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς, τὰς ὁποίας ὁ κανονισμὸς προβλέπει. Ὁν τοῖς παρακαλέσω νὰ μοῦ ἀποδείξουν μίαν καὶ ὁ ἀσάξιν τοῦ κανονισμοῦ, λέγουσαν, ὅτι πᾶσα ἐπιτροπὴ ἐκλεγομένη παρὰ τῆς Βουλῆς, θὰ συγκαταστήσῃ οὕτω· δηλαδὴ τὸ τρίτον νὰ ἐκλεγχθῇ παρὰ τῆς μειοψηφίας. Ὁ κανονισμὸς πολὺ ὀρθῶς ὠνόμασε τὰς ἐπιτροπὰς, περὶ τῶν ὁποίων ὁρίζει τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς· ὁ κανονισμὸς δὲν προέβλεπε, ὅτι θὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Τροιζηνίαν πέρυσιν, ἵνα καὶ περὶ αὐτῆς ὁρίσῃ ὁ φίλος μου κ. Πετιμεζαῖς ἀπαύτως, διότι πρότασις τοιαύτη δὲν ἐγένετο· ἡ Βουλὴ δὲν προέβλεπε, ὅτι εἰς τὴν γ'. περίεσον θὰ στείλῃ μίαν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν Ναξον, ἵνα καὶ περὶ αὐτῆς ἀποφασίσῃ· ὅτε συνεζητεῖτο τοῦτο καὶ ἀπερριζώετο, οἱ λαμβάνοντες τὸν λόγον, καὶ ὑποστηρίζοντες τὸσον ἐνθέρμως, καὶ οἱ ὁποῖοι περιορίζουν τὴν εὐθύτητα καὶ εἰληκτικότητα εἰς μόνον τὸν ἑαυτοῦ των, καὶ ἐκφράζοντες δυσπιστίαν εἰς τὸ πλείστον μέρος τῶν βουλευτῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἔχουν τὴν τιμὴν νὰ συγκαθῇται καὶ νὰ συνιδρύωνται, ἥσαν παρόντες εἰς τὴν συζήτησιν αὐτὴν καὶ ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, καὶ δὲν ἔπρεπον καμμίαν τότε πρότασιν. Τώρα ὅπου ἡ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ μίαν ἐπιτροπὴν κατὰ τὴν ἐπανάλειψιν τῆς ἐκλογῆς εἰς τὴν Κορινθίαν, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ θὰ σύγκαιται ἀπὸ δέκα μέλη, καὶ ἡ ἀπόφασίς της πρόκειται ἤδη νὰ ἐκτελεσθῇ, ἔρχονται καὶ ἐπαναφέρουν εἰς ἀντίθεσιν αὐτὴν

Α. ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Τῶν Οἰκονομικῶν ἐπελήρωσι.
Θ. ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ. Τοῦ βασιλικοῦ λόγου ὁργανισμὸς καὶ ἐκ-
μετὴν ἐκθεσίαν.
ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λύεται ἡ συνεδρίασις. (Ὡρα 11 π. μ.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 32.

Τῆς 21 Ἰουλίου 1869.

(Δευτέρα.)

Ὡρα 8 π. μ.

Μετά τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἀνε-
γνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως.

Θ. Π. ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ (ὕπουργός ἐξωτερικῶν.) Ἐπὶ τῶν προ-
κτιχῶν. Ἦκουσα, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη πρότασιν τινὰ τῶν
συναδελφῶν μου βουλευτῶν, καθ' ἣν

ΤΙΝΕΣ. Τὸν κανονισμὸν.

ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ (ὕπουργός ἐξωτερικῶν.) Καθ' ἣν λέγω, οἱ ὑπου-
ργοὶ θέλουσιν εἰσποιεῖσθαι διὰ τὰ προσαγόμενα εἰς τὴν Βουλὴν
κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον, ὅλα τὰ
διαμειβεμένα ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως τοῦ Κρητικοῦ ἀγώνος μέχρι
τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρωτοκόλλου. ἐνόμισα, ὅτι ἔπρεπε νὰ ζη-
τήσω μίαν ἐξήγησιν διὰ τὰ δοκίμια νὰ ἐκπληρώσω τὴν ἐπιθυ-
μίαν τῆς Βουλῆς. Ὁ προκατόχος ὑπουργός ἐδημοσίευσεν εἰς δύο
τεύχη, τὴν ἀλληλογραφίαν τῶν λαδοῦσαν χώραν ἀπὸ τοῦ μη-
νὸς Αὐγούστου μέχρι τῆς στιγμῆς τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρωτο-
κόλλου. Καὶ τὰ δύο ταῦτα τεύχη διανεμήθησαν ἐν καθῶ καὶ
δύνανται νὰ ᾤσιν ὑπ' ὄψιν τῶν κυρίων βουλευτῶν. Ὁ προτείνων
βουλευτής καὶ ἡ παρεδεδεμένη Βουλὴ, ἐνόμισαν ὅτι τῶν δημο-
σιευθέντων ἐγγράφων νὰ προσάγῃ τὸ ὑπουργικόν καὶ τὰ ἀπὸ
τῆς ἐνστάσεως τοῦ Κρητικοῦ ἀγώνος μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐκδό-
σεως τῶν ἐγγράφων, τὰ ὅποια ἐδημοσιεύθησαν; Τὸ τοιοῦτον,
κύριοι, εἶναι λίαν δυσκόλον, διότι ὑπάρχει πλεθὺς ἐγγράφων καὶ
αἱ ἤθελον προσάγῃ, δὲν ἔχον οὐλοῦν εἰς τοὺς κυρίους βουλευ-
τάς οὐδ' νὰ ἀναγνώσωσιν, οὐδ' νὰ συναρμολογήσωσιν, οὐδ' ἄλλον
νὰ κάμωσι χρῆσιν αὐτῶν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν προσβάλλονται λοιπὸν τὰ πρακτικά, ἀλλὰ
μόνο γίνεται μικρὰ ἐξήγησις. Τὰ πρακτικά ἔχουσι καλῶς.

(Εἰς τὴν κορίαν βουλευτῶν παρουσίασιν ἀναφορὰν καὶ πα-
ρεκάλει ν' ἀναγνώσῃ).

ΔΑΝΟΒΟΥΛΟΣ. Αἱ ἀναφοραὶ εἰσάγονται ἀπλῶς, δὲν ἀναγι-
νίσκονται. Νὰ μὰς εἰπῇτε ἐν συνόψει τὸ περιεχόμενον.

ΤΙΝΕΣ. ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ Ν' ἀναγνώσῃ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἀναγνώσκει ἀναφορὰν τῆς χήρας Πρω-
τοπαπᾶ, διὰ τῆς ὁποίας ζητεῖ συντάξαι παρὰ τῆς κυβερ-
νήσεως.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ συσταθῇ εἰς τὴν κυβέρνησιν.

Ὁ βουλευτὴς Γιαννουλίδης ζητεῖ ἀδειαν ἀπουσίας τριάντα
ἡμερῶν.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντή-
σεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ εἰσχηγὴς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β.)
γον ἔχει ν' ἀναγνώσῃ τὴν ἐκθεσίαν.

Ὁ εἰσχηγὴς κ. Παπαλαμπρόπουλος ἀναγνώσκει καὶ
μετὰ τῆς περὶ τῆς ἐκθεσίας ἔχον ὡς ἔπος.

Βασ. δὲ,

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους μετ' ἐνθουσιασμοῦ εἶδον ἐν μίσει
αὐτῶν τὴν ὕμ. Μεγαλειότητα.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς ὕμ. Μεγαλειότητος κληθεῖσα ὑπὸ τῶν
Μεγάλων Δυνάμεων τῆς Εὐρώπης ν' ἀπορνήσῃ ἐντὸς ὀλίγου
τῆς προδοτικῆς, ἀν' ἀποδίδεται τὰς ὑπ' αὐτῶν ὁμοφώνως ἀνα-
καυχθείσας ἀρχάς τοῦ μεταξὺ ἔθνων δικαίου, τὰς ἐγγραφεύσας
ἐν τῷ ὑπὸ τῶν Δυνάμεων τούτων συνταχθέντι ἐν Περισίοις
κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ ἐνιστάτου ἔτους πρωτοκόλλου ἐπραξέ συμ-
φώνως πρὸς τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τοῦ ἔθνους, παρη-
δεδίχαμεν τὰς ἀρχάς ταύτας, αἵτινες, εἰ καὶ σιανὴν εἶχον συν-
ἀρειαν μετὰ καρτερικοῦ ἀγώνος δεινοπαθούντων ἀδελφῶν, ὑπὲρ
ὧν οὐδέποτε παύσεται ἡ Ἑλλὰς ἐνδιαφερομένη καὶ μεριμνῶσα,
καὶ ἡ παραγνώρισις τῶν δικαιωμάτων τῶν ὁποίων ἀλγεινὴν
ἐντύπωσιν ἐνέποιον εἰς τὰς καρδίας πάντων ἡμῶν, οὐχ ἦ-
τον καθήκοντο σφιστάται μετὰ τὴν ὁμοφώνων ἀνακήρυξιν αὐτῶν
ὑπὸ τῶν βεβαιοῶν Δυνάμεων. Πεισθημένον δὲ, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς
Ἑλλάδος ἀποδοχὴ τῆς ὁμοφώνου γνώμης τῶν Δυνάμεων τούτων
ἐκτικαθίσταται διότι ὑπ' αὐτῶν καὶ καταστήσει αὐτάς εἰς τὸ
μέλλον εὐμενῆς πρὸς τὸν ἑαυτὸν πόθον τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ ὕμ. Μ. συντελὴν ἐποίησεντο χρῆσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Συντάγ-
ματος χορηγομένου αὐτῇ δικαιώματος, θελήσασα νὰ γνωρίσῃ
τὴν ψῆφον τοῦ ἔθνους ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω πράξεως τῆς Κυβερ-
νήσεως.

Καὶ πάλιν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς ἀπέδειξε διὰ τῆς τάξεως καὶ
ἡσυχίας, μετ' ὧν διεξήχθησαν αἱ ἐκλογαί, ὅτι ἀσπάζεται τὴν
ἀρχὴν, καθ' ἣν σώφρων ἐλευθερία ἐδραϊνέται τὴν τάξιν καὶ κρα-
τύνει τὸ φρόνημα ἀπάντων ὑπὲρ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν,
ὑπὲρ ὧν οὕτως πολλὰ ἐμάχησαν καὶ ὑπὲρ τῶν ὁποίων σπουδαίως
ἐνδιεφέρεται. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐξελέγχουσα τὰς ἐκλογάς, ὁδηγὸν
εἶχεν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῆς τὴν αὐτεπάρτητα καὶ τὸ δίκαιον,
φρονέουσα ὅτι οὕτως ἐνισχύει τὴν ἐπ' αὐτὴν πεποιθήσιν τοῦ
ἔθνους.

Χοίρομιν, Βασιλεῦ, πληροφορούμενοι ὅτι αἱ μετὰ τῶν ξένων
Δυνάμεων σχέσεις τῆς ὕμ. Μεγαλειότητος διατηροῦνται φιλικαί

Ἡ ληριτικὰ ἀπὸ πολλοῦ ἦδη θρασυνθεῖσα, δικαίως ἐρείλινε
τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως. Πεισθημένον δὲ ὅτι ἡ ἀποκλιν-
τικὴ ἀνάθεσις τῆς καταδιώξεως τοῦ κακοῦ τούτου εἰς τὸν τρι-
κλὸν στρατὸν καὶ τὴν χωροφυλακὴν καὶ ἡ συνδρομὴ τῶν ὁμο-
τῶν ἐξουσιῶν εὐάρεστα ἀποτελέσματα· ἀλλὰ ταῦτα ὡς τὸ
ἐκκαταλλήλου τῆς μεθορίου γραμμῆς ἔσονται μικρά, ἐὰν ἡ ἐκ-
τελεστῇ ἀκριβῶς ὑπὸ τῆς γείτονος Δυνάμεως ἡ μετ' Ἑλλά-
δος καὶ Τουρκίας σύμβουσις περὶ καταστολῆς τῆς ἀστάσεως. Ἐν-
δοῦς καὶ Τουρκίας σύμβουσις περὶ καταστολῆς τῆς ἀστάσεως
τοιοῦτοι ἡ Βουλὴ αἰσθανομένη τὴν ἀνάγκην νομοδικῶν τιμῶν
μέτρων, χρησίμων εἰς τὴν ἀποτελεσματικὴν καταστολὴν τῆς ἀ-
στάσεως, θέλει ἐξετάσει μετὰ προθυμίας καὶ προσοχῆς τὰ εἰς
τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐποδληθόμενα περὶ τοῦ νομοσχέδιου
ἀναντιρρήτως· δι' ἐκτελεστικῆς τιμωρίας τῶν ὑποθαλπόντων
τὴν ληριτικὴν ἀσέβειαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀπελαγμένην τοῦ
τόπου ἀπὸ τῆς μέστιγος ταύτης.

Ἡ Βουλὴ ὁδηγὸν ἔχουσα τὴν φιλίαν ἐνὸς βλάδους τῶν ἀναγ-
κῶν τῆς δημοσίας ὑπεραστίας καὶ τῆς οἰκονομικῆς κατάστασιν
τοῦ γένους, ἐπιληφθέντα μετὰ προσοχῆς τῆς ἐξετάσεως καὶ
ἐπιμελείας τοῦ εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ἐποδληθόμενου προ-
ποσχεσμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ εἰσόδων τοῦ ἔτους 1870. Ἀναγνώ-
ριζουσα δ' ὅτι σιμὰ γεγονότος καὶ τὸ ἑρὸν καθῆκον τῆς πε-
ριβάλλουσας τῶν προσφυγόντων εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀδελφῶν διατή-
ραζαν τὴν ἰσορροπίαν τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους καὶ ἐπὶ
νεύσαν τὴν ἐλαττικὴν τὴν τὸν ἀναγκαστικὴν κυκλοφο-
ρίαν τῶν τραπεζικῶν ἀποφάσεων, εὐχεται ὅπως αὐτὰ μὲν ἀρ-
θρῇ, ἡ δὲ ἰσορροπία τῶν οἰκονομικῶν ἐπανέλθῃ ταχέως, διότι
οὕτω δυνάμεθα νὰ ἐκτελέσωμεν μετὰ τινος χρόνου καὶ ἄλλας
ὑποχρεώσεις ἡμῶν ἐν αἷς πρώτῃν διεδικίᾳ θέσιν κατέχει ἡ ἀ-

ρας τῆς Βουλῆς τοῦ νὰ λάβῃ ἀντίληψιν καὶ νὰ φέρῃ κρίσιν εἰς αὐτῆς ἐπὶ σημαντικῆς περιστάσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐπιφέρει τὸ κῆ-
ρος ἢ μὴ μίξ ἐκλογῆς. Λέγω δὲ ἀντίληψιν καὶ κρίσιν, διότι
εἶναι ἀδύνατον νὰ ποχωρίσῃ τις τὴν ἀντίληψιν τῶν γεγονότων,
ἀπὸ τῆς κρίσεως. Ὡς εὐστόχως παρατήρησεν ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς
Μεσσῆνης κ. Κουμουνοῦρος, ἐν οἷονδήποτε γεγονόσι δύναται νὰ
ἐξακρίβησιν διάφορον ἐπιβλεῖν ἐπὶ τοῦ ἐνός, ἢ τοῦ ἑτέρου. Τὴν
κίνησιν π. χ. ἐξ ἀποσπάσματος ὁ μὲν θὰ κρίνῃ, ὅτι ἔχον
ἵνα ἐμποδίσῃ τὴν ἐλευσίαν τῶν φερομένων, ὁ δὲ ἵνα ἐισέλθῃ
αὐτοὺς καὶ προστατεύσῃ. Πῶς θὰ κρίνῃτε τὰ γεγονότα χωρὶς
νὰ ἔχητε καὶ διαφορὰς ἀντιλήψεις; Ἡμεῖς, κύριοι, ζητοῦμεν νὰ
ἔχῃμεν περισσοτέρους ὀφθαλμοὺς ὁρῶντας. Ἡ ἐπιμονὴ ὑμῶν
ἐπαυξάνει τὰς ἀμφιβολίας. Ἀλλὰ ὡς ἀπαγγέλλῃ τὸ πρᾶγμα,
ἐπρεπε νὰ γίνῃ δεκτόν. Ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν λέγων, ὅτι δὲν
δυναίμεθα νὰ παραδεχθῶμεν ἑτέραν ἀρχὴν ἢ τὴν διαγραφέν-
την ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ χωρὶς νὰ ῥιμῇ ἀσυνεπείᾳ. Αὗται εἶναι
αἱ παρατηρήσεις, δις ἑρῖνα εὐλόγησεν ὁ ὑποβλήων.

ΣΑΡΑΒΑΣ. (Ὑπουργὸς Ἐκπαιδεύσεως). Ὁ ἐντιμὸς ἐκ Κα-
λαβρυτίων βουλευτὴς ὑποστηρίζει τὴν γνώμην τῆς μειονοφη-
ρίας εἰς τὴν ὁποίαν, ὡς εἶπεν, ἀνήκει, δὲν ἐδυσκολοῦται νὰ ἀνα-
φέρῃ πρὸς ὑποστήριξιν τῶν προτάσεων του, ὅτι ἐκείνοι μετὰ
τῶν ὁποίων συνέπραττε, σήμερον εἰσέρχονται εἰς τὸ ἀντίθετον
σημεῖον. Ἰδοὺ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον θεωρῶ καθήκον μου, προ-
πάντων ὡς βουλευτὴς, νὰ μὴ ἀρῶμαι ἀπαρτήρητον τὴν ἀντι-
ρῆσιν ταύτην. Εἶναι πολὺ εὐκόλως, κύριοι, νὰ καταρρεύσῃ τις εἰς
τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ἐν ἑλλείψει ἑτέρου, ὅτι ὁ ὑποστηρίζων
μὴν τινὰ πρότασιν, εὐρίσκειται εἰς ἀνακολουθίαν, καὶ ὅταν δὲν
δύναται νὰ ἀναφέρῃ γεγονόσι, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ
τὴν μομφὴν ταύτην πρέπει νὰ προσέξῃ μέπως ὁ ἴδιος εὐρίσκει-
ται εἰς τὸ παράπτωμα ἐαῖνο, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ ἀποδώσῃ
εἰς ἄλλους. Δὲν θέλω ἐξετάσει τὸ ζήτημα ὑπὸ τὴν ἐποψίν, ὑπὸ
τὴν ὁποίαν τὸ ἐξήτασε, διότι ἀρκούντως ἀνεπτύχθη δὲν θέλω
νὰ ἐπαναλάβω καὶ πάλιν τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ὁ ἐντιμὸς
βουλευτὴς Γορτυνίας καὶ συνάδελφός μου ἀνέπτυξε, ὅτι ἡ πρό-
τασις, τὴν ὁποίαν φέρουν καὶ ὑποστηρίζουν, ἀντίκειται φανερά
εἰς τὸν κανονισμόν δὲν δύναται ὅμως νὰ ἀρῶμαι ἀπὸ ἀντιρῆ-
σεως τὸ ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον ὁ ἐκ Μεσσῆνης ἐντιμὸς κύριος
Κουμουνοῦρος ἀντέταξεν εἰς τὸν ὑπουργόν τῶν Ἐσωτερικῶν,
ὅταν οὗτος ἰσχυρίσθη πλὴν εὐλόγως, ὅτι, διότι πρόκειται περὶ
ἀποστολῆς προσώπων, τὰ ὁποῖα οὐδὲν ἄλλο καθήκον, οὐδεμίαν
ἄλλην ἐντολὴν ἔχουν εἰμὴ νὰ εἶδον τὰ γεγονότα, δὲν εἶναι ἀνάγκη
νὰ ἀντιπροσωπεύηται τὸ φρόνημα μίξ μερίδος εἰς τὸ ἐπι-
χείρημα τοῦτο, ἀπάντησεν ὁ ἐκ Μεσσῆνης βουλευτὴς εἰπὼν, πῶς
εἶναι δυνατόν νὰ χωρίσῃτε τὴν κρίσιν ἀπὸ τὰ γεγονότα, ἐνῶ
εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ παρουσιασθῇ τὸ γεγονός τῆς δωροδοκίας,
ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ μίξ μερίς τῆς Βουλῆς ἔμπορεῖ νὰ ἔχῃ ἐπι-
κεστέραν κρίσιν, ἐνῶ ἡ ἑτέρα δύναται νὰ ἔχῃ τὴν ἐναντίαν κατὰ
συνέπειαν ἐν ἡ ἐπιτροπὴ ἐκλεχθῇ ἐκ μόνος τῆς πλειοψηφίας
ἐνδεχόμενον εἶναι νὰ παρατρέξῃ τὸ γεγονός, τὸ ὁποῖον κατὰ
τὴν γνώμην τῆς μειονοφηρίας εἶναι πολὺ εὐτιμώδες. Εἶναι εὐκό-
λον, κύριοι, νὰ πλάττετε ὑποθέσεις, ἵνα φαίνεται, ὅτι ἐξ αὐτῶν
συνάγεται ἐπιχειρήματα τὰ ἐπιχειρήματά σας ὅμως πρέπει νὰ
ἀρῶσθε ἀπὸ τοῦ ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον μᾶς ἀπασχολεῖ. Δὲν
πρόκειται λοιπὸν περὶ κρίσεων, δὲν πρόκειται περὶ ἐκφράσεων
φρονήματος. Δὲν εἶναι ἐπομένως ἀνάγκη νὰ ἀντιπροσωπεύου-
νται ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν διάφορον γνώμην ἀπὸ τὴν γνώμην τῆς
πλειοψηφίας.

ΜΙΑΨΗΣ. Ἀντίληψιν τῶν γεγονότων ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι
τὴν ἰδίαν κάμουν;

ΣΑΡΑΒΑΣ. Λοιπὸν δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ τις σπουδαίως,
ὅτι προκειμένου περὶ διεκδικήσεως γεγονότων καὶ ἀντιλήψεως,

ὅταν τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἀντιλαμβάνεται γεγονότος τινός
ἔχει τὰ αἰσθητήρια τὰ ἀναγκαῖα καὶ τὴν θέλησιν, δὲν θὰ εἴπῃ
ὅτι ἔχει ἀνάγκη νὰ ἔχῃ ἐπιτροπὴν. Ἐὰν ἔχητε αὐτὴν τὴν δυσ-
πιστίαν θὰ τὴν ἔχητε διὰ λογαριασμόν σας, ἡμεῖς δὲν δυναίμεθα
νὰ τὴν δεχθῶμεν καὶ νομίζω ὅτι ἡ ἀδυσπιστία, ἡ ὁποία πρέ-
πει νὰ ᾔναι κανὼν, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ σταθμίσῃ τὰς πράξεις
καὶ τοὺς λόγους μου, ἀπῆλθε νὰ εἴσῃ ἀπὸ τοῦ ὅρατος τοῦτου
ἡ δυσπιστία ὡς πρὸς τὴν δεδαιώσιν γεγονότων.

Ἐρχομαι εἰς τὸ κύριον ἀντικείμενον διὰ τὸ ὁποῖον ἐλαβον
τὸν λόγον, ὅπως εἶπον ἐν ἀρχῇ. Ὁ ἀξιότιμος κ. Πετιμεζᾶς μᾶς
εἶπεν ὅτι εἰμεθα ἀνακόλουθοι, ὅτι πέρσι συνεπραχάμεν μετ' αὐ-
τοῦ, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ ἀποσταλῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς Πόρον. Εἶπον,
καὶ θέλατε πεισθῇ καὶ ἡμεῖς ὅτι, ἐὰν ἐσκέπτετο καλλίτερον,
αὐτὴν τὴν μομφὴν ἔθελεν ἀπορῶναι νὰ τὴν ἐπιφέρει εἰς ἡμᾶς,
διότι αὐτὸς ἔθελεν διαφύγει καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ νὰ ἐπιστρέψῃ
εἰς τὸν ἴδιον. Ἦθελον ἐρωτήσαι τὸν ἀξιότιμον κ. Πετιμεζᾶν, διὰ
τί, ὅταν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐκλογῆς Νάξου, δὲν ἐστῆριξε τὴν
ἰδίαν γνώμην.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Παρακαλῶ νὰ εἴδουν τὰ πρακτικὰ διὰ νὰ
εἴδῃτε ὅτι τὴν ὑποστήριξα καὶ εἶπομεν μάλιστα, ὅτι εἰς ἄλλην
ἡμέραν θὰ συζητήσωμεν καὶ τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Ἐπρωτεῖναι τοῦτο;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Μάλιστα.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Ἐνομίζατε ὅτι θὰ εἴχατε τὴν πλειονοψηφίαν καὶ
διὰ τοῦτο δὲν τὸ ἐπρωτεῖναι, αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος, καὶ τὸ λέ-
γω διὰ νὰ σὰς λύσω ἐγὼ αὐτὸ τὸ αἰνίγμα.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἐμβαίητε εἰς τὴν
δικαίαν. Σὰς λέγω ὅτι ἐγὼ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Νάξου ἔφερα τὴν
πρότασιν νὰ ἀντιπροσωπεύῃ ἡ μειονοψηφία καὶ τὰ πρακτικὰ
εἶναι εἰς τὸ γραφεῖον καὶ θὰ εἴδῃτε ὅτι εἰς τὴν ὁμιλίαν μου
ἔκαμα βετὴν πρότασιν νὰ ἀντιπροσωπεύῃ ἡ μειονοψηφία.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Καὶ τὴν ὑποστήριξαν οἱ σύντροφοί σου;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Τὴν ὑποστήριξαν.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Ἀλλὰ, πέρσι, κύριοι, ἐπρόκειτο ἡ διάσχις κα-
ταστάσεως ἐκλογῆς τῆς Τροικινίας καὶ ἐνθυμεῖσθε, κύριε πρόεδρε,
τοῖον ἐνδιαφέρον ἀνέπτυξεν ἡ ἀντιπολίτευσις, τὴν ὁποίαν μίξ
πλειονοψηφία ἔθελε νὰ οὐδετερώσῃ καὶ ἐνθυμεῖσθε ποῖον ἐνδια-
φέρον εἶχαν ἡ ἀντιπολίτευσις αὐτὴ, ἥτις καίτοι μὴ πιστεύουσα
ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ νὰ ἀποστείλῃ ἐκ τῆς μερίδος τῆς ἀντιπρόσωπον
καὶ μολονότι ἔδυνάτο, ἐλέπτουσα τὴν μεγάλην ὑπόθεσιν, νὰ
«λείπῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς της, εἶχεν ὑποστηρίξει τὴν ἀντιπροσω-
πίαν τῆς μειοψηφίας, δὲν τὸ ἔκαμε καὶ δὲν τὸ ἔκαματε καὶ
τίς. Λοιπὸν ἀνακόλουθος εἶναι ἐκεῖνος, φρονῶ, ὁ ὁποῖος, ὅταν
ἦλθε δις τὸ αὐτὸ ζήτημα εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν ὑποστήριξε τὴν
γνώμην, τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζει σήμερον, καὶ τότε ἀνακόλου-
θος δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις καὶ τότε δὲν ἔκαμεν ἀντιρῆσιν καὶ
σήμερον ἀκολουθεῖ τὴν ἰδίαν γνώμην. Ἀλλὰ λέγει δὲν εἴθε
σύμφωνοι μαζί μας εἰς τὴν ἐπιτροπὴν; δὲν συνεπολεμήσατε
ὑπὲρ τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς μειονοψηφίας, καὶ πῶς τολμᾶτε
νὰ λέγητε, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀντιπροσωπεύῃ σήμερον; ἐγὼ δὲν
δύναμαι νὰ εὐρίσκω τὴν συνάφειαν ταύτην τὴν μεταξὺ τῆς ἐξελεγ-
κτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις δὲν ἔχει ἄλλο καθήκον παρὰ νὰ πιστώσῃ
μόνον τὰ γεγονότα καὶ τῆς ἄλλης ἐπιτροπῆς. Καὶ ἐντεῦθεν λαμ-
βάνω ἀφορμὴν, ἐπειδὴ δὲν ἐλαβον τότε τὸν λόγον, νὰ κάμω
μὴν παρατήρησιν, ὅτι τὸ γεγονός τοῦτο δὲν εἶναι ἐκτρωματι-
κόν, δὲν εἶναι ἀλλόκοτον, ἐκτός ἐὰν ᾔναι ἀλλόκοτος ἡ ἐπι-
τροπὴ, ἥτις ἀπεστάλη νὰ παρέξῃ εἰς ἡμᾶς ἐγγυήσεις μετὰ τὴν
ἀποπεράτωσιν τῆς ἐκλογῆς. Δὲν δύναμαι τοῦλάχιστον, τὸ ἐπ' ἐ-
μοί, νὰ παραδεχθῶ, ὅτι ὑπάρχει οὐδεμία διαφορὰ μεταξὺ τῆς
ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν πέμπει μετὰ τὴν διεξαγωγὴν ἐκλογῆς
τινός, καὶ μεταξὺ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θὰ παραστήσῃ τὰ γεγονότα

καθ' ὃν τρόπον γίνονται. Θέ μοι εἰπῆτε, ὅτι ἄλλαν ἐξουσίαν ἔχει ἐκεῖνος, ὅστις ὑπάγει πρὸς ἐξακριβωσιν καὶ διαβεβαίωσιν τῶν γεγονότων, ἀφοῦ ἐπράχθησαν, καὶ ἄλλαν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος λαμβάνει αὐτὰς τὰς πληροφορίες, καὶ ὃν χρόνον γίνονται· ἐάν ὑπάρχῃ διαφορά, ἔμπορεῖτε νὰ μᾶς τὴν ἐξηγήσῃτε, ἄλλως ἐπιτρέψατε νὰ μὴ θεωρῶ τὸν τύπον αὐτὸν, οὔτε ἀλλόκοτον, οὔτε ἐκτρωματικόν, ἀλλὰ σύμφωνον μὲ τὴν διάταξιν τοῦ συντάγματος, ὅτι ἡ Βουλὴ δύναται νὰ πέμπῃ ἀνακριτικὰς ἐπιτροπὰς πρὸς ἐξακριβωσιν τῶν γεγονότων.

Λοιπὸν ὁ ἐντιμὸς ἐκ Ζακύνθου βουλευτὴς πρὸς ὑποστήριξιν τῆς γνώμης, ὅτι εἶναι σύμφωνος μὲ τὸν κανονισμὸν ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῆς μειονοφροσύνης, εἶπεν ὅτι, ἂν καὶ δὲν γνωρίζῃ νομικὰ, μολεταυτὰ ἔχει ἀκούσει ὅτι ἐπὶ ὁμοίων περιπτώσεων ἐφαρμόζονται αἱ αὐταὶ ἀρχαί· ὅταν μία γενικὴ ἀρχὴ ἀναγράφεται καὶ ἀνάγεται εἰς ὁρισμέναις περιπτώσεις, ἐν οἷσιν, εἰς ὁμοίαν περιπτώσειν, ἐφαρμόζεται ἡ αὐτὴ ἀρχή, ὅταν αἱ περιπτώσεις, εἶναι νόμιμοι. Ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἀλλὰ προκειμένου περὶ τῶν ἐργασιῶν τοῦ κοινοβουλίου, ἐδῶ ἤθελον εἰπεῖν εἰς τὸν ἐντιμόν φίλον μου κ. Λομβάρδον ὅτι ἤθελε κάμει καλὰ νὰ συμβουλευθῇ τὰ προηγούμενα· διότι εἰς τὰ κοινοβουλία, οὐδέποτε παραβλέπεται ἡ λύσις τῶν ὁμοίων. Καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐκεῖνος, τὸ ὅποιον παρουσιάζεται ὡς ὁ τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς συνταγματικούς θεσμούς, ἐκεῖ γνωρίζετε ὅτι τὰ συνταγματικὰ προηγούμενα εἶναι σεβαστά· ὅταν, κύριοι, ἐν τῇ Ἀγγλικῇ κοινοβουλίᾳ ἀπορῶσι περὶ τινος πράγματος, τοῦτο λέγει ὁ διάσημος ἱστοριογράφος Μακώλεϋ, καὶ εὐρίσκονται εἰς σύγχυσιν, ἀμέσως σχηματίζουν μίαν ἐπιτροπὴν, ἥτις νὰ συμβουλευθῇ τὰ προηγούμενα· καὶ ὅταν αὕτη ἀναρρῇ προηγούμενα, τότε οὐδεμίαν σφίχτικα ἐπιτρέπεται. Λοιπὸν, ἀντὶ νὰ θέλατε νὰ συσχετίσῃτε τὴν περίπτωσιν ἐκείνην μὲ τὰς περιπτώσεις τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, αἱ ὁποῖαι εἰδικῶς ἀναφέρονται εἰς τὰς περιπτώσεις, τὰς ὁποίας εἰδικῶς ὁ κανονισμὸς ἀναρρῇ εἰς ὁρισμέναις ἐπιτροπὰς, ἔπρεπε νὰ ἐξετάσῃτε· ἐάν δὲν ὑπάρχουν προηγούμενα αὐτῆς τῆς Βουλῆς· καὶ ὅταν ἔχῃτε τὸ προηγουμένον ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας. Νά, ὅταν ἔχατε τὸ προηγούμενον τῆς παρελθούσης Βουλῆς, εἰς τὴν ὁποίαν μία ἀντιπολιτεύσις, ἥτις δὲν ἔχρησε τίποτε εἰς τὴν κυβερνήσιν ἐκεῖνην, δὲν ἐνόμισεν ἄξιον νὰ τὸ πολυμήσῃ, ἔπρεπε τὰ προηγούμενα αὐτὰ νὰ ἦναι σεβαστά διὰ νὰ μὴ φαίνεται μία σύγχυσις εἰς προκατασκευάσματα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἀγνοῶ τί εἶπεν ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, συμπερίνῳ ἂν αἱ διαστάσεις, τὰς ὁποίας λαμβάνουν αἱ συζητήσεις μας, εἶναι κανονικαί. Ἀλλ' εἰς τοῦτο δὲν πταίωμεν ἡμεῖς, διότι μᾶς προκαλοῦν εἰς τὰς διαστάσεις ταύτας, δὲν πταίωμεν ἡμεῖς, ἂν ἡ κυβερνήσις ἠθέλκε νὰ λάβῃ τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀφοῦ ἦτο θεμιτὸν τὸ θέμα πρὸς πληροφορίαν καὶ νὰ φέρῃ τὴν συζήτησιν ἐν οὐσίᾳ, καὶ ἐπομένως ἡμεῖς νὰ ἦμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ τὴν ἀκολουθεύωμεν.

Θ. ΖΑΪΜΗΣ (Προεδρικοῦ). Ὁ κ. Μίλκωφ ἐπανέρρει τὴν συζήτησιν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἡμεῖς ἀκολουθοῦμεν τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἀγόρευσιν τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν. Ὁ κύριος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν εὐρέθη ἐν συγχύσει πρὸς ἐκείνους, οἵτινες μέχρι προχθὲς, μέχρι πρὸ ὀλίγου, ὑπεστήριξαν διὰ τῆς ψήφου τὴν τὴν κυβερνήσιν. Ἡθελον εἶναι τὴν μεγαλειότητα εὐχαρίστησιν ν' ἀραιώσουν τὴν σύγχυσιν ἀπὸ τὸν ἀξιότιμον ὑπουργὸν τῶν ἐξωτερικῶν καὶ νὰ ἡμπορέσουν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο νὰ ψεφίσουν ὑπὲρ τῆς γνώμης αὐτοῦ. Ἀλλ', ἀξιότιμε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, μὴ ἐμποδίζει ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως διὰ τοῦ παραδείγματος του, ὅστις ἀντιπολιτευθεὶς τὴν κυβερνήσιν τοῦ 1867 δι' ὁλόκληρον τὴν διάρκειαν τοῦ 1867 παρουσι-

αθεῖς ὡς ὑποστηρικτὴς τῆς κυβερνήσεως τοῦ 1868, εὐθὺς ἀπὸ τὰ πρῶτα θέματα τῆς κυβερνήσεως ἐκείνης, τὴν ἐγκατέλειπε, τὴν ἀντεπολιτεύθη ἐν τῇ Βουλῇ, ὅτε τὴν εἶδε διὰ κατὰ τὰ πρῶτα ἐν τῇ Βουλῇ διαβήματα τῆς, εἶδε νὰ ἐγκαινιάσῃ μίαν ἀρχήν, ἥτις ἀπέλειπε τὴν μειονοφροσύνην νὰ λαμβάνῃ μέρος· μόλις ὁ ἀξιότιμος πρόεδρος τῆς νῦν κυβερνήσεως, καὶ τοῦτο τὸν κάμνει τιμὴν, εἶδεν ὅτι αἱ πεπραγμέναι τὰς ὁποίας ἔκαμιν εἰς τὸν πρόεδρον τῆς κυβερνήσεως, ὅπως καὶ ἡ μειονοφροσύνη ἀντιπροσωπεύεται ἐν τῇ ἐπιτροπῇ ἐκεῖ, ὁ ἀξιότιμος κύριος Ζαΐμης δὲ εἰδίστασε νὰ ὑφίσθῃ τὴν σημαίαν τῆς ἀντιπολιτεύσεως· ἐπιθυμῶ, κύριε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, νὰ συμφωνήσω μὲ σί, ἀλλὰ μὴ ἐμποδίζει ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως. Ἐπιθυμῶ, κύριε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, νὰ συμφωνήσω μὲ τὴν γνώμην σας, ἀλλὰ μὴ ἐμποδίζει ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως. Σήμερον εἶναι τοῦτο τὸ ζήτημα, ἂν πρέπει ν' ἀποκαλεισθῇ ἡ μειονοφροσύνη ἀπὸ μίαν ἐργασίαν, ἢ ἐπιχειρῇ ἡ πλειονοφροσύνη, καὶ ἡ ὁποία δὲν εἶναι ἀδιάφορος, κύριε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, διότι πρόκειται ν' ἀραιωθῇ ἀπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην μερίδα πάντα ψῆφοι. Ἐπρόσπαθον νὰ ἐνοήσω τὴν διαφοράν, ἢν προσδιώρισεν ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐπιτροπῶν καὶ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς προκειμένης. Αἱ συνήθειαι ἐπιτροπῆς, λέγει, γίνονται διὰ νὰ δώσωσι γνώμην εἰς τὴν Βουλὴν, διὰ νὰ ἐκφράσωσι τὴν ἰδίαν τὴν ἐπὶ ἀντικειμένων νομικῶν, ἢ ἄλλου εἶδους· ἡ παρούσα ἐπιτροπὴ, εἶναι ἀπλῶς πληροφορητικὴ. Μάλιστα, κύριε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, εἶναι πληροφορητικὴ, ἀλλ' αἱ πληροφορίες τὰς ὁποίας θὰ φέρῃ, ἐπὶ τῶν πληροφοριῶν ἐκείνων θὰ ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ, ἂν ἡ ἐξαγωγή τῆς Κορινθίας εἶναι ἐγκυρὸς ἢ ἀκυρὸς. Καὶ προσβάλλεται ἡ πλειονοφροσύνη, ἂν ἴσως ἡ μειονοφροσύνη εἰς αὐτὴν τὴν πρᾶξιν δὲν λάβῃ μέρος. Καὶ προσβάλλεται περισσώτερον, κύριε ὑπουργὲ τῶν ἐξωτερικῶν, κατὰ τὴν ταπεινὴν μου γνώμην, ὅταν μία κυβερνήσις ἔρχεται καὶ λέγῃ, ἀποκαλείω τὴν μειονοφροσύνην ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, σὺ δὲ μόνη ἡ πλειονοφροσύνη πρέπει νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐργασθῇ. Δὲν πρόκειται περὶ ἐξαγωγῆς τοιαύτης οὐδὲ περὶ ἐξακλήσεως δικαιοῦματος, εἶπεν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, διότι καὶ ἡμεῖς εἴμεθα ἐδῶ διὰ νὰ ὑποστηρίξωμεν πᾶν νόμιμον δικαίωμα. Δὲν πρόκειται περὶ ἐξακλήσεως νομίμου δικαιοῦματος, λοιπὸν αὐτὰς τὰς πληροφορίες αἱ θὰ λάβῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἐργασίαν, ἢν θὰ κάμῃ, δικαίω θέλατε ν' ἀποκαλείσῃτε τὴν μειονοφροσύνην; Ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν, ἂν τὴν ἐνόησα, εἴτε τοῦτο· ἂν δὲν σας ἐνόησα, κύριε ὑπουργὲ, ἔμπορεῖτε νὰ μὴ διορθώσῃτε, θέλει νὰ συστήσωμεν καὶ ἐνταῦθα τὸ σύστημα τὸ Γαλλικόν.

Θ. ΣΗΑΓΓΙΑΝΝΗΣ (ἐπιτροπῆς Ἐξωτερικῶν). Δὲν θέλω νὰ σας διακόψω.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὰ προηγούμενα εἶπε· ὁ ἀξιότιμος ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν, τὰ κοινοβουλευτικὰ, πρέπει νὰ τὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν, καὶ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὅστις παρουσιάζεται ἀμφισβητήσις ἀναφέρονται εἰς τὰ προηγούμενα καὶ δι' αὐτῶν λύσιν τὴν ἀμφισβήτησιν. Ἀλλὰ εἴθε νὰ ἐρθάνωμεν καὶ ἡμεῖς μίαν ὥραν ταχύτερον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

ΣΑΡΑΒΑΣ (ἐπιτροπῆς Παιδείας). Ἄς ἐργασθώμεν ἀπὸ σήμερον.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Εἶθε νὰ ἦναι ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐργασίας ἐκείνης καθ' ἣν θὰ ἐφαρμοσθῇ τὰ προηγούμενα, καὶ νὰ ὑπάρχῃ τὸ σέβας τῶν δικαιωμάτων ὅλων τῶν ἐν τῇ Βουλῇ ἐδρεύοντων κομμάτων. Ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, ἂν θέλωμεν νὰ μιμηθώμεν τὸ παράδειγμα τῆς Ἀγγλίας, ἡξιώσατε τί θὰ εἴδατε; ὄχι μόνον τὸ δικαίωμα τῆς μειονοφροσύνης τοῦ νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὰς ἐπιτροπὰς, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τῆς μειονοφροσύνης τῶν ἐκλογίων νὰ στέλλουν ἀντιπροσώπους ἐν τῇ Βουλῇ. Συμφωνῶ καὶ ἐγὼ νὰ μιμηθώμεν τὴν Ἀγγλίαν καὶ νὰ ἀργίσωμεν

ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἡμέραν νὰ μεταβῶμεν τὰ παραδείγματα τὰ ὁποῖα μᾶς δίδει, ἀλλ' ὡς ζητήσωμεν τὰ προηγούμενα, διότι εἰς τὰ προηγούμενα ἀναφέρονται· καὶ, κύριε ὑπουργέ τῆς παιδείας, βλέπω καὶ ἐγὼ ἐν προηγούμενῳ, τὸ ὅποιον λέει τὸ ζήτημα τοῦτο· εἶναι τὸ προηγούμενον τῆς Βουλῆς τοῦ 1868· βλέπω τὸ προηγούμενον ὅτι ἀπεκρίσθη καὶ ἀπεκρίσθη ἐπ' ὁμοῦ· ἡ μειονοψυχία ἀπὸ πᾶσαν συμμετοχὴν ἢ διαφορά τῶν προηγουμένων αὐτῶν καὶ ἐδῶ εἶναι ἡ αὐτὴ ἢ πλειονοψυχία ἐκείνη εἴπερ φανερὰ βασιζομένη εἰς τὴν ἰσχύ μου, τροπασιῶν τὸν κανονισμὸν, ἀρνοῦμαι πᾶσαν συμμετοχὴν τῆς μειοψηφίας· εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, ἀλλὰ κατέργητε τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια σὰς εἶδον τὸ δικαίωμα νὰ συμμετάσχετε.

ΔΑΓΡΕΣ. Διαβάζετε τὰ ἄρθρα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἡ σημερινὴ πλειονοψυχία ἐργάζεται καὶ λέγει· σέβουμαι τὸν κανονισμὸν, θέλω νὰ τηρήσω τὸν κανονισμὸν, ἀλλὰ μολονότι ὁ κανονισμὸς, ῥητικῶς ὡς γενικὴ ἀρχὴ, ὡς εἶπεν ἔχει, ὅτι ἡ μειονοψυχία, εἰς καμμίαν ἀπὸ τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς δὲν ἔχει νὰ ἐκτελέσῃ, οὐχ ἥττον ὅμως ὁμοῦ σήμερον θέλετε νὰ τὴν ἐκτελέσῃτε. Δὲν θέλω νὰ σὰς ἀπασχολῶ περὶ σφέτερον, διότι παρὰ πολὺ ἐγρηγορήσασα καὶ δὲν ἤξεύρω, ἐὰν καμμίαν φωνὴν ἐξετάσῃ τις τὴν μακρὰν συζήτησιν, ἥτις μᾶς ἀπασχόλησεν ἐπὶ πάντε καὶ περισσοτέρας ὥρας, καὶ ζήτησα τὴν αἰτίαν καὶ εὖρη πρὸς ἀπάντησιν αὐτὰ τὰ πράγματα, αὐτὴν τὴν συζήτησιν μαι, ὅτι ὅλη αὐτὴ ἡ παρατεταμένη συζήτησις δὲν ἐλάβε χώραν παρὰ διὰ τοῦτο· σὰς λέγει ἡ μειονοψυχία, καὶ ὅχι 5 ἢ 10 ψῆφοι, ἔχετε ἐργασίαν, θέλω νὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος καὶ νὰ ἐργασθῶ· σὰς ἔχετε τὴν ἐπιμονὴν νὰ μᾶς ἀρνεῖσθαι τὸ δικαίωμα τοῦτο· δὲν ἤξεύρω, λέγω, ἐὰν τὸ προηγούμενον τοῦτο, τὸ ὅποιον ἀρνοῦμεν ὀπίσω, εἴναι τὸ καθιερωμένον, δὲν θὰ ἐλάττω εἰς τὸ μέλλον αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, οἵτινες τὸ καθιέρωσαν.

Ἄλλην μίαν παρατήρησιν κάμνω εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς παιδείας, ὁ ὅποιος μᾶς εἶπε ποῖα διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ τῆς παρούσης ἐπιτροπῆς καὶ μᾶς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν στέλλει ἡ Βουλὴ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐκλογῶν· δὲν εἶναι τὸ ζήτημα τοῦτο, τὸ ὅποιον πρέπει νὰ λύσωμεν, τὸ ζήτημα εἶναι, ἂν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἀπεφάσισεν νὰ στείλῃ ἡ Βουλὴ, πρέπει νὰ λάβῃ μέρος καὶ ἡ μειονοψυχία· ὡς πρὸς δὲ τὸ ἂν ὑπάρχῃ διαφορά μεταξὺ τῆς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ αὐτῆς, τώρα ἐγὼ ὁ μὴ νομικὸς, ὁ ταπεινὸς ἱατρός μεταξὺ αὐτῶν τῶν ἐπιτροπῶν εὐρίσκω αὐτὴν τὴν διαφοράν· ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ὁποίαν στέλλετε τώρα, τὴν στέλλετε πρὶν ἢ ἀποδεδειχθῇ ἡ ἐκλογὴ· στέλλετε τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην, ἡ ὁποία παραγαίνει καὶ εὐρίσκει νομίμους ἀρχάς, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐκπληρώσωσι τὸ καθήκον των. Σὰς λέγετε εἰς τὰς ἀρχάς αὐτάς δυσπιστοῦμεν, καὶ ἡμεῖς· δὲν ἔχομεν τὸ δικαίωμα νὰ σὰς εἰπώμεν δυσπιστοῦμεν πρὸς ὑμᾶς· ἡ ἀνακριτικὴ ἐπιτροπὴ τὴν ὁποῖαν στέλλει ἡ Βουλὴ μετὰ ταῦτα ὑπάγει νὰ ἀνακρίνῃ τὰ τετελειωμένα, ὑπάγει ὅταν δὲν εὐρίσκη ἐνώπιόν της οὐδεμίαν ἄλλην ἐξουσίαν· εἰς τῆς ὁποίας τὰ ἔργα νὰ παρέμβῃ, νὰ τὰ ἐπηρεάσῃ· διότι μὴ ἀμφισβάζετε, ὅτι μὲ καθὲ μέσον καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη μερὶς θὰ προσπαθῇ νὰ ἔχῃ ὑπὲρ ἑαυτῆς τὴν γνώμην τῶν μελῶν, τὰ ὅποια ἐκεῖ θὰ σταλάσῃ. Τὸ προηγούμενον τῆς ἐκλογῆς Τροϊζηνίας, ὅπερ ἀνέφερον, ὅτι συνίδη πέρσαι, ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας, δὲν ἔχει καμμίαν ἐπιρροὴν εἰς ταύτην τὴν περίστασιν. Ἡ ἐκλογὴ Τροϊζηνίας, ἢ μάλλον, ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία ἐμελλε ν' ἀποσταλῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν πρὸς ἐξέτασιν τῆς ἐκλογῆς τῆς Τροϊζηνίας, ἐστάλη ἀπὸ προηγουμένως· ἐγένετο ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καὶ καθιερώθησαν τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα, τὰ ὅποια διαλαμβάνουσι περὶ αὐτοῦ. Ἀλλὰ τώρα τὰ θεωροῦν κατεργημένα τὰ ἄρθρα ταῦτα· ὥς ὅτου ὑπάρχουσι τὰ ἄρθρα ἐκεῖνα ἐν τῷ κανονισμῷ δὲν σὰς

ἐπιτρέπεται διὰ τῆς ψήφου σας ν' ἀρνεῖσθε τὸ δικαίωμα ἀπὸ τῆς μειονοψηφίας νὰ συμμετάσχη εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὐτήν.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δύω λέξεις θ' ἀπαντήσω εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν τῆς παιδείας· εἰς αἱ προσωπικόν. Ὁ Κ. ὑπουργὸς τῆς παιδείας, τὸν ὅποιον ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἀπ' ἧς ἐγνωρίσθημεν καὶ ἐσχετίσθημεν σχετῶν πάντοτε ἐψηφοπορεύσαμεν μαζὺ, πρώτη φορά εἶναι κατὰ τὴν ὁποίαν διαίρουμεθα εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα· ἴσως καὶ εἰς κἀνὲν παραμπίπτον καὶ ἐπουσιῶδες θὰ διεγέρθησαν αἱ γνώμαι μας, ἀλλὰ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον μετὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, ἀπ' ἧς ἐγνωρίσθημεν καὶ συνειργήσαμεν· ἐψηφοπορεύσαμεν μαζὺ. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ γνωρίζῃ ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας, ὅτι τοῦλάχιστον καθ' ὅσον ἀφορᾷ ἐμεῖς, μὲ τὸν ὅποιον συνειργήσθη τόσον πολὺ, δὲν ἔπρεπε νὰ εἴπῃ, ὅτι παλινῶδ' εὐκόλως· καὶ ἦτο τόσον νωπὸν τὸ γεγονός τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Ναξίου, ὥστε ἐπίστευα ὅτι δὲν ἦτον ἀνάγκη ν' ἀναγκασθῶν τὰ πρακτικὰ αὐτὴν τὴν στιγμήν, διὰ νὰ ἐπιβεβαιώσωσιν τὴν ἀλήθειαν· διότι ἐγὼ ἔβλεπον δύο ἀντιρρήσεις, τὴν πρώτην, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀποσταλείσης ἐδῶ εἰς Ναξὸν πρὶν ἢ καταρτισθῇ τὸ πρεσβείον, καὶ δεύτερον, ὅτι πρέπει νὰ συζητήσωμεν καὶ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον θὰ ἐκλεχθῇ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ. Καὶ ἰδοὺ ἐπὶ λέξεσι τί λέγω εἰς τὴν πρότασιν μου αὐτήν.

(*Αναγινώσκει τὴν πρότασιν.*)

Βλέπετε λοιπὸν, ὅτι τὴν πρότασιν ἐγὼ τὴν ἔκαμα λίαν ἐγκαίρως, καὶ δὲν εἶχον καμμίαν ἰδέαν ἀπὸ τῶν ιδέων, τὰς ὁποίας ἐξέφερον ἀπὸ τοῦ δῆματος· ὁ ὑπουργὸς τῆς παιδείας, ὅτι εἶχον τὴν ἰδέαν, ὅτι ἔχομεν νὰ ἔχωμεν τὴν πλειοψηφίαν· ἡ ἰδέα ἦτο μόνιμος καὶ σίτερε· ἀπερίβληθ' ὅμως διὰ μεγάλους πλειοψηφίας ἡ πρότασις μου, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ μετὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ πρεσβείου, καὶ ἡ τάσις τῆς Βουλῆς ἦτο ν' ἀπερίβληθον καὶ αἱ ἀλλαιπριτάσις· ἐγὼ ἀπεσφόρην εἰς τὸ δωματίον.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Ἐτέθη εἰς ψήφουσαν τὸ ζήτημα;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Μάλιστα, καὶ ἀπερίβληθ' ἡ πρότασις μου καὶ εἴπομεν αὐρίον θὰ κάμωμεν τὰς ἐπιτροπὰς.

ΣΑΡΑΒΑΣ. Πρότασις τοιαύτη, ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἐτέθη καὶ ἐψηφοπορεύθη;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ὁχι· ὅχι δὲν ἐτέθη, ἀλλ' ἐγὼ εἶμαι συνεπὴς μὲ τὸν ἑαυτὸν μου.—Εἶπον ὅτι ἡ μειοψηφία, δὲν ἔχει τὴν ἀπαιτούμενην ἀφροροσίαν πρὸς τὴν πλειοψηφίαν, διότι ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία θὰ ἀποσταλῇ δὲν θὰ φέρῃ ἐνώπιον τῆς Βουλῆς παρὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν γεγονότων, τὰ ὅποια θὰ ἴδωσιν. Μάλιστα λέγω, ἀλλ' ὅπως πολὺ ὀρθῶς σὰς εἶπεν ὁ κ. Κουμουνοδόρος, ἄλλως αἰσθάνομαι καὶ ἄλλην ἰδέαν ἔχω ἐγὼ, ἐπὶ τῆς ἄλλης περιστάσεως, καὶ ἄλλως αἰσθάνεται καὶ ἄλλην ἰδέαν ἔχει ὁ δῆτα ἐπὶ τῆς αὐτῆς περιστάσεως. Θὰ σὰς ἀναφέρω συγκεκριμένα παραδείγματα, συμβάντα ἐπὶ τῶν ἐκλογῶν τὰς ὁποίας ἐξηλέγχετε. Τινὲς τῶν βουλευτῶν εἶπον, ὅτι καὶ ἂν ἐψηφοπορεύσῃ εἰς τὴν Ἀθῆμον πενήντα ἀποθαμμένοι, ἐν τοῖς ἀφαιρέσωμεν τὸ ἀποτέλεσμα δὲν μεταβάλλεται, ἐπομένως ἡ ἐκλογὴ εἶναι νόμιμος. Ἄλλο περιστατικόν· ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῆς Λιγνίης ὑπῆρχεν ἡ ἐνστάσις, ὅτι ὁ ἐπιτυχὴς Βανζέλος δι' ὀψιρόρων μετὰ τοῦ Α' δημαρχικοῦ πρεσβίου ἐπετέθη κατὰ τοῦ δημάρχου, τὸν ἀπέβαλεν ἐκ τοῦ δημαρχείου, καὶ κατέλαβε τὸ δημαρχεῖον. Τὸ τμήμα διεγέρθη, ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς Μεσολογίου κ. Δαληγεώργης ἐθεώρησεν, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ λόγος εἶναι ἀπὸ τοὺς σπουδαιότερους, ὥστε νὰ ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ· ἐγὼ εἶχον τὴν ἐναντίαν ἰδέαν, καὶ εἶπον, ὅτι, ὁ πρῶτος δημαρχικὸς πρεσβίος, ὅστις διὰ τῆς βίας ἀφῆρεσε τὰ δημαρχικὰ καθήκοντα ἀπὸ τὸν δήμαρχον, δὲν ἐξτέλεισε παρὰ νόμιμον πράξιν, διότι ἦτο προσκαλημένος ἀπὸ τὸν δήμαρχον, καὶ παραλάβῃ τὰ κα-

Ενταῦθα ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1869 ἐπὶ τοῦ ἀρθ. 3 «Προσωπικὸν τῶν τηλεγραφείων» περιέχει προφανῶς τὸ λογιστικὸν λάθος τοῦ νὰ χορηγῇ πίστωσιν ἐπὶ ἑλαττον δραχ. 4,449, διότι εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν ἐξόδων περιλήφθησαν αὐταὶ ἐκείναι αἱ ἀπολογίαι, τὰς ὁποίας περιέχει ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1868 καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐδικαιολογεῖτο ἡ ἐνδεὴς τῆς ἀνάγκης τῆς ὑπηρεσίας προσθήκη ἀπὸ τῆς 6'. Ἐξαμηνίας τοῦ 1868 δύο τηλεγραφικῶν 6'. τάξεως καὶ 5 δοκῶν 6'. τάξεως.

Ἡ ἐπίκτασις τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν καὶ ἡ σύστασις νέων τηλεγραφείων, ἐπιβάλλει κατὰ φυσικὸν λόγον καὶ πολλὰς ἄλλας δαπάνας, τὰς ὁποίας δὲν ἔδυνάτο νὰ προὐδῇ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ 1869, στριζόμενος ἐπὶ τῶν γνωστῶν ἀναγκῶν τῶν ὑπαρχόντων 26 τηλεγραφείων, ἅτινα ἀναριθμοῦνται νῦν εἰς 37. Αἱ δαπάναι δὲ αὐταὶ ὀφθεῖν τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκαίων σκευῶν καὶ λοιπῶν ἐργαλείων τηλεγραφικῶν καὶ ὑλικῶν.

Παραγγέλλονται εἰς τὰ ἐργαστήρια τῆς Βιέννης καὶ τῶν Παρισίων καὶ ῥηχισαν ν' ἀποσταλῶνται καὶ διανεμῶνται εἰς τὰ νέα τηλεγραφεῖα πρὸς κατάρτισιν τῶν.

1. Εἴκοσι συσκευαί, ἐξ ὧν αἱ δέκα μετὰ ὑποδρυχίων ἡλεκτρονόμων.
2. 42 Γαλβανόμετρα.
3. 30 Ἀλεξιέκρουα.
4. 12 Χειριστήρια.
5. 12 Ὁρολόγια.
6. 20,000 βίδαι, καὶ
7. 10,000 πῆλινα διαφράγματα.

Δι' ὅλα δὲ ταῦτα τὰ ὑλικά, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων τῆς μεταφορᾶς τῶν, ἀπαιτοῦνται καθαρῶς ἐπὶ τῇ 6' αἰ τῶν τιμολογίων τῶν εἰρημένων καταστημάτων δραχ. 18500

Πλὴν τούτων ἔχομεν καταπιέγουσαν ἀνάγκην στοιχείων, τῶν ὁποίων τὴν κατασκευὴν διέταξα εἰς τὸ ἐνταῦθα τηλεγραφικὸν ἐργαστήριον, καὶ οὐχὶ ὡς πρότερον ἔβωθε μὲ πολλὰς μεγαλειτέραν δαπάναν ἢ δαπάνη δὲ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν, μὲ τὰ ὁποία πρέπει νὰ ἐροδικωθῶσιν ὡς τάχιστα ὅλα τὰ τηλεγραφεῖα τοῦ κράτους, ὑπολογίζεσθαι εἰς δραχμάς 4000

Μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἀπαιτοῦνται διὰ τὰς ἀνάγκας τὰς σημειουμένας ἐν τῷ κεφ. 8. ἀρθρ. 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1869.

- 1 Διὰ χάρτην κλπ. τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας.
 - 2 Διὰ μισθὸν ἐνὸς τεχνίτου τοῦ τηλεγραφικοῦ ἐργασταρίου πρὸς δραχμάς 150 τὸν μῆνα ἐπὶ 7 μῆνας δραχμαί 1050
 - 3 Εἰς ἐξόδα τοῦ ἐργασταρίου δι' ἐπισκευὴν τῶν παλαιῶν τηλεγραφικῶν ἐργαλείων 1500
 - 4 Δι' ἐξόδα ἐπιθεωρήσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν 2000
 - 5 Δι' ἐνοίκια τῶν τηλεγραφείων, μὴ περιλαμβανομένων τῶν νέων 7300
- Τὸ ὅλον τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 8, ἀρθρ. 2 δραχμαί 36350
- ἔχομεν ὑπόλοιπον πιστώσεως δραχμάς 13922

Ἀπαιτοῦνται δραχμαί 22428

Δι' ὅς εἶναι ἀνάγκη νὰ χορηγηθῇ ἀναπληρωτικὴ πίστωσις.

Διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν ἐπασίων τηλεγραφικῶν γραμμῶν τοῦ κράτους ἐχορηγήθη διὰ τοῦ ἐφετινοῦ προϋπολογισμοῦ πίστωσις δραχ. 31,000.

Κατὰ τὰς ἐν' ὧν τοῦ ὑπουργείου ἐκθέσεις τῶν τηλεγρα-

φείων καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις ἀπὸ πέρυσιν εἰδικῶς ἀποσταλέντων ἀνωτέρων τηλεγραφικῶν ὑπαλλήλων νὰ ἐπιθεωρήσωσι τὴν κατὰστασιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν, λίαν καταπιέγουσα παρίστατο ἐκτοτε ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπισκευῆς αὐτῶν. Ἐφ' ᾧ καὶ συνωμολογήθησαν ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου παρελθόντος ἔτους συμφωνίαι περὶ τῆς γενικῆς ἐπισκευῆς αὐτῶν, ἥτοι ἀπὸ Ἐλευσίνος μέχρι Καλαμῶν καὶ ἀπὸ Ἐλευσίνος μέχρι Βονίτζης. Συνεπεί τῶν συμφωνιῶν τούτων ἐπισκευάσθησαν αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαί, τῆς μὲν Πελοποννήσου ἀπὸ Καλαμῶν μέχρι Μεγαλοπόλεως, τῆς δὲ Στερεᾶς, ἀπὸ Βονίτζης μέχρι Ἀμφίσσης· διὰ τὰς ἐκτελεσθείσας δὲ ταῦτα ἐργασίας καὶ τὴν ἐπισκευὴν τῆς γραμμῆς ἀπὸ Θυβῶν μέχρι Χαλκίδος, ἥν' ἀπ' εὐθείας ἐνέργησε τὸ δημόσιον δι' εὐταλοῦς δαπάνης, θέλει ἐξαρτῆσαι ἡ χορηγηθεῖσα, ὡς εἴρηται, πίστωσις, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὰς ἐκτελουμένας ἀπὸ Μεγαλοπόλεως μέχρι Τριπόλεως καὶ ἀπὸ Ἀμφίσσης μέχρι Λεβαδείας.

Ἡ ἐπισκευὴ τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἀπὸ Ἐλευσίνος ἀφ' ἐνὸς μέχρι Λεβαδείας, καὶ ἐκείθεν μέχρι Λαμίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου μέχρι Τριπόλεως, καὶ ἀπὸ Μεγαλοπόλεως μέχρι Σπάρτης θεωρεῖται ἀνεπίδεκτος ἀναβολῆς, ἀλλὰ δι' ἑλληνικὴν πιστώσεως οὐδὲν δυνάμεθα μέχρι τοῦδε νὰ ἐνεργήσωμεν.

Τὴν ἐργασίαν ταύτην δυνάμεθα ἤδη νὰ κάμωμεν οὐχὶ δυνάμει τῶν εἰρημένων συμφωνιῶν, ἐπιβλαβὸν ἄλλως εἰς τὸ δημόσιον, ὡς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν πραγμάτων, διότι ταῦτα, ἐπωφεληθέντες τοῦ δικαιώματος, ὅπερ εἴχομεν ἐκ τῶν συμβολαίων, διεβρῆζαμεν, ἀλλὰ κατὰ τὸ συμφέρον ἡμῶν, καὶ εἰς τρόπον ὥστε ν' ἀσφαλισθῶσιν αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη ὡς καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ν' ἀνταποκριθῶμεν δὲ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει ἡμῖν ἡ μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν κρατῶν καὶ τῆς Τουρκίας διεθνὴς σύμβασις καὶ ἡ μετὰ τῆς Ἑταιρίας Πάλην καὶ Μπίναυ τηλεγραφικῆς τοιαύτης.

Μέχρι τοῦδε αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ κατασκευάζοντο παρ' ἡμῶν οὐχὶ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἐν Εὐρώπῃ σύστημα ἢ κατ' ἄλλο ἀσφαλιζόν τὴν διάρκειαν αὐτῶν, ἀλλὰ δι' ἐγγυρίων ἀπροπαρκαυσίμων στόλων, καὶ τούτων πλημμελῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ δι' ἐρολόγιων, οἵτινες ἕκιστα ἐξελήφθησαν τὰς ὑποχρεώσεις τῶν, εἰ καὶ τὸ δημόσιον ὑφίστατο ἀδράς δαπάνας. Διὰ τοῦτο ἡ διάρκεια τῶν γραμμῶν ἀπεδείχθη ἐλαχίστη παρ' ἡμῶν, εἰ δὲ στόλοι μετὰ δύο ἢ τρία τὸ πολὺ ἔτη κατέπιπτον, καὶ τὸ δημόσιον ἐν τῷ μεταξύ ὑφίστατο νέας δαπάνας εἰς ἐπισκευὰς τῶν πρὸ μικροῦ κατασκευασθέντων γραμμῶν.

Ἀποτέλεσμα φυσικὸν τῆς τοιαύτης καταστάσεως καὶ τῆς πλημμελοῦς οὐχ ἥττον φυλάξεως καὶ συντηρήσεως τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ὑπῆρξε τὸ δυσάρεστον, ὑπὸ πᾶσαν ἐποφὴν ἐξεταζομένου τοῦ πράγματος, φαινόμενον, νὰ ἔχομεν συνεχεῖς καὶ παρατεταμένας διακοπὰς μὲ θλάβην τῶν συμφερόντων τοῦ τε δημοσίου καὶ τῶν πολιτῶν καὶ αὐτῆς ἐπὶ τῆς ἐθνικῆς ὑπολήψεως.

Ἀναντίρρητον εἶναι, ὅτι ἐκ τῆς καλῆς ἢ κακῆς καταστάσεως τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἐξαρτᾶται οὐσιασθῶς ἡ καλὴ ἢ κακὴ ἐν γένει κατάστασις τοῦ Τηλεγράφου, ὅστις ὑπέρστη παρ' ἡμῶν μεγάλην κατὰπτωσιν. Μεταξὺ τῶν ἐγγυρίων καὶ ξένων πασσάλων θεωρῶ προτιμητέους ἐπὶ τοῦ παρόντος τοὺς ξένους, ἰδίως διὰ τὰς κεντρικωτέρας γραμμάς, αἵτινες ὑποδοσάξουσιν πλείονα τοῦ ἐνὸς σύρματα, διότι οὔτε ἡ μεταφορὰ τῶν ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας διαστάσεις ἐγγυρίων ἀπὸ τῶν δασῶν εἰς τὰ παρὰ εἶναι εὐκόλος παρ' ἡμῶν, οὔτε ἡ προπαρασκευὴ τῶν, σύμφωνα πρὸς τὰ ἐν Εὐρώπῃ γινόμενα, εἶναι ἐφικτὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος. Περὶ τούτου γίνεται σκέψις καὶ θέλει ληφθῇ σπουδαίως πρόνοια, ὅπως ἐφεξῆς προπαρασκευάζωνται καὶ παρ' ἡμῶν οἱ τοιοῦτοι πάσσαλοι.

ταύτην τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ἐρχόμεθα, λέγοντες, νὰ φέρωμεν μετὰ τὴν συζήτησιν μίαν πρότασιν ὡς νέαν, διὰ τῆς ὁποίας θέλομεν νὰ καθιερώσωμεν μίαν νέαν διάταξιν τοῦ κανονισμοῦ. Λοιπὸν σήμερον, προκαλειόμενοι νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα εἰς ψηφοφορίαν. ἐπανεῴθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῆς οὐσίᾳς. ἤθελον παρακαλέσαι τὸν κ. πρόεδρον, νὰ μὴ ἐπιτρέπῃ τὴν ἐπὶ τῆς οὐσίᾳς ἐπανεῴλησιν τῆς συζήτησεως, καὶ ὅταν πρόκειται νὰ γίνῃ ψηφοφορία, ἡ συζήτησις πρέπει νὰ περιστρέφεται εἰς τὸ θέμα.

ΤΙΝΕΣ. Ὁ κ. πρόεδρος τὴν ἐπανεῴρει.

ΔΑΓΡΕΣ. Σὰς τὴν ἐπανεῴριστε. Λοιπὸν τὸ συμπέρασμα τῆς μακρᾶς αὐτῆς συζήτησεως ἐπὶ τοσοῦτον ἐπιδεικνύοντος ἀντικειμένου, εἶναι, ὅτι οἱ κύριοι προτείνουν τὴν τροποποίησιν τοῦ κανονισμοῦ, καὶ τὴν μεταρρυθμίσιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς. Ἡμεῖς λέγομεν ὅτι, οὐτε τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, οὐτε τὸν κανονισμόν θὰ τροποποιήσωμεν, διότι πρέπει νὰ ἔλθῃ ἐν καιρῷ ἡ τροποποίησις τοῦ κανονισμοῦ, νὰ υποβληθῇ, νὰ προεξετασθῇ καὶ νὰ γίνῃ ὅταν καὶ ὅπως ὁ κανονισμὸς αὐτὸς προβλεπῇ. Προτείνω νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν τὸ ἐξῆς· ἐρωτᾶται ἡ Βουλὴ δέχεται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπόφασίν της, καθόσον ἀφορᾷ τὴν ἐκλογὴν περὶ τῆς ἀποσταλισσομένης ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐκλογὴν Κορινθίας;

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Κάμετε, κύριε πρόεδρε, νὰ ἀναγνωσθῶν τὰ πρακτικά διὰ νὰ πεισθῶν, ὅτι τίποτε ἡ Βουλὴ δὲν ἀπεράσει τότε περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς.

Κύριε πρόεδρε, ἔκμα πρότασιν. Τὸ κύριον θέμα εἶναι, ἂν θὰ συμμετάσχωμεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ ἡμεῖς.

ΔΑΓΡΕΣ. Νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ποῖον θέμα πρέπει νὰ προταχθῇ.

ΚΑΛΑΙΦΡΟΝΑΣ, Παρατηρῶ καὶ ἐγὼ ὅτι κτήρη ἀμφοδότησις, ἡ ὁποία ἐπεκτείνεται καὶ δυστυχῶς, ἐπειδὴ δὲν ὁρίζεται ἀπὸ τὸν κανονισμόν καὶ νὰ ἦναι ὑποχρεωτικόν, ὥστε πᾶσα ἀπαίτησις νὰ παύῃ ἀπέναντι τῆς κυριαρχίας τοῦ κανονισμοῦ, μένει εἰς τὴν κυριαρχίαν τοῦ Σώματος. Πρέπει νὰ φέρων τὰ πρακτικά νὰ ἐξετάσωμεν ἂν ἦναι τετελεσμένον καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ ὁ σκοπὸς δὲν βλέπω ὅτι ἔμπορε νὰ ἐπανεῴθῃ νέα συζήτησις, ὅσα καλὰ καὶ ἂν λεγθῶν, δὲν ἔμπορουν νὰ ἦναι παραδεκτὰ εἰς πᾶσαν συζήτησιν, διότι ὁ κανονισμὸς, ὅστις κυριαρχεῖ καὶ ὑπὸ τὸν ὁποῖον ὑποτασσόμεθα, εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν δὲν ἔχει χώραν. Τοῦτο δὲ τὸ νέον γεγονός τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἐν ὅλῳ δόλῳ νέον καὶ πολὺ ἀμφοδότητον, ἂν αὐτὸ τὸ δικαίωμα ὑπάρχῃ εἰς τὴν Βουλὴν ἢ ὄχι, ἡ Βουλὴ τὸ παρεδέχθη· τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει της, ὡς ἰδωμεν τί εἶπεν· ἀλλ' εἰς κάθε περίστασιν νὰ προσθέσωμεν τοῦτο καὶ ἐκείνο, λέγω μάλιστα· ἀλλὰ δὲν ἔμπορομεν· πρέπει νὰ ἡμεῖς συνεπῆς εἰς τὴν ἀπόφασίν μας· ἂν ἦναι ἐλλειπὴς νὰ τὴν συμπληρώσωμεν, ἂν ἦναι πλήρης νὰ τὴν τηρήσωμεν. Λοιπὸν νὰ ἔλθωμ τὰ πρακτικά (διάλογοι).

ΔΑΓΡΕΣ, Εἶδες λοιπὸν κ. Πετιμεζᾶ, ὅτι πέρσι δὲν ἐγένετο λόγος εἰς τὰ πρακτικά;

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Φέρτε τὰ ἐπίσημα· πρακτικά διὰ νὰ ἴδωτε ὅτι ἐψηφίσατε ὑπὲρ τῆς προτάσεως τότε, δύο ἡμέραι πρὸ τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ἰδοὺ τὰ πρακτικά, τὰ ὁποῖα ζητεῖτε (ἀναγιγνώσκει). Οἱ παραδεχόμενοι τὴν παραδοχὴν δεκαμελοῦς ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς ἀκυρωθέντας δήμους τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας λέγουν ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουν ὄχι.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ ἰδική μου πρότασις, διότι ἐγὼ εἶπον τὸ μέτρον αὐτὸ νὰ ἦναι γενικόν.

ΠΟΛΛΟΙ. Ὑστερον ἡ ἰδική σου.

(Γίνεται δὲ ὀνομαστικὴ κλήσις κατὰ τὸν κανονισμὸν ἡ ψηφοφορία).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πρότασιν διὰ ψήφων 82 κατὰ 51 ἀρνηθέντος ἑνός.

ΔΑΓΡΕΣ. Λοιπὸν δὲν ἔχετε δίκαιον ἐγὼ εἶπον ποῖα εἶναι ἡ ἐπιστολὴ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ πᾶς θὰ διακριθῇ.

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Ἡμεῖς δὲν ἐψηφοφορήσαμεν κατὰ τὰς ἰδέας τὰς ἰδικὰς σας.

ΔΑΓΡΕΣ. Οὐτε ἡμεῖς κατὰ τὴν ἰδικὴν σας (θόρυβος). Εἶπομεν τότε ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ θὰ ἐπιτερῇ, θὰ βαστᾷ σχηματώσεις, καὶ ὅστις ἰδῶκε ψῆφον ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπῆς, αὐτὰς τὰς ἰδέας εἶχεν ὑπ' ὄψιν του.

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Ἀδικασμένοι δὲν ἀποτελοῦν οὐδὲ αἱ σκέψεις τοῦ δικασταίου, πολλῶν μᾶλλον τὰ ἀπὸ τοῦ θέματος λεγόμενα· διότι ἔμπορε ἓνας νὰ μᾶς εἶπεν ὁμιλῶν περὶ ἀστρονομίας, μόνον τὰ περιεχόμενα τῆς ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς ἀποτελοῦν δεδικασμένον.

Κ. ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ὅποιονδήποτε τύπον δώσετε, τὸ ἐξαγόμενον τῆς ψηφοφορίας θὰ εἶναι, δέχεσθε ἢ ὄχι, ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειοψηφία· Ἡμεῖς λέγομεν δὲν εἶναι δεδικασμένον· καὶ δεδικασμένον ἂν ἦτο, ἡ Βουλὴ δὲν εἶναι εἰρηνοδιακίον νὰ δεσμεύεται ἀπὸ τὰς ἀποφάσεις της, ἔμπορε ὅποτε θέλει νὰ τὰς μεταλλάσῃ. Σὰς λέγω πρὸς τοὺς ὅτι ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασιν δὲν ἔκαμεν ἡ Βουλὴ, πᾶς ἔχει νὰ σχηματισθῇ ἡ ἐπιτροπὴ. Ὅταν ὑπάρχῃ μία γενικὴ ἀρχὴ τοῦ δικαίου καὶ παρουσιάζεται μία εἰδικὴ περίπτωση, αὕτη λύεται κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τὰς παραδεδομένας. Ὅταν ἡμεῖς ἡμεῖς κυβερνήσεις καὶ πλειοψηφία ἠθέλωμεν παραδεχθῇ ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειοψηφία· σήμερον εἶθε σὺς πλειοψηφία καὶ κυβερνήσεις καὶ σὺς ζητοῦμεν ἡμεῖς, ἡ μειοψηφία ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ δὲν θέλετε νὰ τὸ κάμετε· ἡμεῖς ἂν θέλωμεν ἔλθῃ, θέλωμεν σὺς δεῖξει ὅτι ἐπιθυμοῦμεν αὐτὸ (θόρυβος).

ΔΑΓΡΕΣ. Μὴ ἀνγκάζετε νὰ λάβω τὸν λόγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἄς λείψουν αὐτά.

ΔΑΓΡΕΣ Μὰ μὰς προκαλοῦν.—Ποτὲ δὲν ἠνέκησα ὅτι ἡ Βουλὴ εἶναι εἰρηνοδιακίον... (θόρυβος).

Θ. Π. ΔΗΜΗΓΙΑΝΝΗΣ (Ῥ' σουργός ἐξωτερικῶν). Ἄν γίνῃ συζήτησις ἐπὶ τῆς οὐσίᾳς θὰ ὁμιλήσω καὶ ἐγώ.—Μίαν συμβουλὴν ἰδωκεν εἰς τὴν κυβερνήσιν ὁ ἐντιμὸς φίλος μου βουλευτὴς ἐκ Καλαβρυτῶν, ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην διὰ ν' ἀποκρούσῃ τὰς προσάψεις, τὰς ὁποίας κακοβουλία ἐνδέχεται νὰ τῇ ἀπειθῇ· ὑπὲρ πάντα ἄλλον φοβόμην τὰς προσάψεις κακοβουλίας. Ἐνόμισα, ὅτι δὲν ἔπρεπε ν' ἀρῇσω νὰ παρῇ ἐν σιγῇ ἡ συζήτησις αὕτη, ἡ ὁποία λαμβάνει διαφόρους παρατάσεις, τόσῳ μᾶλλον, καθόσον ἐντιμὰ μέλη τῆς λεγομένης ἐν τῇ Βουλῇ μειοψηφίας ἐξεδήλωσαν ζωηρὰν ἐπιθυμίαν νὰ ἐκφράσωμεν τὸ φρόνημά μας. Ἡ ἐπιθυμία των αὕτη δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία διὰ νὰ σχηματίσῃ τὴν γνώμην των, διότι τὴν ἐσχημάτισαν καὶ τὴν ὑπεστήριξαν ἤδη· ἀλλ' ἴσως, διότι ἡ ἐκφρασις τοῦ φρονήματος τῆς Κυβερνήσεως θ' ἀνοίξῃ ἐν στάδιον περαιτέρω συζήτησεως. Τόσῳ μᾶλλον ἐχρειάζετον νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν, διότι ἐπανεληγμένως ἐν ἄλλῳ μέλῳ, τῆς Βουλῆς, ὁ ἐκ Ζακύνθου βουλευτὴς, θέλησε νὰ κάμῃ ἐμμεσον παραβολὴν τῆς Κυβερνήσεως, τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ μέρος καὶ τὴν Κυβέρνησιν τὴν ἐνιστάσιν. Δὲν ἠνέκουν μέχρι τοῦδε νὰ οἴσω ψῆφον μέλειαν κατ' ἐκείνης, οὐδὲ κατ' ἄλλης τινός· ἀλλὰ δὲν θέλω ἐπιτρέψαι νὰ προσπαθῶσι τινες νὰ μεμψῶσι Κυβερνήσιν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας αὐτοὶ οἱ ἴδιοι μέχρι τῆς χθρῆς ἐψηφοφόρουν καὶ ἀπεραίοντο. Τόσῳ μᾶλλον δὲν ἐπεθύμουν ν' ἀρῇσω ἀντὶ ἀπαντήσεως τὰς ἐμμέσους ταύτας παραβολὰς, διότι οὕτε ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, οὕτε ἐν τῇ διανοίᾳ των μελῶν αὐτῆς εἰσῆλθε ποτε ἰδέα, νὰ ζητήσῃ νὰ περικτείλῃ δικαίωματα νομίμως ἀνεγνωρισμένα ἢ ἐλευθερίας ἀναρρίσσει-

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι βουλευταί, πληροφορεῖται τὸ προεδρεῖον παρὰ τῆς κυβερνήσεως, ὅτι ἡ ἐπίστασις τοῦ δευτεροτάτου Πρίγκιπος τῆς Ἑλλάδος, γενίσκεται κατὰ τὴν 24 τοῦ τρέγοντος. Ἀναγγέλλω τοῦτο πρὸς γνώσιν τῆς Βουλῆς (ἐλαρότης). ἔχοντες τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, καὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐπιτροπῶν.

Γίνεται ἡ κατὰ τὸν κανονισμὸν ψήφοφορία, καὶ μετὰ τὸ πέρασ αὐτῆς γενομένης διαλογῆς ἐδίχθη τὸ ἐξῆς ἀποτέλεσμα.

Ἐπιτροπαὶ τῆς Βουλῆς κατὰ τὴν Α'. Σύνοδον τῆς Γ'. Περιόδου.

Α'. Ἐπὶ τῆς εἰς τὸν Β. Λόγον ἀπαντήσεως.

1) Α. Δανιόπουλος. 2) Ἰωάννης Παπαζαρεμόπουλος. 3) Θ. Κανακάρης. 4) Α. Καλλιφρονᾶς. 5) Ἰάκωβος Παξιμαδῆς. 6) Ἰωάννης Τοπάλης. 7) Περ. Πετράκη. 8) Ι. Πιλλυᾶς. 9) Σωτ. Σωτηρόπουλος.

Β'. Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους.

1) Α. Δανόπουλος. 2) Κ. Δαγρίης. 3) Θ. Θεριογιάννης. 4) Φ. Φίλωνος. 5) Ἀθ. Κατριβάνος. 6) Περ. Καλαμογδάρτης. 7) Δημ. Χατζίσκος. 8) Γ. Βαλλιάνος. 9) Χ. Ρηγόπουλος. 10) Ἰω. Καραγιαννόπουλος. 11) Ἰω. Δατοῦνης. 12) Ἀργ. Διαμαντόπουλος. 13) Ἰάκ. Παξιμαδῆς. 14) Ν. Αιόπουλος. 15) Κ. Λομ. Βάρδος. 16) Α. Μεταξᾶς. 17) Ν. Τσώρης. 18) Σ. Κοπανίτσας. 19) Α. Τσαμόπουλος. 20) Α. Μαγγίνης. 21) Ἰω. Κασάκος.

Γ'. Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν

1) Θ. Δαράλιζης. 2) Κ. Δαγρίης. 3) Α. Κ. Μιχαλόπουλος. 4) Α. Κριστενίτης. 5) Ζ. Ζαρεμόπουλος. 6) Κ. Εὐθυμίουπουλος. 7) Ἰω. Μπαλάφας. 8) Θ. Ρωμαῖος. 9) Σπ. Μαλασπίνας.

Δ'. Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν

1) Α. Καλλιφρονᾶς. 2) Α. Παπαδάτος. 3) Α. Χατζίσκος. 4) Ἰω. Ταμπάκοπουλος. 5) Κ. Γιολδάσης. 6) Ἀθ. Γρηγοριάδης. 7) Περ. Μποῦτος. 8) Ἀθ. Μιτυρλής. 9) Ἰω. Πανούνης.

Ε'. Ἐπὶ τῇ Γεωργίᾳ, Ἐμπορίῳ κλπ.

1) Π. Σιδαστόπουλος. 2) Ἰω. Προβιάγιος. 3) Α. Βαριαδάκης. 4) Α. Σαρβιγιάννης. 5) Α. Βενιζέλος. 6) Πλ. Φλέσσας. 7) Γ. Πετρόπουλος. 8) Ἀν. Δημητρίου. 9) Γ. Ἀρώνης.

Σ'. Ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν.

1) Κ. Νισόδημος. 2) Στ. Κορζής. 3) Α. Κουλοπιώτης. 4) Ν. Πιπίνος. 5) Ἰω. Κοτσιᾶς. 6) Α. Α. Χ. Ἀναργύρας. 7) Ν. Λοῖβρος. 8) Ἰω. Κατσᾶς. 9) Κ. Πανάρας.

Ζ'. Ἐπὶ τῇ Δημοσίᾳ Ἐκπαιδεύσεως.

1) Π. Μανωλίδης. 2) Γ. Βασιλόπουλος. 3) Μ. Ἀβέρωφ. 4) Α. Σταματοπούλου. 5) Α. Κατοῖνας. 6) Εὐθ. Πλαστήρας. 7) Ἰω. Πολυᾶς. 8) Κ. Κοκκινώρης. 9) Α. Μαντζαδίνος.

Η'. Ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

1) Ν. Π. Καίρης. 2) Ν. Ἀγγελίδης. 3) Γ. Παπαδάτος. 4) Α. Γιαννουλίδης. 5) Ἰω. Ταταράκης. 6) Γ. Δελλαπότης. 7) Κ. Χριστοδούλου. 8) Α. Καραλίδης. 9) Σ. Μονόπωλης.

Θ'. Ἐπὶ τῇ Δικαιοσύνῃ

1) Π. Μανωλίδης. 2) Γ. Δημητριάδης. 3) Κ. Πετσᾶλης. 4) Ἀθ. Ροντήρης. 5) Ι. Παπαζαρεμόπουλος. 6) Στ. Κολιάτσος. 7) Α. Οἰκονόμου. 8) Α. Μεταξᾶς. 9) Π. Πατράκης.

Γ'. Ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν.

1) Κ. Πλαπούτας. 2) Α. Κλίμακας. 3) Π. Τζαμάλης. 4) Α. Ἰκός. 5) Α. Μήτσας. 6) Ἰω. Σαράκης. 7) Α. Κριζώτης. 8) Γ. Λάμπας. 9) Ἰω. Παπατσώνης.

ΙΑ'. Ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν

1) Σ. Βαλχωρίτης. 2) Γ. Ρούφος. 3) Ἐπ. Δεληγιώργης. 4) Ἰωάν. Ταμπάκοπουλος. 5) Ἀθ. Ροντήρης. 6) Γ. Πράτσικας. 7) Σ. Λεονταράκης. 8) Κ. Λομβάρδος. 9) Α. Μεταξᾶς.

ΙΒ'. Ἐπὶ τῶν Ἀναφορῶν

1) Μ. Παῖζης. 2) Ν. Κοζιδίνος. 3) Γ. Μαλέας. 4) Α. Ἀντωνόπουλος. 5) Α. Πατραλιᾶς. 6) Ἰω. Ροῖλης. 7) Ἰω. Σούλης. 8) Α. Παππαλίζης. 9) Ν. Παγκράτης.

ΙΓ'. Ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ

1) Α. Μουρίκης. 2) Γ. Α. Γεωργιάδης. 3) Α. Καρδαρᾶς. 4) Α. Λένωτης. 5) Α. Δανόπουλος. 6) Α. Ζαῆρας. 7) Μ. Ε. Παρίσης. 8) Κ. Θεοδώρου. 9) Π. Μποῦτος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀδριον ἔχομεν συνεδρίασιν καὶ παρακαλῶ νὰ ἐθέτεται πρῶτ.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Νὰ κάμῃτε μὴν εἰδοποιήσιν, διότι πολλοὶ βουλευταὶ τὸρα δὲν εἶναι παρόντες διὰ νὰ ἀκούσονται αὐτὴν τὴν πρόκλησιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πλέον πρῶτ, παρ' ὅτι ἤθετε σήμερον, διότι ἐδικονοῦνται ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἔρχονται πρῶτ καὶ ἡ ὑπηρεσία δὲν προσδίδει καὶ συλλογισθῆτε ὅτι ἔχομεν ἐργασίας σπουδαιοτάτας. Ἀντικείμενον εἶναι εἰσθεῖν αὐριον ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὰ παρασταθῆ εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀκυρωθέντων δέμων Κορινθίας. Διούταρον, θὰ συνέλθῃ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον διὰ νὰ ἐκλίξῃ τὸν εἰσηγῆτὴν τῆς.

ΤΙΝΕΣ. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἡμερησίας διατάξεως.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλοῦνται νὰ συνέλθουν καὶ αἱ ἄλλαι ἐπιτροπαὶ διὰ νὰ κάμουν τὰ ἀρχαιεσιᾶς.

Αὐταὶ ἡ συνεδρίασις. (Ὥρα 11 καὶ 10/60 π. μ.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 29.

Τῆς 17 Ἰουλίου 1869.

(Πέμπτη).

Ὥρα 8 π. μ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου εἰρεθεύσας ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς τρητηγενόμενης συνεδριάσεως καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Ἡ κυβέρνησις, κύριε πρόεδρε, παρακαλῶ μετὰ τῶν ἄλλων ἐγγράφων, τῶν χρησίμων διὰ τὴν εἰς τὸν Β. λόγον ἐπίστασιν, νὰ ὑποβάλῃ συγχρόνως καὶ τὰ ἀποδεικνύοντα τὸ πολεμικὸν ὕλικόν, τὰ πλοῖα, καὶ τὰ παρόμοια ἐπὶ τοῦ ὑπουργίου Κομμουνιστοῦ κατὰ τὸ 1867.

Θ. ΖΑΙΜΗΣ (Πρωθυπουργός). Καταθέτω, κύριοι βουλευταί, εἰς τὸ προεδρεῖον τὰ ἐξῆς ἐγγράφα.

1) Πίνακας ἐμφαίνοντας τὸν ἀριθμὸν, τὸ εἶδος τῶν πλοίων τὸ ἐπ' αὐτῶν ὕλικόν καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα εὗρεται ἡ παρούσα κυβέρνησις ἐν τέλει τοῦ 1868.

2) Καταστάσεις α) περὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ β) τοῦ ἐν ἡμῶν ποθέμας τοῦ κράτους πολεμικοῦ ὕλικου ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι τῆς 1 Φεβρουαρίου 1869.

Συνοδεύεται με έκθεσιν, ἥτις θέλει γνωστῶς τὴν Βουλὴν περὶ τῆς ἀνάγκης ταύτης· εἶναι ἡ ἐξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἐν Παρισίοις συναρθεῖσα κατὰ τὸ 1865 ἔτος διεθνὴς τηλεγραφικὴ σύμβασις καὶ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐγκριθεῖσα διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1865 νόμου, ἀνιθεωρήθη ἐν Βιέννῃ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπὸ τῆς ἐπὶ τούτῳ συγκροτηθείσης κατὰ τὴν ῥητὴν διατάξιν τοῦ ἀρθροῦ 56 τηλεγραφικῆς συνόδου, εἰς ἣν διώρισεν καὶ ἡ Ἑλλ. Κυβέρνησις ἀντιπροσώπων τῆς τῶν ἐν Βιέννῃ Γεν. Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Θεμιστ. Μεταξῶν. Ἡ σύνοδος αὕτη ἐπήνεγκεν ἐπὶ τῆς συμβάσεως τῶν Παρισίων διαφόρους τροποποιήσεις, τὰς ὁποίας ἡ πείρα ἀπέδειξεν ἀναγκαίαν καὶ ὠφελίμους εἰς τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλ' αἱ ὅσαι, εἰρησθῶ ἐν παρόδῳ, δὲ ἀντίκεινται εἰς τὰς οὐσιώδεις διατάξεις τῆς συμβάσεως ταύτης· τὰ δὲ συμβαλλόμενα κρῖναι ἀπεδέξατο τὰς τοιαύτας τροποποιήσεις καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς συνόδου καὶ ἰσχύει ἡ ἀνιθεωρηθεῖσα σύμβασις ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ε.ε. Κατὰ συνέπειαν ὁ προκατόχος ὑπουργὸς προεικάλεσεν ἐν ἐκλήψει τῆς Βουλῆς τὸ ἀπὸ 20 Ἰανουαρίου ε.ε. Β. διατάγμα δι' οὗ ἐνεκρίθησαν αἱ ἐπανερχομένης τροποποιήσεις καὶ διετάχθη ἡ δημοσίευσίς καὶ ἐφαρμογὴ τῆς οὕτω τροποποιηθείσης συμβάσεως. Ἐπειδὴ δὲ τὸ διάταγμα τοῦτο πρέπει νὰ κυρωθῇ ὑπὸ τῆς Βουλῆς, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ υποβάλωμεν τὸ ἀπαιτούμενον περὶ τούτου νομοσχέδιον καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Βουλὴν ἵνα εὐαρεστηθῇ νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 21 Ἰουλίου 1869.

Οἱ ὑπουργοί

Τῶν Ἑσωτερικῶν
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Τῶν Ἐξωτερικῶν
ΘΕΟΔ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ.

Τὸ δεύτερον νομοσχέδιον ἀποστέλλει τὴν εὐλαξίν ἡ τήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους, διότι κατὰ δυστυχίαν τὸ σύστημα, τὸ ὁποῖον ἀπεδέχθη ὁ νόμος τῆς 26 Ἰανουαρίου 1867, περὶ τῆς φύλαξιν καὶ τήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους δι' ἐργολάβου, ἀπέτυχεν ὁλοσχερῶς καὶ ὁ ἐργολάβος ἐκπύρην ἐκπτώσεως τοῦ προνομίου τούτου, διότι παρεδίκασε τὴν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς κυβερνήσεως συμβόλαιον. Τὸ νομοσχέδιον σύγκειται ἐκ 16 ἀρθρῶν καὶ νομίζω εἶναι περιττὸν νὰ τὸ ἀναγνώσῃ, διότι θὰ τυπωθῇ μαζὺ μετὰ τὴν έκθεσιν εἶναι τὸ ἐξῆς.

Πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς καταλλήλου συστήματος διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους κατεδείχθη ἀπὸ πολλοῦ, δὲν ἐπιτρέπει δὲ ἀπὸ τινος οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ἀναβολήν.

Πρὸς θεραπείαν τῆς ἀνάγκης ταύτης δύο τρόποι ὑπεδείχθησαν· ἢ ἡ μονιμοποίησις τῶν τηλεγραφικῶν φυλάκων διὰ τοῦ προσδιορισμοῦ προσόντων καὶ θητείας, ἢ ἡ δι' ἐργολαβίας ἐκτέλεσις τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας· καὶ προτιμήθη μὲν ὁ δεύτερος, διότι ἐθεωρήθη πρακτικώτερος καὶ ἀσφαλέστερος, ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ πράγματα ἀπέδειξαν, ὅτι ἡ ἐργολαβία κατέστρεψε τὸν τηλεγράφων, διότι ὁ ἐργολάβος πᾶν ἄλλο διανοήθη ἢ νὰ ἐκπληρῶσθαι τὰς ὁποίας ἀνέλαβεν ὑποχρεώσεις, καὶ διὰ τοῦτο ἐκπύρην ἐκπτώσεως τῆς ἐργολαβίας.

Κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐξηγήσωμεν ὁποῖαν ἐλατὼν ἦδη ἀναπτύξιν καὶ παρ' ἡμῖν ἡ τηλεγραφικὴ συγκοινωνία, διότι τοῦτο εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστὸν· ἀναφέρομεν μόνον ὅτι τὰ τηλεγραφεῖα ἀναβιβάζονται ἤδη εἰς 37, ἢ δὲ ἀπόστασις τῶν ἐνκερίων

τηλεγραφικῶν γραμμῶν εἰς χιλιόμετρα 1600 περίπου· καὶ μόνον τοῦτο τὰ ἀγαθὰ τῆς τηλεγραφικῆς συγκοινωνίας, τόση ὠφέλιμα εἰς τὸν τόπον, ματαιοῦνται ἕνεκα τῆς κακῆς καταστάσεως τῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἐλλείψεως τῆς ἀναγκαίας ἐπιτηρήσεως καὶ συντηρήσεως.

Αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ πλημμελῶς κατασκευασθεῖσαι καὶ πλημμελίστερον συντηρηθεῖσαι, ἔχουσιν ἀνάγκην τινὲς ἐπισκευῆς καὶ δὲν ἐπιδέχονται οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς, διότι ἡ κατὰπτωσις αὐτῶν παριστᾶται ὡς βεβαιότατη μετ' ὀλίγον.

Ὅπως μέχρι τοῦδε κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται παρ' ἡμῖν αἱ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ, τὸ δημόσιον ὑφίσταται μεγάλας δαπάνας ἀνὺ πρακτικῆς τινος ὠφελείας.

Τοῦτο ὡς καταφανὲς δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀποδείξεως, οὐδὲ συζητήσεως, ὑπὸ ὅποιον δὲ εἰς τὴν κυβερνήσιν τοῦ Βασιλέως νὰ σκεφθῇ σπουδαίως ἐπὶ τοῦ οὐσιωδιστάτου τούτου ἀντικειμένου, ἐλάττωμεν δὲ ἤδη πρόνοιαν νὰ μεταφέρωμεν ἐκ τῆς Εὐρώπης στέλους προπαρασκευασμένους, δι' ὧν νὰ ἐπισκευάσωμεν τὰς τηλεγραφικὰς γραμμάς καὶ δυνηθῶμεν ν' ἀνταποκριθῶμεν ἐπιτυχῶς εἰς τὰς δικαίας ἀπαιτήσεις τῆς κοινωνίας καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει ἡμῖν ἡ διεθνὴς σύμβασις.

Ἀλλ' ἡ τοιαύτη πρόνοια κατ' οὐδὲν δικαίως θέλει ὠφεληθῇ, ἐὰν μὴ ληφθῇ ταχέως τοιαύτη καὶ περὶ τῆς διορίσεως ἐπιτηρήσεως καὶ συντηρήσεως τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν. Τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ὡς ἀπέδειξε μέχρι τοῦδε πείρα πολυετῆς ἢ διὰ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν τηλεγραφικῶν φυλάκων καταλλήλως διοργανιζομένων καὶ δυνάμενων ν' ἀνταποκριθῶσιν εἰς τὰς μεγάλας ἀνάγκας τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας διὰ τῆς ἀσκήσεως καὶ μορφώσεως των.

Διὰ τοῦ τοιούτου συστήματος τὸ δημόσιον θέλει δαπανᾷ κατ' ἔτος δραχ. 58,000, διὰ δὲ τοῦ καταγενηθέντος ὑποχρεούτο νὰ δαπανᾷ κατ' ἔτος δραχ. 63,600, ἥτοι ἐπὶ πλέον δραχ. 5,600 περίπου· διότι ὁ ἐργολάβος ἀνέλαβε τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν ἀντὶ δραχ. 39 καὶ 75/100 τὸ χιλιόμετρον, ὅλη δὲ ἡ περιφέρεια αὐτῶν ἀνέβαινε ἐν εἰς 1600 χιλιόμετρα.

Πρὸς ἐφαρμογὴν δὲ τοῦ συστήματος τούτου συνέταξε τὸ ἀντικειμένου νομοσχέδιον, ἐπερ ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς. Αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἰσὶ σιγέσταται καὶ δὲν γράζουσιν ἐξηγήσεως. Εἰσάγαγον δὲ τὴν τοῦ ἀ.θ. 9 ἐξαιρετικὴν διατάξιν, ἥς ἀπολαμβάνει κατὰ τὴν ἡμετέραν νομοθεσίαν καὶ ἑτεροὶ δημόσιοι ὑπηρεταί, ἐν οἷς τάσσονται καὶ οἱ τηλεγραφικοὶ φυλάκες.

Κατὰ τὸ ἀρθρον 8 τοῦ περὶ θητείας τελωνοφυλάκων ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1861 νόμου, οἱ τελωνοφυλάκες ἀπολαμβάνουσι τοῦ αὐτοῦ δικαιώματος. Τὴν τοιαύτην διατάξιν δικαιολογεῖ ὁ σκοπὸς τῆς μονιμότητος τῶν φυλάκων καὶ τὸ συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχει τὸ δημόσιον, νὰ μένωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν οἱ οἰκισθέντες μετ' αὐτήν.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν ὑπουργὸς
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περὶ φύλαξιν καὶ συντηρήσεως τηλεγραφικῶν
γραμμῶν τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 1.

Ὁ ἀπὸ 26 Ἰανουαρίου 1867 ὑπὸ κοινοῦ ΡΟ' νόμος ἀκυροῦται.

Ἄρθρον 2.

Πρὸς φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν ἐνκερίων τηλεγραφικῶν γραμμῶν τοῦ Κράτους, διορίζεται ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἑσωτερικῶν, διὰ μὲν τὰς γραμμάς, τῶν ὁποίων ἡ μεταξὺ δύο γειτνιαζόντων τηλεγραφικῶν ἀπόστασις δὲν ὑπερβαίνει κατὰ δραχ.

οικόν γραμμών του Κράτους θέλει ενεργηθεί διά των εν έπι-
γεία φυλάκων.

Άρθρον 16.

Πόσα διάταξις αντιδίδουσα εις τόν παρόντα Νόμον κα-
ταργείται.

Ο επί των Έσωτερικών Υπουργός
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Τρίτον νομοσχέδιον, κύριον αποδέλπει αναπληρωτικήν πίστω-
σιν, ήτις ζητείται επί του οικείου κεφαλαίου του προϋπολο-
γισμού του υπουργείου των έσωτερικών, δι' έξοδα διευθύνσεως,
διαφύλαξιν και συντήρησιν των ενάτερων τηλεγραφικών γραμ-
μών και διά κατασκευήν νέων τηλεγραφικών γραμμών και σύ-
στασιν τηλεγραφείων. Γνωρίζεται, ότι κατά τή 1867 ή Κυβέρ-
νησις είχε σύμβασιν με την εταιρίαν του Ράλλη και Μπίνεθ, δι'
ής ή εταιρία αυτή υποχρώθη να συνδίσσιν διά καλωδίων δια-
φόρους επαρχίας και νήσους της Ελλάδος: τά καλώδια έτέθησαν
υπάρχει λοιπόν ανάγκη να κατασκευασθώσιν έναίριοι γραμμαί
και επισκευασθώσιν ή ολοκλήρου ήτοι τηλεγραφική γραμμή,
αί όποίαι έχουν κατασκευασθί κακώς, και αί όποίαι συντίθενται
εις την άτακτον έέργειαν της τηλεγραφικής υπηρεσίας. Η άνάγ-
κη αυτή επροκάλλει τό μοναδικόν αυτό άρθρον.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Περί χορηγίας αναπληρωτικής πιστώσεως Δρ. 137,500 εις τό
Υπουργείον των Έσωτερικών επί της χρήσεως 1869,

Άρθρον μοναδικόν.

Επί του ειδικού προϋπολογισμού των έξόδων του επί των
Έσωτερικών Υπουργείου της χρήσεως 1869, χορηγείται αναπλη-
ρωτική πίστις δρχμών εκατόν τριάντα έπτά χιλιάδων
πεντακοσίων, αριθ. 137,500, καταλογιζομένη υπό τά έπόμενα
άρθρα του κεφαλαίου 8 του προϋπολογισμού αυτού.

Άρθρ. 2. Έξοδα υπηρεσίας της Διευθύνσεως δρχμ. 22,500

Άρθρ. 5. Φύλαξις και συντήρησις των ενά-
τερων τηλεγραφ. γραμμών » 102,000

Άρθρ. 6. Κατασκευή νέων ενάτερων τηλεγρα-
φικών γραμμών και σύστασις τηλεγραφείων » 13,000

Τό όλον..... » 137,500

Εν Αθήναις, τή 21 Ιουλίου 1869.

Οί Υπουργοί

Επί των Έσωτερικών
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Επί των Οικονομικών
Α. Δ. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ.

Τό νομοσχέδιον τούτο συνοδεύει λίαν έκτεταμένη έκθεσις,
εις την όποιαν ή Βουλή θέλει κατίδει την ανάγκην της τα-
χείας χορηγίας της πιστώσεως ταύτης: διότι, αν έγκαιρως δέν
ληθώσι μέτρα, ώστε αί γραμμαί να επισκευασθώσι πρό του
86ρίου, πρέχουσι τόν κίνδυνον κατά τόν χειμώνα να μή έχωμεν
έως παρά δύο τηλεγραφικές γραμμάς.

Πρός τήν Βούλην.

Πρός κατασκευήν νέων ενάτερων τηλεγραφικών γραμμών και
σύστασιν νέων τηλεγραφείων, έχορηγήθη διά του έρρετινου
προϋπολογισμού πιστώσις δρχμ. είκοσι χιλιάδων, αριθ. 20,000.

Ο προκάτοχος μου υπουργός των Έσωτερικών συνεπαίε πα-
ραστάσεων του τότε επί των Στρατιωτικών συναδέλφου του,
προεκάλεσε δυνάμει του άρθρου 2 του από 2 Αυγούστου 1861
υπό στοιχ. ΧΝΑ. Νόμου τά από 8 Δεκεμβρίου 1868 Β. Δι-
τάγματα, λι' όν εντερίθη α) να συσταθί εν Στυλίδι Τηλεγρα-
φείον και β) να επεκταθώσιν αί τηλεγραφική γραμμαί,

1. από Κακάρας μέχρι του άκρωτηρίου Αποκρίμης.
2. από Βονίτζης μέχρι Ατουκάδος.
3. από Λαμία μέχρι Υπάτης και Καρπενησίου.
4. από Σπάρτης μέχρι Γαθίου και
5. από Ναυίου μέχρι Πόλου.

Η έκταλις όλων τούτων των έργων, πολλά των όποίων
έχον τριβή μέσα εις έέργειαν, άπήτει μεγάλας χρηματικές δα-
πάνας, ή δέ χορηγηθείσα διά του προϋπολογισμού πίστις
έδαπανήθη εις αγοράν εν Αγγλίη μονωτήρων και κεραλομονω-
τήρων, όν έπαιρείσιν ή κεντρική αποθήκη του υλικού των τηλε-
γραφών, και έμενεν υπόλοιπον πληρωτέον εκ δρχμών 2,092
και 50/00.

Ο προκάτοχος υπουργός σκεριζόμενος εις τό 1 άρθρον του από
10 Δεκεμβρίου 1868 Νόμου περί της πιστώσεως των εκατόν
εκατομμυρίων επεκαλείσται τήν έγκρισιν του 'Υπουργικού Συμ-
βουλίου να προκαλέσιν Β. Διάταγμα, δι' ου να χορηγηθί εις
τό επί των έσωτερικών Υπουργείον επί του Καρ. 8, άρθρου 6
του έρρετινου προϋπολογισμού πίστις δρχμών εκατόν χι-
λιάδων πρός έκταλιν των άποραιοθέντων διά του μηνιθέντος
Β. Διατάγματος, τό δέ 'Υπουργικόν Συμβούλιον παριδέχεται
τήν περί τούτου αίτησίν του.

Αναλαβών τήν διεύθυνσιν του Υπουργείου των Έσωτερικών
παρετήρησα, ότι πολλά των έργων έξεταζόντο και δέν ήδύνα-
μην να ανατιθώσι πλέον ουδέ, διότι τό δημόσιον άνελαβεν από-
κνντι τρίτων υποχρεώσεσι, τάς όποίας δέν ήδύνατο άνεθνήσκει
να παραδθί.

Βραδύτερον προέκυψεν ή ανάγκη της έκταλέσεως άλλων υπο-
χρεώσεων, τάς όποίας επήνεγκεν ή μεταξί της Ελληνικής Κυ-
βερνήσεως και της Εταιρίας Ράλλη και Μπίνεθ συνολογηθείσα
τηλεγραφική σύμβασις, τήν όποιαν έκύρωσεν ό από 23 Φε-
βρουαρίου 1867 Νόμος υπό στοιχ. ΡΗ'.

Κατά τήν σύμβασιν ταύτην, ή μιν εταιρία άνέλαβε τήν
υποχρέωσιν να κατασκευάσθ υποβρυχίους γραμμάς.

1. από Σύρου μέχρι Σουνίου.
2. από Ατουκάδος μέχρι Κακάρας.
3. από Ατουκάδος μέχρι Ιθάκης και Κεφαλληνίας.
4. από Κεφαλληνίας μέχρι Ζακύνθου, και
5. από Σπετσών μέχρι Ναυπλίας: ή δέ Ελληνική Κυβέρνησις
να κατασκευάσθ τάς ενάτιους γραμμάς, τήν μιν απ' Αθηνών
μέχρι Σουνίου εντός τριών μηνών, τάς δέ άλλας εντός τιστάρων
από της έγκαταθέσεως των καλωδίων.

Η ειρημένη εταιρία κατέδωκε τά καλώδια της εις τάς ειρη-
μένας υποβρυχίους γραμμάς, έγώ δέ διάταξα τά πρός κατα-
σκήν των ενάτερων γραμμών.

Τά πρός σύστασιν και διατήρησιν των νέων τούτων γραμμών
και τηλεγραφείων επληρώθησαν και πληρόννται εκ της πι-
στώσεως των δρχμών εκατόν χιλιάδων, κατά τά ειδικώτερον
ανάλυόμενα εν τή υποβυλλομένη έτωκλείστως καταστάσει περί
της διαχειρίσεώς της.

Κατ' αὐτήν, επληρώθησαν μέχρι της 25 παρελθόντος Ιουλίου
δρχμ. 61,783 και άπαιτούνται μέχρι τέλους του
έτους δρχμ. 56,562

Τό όλον δρχμ. 118,345 άραιρουμένης της πιστώσεως των
δρχμών 100,000

υπολείπεται υπόλοιπον πληρωτέον δρχμ. 18,345
άπέναντι των όποίων δύνανται να πληρωθώσιν εκ
των οικείων άρθρων του προϋπολογισμού του 1869 5,400

και οὕτω τό υπόλοιπον περιορίζεται εις δρχμ. .. 12,945
δι' ής είναι ανάγκη να χορηγηθί αναπληρωτική πίστις, επί
του Καρ. 8, άρθρου 6.

ἀπαντήσεως τοῦ βασιλικοῦ λόγου θὰ γίνοντο συζητήσεις σπουδαῖαι. Αὐτὸ ἐννοῶ, διότι ἐντός τῶν πρακτικῶν ὑπάρχουν ὅσαι καὶ ἰδέαι καὶ ἃς περιμένωμεν τὰς ἀπαντήσεις.

ΚΑΛΑΙΦΡΟΝΑΣ. Κύριε πρόεδρε. Ὅταν εἰς βουλευτὴς φέρῃ μίαν πρότασιν εἰς τὴν Βουλὴν, δὲν τὴν φέρει ἐπὶ ματαιῇ, ἐπιπολαίως, διότι ἔχει ἐσχηματισμένην μίαν γνώμην, ἔχει μίαν ἀμφιβολίαν, τὴν ὁποίαν θέλει νὰ φέρῃ εἰς ἐξέτασιν διὰ τὰ πληροπορηθῇ καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ὅταν προταίνῃ πλέον μίαν πρότασιν δὲν εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ προτείναντος μόνον, γίνεται γενικὴ, εἶναι καὶ εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς ὅλης Βουλῆς. Ὁ πρῶτος προτείνων εἶχε μίαν ἰδέαν, θέλησε νὰ ἐξαγάγῃ ἐν συμπεράσματι, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποδείξῃ εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐν τῷ βασιλικῷ λόγῳ. Τοῦτο ἤγειρε τὴν περιέργειαν καὶ εἰς ἄλλους, νὰ ζητήσωσιν εἰς ἐκτενέστεραν τὴν πληροφορίαν αὐτήν. Νομίζω, λοιπόν, ὅτι ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Λομβάρδου καθὼς καὶ ἐκείνη τοῦ κ. Δαγρῆ, εἶναι ὁρισμέναι καὶ ἡ μία καὶ ἡ ἄλλη ἢ μία δὲν ἐμποδίζει τὴν ἄλλην ἢ μία εἶναι περὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, ὅσοι διορίσθησαν ἢ ἐπαύθησαν κατὰ τὸ 1868 ἄνευ προτάσεως τῶν ἀρμοδίων προϊσταμένων τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν, ἄλλοι εἶπον νὰ ἐξετασθῇ καὶ διὰ τὸ 1867 τὸ τοιοῦτον, διὰ νὰ ἴδωμεν, ἂν ἡ αὐτὴ τάξις διαίπε καὶ τὸ 1867, καὶ τὸ 1866. Ὁ κύριος Δαγρῆς εἶπεν, ὅτι οὐ μόνον τὸ δικαστικόν, διότι αὐτὸ δὲν εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπεριάζει τὸ πρῶτον, τὰ συμβάλλοντα, τὰ ὁποῖα διήλθον μετὰ σαφούς δοκιμασίας ἡ ἑλλάς. Ἡ ἑλλάς ἐνδιαφέρεται κυρίως εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτήν, καὶ τότε εἶπεν ὁ Δαγρῆς, ὅτι νὰ ἔλθῃ ὅλη ἡ διαχείρισις ἡ τότε, καθ' ὅσον ἀφορᾷ ὅχι μόνον τὰς μεταβολὰς καὶ τὰς παύσεις, ἀλλὰ καὶ τὰς χορηγήσεις δωρεᾶς, καὶ τὰ δάνεια καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Διὰ τὴν δὲν εὐρίσκατε ὁρισμένους τὰς προτάσεις, ἀλλ' ἀμφιβάλλετε; νομίζω λοιπόν, ὅτι αἱ προτάσεις εἶναι πολὺ καλαὶ καὶ ὁρισμέναι. Ἡ τελευταία εἶναι ἀπὸ τὸ 1866, τόσον αἱ δικαστικαὶ μεταβολαί, καθὼς καὶ αἱ διοικητικαί, καθὼς καὶ τὰ δάνεια καὶ αἱ συνεισφοραὶ καὶ ἡ χρῆσις αὐτῶν. Θέλωτε τι πλέον ὁρισμένους ἀμφιβάλλετε; ὁρισμένους εἶναι. Καὶ ἐξαιτίας καὶ ὅπως ἔκαμναν ὅσοι ἔδωκαν νῆξιν, διότι ἤμπορουν νὰ χρειαστοῦν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως. Εἶμαι μέλος τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἀπάντησις πιστεύω τὴν δευτέραν νὰ παρουσιασθῇ. Καλὸν λοιπόν ἵνα νὰ ἤμῃτε ἔτοιμοι καὶ ἐρωδιασμένοι μετὰ τὰς ἀνγκυρίας πληροφορίας διὰ νὰ μὴ ἔχωμεν ἀνάγκην διακοπῶν. Τὸ νὰ κάμωμ τὸ ὑπουργικὸν καρδιογνώστην, τί ζητοῦμεν, καὶ νὰ στείλωμ τὰς προτάσεις ἀτελεῖς ὡς ἐβρίθηναν, αὐτὸ δὲν μοι φαίνεται ὀρθόν. Λοιπὸν χρειάζεται νὰ ᾖναι ὁρισμέναι, καὶ τοιαῦται εἶναι, καὶ οὕτω πρέπει νὰ σιωπῶσιν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Καλέσθε τοὺς ἀγορεύσαντας νὰ ὑποβάλωσιν ἕκαστος τὴν ἑκάστην τῶν ἀκριβῶς καὶ σαφῶς, ὅπως τὴν ὑποβάλω εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Βουλῆς. Ἐς τὴν παρούσάν οὐσαν δύο μόνον, ἡ μία εἶναι τοῦ κυρίου Παπαμιχαλοπούλου, ἡ ὁποία λέγει «Προτείνω νὰ ὑποβληθῶσι πρὸς ἐξέτασιν πᾶσαι αἱ κυβερνητικαὶ πράξεις, ὅν διορισμοί, παύσεις, ἀποβιβάσεις δικαστικῶν, διοικητικῶν, νομικῶν καὶ λοιπῶν ὑπαλλήλων ὡς καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἢ ναυτικῶν, αἱ παρασυνταχθεῖσαι βασιλικαὶ χάριτες, ἡ διαχείρις τῶν δανείων καὶ ἄλλαι συνεισφοραί, αἱ ὑποτροφαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρόστης τῆς νέας δυναστείας, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ 1861 μέχρι σήμερον» (Φωναί, ὦ, ὦ, ὦ)—Ἡ δευτέρα τοῦ κυρίου Ρηγοπούλου. «Νὰ ὑποβληθῇ ἡ κυβέρνησις νὰ παρουσιάσῃ ἐν καιρῷ εἰς τὴν Βουλὴν πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ ἔκτακτον ἐγγράφον ἀπὸ τοῦ 1866, ὅτε ἐξεβράχθη ἡ Κρητικὴ ἐπανάστασις, μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρωτοκόλλου.» Λοιπὸν δύνανται νὰ συγχωνεύσῃτε τὴν πρότασίν σας, κ. Παπαμιχαλόπουλε, μετὰ τὴν τοῦ κ. Ρηγοπούλου;

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Ρηγοπούλου ἐμπεριέχεται εἰς τὴν ἰδικήν μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ ἀποκρίσις, κύριοι, εἶναι ἡ τοῦ κυρίου Παπαμιχαλοπούλου· ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἄλλου δεῖλω νὰ ἐρωτήσω, ἂν ὑποστηρίζεται ἀπὸ ἄλλους.

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἄν ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Παπαμιχαλοπούλου πρόκειται νὰ ἐκπομπῇ εἶναι σύμφωνος, ἀλλ' ἂν παντάπασι πρόκειται ν' ἀποκλεισθῇ, ἔχω τὸν λόγον καὶ παρακαλῶ νὰ ὁμιλήσω διὰ νὰ τὴν ὑποστηρίξω.

Ι. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Αὐτὴ ἡ πρότασις δὲν ἔμπορει νὰ ψηφοφορηθῇ, κύριε πρόεδρε. (θόρυβος).

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἀντιδῶμαι εἰς τὸ ἄρθρον 34 τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον λέγει ὅτι Βασιλεὺς ἀπονέμει κατὰ νόμον τοὺς στρατιωτικοὺς ἢ ναυτικοὺς βαθμοὺς, διορίζει καὶ παύει πάντας τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους.

ΓΙΟΛΛΑΣΗΣ. Ἢμπορεῖ νὰ διορίξῃ εἰς μὴ νεινομεθετημένην θέσιν;

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἐχετε τοιαύτην κατηγορίαν; φέρετέ την.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ποῖος ὑποστηρίζει ἄλλος τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Παπαμιχαλοπούλου;

ΛΕΚΚΑΣ ΚΑΙ ἑτεροί. Τὴν ὑποστηρίζομεν ἡμεῖς, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Παπαμιχαλοπούλου ὡς ἀνεγνώσθη νὰ ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται ὁμίως). Ἀπερίβλητο. Τοῦ κυρίου Ρηγοπούλου τώρα.

ΤΙΝΕΣ. Νὰ ἐρισθῇ τὸ πότε θὰ προσκχθῶν.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ. Πρὸ τῆς συζητήσεως ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ λόγου.

ΜΙΑΝΗΣ. Μάλιστα ἂν σημαιωθῇ εἰς τὰ πρακτικά. (ὁμοθυμαδόν).

ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, εἴδοτε ἐν ζήτημα εἰς πληροφορίαν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶχετε δικαίωμα οὔτε εἰς, οὔτε ἡ βουλὴ ν' ἀποφασιθῇ. Εἶναι ἐναντίον τοῦ Συντάγματος, δὲν ἔμπορει ἡ βουλὴ ν' ἀραιώσῃ τὸ δικαίωμα τοῦ βουλευτοῦ νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως δὲν ἔμπορει νὰ τεθῇ εἰς ἀπόφασιν τῆς βουλῆς, ἕκαστος βουλευτὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ζητῇ πληροφορίας· τὸ ὑπουργικὸν θὰ ἔλθῃ νὰ εἴπῃ ἢ τὰς δέχεται ἢ ὄχι· δὲν ἔμπορει ἡ βουλὴ νὰ ψηφοφορήσῃ ὥστε τὸ νὰ θέσῃ ἐν τοιοῦτον ζήτημα ἐπράξατε ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριε βουλευτὰ· ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἰδοποιήσω ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐπερωτήσεως ἑκάστου βουλευτοῦ, εἶναι καὶ μένει καὶ θὰ μένῃ πλήρες. Ἀλλὰ συγχωρήσατέ μοι νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι δὲν χρειάζεται οὐδεὶς νὰ παραδεχθῇ προτάσεις ἀορίστους καθόλου.

ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁρισμένοι εἶναι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι βουλευταί, ἡ δευτέρα πρότασις ἡ τοῦ κυρίου Ρηγοπούλου ἔχει ὡς ἑξῆς

ΒΑΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐξήντησθε τὴν συζήτησιν. Ἡ πρότασις τοῦ κυρίου Ρηγοπούλου ἔχει ὡς ἑξῆς. «Νὰ εἰδοποιηθῇ ἡ κυβέρνησις νὰ παρουσιάσῃ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ λόγου ἀπαντήσεως πάντα τὰ ἀφορῶντα τὸ ζήτημα τῆς Κρητικῆς ἐγγραφῆς ἀπὸ τοῦ 1866 ὅτε ἐξεβράχθη ἡ Κρητικὴ ἐπανάστασις μέχρι τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρωτοκόλλου. Οἱ παραδεχόμενοι τὴν πρότασιν αὐτὴν νὰ ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται σχεδὸν ὅλοι). Παραδέχθη. Ἐπειδὴ ἔχομεν ἄλλο ἀντικείμενον, παρακαλῶ τοὺς κυρίους βουλευτὰς νὰ μὴ εἴπωσιν, ἂν τὰ τμήματα αὐτῶν καὶ ἐργάσθησαν.

Διὰ τῶν ἐργολαβίων οἱ ἐργολάβοι ἀνελάμβανον μὲν τὴν τοπικὴν ὑποχρέωσιν νὰ προμηθεύωσι πασσαλούς ἐκ δρυὸς ὠρισμένων διαστάσεων, ἀλλὰ πράγματι ἐπρομηθεύον θλαστοὺς δένδρων, καὶ τούτους φέρονται πολλὰς καμπὰς καὶ πολλὰ μικροτέρας τῶν συμφωνηθεισῶν διαστάσεις.

Ἡ διάρκεια τῶν προπαρασκευασμένων στόλων ὑπολογίζεται κατὰ τὰς πληροφορίες τῶν διαφόρων τηλεγραφικῶν Διευθύνσεων τῆς Εὐρώπης κατ' ἐλάχιστον ὅσον εἰς δώδεκα ἔτη, ἡ δὲ τῶν ἐγγυήσεων, ὡς ἐρίγντο παρ' ἡμῶν χρήσις, κατὰ μέσον ὅρον οὐχὶ πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν, ὥστε ἡ δαπάνη τὴν ὁποίαν ὑφίσταται τὸ δημόσιον, ἢ το τετραπλασία τῆς απαιτούμενης δι' ἀγορὰν τῶν πρώτων, μὴ λαμβανόμενης ὑπ' ὄψιν τῆς δαπάνης, ἣτι ἀπαιτεῖται ἐν τῇ μεταξὺ διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν γραμμῶν.

Διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῶν εἰρημνικῶν γραμμῶν ἀπαιτοῦνται κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς 25 χιλιάδες πασσαλοί, διὰ δὲ τῆς ἀγορὰς αὐτῶν εἴτε προπαρασκευασμένων, εἴτε ἐκ καστανίας, ἀπαιτοῦνται κατὰ τοὺς γενομένους ὑπολογισμοὺς, Δρ. 66,000 διὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῶν εἰς τὰς οἰκείας θέσεις » 12,000 καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τῆς ἐγγύσεως αὐτῶν κλπ. » 12,000

Τὸ ὅλον..... » 90,000

Τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐπὶ τοῦ κερ. 8, ἀρθρ. 5 ἀναβαίνει εἰς δραχ. » 56,000 Ὁφείλομεν διὰ τὴν φύλαξιν καὶ συντήρησιν τῶν τηλεγραφικῶν γραμμῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν νέων » 38,000

Δι' ἐκτέλεσιν περαιωθεισῶν μέχρι τοῦδε ἐπισκευῶν καὶ περαιουμένων, δυνάμει τῶν συμφωνηθεισῶν ἀπὸ πέρουσι συμφωνητῶν..... » 30,000

» 68,000 Ἀφαιρουμένου τοῦ ὑπολοίπου τῆς πιστώσεως » 56,000

ἔχομεν ἔλλειμμα..... » 12,000 ὅπερ διὰ τῆς προσθήκης ἀγορᾶς πασσαλῶν κλπ. » 90,000

ἀναδίδεται εἰς..... » 102,000

Ἐνταῦθα ὁφείλω νὰ προσθέσω πρὸς πληροφορίαν τῆς Βουλῆς, ὅτι, ἐάν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέντα, δὲν ἐκέρυσσον ἑαπτατοντὸν ἐργολάβον, οὗτος ἤθελεν ἐπισκευάσει τὰς γραμμὰς κατὰ τὰς συναρθείσας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δημοσίου συμφωνίας, τὰς ὁποίας σκανδαλωδῶς ἀπειδείχθη παραβιάζων, τὸ δὲ δημόσιον ἤθελε πληρώσει αὐτῷ δραχ. 66,000· ὥστε δὲν ζητοῦνται διὰ τοῦ υποβαλλομένου νομοσχεδίου περιπλέον ἢ δραχμὰς 24,000 δι' ἀγορὰν πασσαλῶν προπαρασκευασμένων ἢ ἐκ καστανίας, τῆς ὁποίας γίνεται χρῆσις ἐν Ἰταλίᾳ, καὶ τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὑπολογίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅσον εἰς δέκα ἔτη· εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι θέλομεν εἰσπράττειν διὰ τοῦ μέτρου τούτου τὰς τηλεγραφικὰς γραμμὰς ἐπὶ δεκαετίαν τοῦλάχιστον καὶ οὐχὶ ὡς μέχρι τοῦδε νὰ δαπανᾷ μὲν τὸ δημόσιον ἀδρῶς ἀνευ ὠφελείας ὀλικῆς ἢ ἡθικῆς, νὰ παρουσιάζηται δὲ συνήθως μετὰ διατίαν ἢ ἀνάγκη τῆς ἐπισκευῆς αὐτῶν καὶ κατὰ τετραετίαν τὸ πολὺ ἢ τῆς ἀνανεώσεώς των, ἢτοι νὰ δαπανᾷ τὸ δημόσιον πολλαπλάσια τῶν ὅσων ἤθελε δαπανᾷ ἐάν ἀρχικῶς ἐλαμβάνετο μέτρον νὰ γίνηται χρῆσις καταλλήλων πασσαλῶν.

Τὸ ἔξοδον λοιπὸν τῶν δραχ. 24,000 δὲν εἶναι κατ' οὐσίαν παρὰ κέρδος διὰ τὸ δημόσιον.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ υποβάλω ἐσωκλειστικῶς νομοσχεδίων περὶ χορηγίας ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ κερ. 8, ἀρθρ. 2, 5 καὶ 6 τοῦ ἐρταίου προϋπολογισμοῦ. Πέποιθε δὲ ὅτι ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα τὸ

καταπαίγον τῆς ὑποβίσεως, μὴ ἐπιδεχομένης περαιτέρω ἀναβολῆς, θέλει εὐχριστῆθαι νὰ ἐπιψηφίσῃ αὐτό.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἑσωτερικῶν ἱπουργός
Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ. Ἀρῶ ἐκφύγη ἐκπτώτος ὁ ἐργολάβος ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος δὲν ἐτίρησε τὰς γραμμὰς, ἐκινήθη ἀγωγή διὰ τὴν ἑλλειψίν τοι αὐτὴν ἢ διὰ τὴν ἀπότισιν τῆς ποινικῆς ρήτρας;

ΖΑΪΜΗΣ. Δὲν ὑπάρχει ποινικὴ ρήτρα· τὸ συμβόλαιον καθιεροῖ πρόστιμα, τὰ ὁποία ἐπληρώσαν ὅλα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν ἐδυνάθη νὰ τερῆσῃ τὰς τηλεγραφικὰς γραμμὰς καὶ ἐπρεπε νὰ ἐκφύγῃ ἐκπτώτος· ἐκφύγη δὲ καὶ ὅλος τοῖς τύποις, τοῖς ὁποίοις διαγράφει τὸ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ κ. Κουρουνδούρου, ἱπουργοῦ, τότε συμβόλαιον.

ΚΑΤΣΙΚΑΠΗΣ. Εἰς δύο παρελθούσας συνεδριάσεις, κύριοι, ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ εἰπῶ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἡ ληστεία ἐπιπολάζει εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ ἐπομένως ἐπέφερε πολλὰ κακά, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶναι τὸ νὰ ἐμποδίζῃ τὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ παραβιάτῃ τὸ ἐμπόριον. Ὁ Κ. ἱπουργός οὐχ' ἦντον δ, τι ἔκαμε εἶναι λίαν καλόν.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ. (ὁπορῶς οἰκονομικῶν). Δὲν σὲς ἐμέμφθην.

ΚΑΤΣΙΚΑΠΗΣ. Οὔτε ἐγὼ τὸ ἐνόμισα ὡς μοιρὴν· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι τὸ ἀντικείμενον τῆς ληστείας πρέπει νὰ ἦναι ἐκ τῶν πρώτων τὰ ὁποία πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολήσωιν· ἐπομένως θὰ παρακαλέσω τὴν Κυβέρνησιν νὰ παρουσιάσῃ ὅσον τὸ δυνατόν προτύτερα πίστωσιν διὰ τὴν σύστασιν τῶν ἐπαρχιῶν, διότι μεταξὺ τῶν ἄλλων αἰτίων προῖω, ὅτι ἡ μὴ σύστασις ἐπαρχιῶν εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ μεγαλειότερα αἴτια, καθ' ὅσον εἰς τὰς περικοπείσας ἐπαρχίας διοικοῦν γραμματεῖς. Παρακαλῶ τὸν Κ. ἱπουργόν νὰ φέρῃ, ἐν ἔνδι, ἂν ἦναι δυνατόν, αὐρίον τὴν αἴτησιν ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως διὰ τὴν σύστασιν τῶν ἐπαρχιῶν. Συνάμα δὲ τὸν παρακαλῶ νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ παρατηρήσεις τινὰς εἰ ὁποῖαι ἀπερβύθησαν χ' ἔς ἀπὸ ἑνα σύλλογον τῶν κυρίων βουλευτῶν ἐκ τῆς Στερίας καὶ Πελοποννήσου, ὅπου ἀντεμερίθησαν (ὁδὸν) αἴτια πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς τάξεως εἰς τὴν κοινωνίαν. Παρακαλῶ νὰ ληφθῶν μέτρα δραστηριώτατα καὶ ταχύτατα, διότι αἱ ἐπαρχίαι κινδυνεύουν.

ΖΑΪΜΗΣ (πρωθυπουργός). Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῆς ληστείας νομίζω, ὅτι εἶναι ὀλίγον πρόωρον καὶ δὲν ἔχω σκοπὸν σήμερον νὰ ἐδιατερίψω περὶ τούτου· διότι ἐκτενέστερα συζητήσις μετ' ὀλίγον θέλει λάβει χώραν περὶ τούτου· ἀπαντῶ μόνον ὡς πρὸς τὰς παρατηρήσεις τὰς ὁποίας ὁ ἐντιμὸς βουλευτὴς ἀκριβὸς ἐπήνεγκεν ὡς πρὸς τὴν σύστασιν ἐπαρχιῶν, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἶναι ὀρθόταται, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖα αὐτὰ πρὸ πάντων, ἀλλὰ χωρὶς νὰ γίνῃ ὑπέρβασις εἰς τὸν προϋπολογισμόν δὲν ἦτον εὐκόλον νὰ ἐπαναφέρωμεν τὰς ἐπαρχικὰς ἀρχάς, αἵτινες εἶχον καταργηθῇ κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1868. Ἀλλ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι εἶναι ἀδύνατον ἡ διοίκησις νὰ ὑπάρξῃ διὰ τοιαύτης κολοβωμένης διοικητικῆς ὑπηρεσίας. Διὰ τοῦτο ἂν ὄχι αὐρίον, ἀλλὰ μεθύριον εἰς τὴν πρώτῃν συνεδριάσιν θέλω παρουσιάσαι νομοσχεδίων διὰ τοῦ ὁποίου θέλω ζητήσαι παρὰ τῆς Βουλῆς ἀναπληρωτικὴν τινα πίστωσιν διὰ νὰ ἰδρυθῶσιν ἐκ νέου ἐπαρχικά τινα, τὰ ὁποία εἶναι ἀναγκαῖα.

ΤΙΝΕΣ. Ὁχι, ὅλα.

ΖΑΪΜΗΣ. Ἐξ μόνον.

ΛΕΚΚΑΣ. Διὰ τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Β. λόγου, ἔχω ἐγὼ ἀνάγκην, καὶ πιστεύω, ὅτι καὶ οἱ λοιποὶ συνάδελφοί μου πρέπει νὰ εὐρεθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν ἀνάγκην, τῶν ἑξῆς πληροφοριῶν. Θὰ παρακαλέσω θερμῶς τὸν Κ. ἱπουργόν τῶν στρατιωτικῶν νὰ μὲ πληροφορήσῃ, ὁ λογαριθμὸς Φυν-

TINES. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα, κ. πρόεδρε, καὶ τοῦ 1867 καὶ τοῦ 1868 πρέπει νὰ τυπωθῶσιν.

ΖΑΪΜΗΣ (Πρωθυπουργός). Ἀπαντεῖ εἰδικὰ οἱ κύριοι βουλευταὶ ὁφείλουσι νὰ ἀναγνώσωσι τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἐν προσηφ. Φρονῶ ὅμως, κύριοι, ὅτι σπουδαῖοι λόγοι ἀπαγορεύουσι τὴν τυπωσιν, καὶ ὅτι περὶ τῆς σπουδαιότητος ταύτης θέλουσι πεισθῆ οἱ κύριοι βουλευταί, ἅμα τῇ ἀναγνώσει τῶν ἔγγράφων, ἅτινα διαφωτίζουν μὲν πολλὰ σκοτεινὰ πράγματα, ἀλλὰ τῶν ὁποίων ἡ δημοσίευσίς ἐστὶν ἀσύμφορος. Ὅθεν συνιστῶ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ μὴ ἐπιμὲν διὰ τὴν τύπωσιν.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Ἡμποροῦν νὰ γίνων μόνον, τρεῖς ἢ τέσσαρα ἀντίγραφα. Αὐτὸ δὲν ἐλάττει.

ΖΑΪΜΗΣ. Αὐτὸ εἰδικὰ καὶ ἐγὼ λέγω ὅτι δύνανται νὰ γίνω τούτῳ νὰ γίνωσι 3, 4 ἀντίγραφα πρὸς εὐχερύτεραν καὶ ταχύτεραν ἀναγνώσιν, ἀλλὰ εἰδικῶς ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ μὴ περιέλθῃ τὸ κείμενον αὐτῶν εἰς τὴν δημοσιότητα.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα, μάλιστα. Αὐτὸ νὰ γίνῃ. Τρεῖς ἢ τέσσαρα ἀντίγραφα.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Κύριε πρόεδρε, νὰ κατατεθῶσι προσέτι πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν συζητήσεων καὶ τὰ ἀπ' ἀεικτικὰ ἔγγραφα τῆς διαχειρίσεως τοῦ θανάτου τῶν 28,000,000, κατὰ τὰ τὸ 1867 καὶ τὸ 1868.

ΖΑΪΜΗΣ. Καὶ ταῦτα θέλουσι κατατεθῆ, ἀφ' οὗ προηγουμένως ἐτοιμασθῶσιν.

Α. ΛΥΓΕΡΙΝΟΣ (ὁποῦρ. οικονομικῶν). Ἐπειδὴ πρώτην φορὴν προτείνεται ἡ αἵτησις αὕτη, σὺς λέγω ὅτι δὲν δυσκολευομαι μὲν νὰ καταθέσω τὰ ζητούμενα ἔγγραφα, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ ὑποσχεθῶ, τὴν εἰς ὁρισμένην ἡμέραν καταθέσιν αὐτῶν.

ΠΟΛΛΟΙ. Πολύ καλὰ.

ΚΑΤΣΙΚΑΠΗΣ. Ἡ κατάστασις τῆς δημοσίου ἀσφαλείας τοῦ κράτους εἶναι εἴπερ ποτὲ οἶατρα' δὲν σὺς κάμνω λόγον περὶ τῆς λυμαινομένης τῆς κράτος ληστείας. Διότι ὅ,τι καὶ ἂν ἤθελεν εἶπερ τις περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς ληστείας, εἰσὶν ὀλιγώτερα τῶν ὧσιν πρέπει νὰ εἴπῃ ἡ κυβερνήσις· μολοντοῦτο ἔλαβε μίτρα τινά, ἅτινα ὡς ἀνεπαρκῆ, φαίνεται, οὐδὲν ἐξέρον ἀποτέλεσμα κατὰ τῆς ληστείας· δὲν προτίθεμαι νὰ κρίνω τὴν κυβερνήσιν, ἴσως λόγοι ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεώς της ἐπιπροσθῶσιν εἰς τὴν πραγματοποιήσιν τῶν ἀγαθῶν προαίρεσέων της. Ἰδίως σήμερον κρίνω ἀναγκαῖον νὰ σὺς κάμω λόγον περὶ ἐνὸς ἐτέρου κακοῦ, ὅπερ ἀπὸ τινος καιροῦ λαμβάνει μεγάλην ἐπίτασιν, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ παράταξις θὰ μᾶς κάμει ν' ἀμφισβῶμεν ἂν δυνάμεθα ἐπὶ ὁλοκληρὸν ἡμέραν νὰ φέρωμεν ἀσφαλῶς τὰς κερφαλάς μας ἐπὶ τῶν ὤμων μας· τὸ κακὸν τοῦτο, κύριοι, εἶναι οἱ συνεχεῖς φόνοι καὶ αἱ δολοφονίαι· 5 φόνοι μοι ἡγγέλθησαν ἐκ τῆς ἐπαρχίας Δωριδος ἐν μικρῷ διαστήματι χρόνου. Εἰς δὲ τὴν Ναυπακτίαν εἰσὶν ἀναριθμητοὶ δέον δι' αὐστηρῶν μέτρων νὰ θέτωμεν φραγμὸν εἰς τὸ ἀποτρέπαιον τοῦτο ἐγκλημα· μεταξὺ τῶν συντελεστικῶν εἰς τοῦτο μέσων θεωρῶ, καὶ τὴν ὑπαγωγὴν τῶν ἐγκλημάτων τῆς ληστείας, τῶν φόνων καὶ τῶν δολοφονιῶν, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐρετείων, ὅπως ὑπῆχθησαν ἐπὶ τιῶν χρόνων, ἐκεῖνα τῆς πειρατείας, ἥτις τοιοῦτοτρόπως ἐξηλείφθη σχεδὸν ἀπὸ τὸν τόπον μας σέβουσι, κύριοι, εἴπερ τις καὶ ἄλλος τοῦς συνταγματικούς θεσμούς· ἀλλὰ πιστεύω ὅτι οὐδεὶς συνταγματικὸς θεσμὸς προσβάλλεται διὰ τῶν μέτρων τούτων· μολοντοῦτο ἐπικαλοῦμαι τὰς γνώσεις τῶν ἐχόντων πλειοτέρην ἐμοῦ συνταγματικὴν πείραν· ὅπως δὴποτε τέλος πάντων ἡ οἰκία τοῦ τόπου κατὰστασις, ἥς οὐδόλως ἐμνήσθην ἐπὶ 45 ἡδὴ ἡμέρας καθ' ἣς συνεδριάζομεν ἐνταῦθα, ἀπαιτεῖ μίτρα ἐντονα καὶ αὐστηρά· τὸ κατ' ἐμὲ θέλω ὑποβάλλει τοιαῦτα εἰς τὴν σκέψιν τῆς Βουλῆς, οὐχ ἥτιον ὅμως παρακαλῶ τοὺς συναδελφούς μας ἐκείνους, οἵτινες δύνανται νὰ παρουσιάσωσι καλλίτερα

τοιαῦτα, νὰ μὴ ἀκνήσωσι χάριν τῆς ἀναξιοπαχοῦς κοινωνίας. Ἐν τῇδε δὲ, εἰς τὴν τὴν προσήκον τοῦ κ. ρίου ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸν παρεκκλῶ νὰ ἐκδώσῃ αὐστηρὰς διαταγὰς πρὸς τοὺς κυρίους εἰσαγγελεῖς καὶ ἀνακριτὰς, ἵνα ἡ καταδίωξις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγκλημάτων, γίνεται δραστηριωτέρῃ καὶ ταχυτέρῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως εἶναι ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία θὰ παρευρεθῇ εἰς τὰς ἐκλογὰς τῶν πέντε δέμων τῆς Κορινθίας· θὰ ἐκλεχθῶσι δέκα πρόσωπα.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Πρὸ τῆς ἐκλογῆς, ἔχω νὰ κάμω μερικὰς παρατηρήσεις. Ἐπειδὴ ἐλέχθησαν πολλὰ περὶ τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ Βουλὴ νὰ σταίῃ ἐπιτροπικὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν ἐπανάληψιν τῶν ἐκλογῶν τῶν πέντε δέμων τῆς Κορινθίας, ἰδίως λαϊκὸν καλὸν νὰ εἴπω ὀλίγα τινὰ πρὸς γνώσιν πάντων, καὶ εὐτυχῶς θέλω λογιθῆ, ἐὰν δυνάμην νὰ ἐμπνεύσω τὸ πνεῦμα τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου· ἄλλοι δὲ τις κατόπιν αὐς μὲ συμπληρώσῃ. Τὰ μέλη τῶν ἐπιτροπῶν, τὰ ὁποῖα θὰ μεταβῶσιν εἰς ἕκαστον δέμον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς, δὲν ἔχουν παρὰ δικαίωμα μόνον ἐπιτηδεύσεως· εἰσὶ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐν καιρῷ θέλουν διαβεβαιώσῃ τὴν Βουλὴν, περὶ ὧσιν τῶν διατρεχόντων κατὰ τὴν ἐκλογὴν. Τὰ δικαιώματα δὲ τῶν ἐρορευτικῶν ἐπιτροπῶν, τὰ δικαιώματα τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν ἐκλογὴν, μένουν ἀνέπαρκα καὶ ἀνεπηρέατα. Ἄν δὲ τυχὸν εἴπῃ ἐρορευτικὴ τις ἐπιτροπὴ εἰς τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς, ὅτι δὲν τὰ δέχεται ἐντός τοῦ τόπου τῆς ψεκρορίας, δὲν ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐπ' μένουν, ἀλλὰ θὰ σταθῶσιν ἐκτός, καὶ θὰ κρατοῦν πρωτόκολλον περὶ ὧσιν τῶν διατρεχόντων κατὰ τὰς τέσσαρας ἡμέρας τῆς ψεκρορίας, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἀξίων λόγου συμβαινόντων, καὶ θὰ ἐπιβλέπουσι εἰς ὅλα τὰ γινόμενα, καὶ θὰ σπεύδουν νὰ λαμβάνουν διαφορὰς πληροφορίας, π. χ. ὅτι εἰς ἐν μέρος διακυβλύνονται οἱ ψεκρορίαι, ὅτι εἰς ἄλλο μέρος συμβαίνουν ἀτοπήματα. Δὲν εἶναι δυνατόν δὲ νὰ πιστεύσῃ τις, ὅτι οὕτω φερόμενα τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, δύνανται νὰ παρεξηγηθῶσι, καὶ νὰ ὑποτεθῇ ὅτι ἐπαρβαίνουσιν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς ἐρορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Τὰ δικαιώματα τῶν ἐπιτροπῶν φαίνονται ἀκρούτως καχυποβεμένα, ἵνα δὲ εἰδικῶς ὅτι αὐταὶ αἱ ἐρορευτικαὶ ἐπιτροπαὶ θὰ παρεκκλῶσιν τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς νὰ παρίστανται κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν ἔχει ἐπιτηρητικὰ μέτρα, δὲν ἔχει νὰ ἀναμειχθῇ εἰς ἄλλα δικαιώματα.

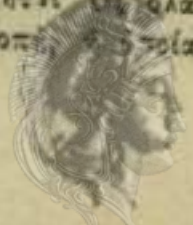
ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Βέβαια, βέβαια.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐπιθυμοῦμεν, αὐτὰ τὰ μέλη, δταν ἐπανεληθῶν νὰ μᾶς φέρουν πρωτόκολλον, εἰς τὸ ὁποῖον νὰ καταχωρίσων ὅλα τὰ συμβαινόντα.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Αἱ πληροφορίες τῶν μελῶν θὰ θεωρῶνται ὡς ἐξῴδικαι.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Θὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Βουλῆς. Φρονῶ ὅτι εἶναι καλὸν οἱ ἀρμοδίιοι ὑπουργοὶ τῶν ἑσωτερικῶν, Ναυτικῶν καὶ Στρατιωτικῶν, νὰ διατάξουν τὰς ἀρμοδίους ἀρχάς, ὥστε νὰ ἀναγνωρίσων τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ νὰ δίδουν πᾶσαν συνδρομήν.

ΔΟΜΒΑΡΔΟΣ. Δὲν πρόκειται νὰ συζητήσω, ἐφ' ὧσιν εἶπεν ὁ κ. Δανόπουλος, ἀλλὰ περὶ πραγματικοῦ τινος ζητήματος, ἀφορῶντος τὴν ἐκλογὴν. Κατὰ τὸν κανονισμόν μας ἐξασφαλίζεται εἰς τὴν μεινοψηφίαν τῆς Βουλῆς, τοῦ νὰ ἔχῃ τὸν τρίτον εἰς ὅλας τὰς ἐπιτροπὰς. Αὐτὴ ἡ διάταξις, ἡ ὁποία εἰσῆχθη εἰς τὸν κανονισμόν, δταν ἡμεῖς ἡμεῖς πλειοψηφία καὶ κυβερνήσεις, εἰσῆχθη, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς τὴν μειοψηφίαν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ παρίσταται, τοῦ νὰ παρευρίσκηται εἰς ὅλα τὰ διατρεχόντα ἐν τῇ ἐπιτροπῇ. Μία ἐπιτροπὴ, ὅ,τι οἶα

καὶ τῶν κατ'αὐτοὺς καταχθονίων τῆς Ἑπτανήσου, ἐν ἡ Βουλὴν προτίθεται νὰ κάμῃ τοιαύτας λαξοδρομίας, κατὰ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν ὑπέβαλεν ὁ βουλευτὴς Ζακύνθος κύριος Λομβάρδος, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ, ὥστε αὐτὴ ἡ λαξοδρομία νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς μίαν ὁρισμένην ἐποχὴν. Ἐάν προέλθῃ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῆς ἐξελέγξεως κυβερνητικῶν πράξεων παρελθουσῶν, ἡ ἐξελέγξις αὐτὴ πρέπει νὰ ᾔναι ὅσον τὸ δυνατό γενικωτέρᾳ καὶ δικαιοτέρᾳ. Διὰ νὰ ἡ αἰ λαιπὸν τοιαύτη, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν ὥστε νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν τὴν ὁποίαν ὑποβάλλω ἥδη πρὸς αὐτὴν· νὰ ὑπαχθῇ ἡ κυβερνήσις νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Βουλὴν ὅλως ἐν γένει τὰς κυβερνητικὰς πράξεις, τοιαύταις διορισμοὺς, παύσεις, μεταθέσεις, προβιδομοὺς καὶ διορισμοὺς στρατιωτικοὺς καὶ ναυτικούς, παρασημοφορίας, Βασιλικὰς χάριτας καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ἀπὸ ἐγκαθιδρύσεως τῆς νέας Βασιλείας μέχρι σήμερον, ἥτοι ἀπὸ 22 Ὀκτωβρίου 1863 μέχρι σήμερον, ὥστε νὰ γίνῃ ἡ αὐτὴ ἐξελέγξις ὅλων ἐν γένει τῶν κυβερνητικῶν πράξεων. Διότι δὲν ἐννοῶ διατὶ νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ τῆς ἐξετάσεως τῶν κυβερνητικῶν πράξεων μὲς μόνον κυβερνήσεως. Ἐάν ἡ Βουλὴ νομίζῃ, ὅτι ἔχει κατ'ἴκον καὶ δικαίωμα.....

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Ποία παρηγόμηνεν;

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Αὐτὸ θ' ἀποδείχθῃ κατὰ τὴν ἐξελέγξιν. Ἐάν ἡ Βουλὴ ἔχῃ δικαίωμα νὰ ἐξελέγξῃ τὰς πράξεις, τὰς ὁποίας αἱ κυβερνήσεις ἐν τῷ δικαιοῦματι αὐτῶν ἔπραξαν, ἐάν εἰς τὴν κυβερνήσιν μὴ νὰ κάμῃ τὴν δέουσαν ἐκτίμησιν τῶν πράξεων, τὰς ὁποίας αὐτὴ ἐνεργεῖ, παρακαλῶ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασιν μου, καὶ νὰ παρακληθῶν οἱ ὑπουργοὶ νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὴν Βουλὴν ἕκαστος τὰς κυβερνητικὰς πράξεις τὰς ἀναγομένους εἰς τὸν κλάδον αὐτοῦ.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ. Δὲν εἶχον σκοπὸν νὰ μιλήσω· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ὁ κύριος Παππαμιχαλόπουλος ἔλαβε τὴν φροντίδα ἐκ τῆς ἀγορεύσεως τοῦ κυρίου Λομβάρδου, βλέπω ὅτι ἔγιναν ἀντιπρόσωποι διὰ νὰ ὑπερασπισθῶσι πράγματα, τὰ ὁποία ἐκδόθησαν καὶ ἐτελείωσαν. Ἐάν ἐπανεέλθουν τότε μάλιστα (θίρεθος) ἡμεῖς, θὰ τὰ ἐγείλωμεν ὅλα εἰς ῥῶς· δὲν ἔλαβον ἐδῶ νὰ γίνωμεν παππαγάλλοι, καὶ ὅπου ἐπροχώρησε τὸ κακόν, ὅπου ἔβηκε ἡ πατρίδα εἰς αὐτὴν τὴν καταστάσιν, ἔχομεν σκοπὸν ἀπὸ τῆς θέμης νὰ τὰ μιλήσωμεν καὶ νὰ ζητήσωμεν ἱκανοποίησιν διὰ νὰ ἡμπορέσωμεν νὰ ἡξυρώμεν ποῦ εἴμεθα. Ἐδῶ ἐξοδεύθησαν ἑκατομμύρια, ἐδῶ ἔχυσαν ἐν πολέτῳ αἷμα τῆς Κρήτης· ὅλα αὐτὰ πρέπει νὰ εἴδωσιν εἰς ῥῶς, ν' ἀκούσῃ τὸ ἔθνος καὶ ἡ κοινωνία· εἰ δὲ μὴ νὰ ζητήσωμεν ἀπὸ τὴν νέᾳ Βασιλείᾳ ἕως τὸρᾳ, αὐτὰ εἶναι τοῦ κακοῦ.

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Νὰ φέρουν ὁρισμένην κατηγορίαν οἱ ζητούντες τὰ ἔγγραφα.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Διὰ τοῦτο ἐξέτατα καὶ ζήτησεν, ὅλαι αὐταὶ αἱ πράξεις νὰ ἐξετασθῶν· πῶς θ' ἀποδείχθῃ ἄλλως, ἐάν ᾔναι καλὰ ἢ κακὰ; διατὶ νὰ ἐξετάσωμεν μόνον τὸ 1868 καὶ ὄχι καὶ τὸ 1867 καὶ τὸ 1866 καὶ πρὶν; ἐν θέλῃ λοιπὸν ἡ Βουλὴ νὰ ἐξετάσῃ τὰς πράξεις αὐτάς, ἂν ἔγιναν καλὰ ἢ κακὰ, πρέπει νὰ ἐξελεγχθῶσιν ὅλαι αἱ πράξεις τῶν διαφόρων κυβερνήσεων ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς βασιλείας μέχρι σήμερον. Ἡ πρότασίς μου αὐτὴ εἶναι τοιαύτη, ὥστε δὲν ἡμπορεῖ τις ν' ἀντιτάξῃ κατ' αὐτῆς οὐδεμίαν κατηγορίαν. Ἀς ἀποφασίσῃ ἡ Βουλὴ ὅ,τι θέλει.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἐάν ὁ προταίνων τὴν παρουσίαν τῶν ἐγγράφων ὅλων, τῆς ὑπηρεσίας ὅλων τῶν κλάδων εἰς τὴν Βουλὴν ἀπὸ τοῦ 1863 καὶ ἐντεύθεν, εὐλοκρῶς μεριμνᾷ περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαχειρισθέντων τὴν ἐξουσίαν τοῦ τόπου τούτου, νομίζω, ὅτι ἡδύνατο νὰ τὸ περιορίσῃ, νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ μίαν ἄλλην περιοδὸν ὁρισμένην καὶ κρίσιμον διὰ τὸν τόπον, διὰ τὰ ἐπενεχθέντα

ἀποτελέσματα καὶ ὑπὸ οἰκονομικῇ ἐποφῇ καὶ ὑπὸ τὴν ἐποφῇ τῆς εἰδικῆς καὶ τῆς δημοσίου ασφαλείας· ἀρχεται ἡ ἐποχὴ αὕτη ἀπ' οὗτο ἐξέρρηγῃ ἡ ἐπανένστασις τῆς Κρήτης.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Δύο εἰσὼν εἶναι ἡ διαφορά.

ΔΑΓΡΕΣ. Τότε ἤθελα συμφωνῆσαι καὶ ἐγώ. Εἶναι ἀντιφρόντων, ὅτι ἐάν ὑπάρχῃ καθῆκον ἀπαραίτητον τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, εἶναι τὸ νὰ ἐξετάσῃ καὶ μάθῃ πῶς διαχειρίσθησαν οἱ διευθύνοντες τὴν τύχην του, εἰ ἀναλαβόντες νὰ διαχειρίσῃ τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου εἰς τὰς κρίσεις αὐτὰς περιστάσεις, πῶς διαχειρίσθησαν τὴν ἐξουσίαν αὐτὴν εἰς τὸ διαστήμα αὐτό. Ἡ ἀναδρομὴ ὅμως πέραν τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ἐστὶν ἐνδεῆ μετὰ τὸ νὰ μὴ κάμωμεν τίποτε. Νομίζω λοιπὸν, ὅτι ὁ κ. Παππαμιχαλόπουλος, ἔπρατε νὰ προθέσῃ τὰ ἀναγκαῖα ἔγγραφα ὄχι διὰ τελεωφουλίας.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Τοιαύτην πρότασιν ἔκαμε καὶ ὁ κ. Λομβάρδος περὶ ἐπικυρωτικῶν καὶ ἐπικυρωτικῶν περιόδων καὶ τῶν τοιούτων· ἐγὼ λέγω περὶ νομαρχῶν καὶ στρατηγῶν ἀκόμα.

ΔΑΓΡΕΣ. Πρέπει νὰ ζητήσῃ ἡ Βουλὴ τὰ οὐκ ἐκτελεσθέντα, εἰ δὲ μὴ ἐκτελεσθέντα διὰ φύλακας καὶ κατεῖρας, θὰ χρονολογῇ ἐπὶ ματαίᾳ καὶ θὰ καταλήξῃ εἰς ἑκκα μὴδέν. Τὸ ἐννοῶ, εἰς τὸ δικαστικὸν κλάδον· διότι ἡ δικαστικὴ ἐξουσία εἶναι ἀνεξάρτητος καὶ ἐπιδρᾷ σπουδαίως ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῆς κοινωνίας· καὶ αὐτὸ τὸ ὅποῖον εἶπατε περὶ παρέρων καὶ λοιπῶν, ἡξυρεται, οἱ ἐπικυρωτικαὶ πέρηδοι δικάζουν σήμερον, ἔχουν ψῆφον, ἀποφασίζον περὶ εἰδικῶν καὶ γενικῶν συμφερόντων τῆς κοινωνίας, καὶ ὑπάρχει ἐποχὴ, καθ' ἣν οἱ πέρηδοι ἀντικαθίστανται ἄλλοις, ἂν καὶ ἡ αἰ ἀγνῶστοι ἄνθρωποι, διότι δὲν ἐλήφθη πρόνοια παρὰ τῆς προϊταμένης ἀρχῆς. Νομίζω λοιπὸν καὶ παρακαλῶ τὸν κ. Παππαμιχαλόπουλον νὰ συμφωνήσῃ μαζί μου, ὥστε νὰ προσχθῶσιν ἔγγραφα σπουδαία, ὅσα ἐξέτεθησαν, καὶ νὰ ζητηθῶσιν ἀπ' αὐτῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἐξέρρηγῃ τὸ Κρητικὸν κίνημα, ἀπὸ τοῦ 1866

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Εἰς λέγω, ὅτι ὅλα αὐτὰ εἶναι περιττά· ἔχομεν ἀνάγκην ἐδῶ καὶ πέραν τί πρέπει νὰ γίνῃ πρὸς τὸ παρόν, καὶ μετὰ ταῦτα ὅταν ἔλθῃ ὁ χειρὼν καὶ εἶναι κρῖα τὰ αἶμα ἡμῶν, αἱ τὰ ζητήσουν αὐτά.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὄχι, ὄχι· τώρα.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ. Διὰ μίαν πράξιν τοῦ πεπρωμένου ὑπουργοῦ, εἰς ἡμᾶς γίνονται αἵματα.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Ὁ ἀναμάρτητος ἐκλέτῳ λιβόν. Πολλάκις ἤθελεν καὶ ἐξήτάσμεν τὰ παρελθόντα καὶ εἰσεύαμεν μέχρι λόγων. ἔχομεν ἀνάγκην· ἡ κατάσταση τῶν πραγμάτων προχρηρὶ ἐπὶ τὸ χεῖρον καὶ ἔχομεν ἀνάγκην νὰ προσπαθῶμεν νὰ μὴ ἀφίσωμεν τὸ κακόν· νὰ προχωρήσῃ. Ἐάν ἐξετάσῃτε ποῖος ἰσραὴλ καὶ ποῖος ὄχι, ὅλοι εἴμεθα συνένοχοι.

ΚΑΤΣΙΚΑΠΗΣ. Νομίζω, κύριε, ὅτι ἡ πρότασις, ἡ ὁποία ἐπροέβλεπε τὴν συζήτησιν αὐτὴν, εἶναι ὅλως ἀκαιρὸς καὶ ἀσκοπος· ἡ Βουλὴ δὲν ἐζήτησε, παρὰ ἔγγραφα ἀναγκαῖα εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βασιλικοῦ λόγου· ὁπλοῦν ἡ κυβερνήσις ἡ ἐκτελεστὴ θέλουσα νὰ δικαιολογήσῃ τὴν πράξιν τῆς διὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς συδιασκέψεως, εἶπε πρὸς τοὺς ἄλλους ὅτι, μὲ ἡνάγκαζεν εἰς τοῦτο καὶ ἡ ἐλλείψις μέσων τινῶν, καθὼς θὰ ἀποδείχθῃ ἐκ τῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποία θὰ ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν. Τοῦτο ὑπεμνήσθη εἰς τὴν κυβερνήσιν, καὶ ἡ κυβερνήσις συνεπὲς ἦλθε καὶ παρεκατέθεσε τὰ ἔγγραφα αὐτά. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ κύριος Λομβάρδος ἐζήτησε καὶ τινὰς πληροφορίες πέραν τῶν ὁρίων τούτων καὶ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη νὰ εἰδῶν· ἀλλὰ νομίζω, ὅτι αἱ πληροφορίες αὐταὶ δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως, πολὺ δὲ περισσεύουν εἰς πληροφορίες τὰς ὁποίας ἐζήτησεν ὁ κ. Παππαμιχαλόπουλος. Ἀλλὰ

4 πείροι φύλακας, διὰ δὲ τὰς ἐχούσας μεγαλειότητα ἀπόστασιν ἑριπποι τοιοῦτοι.

Ἄρθρον 3.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν τηλεγραφικῶν φύλακων ὁρίζεται, διὰ τὰς δια-
τρουμένας ἡδὴ γραμμὰς εἰς ἐξήκοντα καὶ δύο, ἔτσι 9 πείρους
καὶ 54 ἑρίππους, ὁ δὲ μισθὸς κατ' ἀνώτατον ὅρον, τῶν μὲν
ἑρίππων ὁρίζεται εἰς δραχ. 80, τῶν δὲ πείρων εἰς δραχ. 50
κατὰ μῆνα.

Ἐν περιπτώσει συντάξεως νέων γραμμῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν φ-
λάκων αὐξάνει ἐπὶ τῇ ἐξόσει τοῦ προηγουμένου ἁρθροῦ.

Ἄρθρον 4.

Ἡ ὑπερσία τῶν τηλεγραφικῶν φύλακων προσδιορίζεται τε-
τραετὴς ἀπὸ τῆς ὁμοδοσίας αὐτῶν, οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς
τετραετίας καταλιμπάνοντες αὐτοαγαθῶς τὴν θέσιν των καὶ
μὴ ἐπαρκοῦντες εἰς τὸ καθήκον ἐντὸς τριῶν μηνῶν, τιμωροῦν-
ται μὲ φύλακισιν ἑξὲς μέχρι τριῶν μηνῶν, καὶ ἀποβαλλόμενοι
τῆς ὑπηρεσίας δὲν διορίζονται εἰς αὐτήν. Εἰς τὴν αὐτὴν ποινὴν
καὶ τὰς αὐτὰς συνεπείας ὑπόκεινται καὶ ὅσοι, μετὰ τὴν λήξιν
τῆς χορηγηθείσης αὐτοῖς ἀδείας, παρατείνωσι τὴν ἀπουσίαν των
ἐπὶ πέντε ἡμέρας.

Ἐάν ὁ ἐγκαταλειπὼν τὴν θέσιν του ἔπραξε τοῦτο καθ' ὅν χρό-
νον διατάχθη νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν ἀναγκασμένην εἰς τὰ καθή-
κοντά του, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς θέσεως καὶ τὴν παράταξιν τῆς ἀπου-
σίας δεδικαιώσει διὰ πρωτοκόλλου ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ καὶ ὁ προ-
ισταμένος τοῦ τηλεγραφείου.

Κατ' ἄμφοτέρως τὰς ἐν τῷ § 1 τοῦ παρόντος ἁρθροῦ περι-
πτώσεις προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ τηλεγραφείου ἀναπληρωτὴς
μὲ τὸν μισθὸν τοῦ ἀπόντος.

Ἄρθρον 5.

Διὰ νὰ διορισθῇ τις εἰς θέσιν τηλεγραφικοῦ φύλακος, ἀπαι-
τεῖται α) νὰ ᾖ πολίτης Ἑλλήν· β) νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 20—45
ἐτῶν· γ) νὰ ᾖ ἀρτιμελὴς, καὶ κρείσσει ὑγιεὶς κατ' ἀνάλο-
γον πρὸς τοὺς κόπους τοῦς ὁποῖους ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία του· δ)
νὰ γνωρίζῃ τὴν γράμψιν καὶ ἀναγνώσκειν, καὶ ε) νὰ μὴ κατεδι-
κάζηται ἐπὶ κακούργηματι ἢ πλημμελήματι τινὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ
ἁρθρῷ 22 τοῦ ποιν. νόμου καὶ τῷ δικτάγματι τῆς 20 Μαΐου
1836 ὁριζομένων.

Προτιμῶνται, ἐάν ἔχωσι τὰ λοιπὰ προσόντα·

1) Οἱ ὑπηρετήσαντες μέχρι τοῦδε ὡς κλητῆς τηλεγρα-
φείων ἢ τηλεγραφικοὶ φύλακες, ἐν προαγόμενῳ ἔγγραφῳ των
ἀρμοδίων ἀρχῶν δεδικαιώθητι ὅτι ἐξεπλήρωσαν ἀκριβῶς καὶ ἀνε-
πιλήπτως τὸ καθήκον αὐτῶν.

2) Οἱ φέροντες ἀφισιν ἀμείψτου ἢ ἐξαιρέτου διαγωγῆς ἀν-
δρες τῆς χωροφυλακῆς ἢ τοῦ τακτικοῦ σιρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἢ
τῆς θαλάσσης, καὶ

3) Οἱ εὐδοκίμως ὑπηρετήσαντες ὡς ἐθ. φύλακες εἰς τὴν κα-
ταδίωξιν τῆς ληστείας.

Ἄρθρον 6.

Τὰ ἐν τοῖς ἐδ. α. β'. τοῦ προηγουμένου ἁρθροῦ προσόντα
ἀποδεικνύονται διὰ πιστοποιήσεως τῆς ἀρμοδίας δημοτικῆς ἀρ-
χῆς· τὰ ἐν τῷ ἐδ. γ'. δι' ἐξετάσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ στρατολογ.
συμβουλίου τῆς οἰκίας ἐπαρχίας· τὰ ἐν τῷ ἐδ. δ'. διὰ προαίρου
ἐξετάσεως τοῦ ὑπὸ τῆς διοικητ. ἀρχῆς ἢ τοῦ προϊσταμένου τοῦ
τηλεγραφείου, καὶ τὰ ἐν τῷ ἐδ. ε. διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς ἀρ-
μοδίας δικαστικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρον 7.

Οἱ διακρίναντες τὴν τετραετὴ θητείαν των ἔχουσι δικαίωμα
νὰ καταταγῶσιν ἐν νέῳ, ἐάν δὲν ὑπερέβησαν τὸ 50 ἔτος τῆς
ἡλικίας των, καὶ δὲν ὑπέστησαν σωματικὴν τινα ἐλάττωσιν καθι-
στῶσαν αὐτοὺς ἀκαταλλήλους διὰ τοιαύτην ὑπηρεσίαν.

Ἄρθρον 8.

Κατὰ πᾶσαν νέαν κατάταξιν αὐξάνει κατὰ πέντε δραχμὰς
ὁ μηνιαίος μισθὸς τῶν φύλακων ἐκείνων, ὅσοι καθ' ὅλον τὸ
διάστημα τῆς προηγουμένης τετραετίας δὲν ὑπέπεσαν εἰς παρό-
πτωμά τι τιμωρηθῆναι πειθαρχικῶς· ἀλλ' ἡ αὐξήσις αὕτη δὲν
δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῶν δραχμῶν 60 διὰ
τοὺς πείρους καὶ τῶν δραχμ. 100 διὰ τοὺς ἑρίππους.

Ἄρθρον 9.

Οἱ εἴκοσι τοῦλάχιστον ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσίευσως τοῦ πα-
ρόντος νόμου ὑπηρετήσαντες καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξκαλοῦν-
θῶσι τὴν ἐν τῷ σώματι ὑπηρεσίαν των, ὑπερβάντες δὲ τὴν
ἡλικίαν τῶν 50 ἐτῶν, λαμβάνουσι σύνταξιν ἴσπιν μὲ τὴν πεν-
τηκοστὴν τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ των τῶν τετραετῶν τελευ-
ταίων ἐτῶν, ὅσα εἰσὶ τὰ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας των.

Τὸ αὐτὸ δικαίωμα ἔχουσι καὶ ὅσοι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας περι-
πτώσειν εἰς σωματικὴν ἐλάττωσιν ἢ νόσον συνεπαγομένην ἀνικα-
νότητα πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν, ἐρ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀνικανότης αὕτη·
ἀλλὰ τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τούτων δὲν δύναται νὰ ᾖ κα-
τώτερον τῶν δέκα πεντηκοστῶν τοῦ μέσου ὅρου τοῦ μισθοῦ τῶν
τετραετῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των.

Ἄρθρον 10.

Γενικὰ καθήκοντα τῶν τηλεγραφικῶν φύλακων εἰσὶ, 1) ἡ ἐν
καλῇ καταστάσει διατήρησις τῆς γραμμῆς τῆς περιφερείας των,
2) ἡ ἐπιθεώρησις αὐτῆς καὶ 3) ἡ ἐκτέλεσις τῶν μινῶν ἐπι-
στασιῶν. Διὰ Β. Διατάγματος (ἐλλοῦσι κανονισθῇ ἀκριβέστερον
τὰ τοιαῦτα καθήκοντα καὶ τὸ ὁμοίωμα τῆς στολῆς τῶν τη-
λεγραφικῶν φύλακων· τὰ δὲ ἔξοδα τῆς κατασκευῆς αὐτῆς ἐπι-
βαρύνουσιν αὐτοὶ.

Ἄρθρον 11.

Οἱ τηλεγραφικοὶ φύλακες πρέπει νὰ ἔχωσι τ' ἀναγκαζοῦντα
διὰ τὴν ὑπηρεσίαν των ἐργαλεῖα, τὰ ὁποῖα χορηγεῖ εἰς αὐτοὺς
τὸ δημόσιον.

Ἄρθρον 12.

Οἱ τηλεγραφικοὶ φύλακες δὲν δύναται ν' ἀπολυθῶσι τῆς
ὑπηρεσίας εἰμὲν· 1) ἐάν διὰ τελεσιδικίου δικαστικῆς ἀποφάσεως
καταδικασθῶσιν ἐπὶ κακούργηματι ἢ πλημμελήματι τινὶ ἐκ τῶν
ἐν τοῖς ἁρθροῖς 22 καὶ 24 τοῦ Ποιν. Νόμου ὁριζομένων, ἢ ἐάν
παραπεμθῶσι δι' ὁριστικοῦ Βουλευτάματος ἐπὶ ἐγκληματικῇ
πράξει, καὶ 2) ἐάν τρεῖς τιμωρηθέντες ὑπὸ τοῦ Ἱπουργείου των
ἑσωτερικῶν δι' ἀμελείαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθήκοντων
των αὐτῶν, ἢ δι' ἀπειθείαν πρὸς τοὺς ἀνωτέρους των κατὰ τὴν
ὑπηρεσίαν κατασταθῶσιν ἐκ νέου ἄλλοι πειθαρχικῆς ποινῆς.

Ἄρθρον 13.

Πᾶσα παύσις ἢ παρεμπόδις τῶν καθήκοντων τῶν τη-
λεγραφικῶν φύλακων τιμωρεῖται πειθαρχικῶς δι' ἀποφάσεως
τοῦ Ἱπουργοῦ των ἑσωτερικῶν·

1) Μὲ ἐπίπληξιν.

2) Μὲ πρόστιμον 5—30 δραχμῶν καὶ

3) Μὲ προσωρινὴν παύσιν ἐνὸς μέχρι τριῶν μηνῶν.

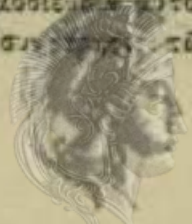
Ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει προσλαμβάνεται, ἐγκρίσει τοῦ
ἐιρημένου Ἱπουργοῦ, ἀναπληρωτὴς τοῦ προσωρινῶς παυθέντος, μὲ
τὴν χορηγομένην εἰς τοῦτον μισθοδοσίαν.

Ἄρθρον 14.

Εἰς πάντα νεωστὶ καταστασόμενον ἑρίππον φύλακα, δύναν-
ται νὰ δοθῶσιν ὑπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολικῶς δραχ. 150
δι' ἀγορὴν ἵππου, πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ὁποίων θέλουσι κρατεῖσθαι
κατὰ μῆνα ἐκ τοῦ μισθοῦ τοῦ δραχμαὶ 20.

Ἄρθρον 15.

Ὁ παρὼν Νόμος τίθεται εἰς ἐνέργειαν τρεῖς μῆνας μετὰ τὴν
ἐν τῷ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσιν αὐτοῦ. Μέχρι δὲ
τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἡ φύλαξις καὶ συντήρησις τῶν τηλεγρα-

στέλλεται να επιτηρήσῃ μίαν ἐκλογὴν· ἔχει νὰ ἐξασκήσῃ μίαν δικαιοδοσίαν, τῆς ὁποίας τ' ἀποτελέσματα εἶναι μεγαλύτερα παρὰ τὰ ἀποτελέσματα οἰασδ' ἂν ποτε ἐτέρως ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία ἐργάζεται εἰς τὸ γραφεῖον. Μονομερῶς λοιπὸν ἂν πρέπει νὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ, οὔτε ἔχετε δικαίωμα ν' ἀποκρούσῃτε τὴν μειοψηρίαν, ὅπως στείλῃ ἕνα, ἵνα συμμετοχῇ μετὰ τὰ δύο τὰ ἴδια καὶ σὺν. Ἄν νομίζετε ὅτι δύνασθε νὰ τὸ κάμναι, κάμνεται, ἡ πλειοψηφία εἶναι ἰδική σας· δὲν δύνασθε ὅμως νὰ ζητήσῃτε ὅπου ἀπερρίπτεται σὺν, ἀλλὰ πρέπει νὰ δώσῃτε δικαίωμα καὶ εἰς τὴν μειοψηφίαν, ὅπως μαζὺ μετὰ τοὺς δύο συμπληρωσθῇ τῇ Βουλῇ, διὰ νὰ λείψῃ πᾶσα περιζήγησις καὶ ὑπόνοια· αὐτὴ τὴν παρατήρησιν ὑποβάλλω, καὶ προτείνω ἀντὶ 10 νὰ ἐκλεχθῶσι καὶ ἕτεροι πέντε.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Εἰς τὴν ὑπόθεσιν περὶ ἧς ὁ λόγος, δὲν ὑπάρχει μειοψηφία καὶ πλειοψηφία. Ἡ Βουλὴ ἐκέρχεται τὴν ἐκλογὴν τῶν πέντε δέμων ἀκούον· ἀπερρίπτει δὲ νὰ στείλῃ ἐπιτροπὴν δεκαμελῆ, ἥτις ἐκ τῶν προτέρων ἐνόησεν, ὅτι θύλα ν' ἀπορρίψῃ τὴν μειοψηφίαν. Δύναται ὅμως καὶ μεταξὺ τῶν 10 μελῶν νὰ ὑπάρχῃ μειοψηφία. Ἄλλως τε δὲ κινδυνεύει καὶ ἐν δικαίω· μα. Αἱ ἐπιτροπαὶ περὶ ὧν προβλέπει ὁ κανονισμὸς ἀποβλέπουσι ἕτερα ἀντικείμενα. Ἡ Βουλὴ δὲ αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς θέλει νὰ μάθῃ τί γίνεται, καὶ ἀπερρίπτει νὰ στείλῃ 10 ἐκ τῶν μελῶν τῆς. Σήμερον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τροποποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἕτερα πέντε τῆς μειοψηφίας, ἥτις εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο δὲν ὑπάρχει.

ΛΟΜΒΑΡΙΟΣ. Τί κακὸν θὰ προκύβῃ;

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐγὼ δὲν ἀντιτείνω, δὲν ἔχω καμμίαν δυσκολίαν, ἀλλ' ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀντικείμενον, ἐν οὗ ἀπερρίπτει ἡ Βουλὴ, δὲν δύναμθα νὰ ὁρισθομεν ὅπως, ἵνα ὅμως ἀποφύγωμεν πᾶσαν παρεξήγησιν, διότι εἶπον τινες, ὅτι εἰσι προαδωρισμένοι ποῖος θὰ ὑπάγουν εἰς τὸν ἕνα ἢ τὸν ἕτερον δέμον, προτείνω, ὁ κλῆρος περὶ τοῦτου ν' ἀποφασίσῃ, ἀφοῦ ἐκλεχθῶσι τὰ μέλη.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡ πρότασις, τὴν ὁποίαν ἔκρινεν ὁ κ. Λομβάρδος, στερείζεται εἰς μίαν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ὁ κανονισμὸς· ἀρχὴν τὴν ὁποίαν εἰς ἕτερα μέλη ἐπεξέτειναν ἀκόμη καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν βουλευτῶν, ἵσσαν ὁρθὴν καὶ τὴν ἱερὰν ἐθιμολογίαν τὴν ἀρχὴν αὐτήν. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία θὰ μεταβῇ εἰς τὴν Κόρινθον δὲν ἔχει καὶ ἕτερον καθήκον, οὐδεμίαν ἑτέραν ὑποχρέωσιν, παρὰ νὰ εἰσαγγῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὅλα τὰ γεγονότα, τὰ ὁποία θὰ λάβουν χώραν κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς. Ἐπομένως βλέπετε, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν εἶναι ἐξελεγκτικὴ, διότι ἔχει μόνον σκοπὸν νὰ μὴ φέρῃ ἀκριβῆ ἐκθεσὶν τῶν γεγονότων. Ἐρωτῶ λοιπὸν τοὺς θύλοντας νὰ ὑποστηρίξωσι σήμερον τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡ πλειοψηφία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὸ ψηφοδέλτιόν τῆς καὶ τὰ 10 ὀνόματα τῶν βουλευτῶν, εἰ ὅποιοι θὰ ἐκλεχθῶσιν, εἶναι συνεπὲς πρὸς τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ὁ κανονισμὸς, καὶ πρὸς τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν ὑποστήριζεν ἀστοχῶς ἀπὸ τοῦ ἑξῆς τοῦ, ὅς ἐπρόκειτο νὰ σχηματισθῇ ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία εἰσάγαγε τὰς ἐκθέσεις; Μοι γίνεται ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ εἶναι ἀνακριτικὴ, καὶ δὲν δύναται νὰ ἐκλεγῇ ὡς ἡ περὶ τὴν ἐξελεγκτικὴν ἐπιτροπὴν. Κόμω τὴν παρατήρησιν, ὅτι μεταξὺ τῶν δύο ἐπιτροπῶν δὲν εὐρίσκω οὐδεμίαν διαφορὰν, μόνον διαφορὰν εὐρίσκω, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἡ μία ἦτο ἐννομος καὶ ἡ ἑτέρα ἐκτὸς τοῦ νόμου, ἀλλ' οὐχ ἦτον καὶ εἰς τὴν μίαν περίπτωσιν καὶ εἰς τὴν ἑτέραν, ἡ ἐργασία τῶν βουλευτῶν εἶναι ἐξελεγκτικὴ, διότι κανεὶς δὲν δύναται ν' ἀρνήσῃ, ὅτι ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς τῆς μεταδοτικῆς εἰς Κόρινθον θὰ ἐπιδράσῃ σπουδαίως εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Διὰ ποῖον λόγον ἡ πλειοψηφία σήμερον ἀνθίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ ἐκλεχθῇ ἡ ἐπιτροπὴ

ἐκτὸς τῶν κανονισμῶν; Ὁ φίλος μου κ. Δανόπουλος εἶπεν, ἡ ἐκλογὴ τῶν πέντε δέμων τῆς Κορινθίας ἡκουσθῇ παμφηρεῖ, ἐπομένως πλειοψηφία καὶ μειοψηφία δὲν ὑπῆρχε, διαίρεσις δὲν ὑπῆρχε, πῶς θέλετε νὰ διαίρεσθαι εἰς πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου τὴν Βουλὴν; Μὰ, κ. Δανόπουλε, ὅταν πύρρουν ὑποστηρίζετε ὅτι εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ ἐνός μέλους ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ μέρος τῆς ἡ μειοψηφίας, καὶ ἡμεῖς ὑποστηρίζομεν κατὰ τὸν κανονισμὸν, ὅτι πρέπει ἰσὺς τῆς ἐπιτροπῆς νὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν ὅλαι αἱ ἰδέαι, νομίζω ὅτι εἴχαμεν πλεονέκτημα δικαίον· καὶ σήμερον ἡ πρέπει νὰ παραδигθῇ τὸ σύστημα τῆς κληρώσεως, διότι ὁ κλῆρος εἶναι τυφλός, ἡ τὸ σύστημα τῆς ἐκλογῆς, καθ' ὃ καὶ ἡ μειοψηφία θὰ ἔχῃ μέρος κατὰ τὸ 1/3.

ΧΑΤΣΗΣΚΟΣ. Τὸ δίκαιον εἶναι ὑπὲρ τῆς προτάσεως τοῦ κ. Δανόπουλου, ἀλλ' ἡ παρεξήγησις εἶναι ὑπὲρ τῶν ἐνισταμένων· ἐπομένως ἡ Βουλὴ ἔχει συμφέρον εἰς τὴν περιστάσιν αὐτὴν νὰ ἐπορεύῃ τὰς παρεξηγήσεις. Πλειοψηφίαν καὶ μειοψηφίαν δὲν ἐνόησεν εἰς τὴν ἐξέτασιν, μολαταῦτα δὲν ἔχω δυσκολίαν νὰ προτείνω εἰς τὴν Βουλὴν, ὥστε νὰ προστεθῶσι καὶ ἕτερα πέντε μέλη, ὥστε ἀντὶ δέκα νὰ γίνουσι δεκαπέντε· οὕτω πως ἀποφεύγομεν τὰς παρεξηγήσεις. Ἄλλως τε δὲ ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ τί θὰ πράξῃ; Ἡ Βουλὴ εἶπεν ὅτι θέλω νὰ ἦμαι παρούσα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν πέντε δέμων διὰ νὰ ἴδω τί θὰ λάβῃ χώραν. Ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ἦναι παρούσα, εἶπεν ὅτι θὰ στείλῃ δέκα μέλη, τὰ ὁποία κατόπιν νὰ ἔλθουν νὰ μᾶς εἰπουν εὐτὲ εἰδομέν, αὐτὰ ἔλαβον χώραν. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν θὰ ἔχῃ ἐξελεγκτικὰ καθήκοντα. Παρακαλῶ ἐπομένως τὴν Βουλὴν νὰ προσθέσῃ καὶ ἕτερα πέντε μέλη.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ὑπαγῇ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς τῆς καὶ ὡς ἐκ τῆς ἀποστολῆς τῆς εἰς τοὺς κανόνες, εἰ ὅποιοι διάπουν τὰς λοιπὰς ἐπιτροπὰς, αἱ ὁποῖαι ἐκλέγονται εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστης συνόδου καὶ διαρκεῖν μέχρι τῆς λήξεως. Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτὴ εἶναι πρωτότυπος. Τὰ καθήκοντα αὐτῆς εἶναι νὰ μεταβῇ εἰς τὸν τόπον τῆς ψηφοφορίας, νὰ διαίρεθῃ εἰς πέντε τμήματα, νὰ ἐπιτηρῇ, νὰ ἐπιβλέπῃ, νὰ κρατῇ σημεῖώσεις τῶν γινομένων καὶ ἐπανερχομένη ἐνταῦθα νὰ διαφωτίσῃ τὴν Βουλὴν. Ἐνοεῖται δὲ, ὅτι ἔχει δικαίωμα νὰ συνινοηθῇ μετὰ τὰς ἀρχάς, πρὸς πρόβλεψιν παντὸς ἀτυχεύματος. Πύρρουν ἐξελέξαμεν ἀνακριτικὴν ἐπιτροπὴν διὰ τὴν Τροιζηνίαν καὶ ἡ Βουλὴ ἀπερρίπτει ὅτι ἔνυπάγεται εἰς τοὺς κανόνες, τοὺς ὁποίους ἀναφέρει ὁ κανονισμὸς. Ἐξελέξαμεν προχθὲς ἑτέραν ἐπιτροπὴν, ἥτις ἔχει σπουδαιότεραν ἰστολόγην, ἔχει ἀνακριτικὰ καθήκοντα, θὰ ἐνεργήσῃ ἐξετάσεις καὶ θὰ συλλέξῃ πληροφορίας καὶ θὰ τὰς παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ἐκ τούτων δὲ ἐξαρτᾶται τὸ κύρος τῆς ἐκλογῆς. Πιστεύω εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ὅτι εἰς τὸ ψηφοδέλτιον δὲν θὰ ὑπάρχουν ἐκ μονομερείας τὰ ὀνόματα, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι περιττὸν ν' ἀπαχολοηθῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν πλείοτερον.

ΑΘ. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Δύω λέξεις θὰ εἰπῶ εἰς τὸν κύριον Δαγρέ· ἂς ἐνθυμηθῇ ὁ κ. Δαγρὴς, ὅτι πύρρουν εἶχεν αὐτὸς τὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας ἔχω ἐγὼ σήμερον· ἂς ἐνθυμηθῇ μάλιστα ὅτι εἶχεν αὐτὰς τὰς ἰδέας, τὰς ὁποίας ἐγὼ ὑποστηρίζω, κατὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐπιτροπῆς εἰς Τροιζηνίαν, διότι ἐπίσης τότε παρουσιάσθη αὐτὸ τὸ ζήτημα, ὅτι πρέπει ν' ἀντιπροσωπευθῇ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν καὶ ἡ μειοψηφία τῆς Βουλῆς, καὶ ἡ πλειοψηφία αὐτῆς τὸ ἀπέρριψεν. Ὁ δὲ κ. Δαγρὴς ἦτον ὑπὲρ τῆς ἰδέας, τὴν ὁποίαν ἐγὼ καὶ τότε ἐπρόσθενον καὶ τώρα ὑποστηρίζω· ὁ κ. Δαγρὴς ἐπίσης ὅτι εἶχε συζήτησιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, καὶ μακρὰ μάλιστα, ὑπεστήριξε τὴν ἰδέαν αὐτήν. Ὁ λόγος δὲ τὸν ὁποῖον ἰσχυρίζεται σήμερον, ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι μὴ πρωτότυπος ἐπιτροπὴ, δὲν δύναται καθόλου νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀρχὴν τὴν ἱερὰν, τὴν σπουδαίαν, τὴν παραδοξάν ἐγγυήσιν,

νάπτους τῶν ὀλικῶν δυνάμεων τοῦ Κράτους, ὑπὲρ ἧς ἀνα-
τιρόητως συντελεῖται καὶ ὁ πατριωτικὸς τῶν Ἑλλήνων.

Θεωροῦντες ὅτι ἡ εὐθὴν τῶν ὑπουργῶν καθίσταται πλεονε-
κτέρα διὰ τῆς ἐπιφύσεως τοῦ ἀνέκοντος, περὶ εὐθὴς τῶν
ὑπουργῶν νόμου, μετὰ προθυμίας ἐπιληροσύμεθα τοῦ εἰς τὴν
ἀπόφασιν ἡμῶν ὑποβληθεῖσιν περὶ τούτου Νομοσχεδίου.

Ἡ ἐξασφάλισις τῆς τύχης τῶν λειτουργῶν τῆς ἐπιφανείας
ὑπισχυμένη τὴν εὐλασίαν τῆς δικαιοσύνης τοῦ Κράτους, προ-
πολλοῦ κατέστη ἀνάγκη δημοσίᾳ. Διὸ καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἐξετά-
σει ἐπιμελῶς τὸ εἰς αὐτὴν εἰσχυθεῖσιν νομοσχεδίον περὶ
προσίνων τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

Μετ' ἐπιστάσεως ἐπίσης ἐπιληροσύμεθα ἡ Βουλὴ τῆς ἐξετά-
σεως καὶ ἐπιφύσεως τῶν εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ὑποβληθε-
σμένων νομοσχεδίων περὶ ὀριτικῶν ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστη-
μίου καὶ ἀρμονικωτέραις πρὸς τὴν κατὰ τὴν τοῦ τόπου διορ-
γανώσεως τῆς στρατιωτικῆς σχολῆς τῶν Ἑσπερίων.

Τὰ ὑποβληθεῖσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς νομοσχέ-
δια περὶ διατηρήσεως ἀκεραίου τοῦ θεσμοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου
καὶ περὶ τροποποιήσεως τῶν ἀπολειχθεῖσιν ἀκαταλλήλων δια-
τάξεων τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου, περὶ τῶν πτωχευμάτων καὶ χρεω-
κοπιῶν, ἐξετασθήσονται πρὸς ἡμῶν μετὰ τῆς δευτέρας προσυγχῆς
καὶ προθυμίας.

Ἡ Βουλὴ ἀναγνωρίζουσα τὸ ἀτέλὲς τῶν πρὸς ἡμῶν μέσων
τῆς συγκοινωνίας καὶ αἰσθανομένη τὴν ἀναπύρετον ἀνάγκην
τῆς τελειώσεως αὐτῶν, προθύμως θέλει ὑποστηρίξει τὸ τε νομο-
σχέδιον περὶ τομῆς τοῦ ἱσθμοῦ τῆς Κορίνθου, καθὼς καὶ πᾶσαν
ἄλλην πρότασιν ἀφορώσαν τὴν τελειοποίησιν τῶν μέσων τῆς
συγκοινωνίας ἡμῶν, διότι οὕτως ἀκρίβηται ἡ ὀλικὴ πρόδοσις
τοῦ τόπου, τὸ ἀναπόσπαστον τοῦτο στοιχείον τοῦ πολιτισμοῦ
αὐτοῦ.

Ἡ ἀπόφασις καὶ δευτέρου Βασιλικῷ Πρίγκιπος κρατύνουσα
ἐπὶ μᾶλλον τὸν μετὰ τοῦ ἔθνους δεσμὸν τῆς Υ. Μ. ἐνίπλησι
χαρᾶς τὴν Βουλὴν.

Περιρροεῖν ὁ Θεὸς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Βασιλικὴν οἰκογέ-
νειαν καὶ τηρεῖν αὐτοὺς ὑπὸ τὴν σκέπην Του.

Ἐν Ἀθῆναις, τῇ 20 Ἰουλίου 1869.

Ὁ πρόεδρος
Δ. ΚΑΛΑΜΦΡΟΝΑΣ.

Τὰ μέλη

Ι. ΠΑΣΙΜΑΔΗΣ, Α. ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Ι. ΤΟΠΑΛΗΣ,
Θ. ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ. Ὁ Εἰσηγητὴς
Ι. ΠΑΠΗΝΑΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Π. ΑΝΑΓΓ. ΠΕΤΡΑΚΗΣ (ἐισηγητὴς τῆς μειοψηφίας). Κύριοι,
ἐξελέγη ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἀπάντησεως εἰς τὸν Β. λόγον, εἰ-
ὴν ἔλαθε μένος καὶ ἡ μειοψηφία. Εἰς τὴν πρώτην συνεδρίαν
ἀντηλλάχθησαν μετὰ τῶν μελῶν ἰδίαι τιναὶ ἐν γένει περὶ
τῆς ἀπάντησεως, διωρίσθη ὁ κ. Παπαζαφειρόπουλος εἰσηγητὴς
καὶ παρεκλήθη νὰ συντάξῃ σχέδιον, τὸ ὁποῖον νὰ ἰδῶμεν καὶ
μελετήσωμεν, καὶ ἂν ἤμεθα σύμφωνοι νὰ τὸ ὑπογράψωμεν, ἄλλως
νὰ φέρωμεν τὰς τροπολογίας μας, ἢ νὰ κάμωμεν ἰδιαίτερον
σχέδιον. Ἀλλὰ ὁ κ. Παπαζαφειρόπουλος, τὸ σάββατον περὶ τῆς
11, ὑπέβαλε σχέδιον. Ἐπειδὴ οὖν ἡ ὥρα εἶχε περῆσαι καὶ
ἀπῆλθει χρόνος πολλὸς πρὸς συζήτησιν τοῦ σχεδίου, ἐμείναμε
σύμφωνοι νὰ μᾶς ὑπαγορεύσῃ ὁ ἴδιος νὰ λάβωμεν ἀντίγραφον
τοῦ σχεδίου καὶ νὰ τὸ μελετήσωμεν, καὶ τὴν ἐπομένην ἡμέραν
νὰ συνέλθωμεν νὰ φέρωμεν, εἴτε παρατηρήσεις, εἴτε τροπολο-
γίας, εἴτε νὰ συμφωνήσωμεν νὰ κάμωμεν ἕτερον σχέδιον. Ἐρ-
χεται ἡ ἀντιγραφὴ καὶ μόλις εἶχον τελεσθῇ τὴν πρώτην

παραγράφον, ὅτι παραδόξως πῶς ἀνιῖται νὰ μᾶς δώσῃ τὸ ὑ-
ποσχέν ἀντίγραφον. Διὰ τοῦτο θέλω εἶπε, ὅτι ἡ μειοψηφία
ἔφερε μίαν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς πρώτης παραγράφου τοῦ σχε-
δίου τῆς ἀπάντησεως, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Παπαζαφειρόπουλος εἰς
ἐξῆς ἀνέγνω. Δὲν ἠδυνάμεθα δὲ νὰ φέρωμεν παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν
λοιπῶν παραγράφων, διότι δὲν ἔμελλε εἰς θέσιν νὰ κρίνωμεν.
Ὅταν ἐξελέγτο ἐπιτροπὴν, εἰς τὴν ὁποῖαν λαμβάνει μέρος ἡ πλει-
οψηφία καὶ ἡ μειοψηφία, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἐν συνόλῳ μία ἐνέρ-
για. Διωρίζεται δὲ εἰσηγητὴς, ὁ ὁποῖος ὑποβάλλει σχέδιον καὶ
ἐπ' αὐτοῦ φέρονται αἱ παρατηρήσεις. Ἡ μειοψηφία, κύριοι, τὰς
φέρει λοιπὴν τροπολογίαν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας παρα-
γράφου.

Τροπολογία

(ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπάντησεως εἰς τὸν Β. λόγον).

Μεγαλειότατε,

Μετὰ ψυχικοῦ ἀγῶνος εἶδεν ἡ Ἑλλὰς, ὅτι ἡ κυβέρνησις τῆς
Υ. Μ. ἐτίθη εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δηλώσῃ τὴν ἐαυτῆς συναίνε-
σιν εἰς τὸ πρωτόκollon τῆς τελευταίας ἐν Παρισίοις συνδια-
σκεψίσεως τῶν μεγάλων Δυνάμεων, δι' οὗ κατεδικάσθη συμπά-
λαι καὶ συνδρομὴ ἐθνικὴ, ὀρεζομένη πρὸς ἱερὸν καὶ καρτερικὸν
ἀγῶνα Ἑλλήνων, ὑπὲρ οὗ ἡ Ἑλλὰς δὲν δύναται φρεῖν νὰ μὴ
μεριμνῇ.

Οἱ ἀντιπρόσωποι οἱ ἔθνης, Μεγαλειότατε, πιστοὶ διεμαρ-
τυροῦν τὰς δικαίας ἀγανακτήσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, δὲν δύναν-
ται ἢ νὰ μεμψήσω τοῦ προκατόχου ὑπουργείου, ὅπερ δι' ἀκα-
τονομάστου πολιτικῆς κορείας ἐσωτερικῆς τε καὶ ἐξωτερικῆς
περιέλασε τὴν πατρίδα εἰς τὴν ὀδυνηρὰν θέσιν νὰ ἴδῃ τὴν μὲν
χωρὰν καὶ τοὺς νόμους αὐτῆς παραβιαζομένους ἐνόπλιος ὑπὸ
ξένων, ἰδιὰ δὲ δικαίᾳ παρορώμενα ἐπισήμως, καὶ ἀδελφὴν λαὸν
κόπτοντα ἐν νόῳ ὑπὸ σκληρὰν δουλείαν.

Ἡ Ἑλλὰς πέποιθεν, ὅτι αἱ μεγάλα δυνάμεις, ἐπιτιμῶσαι προσ-
κύντως τὴν ἐν τῇ ἀντολῇ θέσιν τῶν Ἑλλήνων, θέλουσιν ἐν
τῇ μέλλοντι ἰουμνίστῳ κρίνει περὶ τῶν ἀπαραγράπτων αὐτῶν
δικαίων.

Π. Α. ΠΕΤΡΑΚΗΣ.
ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΟΥΛΑΣ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ ἀπάντησις μετὰ τῆς τροπολογίας θὰ τυπω-
θῇ. Ἡ Βουλὴ δὲ ἄς προσδιορίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἀπάντησεως.
ΖΑΙΜΗΣ. Τὴν τετάρτην.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΚΑΛΑΜΦΡΟΝΑΣ. Μὲ ἀπορίαν μου ἤκουσα μόνον κατὰ τῆς
ἐπιτροπῆς τῆς συντάξεως τοῦ σχεδίου τῆς ἀπάντησεως, ὅτι δὲν
ἔλαβεν ἀντίγραφον ἡ μειοψηφία. Τί νὰ τὸ κάμῃ τὸ ἀντίγραφον;
ἐπρόκειτο νὰ κάμῃ ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ἀπάντησεως; Ἡ Βουλὴ
διώρισεν ἐπιτροπὴν νὰ κάμῃ τὴν ἀπάντησιν, συνέλαθε καὶ ἔ-
θηκε τὰς θέσεις καὶ διώρισεν εἰσηγητὴν νὰ συντάξῃ τὸ σχέδιον,
ὅπερ καὶ ὑπέβαλεν ἡ μειοψηφία ἥτο παρόσα καὶ ἠδύνατο νὰ
κάμῃ τὰς παρατηρήσεις τας, εἶχε δὲ καὶ αὐτὴ τὸν Β. λόγον ὑπ'
ὄψιν, ὥστε νὰ κάμῃ ἐπ' αὐτοῦ ἰδίαν ἀπάντησιν. Ὁ εἰσηγητὴς
δὲν εἶχε καθὼς νὰ τοὺς περιμένῃ. Βιβλίως αὐτοὶ δὲν ἐπρόκειτο
νὰ κάμωμεν ἀνταπάντησιν.

ΠΕΤΡΑΚΗΣ. Εἰς τοῦτο ὁ κ. πρόεδρος τῆς Βουλῆς δύναται νὰ
καταρτίσῃ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα συνέβησαν. ἂν ἡ πλειοψηφία
παραδέχεται, ὅτι δὲν ἔχομεν δικαίωμα, πρὸς τί συνέργεια με-
ταξὺ πλειοψηφίας καὶ μειοψηφίας; ἠδυνάμεθα χωριστοὶ νὰ κά-
μωμεν σχέδιον, χωρὶς ν' ἀνταλλάξωμεν ἰδέας. Διὰ τί δὲ δὲν ἐδί-
χθατε νὰ μᾶς δώσῃτε ἀντίγραφον; ἀλλὰ δὲν ἤξεύρω πῶς, δὲν
θέλω νὰ τ' ἀντρέψω, μετέβαλον γνώμην.

ΚΑΛΑΜΦΡΟΝΑΣ. Παρακαλῶ πάντα γίνονται ἐν καιρῷ. ὅτι

πιν νά μᾶς εἶπῃ, διατί κατὰ μέγα μέρος ἐστὶν ἀνωμαλὴ εἰς τὴν ὑπογραφήν τοῦ πρωτοκόλλου; τίς ὁ πταίστης; ἡ κυβερνήτης τοῦ κ. Βούλγαρη νά μᾶς δώσῃ λόγον, καὶ ὅχι λόγον μὲ τὰ χαρτιά, τὰ ὅποια μᾶς φέρουν, πόσας πιστώσεις ἔλαβε, ποῦ εὐρίσκαται ὁ Φουντουκλῆς, ὁ Μάνος; αὐτὰ εἶναι σοβαρὰ καθήκοντα. Τί ἔκαμες τὰ χρήματα, ποῦ τὰ ἐδαπάνησες, διότι ὁ ἀξιότιμος βουλευτὴς Ζακύνθου, καὶ ἂς μὲ συγχωρήσῃ νά τοῦ εἶπω ὅτι τὴν ἡνιόκησα, καὶ κατόπιν νά ἐρωτήσωμεν, ποῖα εἶναι ἡ προγενεστέρα κυβερνήτης, καὶ νὰ ἐρωτηθῇ μὲ ποῖας ἐτοιμασίας ἤθελε νὰ περιπλέξῃ τὴν τύχην ἐνὸς λαοῦ ὁλοκλήρου. Τί ἔκαμεν ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν δύο μῆνες εἰς τὴν Φθιώτιδα; ἔχετε τὸν πατριωτισμὸν καὶ τὴν αὐταπάνησιν; ζητήσατε πάντα ταῦτα ἄλλως ἢς σιωπῶμεν, καὶ νά μὴ καθήμεθα εἰς νά κήμεν ὅπως κομίζουν τὰ γραῖδια, τὰ ὅποια φιλονεικοῦν, ποῖον ἔχει περισσότερον ψιμυθισμὸν ἐγὼ, κύριοι, ἐννοῶ ἀπὸ τοῦ 66 ὅλα τὰ ὑπουργεῖα νά δικασθοῦν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τὴν ἰδίαν ταύτην ὑπεστήριξαν οἱ φίλοι μας κατὰ τὴν παρελθούσαν Βουλὴν, ἂν καὶ οὐδὲν μίλος τῆς Κυβερνήτης εὐρίσκατο ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ ἡ παμπόρεια τῆς Βουλῆς ἐκείνης ἐξήγησε νά μᾶς δικάσῃ ἀπόντας. Τὴν ἰδίαν ταύτην χιλιάκις τὴν ὑπεστήριξαν, πολὺ περισσότερον σήμερον, ὅτε εἰμεθα παρόντες; ἂν ἤθέλατε περιμεῖν, ἡμεῖς ἠθέλομεν φέρει τὸ ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐπειδὴ ἐζητήσατε τὰ πρακτικὰ οἷς ἀναγινώσκονται.

(Ὁ γραμματεὺς ἀναγινώσκει τὸ σχετικὸν μέρος τῶν πρακτικῶν περὶ τῆς ἀπομάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ κ. Λομβάρδου).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀκόμη δὲν ἐστάλησαν, διότι μόλις πρὸ ὀλίγου ἐνεκρίθησαν.

ΠΑΠΗΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐγὼ, ὑπέβαλα πρότασιν καὶ παρκαλῶ νά προκαλέσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ὑποβλήθησαν δύο προτάσεις, πρῶτον νά δοθῇ πληροφορία ἀπὸ τῆς ἐγκληθῆσας τῆς Βασιλείας μέχρι σήμερον, καὶ ἑτέρα ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι σήμερον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ποῖα πληροφορία;

ΠΑΠΗΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐν γένει περὶ τῶν κυβερνητικῶν πράξεων (θέματος). Τέλος πάντων συγχωρῶ τὴν πρότασίν μου μὲ τὴν τοῦ κ. Δαγρέ, νά υποβληθῶσιν ἀπὸ τοῦ 1866 μέχρι σήμερον.

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Ἀνὴρ ὑπάρχει ἀντίρρησης.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Τὰ 66, κύριοι, ἔμην πρόεδρος καὶ ἐζητήθη ἀπόφασμα νά παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν διὰ νά ἴδωμεν ποιοὶ ἐπῆραν χρήματα καὶ γονήματα ἀπὸ τὰς προσόδους; ἐπὶ ἄλλοις μὲν οὐδὲν ἀποτέλεσμα, μέχρι λόγων παγαίνοντες καὶ εἰς τὰ πράγματα ὅταν ἐρχώμεθα ὁπισθοδρομοῦμεν.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ. Εἶναι ὑπερφυγὴ αὐτὸ, τὸ ὅποιον ζητοῦν ἡμεῖς ἔχομεν νά ἐξετάσωμεν εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ λόγου τὸ ζήτημα τῆς Κρήτης ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ὅπου ἐτελείωσι, πῶς ἐτελείωσι, ποῖα πράγματα συνέβησαν καὶ ἐφῆσαν ἐκεῖ ὅπου ἐφθασε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Νομίζω, ὅτι τὸ προεδρεῖον δὲν δύναται νά υποβάλλῃ πρότασιν ἀόριστον εἰς τὴν Βουλὴν. Ζητεῖτε νά φέρῃ ἡ κυβερνήτης ἐδῶ τὰ ἐγγράφα τῆς διοικήσεως τοῦ 1866, 1867, 1868; τί ζητεῖτε; ὁρισμένως.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὅτι ἐζήτησαν ὁ κ. Λομβάρδος διὰ τὸ 68, ζητοῦμεν ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ 66 νά κατατεθῇ.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἡ ἐκτελεστικὴ ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς διαχειρίσεως, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νά εἶπῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἔλατε ἐδῶ νά μᾶς δώσητε ἀπολύτως καὶ ἀόριστος λόγον τῆς διαχειρίσεως. Ἡ Βουλὴ μόνον ἔχει τὸ δικαίωμα νά κἀμῃ

ἐπερώτησιν δι' ὁρισμένας πράξεις καὶ κατηγορίας. Αὐτὸ, τὸ ὅποιον λέγετε, πρῶτην φορὰν παρουσιάζεται εἰς συνταγματικὸν κρῖτος. Ἡ κυβερνήτης ἔχει τὴν διαχείρισιν, τὴν ὅποιαν τῆς ἐπιβάλλει ὁ νόμος, δὲν ἔχει νά δώσῃ λόγον διὰ ταύτην παρ' ὅταν παραβῇ τοὺς νόμους, ὅτε ὁ βουλευτὴς κἀμνει ἐπερώτησιν καὶ φέρει κατηγορίαν.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Τὰ σημεία τὰ χθρσινὰ καὶ προχθρσινὰ, κατ' ἐμὲ, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ προανακρούσματα προπαρασκευῶν διὰ τὴν μεγάλην συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον. Ἐπειδὴ καὶ οἱ προτείναντες καὶ ἡμεῖς καλὰ καλὰ δὲν ἐνοήσαμεν τί ζητοῦμεν, καὶ ἀκόμη ἂν ἐξακολουθήσῃ ἡ συζήτης δὲν θὰ κατανοήσωμεν, νομίζω, ὅτι τὸ προεδρεῖον κατ' ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς νά σταίλῃ τὰ πρακτικὰ ὅπως ἔχουσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Τὸ ὑπουργεῖον θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς διαφορὰς αἰτήσεως τῶν κ. κ. Βουλευτῶν, θὰ ἴδῃ ὡς ἐκ τῶν καθέκτων του, ὡς ἐκ τῆς ὑπερείας, τί δύναται καὶ πρέπει νά παρουσιάσῃ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἰδοὺ μία πρότασις; τὴν δέχεται ἡ Βουλὴ; Ἀλλῶς φερεται μίαν ἐγγράφον πρότασιν ἰδῶ, διὰ νά υποβληθῇ εἰς ψήφωσιν.

ΠΑΠΗΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Συμφωνῶ μὲ τὴν πρότασιν τοῦ κ. Χατζίσκου.

ΔΑΓΡΕΣ. Διατί νά μὴ γίνῃ καθαρὰ; Χθρς ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη συνεπεί τῆς προτάσεως τοῦ κυρίου Λομβάρδου, ἡ κυβερνήτης νά υποβάλλῃ πρὸ τῆς συζήτησεως...

ΠΑΠΗΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀνὴρ τὸ εἶπε.

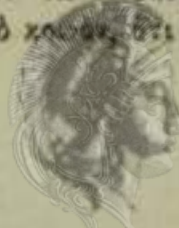
ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ εἶπεν, ἐπειδὴ λείπει ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, καθ' ὅσον ἀρροῇ τὴν ὁμιλίαν τοῦ κυρίου Λομβάρδου νά σταλῇ ἀντίγραφον εἰς τὸν ὑπουργόν. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασις, τίποτε ἄλλο.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κύριε πρόεδρε, γνωρίζετε πολὺ καλὰ, ὅτι ὅταν ζητεῖται πληροφορία τις καὶ οὐδεμία ἀντίρρησης ἐρχεται ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ αἰτούντος, καὶ ἐν τοῖς πρωτοκόλλοις καὶ ἐν τοῖς πρακτικοῖς γίνεται λόγος, ὅτι πρέπει νά λάβῃ γνῶσιν ὁ ὑπουργός, ἐννοεῖται ὅτι ὑπῆρξεν ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἀνεῦ ἀντιρρήσεως, ἡ ὅποια τῇ γνωστοποιεῖται διὰ νά φέρῃ τὰς πληροφορίες.

ΔΑΓΡΕΣ. Μὲ διασέφατε, κύριε πρόεδρε, καὶ παρκαλῶ ἄλλοτε νά μὴ ἐπιτρέπητε, ἐνῶ ἀγορεύει τις, τὸν λόγον εἰς ἄλλον. Ἀνὴρ τὸ εἶπεν ἡ Βουλὴ χθρς, τὸ λέγει σήμερον; ἀλλὰ προσθέτει ἡ Βουλὴ, ὅτι ἐζήτησαν ὁ κύριος Λομβάρδος διὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ 1868 τὴν κυβερνητικὴν καὶ τὴν οἰκονομικὴν, νά ἐκταθῇ μέχρι τοῦ 1866, ὅτε ἐξεβλήθη τὸ κίνημα τῆς Κρήτης καὶ ὥρισεν πρῶτον τὰς πρῶτας καὶ διορισμοὺς τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων, δεύτερον τὰ δάνεια, τὰς συνεισφορὰς τῶν ὁμογενῶν καὶ τὴν χρῆσιν αὐτῶν. Αὐτὰ δὲ θέλει ἡ Βουλὴ νά τὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν τῆς ὅταν θὰ συζητηθῇ ὁ βασιλικὸς λόγος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Γράψατέ την.

ΧΑΤΖΙΣΚΟΣ. Πιστεύω, ὅτι θὰ συμφωνήσουν ὅλοι οἱ ἀγορεύσαντες μὲ τὴν ἰδίαν μου, καὶ ἰδοὺ εἶπον ὅτι δὲν εἶναι ἄλλο τίποτε εἰμὴ προπαρασκευὴ διὰ τὴν ἀπάντησιν. Ὁ κύριος Κατσικαπῆς τί εἶπε; ὡμίλησεν ὡς καλὸς βουλευτὴς καὶ καλὸς πατριώτης, κατὰ τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς Φθιώτιδος; ὁ κύριος Πετιμεζᾶς; τὰ αὐτὰ, καὶ ἐτι μεγαλειότερα. Τὸ ὑπουργεῖον θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον, ὅτε καὶ ἐγὼ καὶ πᾶς βουλευτὴς εἶναι ἐτοιμὸς νά ὁμιλήσῃ, θὰ ἴδῃ, ὅτι ἔκαμην λόγον περὶ τούτου, καὶ θὰ ἔλθῃ προετοιμασμένον; θὰ ἴδῃ ὁμιλίαν ἄλλων περὶ τοῦ δανείου, καὶ θὰ ᾔναι ἡτοιμασμένον νά ἀπαντήσῃ ὥστε ὅλων αἱ αἰτήσεις εἶναι εἰς τὰ πρακτικὰ, ὥστε ἡ Βουλὴ δὲν λέγει τίποτε σήμερον; δίδομεν νά ἐνοήσῃ ἡ κυβερνήτης τί θέλομεν, καὶ νά ἐνοήσῃ καὶ τὸ κοινόν, ὅτι ἐπὶ τῆς

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὴν τετάρτην λοιπὸν ἀρχεται ἡ συζήτηση ἐπὶ
τῇ ἀπαντήσῃ· οἷν ἔχετε ἀνάγκην νῦν· προσκλήσεις· νῦν ἔλ-
θετε ἐν καιρῷ. Ἀναίται ἡ συνεδρίασις. (ὥρα 10 καὶ 10 π. μ.)

νὰ παρουσιασθῇ προσωπικῶς ἐνώπιον τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος· ἐπειδὴ δὲ ἡ πρόθεσις δὲν δύναται νὰ παρουσιασθῇ προσωπι-
κῶς, διότι ὁ Βασιλεὺς εἶναι εἰς τὴν Κέρκυραν, 10 δὲ μέλη ἀ-
πόντα κτλ. οὖν φέρεται χαλάρωσιν εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Βουλῆς,
καὶ διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Κέρκυραν πρό-
σδευσις, ἡ κλήρωσις αὐτῆς δὲν ἔχει κανένα σκοπόν. Τὸ κατ'
ἐμὲ, θεωρῶ τοῦτο μάλιστα προσδλητικόν νὰ ἐκλέξωμεν πρόεδου-
σιν, ἵνα γράψῃ τὴν ἐπιστολὴν εἰς αἱ ἀθῆς εἰς ὅλα τὰ συνταγ-
ματικά ἔθιμα καὶ τὰς περὶ τὰς ἐργασίας. Μόνον ὁ πρόεδρος δύναται
ν' ἀποστείλῃ τὰς συγκαλητηρίους εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς τὴν
Α. Μ.

ΔΑΓΡΕΣ. Θέλω νὰ προστίσω καὶ.

ΤΙΝΕΣ. Εἶναι περιττὸν.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὅτι ἐλαβε χώραν το αὐτὸν καὶ ἄλλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ἔξεργασεν. — ἔχει κανεὶς ἄλλος τὸν λόγον;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λέγεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀποστολὴν συγκαλητη-
ρίου ἐπιστολῆς ἐκ μέρους τοῦ προεδρείου τῆς Βουλῆς πρὸς τὸν
Βασιλέα ἐπὶ τῇ βαπτίσει τοῦ δευτέρου Βασιλόπαιδος κατὰ τὴν
πρότασιν τοῦ προέδρου, καὶ ἢ ὅχι;

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Οἱ παραδεχόμενοι νὰ ἐγερθῶσιν (ἐγείρονται
σχεδὸν πάντες). Ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Ἀρχεῖται ἡ ἐκλογὴ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἀποσταλησομένης εἰς
Κόρινθον.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Πρὶν τούτου, κύριε πρόεδρε, ἔχω νὰ εἰπῶ τι.
ἔχω ἀνάγκην κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως νὰ ἔχω τὰς
ἐξῆς πληροφορίας ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης: πόσοι δι-
κασταὶ καὶ δικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἀνώτεροι δηλ. ὅχι εἰρηνοδί-
και, ἐπαύθησαν, μετατέθησαν καὶ διωρίσθησαν ἐπὶ τοῦ ὑπουρ-
γείου τοῦ κυρίου Βούλγαρη, ἀφ' οὗτο ἐλαβε τὴν ἐξουσίαν με-
τὰ ἀποπερατώσεως τῶν ἐκλογῶν, καὶ ἀπὸ περατώσεως τῶν
ἐκλογῶν ἕως οὗτο τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖσε εἶχε τὴν ἐξουσίαν· ἔχω
ἀνάγκην νὰ λάβω δευτέραν πληροφορίαν, πόσοι εἰρηνοδίκαι καὶ
εἰρηνοδικαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἐπαύθησαν μετατέθησαν καὶ διωρίσθη-
σαν κατὰ τὸ δίκαιον αὐτό. Αὕτη εἶναι μία ἐργασία, ἥτις κατ'
ἐμὲ γίνεται πολὺ ἐυέλπως, ὅτι ἀρκεῖ νὰ διατάξῃ ὁ ὑπουργός·
εἰς τὴν διαπερασίωσιν καὶ μετ' ὀλίγον ἡ ἐργασία αὕτη εἶναι
τελειωμένη. ἔχω δὲ πρὸς τοῦτοις ἀνάγκην, ἀλλὰ τοῦτο τὸ
χωρίζω ἀπὸ τ' ἄλλου, διότι ἵσως ἀπαιτεῖ ὀλίγον περισσοτέραν
ἐργασίαν, νὰ μάθω, ἐάν αἱ πέντε, μετατίσεις, διορισμοὶ ἐξ-
αίροντο εἰς προτάσεις τῶν ἀρμόδιων δικαστικῶν ἀρχῶν κατὰ
τὰς διατάξεις τοῦ νόμου.

ΤΙΝΕΣ. Ν' ἀνακοινωθῇ τὸ πρακτικὸν τοῦτο εἰς τὸν ἀρμό-
διον ὑπουργόν. Λοιπὸν τώρα ἔχομεν τὴν ἐκλογὴν.

(Γίνεται διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορία ἐπὶ τῇ ἐποστείλῃ
τοῦ Ἀναπροέδρου κυρίου Κολιτσίου καὶ τῶν ψηφοδεκτῶν
Τζομπούλου καὶ Ρούφου).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, ἐφηροφόρησαν ἐν ὧν 112, ἐπὶ τὰ ἐγνή-
θησαν ψῆφον, ἐλαβον δὲ ὁ κύριος Ρούφου 80 ψήφους, ὁ κ. Σα-
φάκης 78, ὁ κ. Χρηστόπουλος 77, ὁ κ. Παγόπουλος 78, ὁ κ.
Φλέσσας 78, ὁ κ. Ἀβέρωφ 78, ὁ κ. Μότσας 78, ὁ κ. Καλα-
μογδάκης 77, ὁ κ. Τραπεζοπούλου 78, ἐπιλαχόντες ὁ κ. Πα-
νούσης 2, ὁ κύριος Σκαλτσᾶς 1, καὶ ὁ κ. Δαγρὲς 1, εὐρέθησαν δὲ
καὶ λευκὰ ψηφοδέλτια 32. — Αὐριοῦν θὰ ἔχωμεν συνεδρίασιν.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐάν εἶναι Βουλὴ, κύριε πρόεδρε,
θὰ κάμω μίαν πρότασιν· ἐπειδὴ παρατηρῶ ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ
μία ἐξελεγχίς τῶν κυβερνητικῶν πράξεων ἀπὸ τοῦ 1861 καὶ
ἐντεύθεν, ὅτι ἐξήτησεν ὁ βουλευτὴς Ζακύνθου ν' κατατεθῇ, πα-
ρακαλῶ νὰ γίνῃ δι' ὅλους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δὲν ἀκούομεν τώρα, δὲν εἶναι

ἀπαρτία. — Ὅσοι εἴθε παρόντες, κύριοι, σὺς παρακαλῶ αὐριοῦν
νὰ γίνῃ συνεδρίασις καὶ νὰ γίνῃ ἀπαρτία διὰ νὰ ἀναγνωσθῶσι
τὰ πρακτικά.

Λύεται ἡ συνεδρίασις. (Ὡρα 11 10/60.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 31

Τῆς 19 'Ιουλίου 1869.

(Σάββατον).

Ὡρα 8 Π. Μ.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ τῆς Βου-
λῆς ἐν ἀπαρτίᾳ γενομένης ἤρξατο ἡ ἐνεδρίασις.

Ἀναγνωσθῶσιν τὰ πρακτικά τῆς προτεριάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὑπάρχει τις ἀντιρρησης ἐπὶ τῶν πρακτικῶν;

ΧΑΤΣΙΣΚΟΣ. Ἐάν συγκατατίθενται οἱ ἀγορεύσαντες, ἀπὸ
τῆς ὁμιλίας τοῦ προέδρου μέχρι τοῦ μέρου, ὅπου λέγουσιν τὰ
πρακτικά, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη, ὅλα αἱ ἀγορεύσεις νὰ ἐξα-
λειφθῶσιν.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ὁχι· διότι τὰ πρακτικά πρέπει νὰ ἀπεικονί-
ζουν ἀκριβῶς τὰ γενόμενα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Καλὰ. Λοιπὸν ἄλλη ἀντιρρησης δὲν ὑπάρχει;

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι, ὅχι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν παρεδέχθη τὰ πρακτικά ὅπως
ἔχουσιν. Ὁ κύριος Κοντόσταυλος ζητεῖ ἀδείαν.

ΤΙΝΕΣ. Νὰ τῷ δοθῇ.

ΕΤΕΡΟΙ. Δὲν θὰ ἔχωμεν ἀπαρτίαν μετ' ὀλίγον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν τί ἀποφασίζει ἡ Βουλὴ;

ΠΟΛΛΟΙ. Νὰ τῷ δοθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν ἐγκρίνεται εἶναι καλὸν, ἐάν ἐγκρίνεται,
νὰ μὴ φεύγῃ κανεὶς ἀπὸ ἀδείας.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ὁ κύριος Κοντόσταυλος ἀνεχώ-
ρησε λόγῳ ὑγείας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τούτου ἀλλὰ περὶ ἄλλων τινῶν,
οἱ ὅποιοι ἀνεχώρησαν ἐν πλήρει ἀγνοίᾳ τοῦ προεδρείου, καὶ
ἀρκεῖ νὰ εἰπῇ: τὸ ἀναγγεῖλω, διότι παραβιάζεται ἡ κανονισμένη
τάξις.

Α. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ. (Ὑπουργὸς Οἰκονομικῶν). Σύμφωνον, κύ-
ριοι, μετὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλω τὴν κατάστασιν,
ἐξ ἧς φαίνεται πόσα πραγματοποιήσεις καὶ χρήσις ἐγένετο κατὰ
τὸ 1868 τοῦ ἀπριλίου τῶν 28 ἑκατομμυρίων, καθὼς καὶ κατὰ
τὰ 1867.

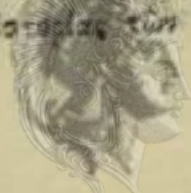
ΠΟΛΛΟΙ. Νὰ τυπωθῇ.

ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ἀφοῦ δὲν ἐτυπώθησαν τὰ ἄλλα, ἂς μὴ
τυπωθῇ καὶ αὐτό.

ΠΟΛΛΟΙ. Ὁχι, ὅχι. Νὰ τυπωθῇ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Λοιπὸν θὰ τυπωθῇ. Νὰ σταλῇ εἰς τὴν τύπον.

ΠΑΠΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, ἔχω τὸν λόγον.
Ἐπανλαμβάνω τὴν πρότασιν, τὴν ὅποیان χθὲς ὑπέβαλα εἰς
τὴν Βουλὴν περὶ τὰ τέλη τῆς συνεδριάσεως· καὶ ἐπειδὴ δὲν εὐ-
ρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ οὔτε λόγος ἔγινε καὶ ἐν ταῖς πρακτικαῖς. Ἐάν,
κύριοι, ἡ Βουλὴ προτίθεται εἰς τὴν συζήτησιν ἐπὶ τῆς ἀπαντή-
σεως τοῦ Βασιλικοῦ λόγου, νὰ λοξοδρομήσῃ καὶ νὰ κάμῃ ἐκ-
δρομὴν, ἐπιλαμβάνομένη τῆς συζήτησεως καὶ ἄλλων ἀντικει-
μένων, ξένων ὅπως διόλου τοῦ ἀντικειμένου τῆς συζήτησεως
ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν Βασιλικὸν λόγον, ὅπως παραδείγ-
ματος χάριν συνέβη πρό τιτων ἡμερῶν κατὰ τὴν συζήτησιν
τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Λευκάδος, καθ' ἣν ἐπεβλήθη ἀκρα-
ταὶ ἐπὶ δύο καὶ ἐπὶ τρεῖς ὥρας τῆς ἐξουσίας τῶν ῥιζοσπαστῶν

συνερχόμεθα τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ θέτωμεν τὰς θέσεις, ἐκεί-
 ῃς ἡμποροῦσιν ἕκαστος νὰ εἴπῃ ὅτι δὲν εἶναι σύμφωνα εἰς αὐτὰς
 τὰς θέσεις τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὅταν ἐρεῖ συνταταγμένην ὁ
 εἰσηγητὴς τὴν ἐκθεσὶν σύμφωνα μετὰ τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας ἐθέ-
 σαμεν, οἱ μὴ εὐχαριστιζόμενοι ἡμποροῦσιν νὰ φέρουν εἴτε λόγους
 εἴτε παρατηρήσεις, ἀλλὰ δὲν ἔφεραν τίποτε, ἀλλ' εἶπον ὅσατέ-
 μας ἐν ἀντίγραφον τοῖς ἐδόξαμεν κατ' ἀρχὰς τὸν καιρὸν, ἀλ-
 λά δὲν εἶχον οὔτε ἀντιγραφεῖς, οὔτε κοινὸν (γέλωτες). Ἀρ' οὐ
 ἐπὶ πολὺ ἔμειναν ὁ κύριος εἰσηγητὴς, δὲν ἡμποροῦσι νὰ κάθη-
 ται ὅλην τὴν ἡμέραν· ἐπὶ τὸ σχέδιον καὶ μοι τὸ παρέδωκε,
 ὡς προέβλεπε τῆς ἐπιτροπῆς· ὅστερον μοῦ τὸ ἐξέστησαν, καὶ εἶ-
 πον ὅτι, δὲν ἡμπορεῖτε νὰ λάβετε ἀντίγραφον, μήτε εἶναι τῆς
 τάξεως, διότι ἡ ἀπάντησις γίνεται καὶ ἀναγιγνώσκεται εἰς
 τὴν Βουλὴν· ἂν πάραιτε ὁλόκληρον ἀντίγραφον πρὶν ἀναγνωσθῇ
 εἰς τὴν Βουλὴν, εἶναι ἄτοπον· διότι δὲν ἔξευρε ποία γρῆσις
 ἡμπορεῖ νὰ γείνη· θὰ τὸ δώσετε ἴσως εἰς τὰς ἐφημερίδας, καὶ
 θὰ ἴδουν ὅτι ἡ ἀπάντησις εἶναι δημοσιευμένη, ἐν ᾧ εἰς τὴν
 Βουλὴν δὲν ἀναγνώσθη. (ὁ ὁμιλῶν). Αὐτὸ εἶναι ἡ τάξις (ὁ ὁμιλῶν).

ΛΥΓΕΡΙΝΟΣ (ἐπιτροπὴς οἰκονομικῶν). Λαμβάνω τὴν τιμὴν,
 κύριοι, νὰ υποβάλω εἰς τὴν ἐπιφύκεισιν τῆς Βουλῆς τὸν προῦ
 πολυλογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1870. Κατ' αὐτὸν τὰ
 μὲν ἐσοδα ἀναβαίνουν εἰς 34 σχεδὸν ἑκατομύρια, τὰ δὲ ἐξο-
 δα εἰς 33,833,000. Ἡ κυβερνήσις προσπαθεῖ, κύριοι, δι' ὁ-
 λων τῶν δυνατῶν μέσων νὰ περιορίσῃ ὅσον τὸ δυνατόν τὰς δα-
 πάναις τοῦ κράτους, περιστρεφόμενα πάντοτε ἐντὸς τοῦ καλῶς
 ἐννοουμένου συμφέροντος τοῦ δημοσίου. Ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς
 γενικῆς καὶ ἐκ τῶν μερικῶν ἐκθέσεων τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν
 θέλει εἰρεθῇ ἡ Βουλὴ εἰς θέσιν νὰ κατανοήσῃ τὰς θέσεις, ἐπὶ
 τῶν ὁποίων συζητῶνται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ ἐξο-
 δων τοῦ ἔτους τούτου. Ἐλπίζω αὖτις ἢ μεθ' ὅσον νὰ διανοηθῇ
 εἰς τοὺς κυρίους βουλευτάς τὸ ἐπιβλεπόν, τὸ ὅποιον εἶναι
 εἰσέτι εἰς τόπωσιν.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ. Εἶναι δυνατόν νὰ ἔχωμεν τὰ ἀποτελέ-
 σματα τῶν δημοπρασιῶν;

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Μάλιστα, αὐτὴν τὴν στιγμήν ἂν
 θέλατε· θὰ σὰς ὁμιλήσω κατόπιν. Ὑποβάλλω ἐπίσης εἰς τὴν ἐ-
 πιφύκεισιν σας τὸν φορολογικὸν νόμον καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ
 μελισσιῶν καὶ ζώων. Εἰς τὸν πρώτον γίνεται μικρά τις τροπο-
 λογία λίαν ἀσήμαντος· ἡ φορολογία τῶν οἴνων θέρει καὶ θε-
 ρασιᾶς περιορίσθη κατὰ 20 λεπτά, δηλ. 1,20 ἀντὶ 1,40.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τί θὰ γίνωνται αὐτά;

ΠΟΛΛΟΙ. Θὰ τυπωθῶν.

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Ὑποβάλλω εἰς τὴν Βουλὴν τὸ
 νομοσχέδιον περὶ ἐλαττώσεως τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων κα-
 τὰ τὸ εἰσὸς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Καὶ αὐτὸ θὰ τυπωθῇ.

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Κύριοι, ὁ περὶ προικοδοτήσεως
 τῶν Ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν νόμος δὲν προέβλεπε σπουδαίας τι-
 νὰς περιστάσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ κυβερνήσις ὁρεῖται, καὶ ἐμὲ
 τοῦλάχιστον, νὰ συντρέξῃ καθ' ὑπόθεσιν προσδιώριτε μόνον νὰ
 χορηγῶνται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ἐθνικὰ εἰσόδημα δι' ἀνέγερσιν
 σχολείων, δημοτικῶν καταστημάτων, δημοτικῶν ἰδρυμάτων
 κτλ. Ἐνόμισα λοιπὸν ἡ κυβερνήσις καλὸν νὰ υποβάλῃ νομο-
 σχέδιον, κατὰ τὸ ὅποιον ὁσάκις παρουσιάζεται τοιαύτη ἀνάγ-
 κη, διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου νὰ χορηγῶνται τὰ
 τοιαῦτα.

ΠΟΛΛΟΙ. Καλὸν εἶναι.

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Προχθές, κύριοι, ὁ ἀξιότιμος
 φίλος μου κύριος Κατσικαπῆς σὺν τοῖς ἄλλοις ἔλαμε λόγον καὶ
 περὶ τῆς καλῆς καταστάσεως τῆς ἐμπορίας καὶ τῆς κλονίσεως
 τῶν συναλλαγῶν ἐν τῇ Κράτει· τῷ ὅτι ὁρίσθη νὰ ὁμολογήσω

ὅτι ὅστις δὲν εἶναι ἐντὸς τῶν πραγμάτων, δὲν δύναται νὰ γνω-
 ρίξῃ τὰς λεπτομερείας, καὶ ἐπομένως πολλάκις ἐξ ἀκουσμάτων
 ἢ ἀλήθεια παρεμorfώθη. Ἐνόμισα καθήκον μου νὰ φωτίσω τὴν
 Βουλὴν ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν ἰδίως τῶν τελωνιακῶν εἰσπρά-
 ξων, ἐπειδὴ ὁμολογουμένως τὸν πρώτον μῆνα, ὅτε ἀνελάθουμεν
 τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἐγὼ ἐποθήην καὶ ἐφορῶμεν ἀπὸ τὴν κατά-
 στασιν αὐτὴν· καὶ ἀν' εὐριστηθῇ ἡ Βουλὴ, ἂς ἀκούσῃ ἐπ' ὀλίγον.

ΠΟΛΛΟΙ. Θὰ τυπωθῇ αὐτὸς ὁ πίναξ.

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Δέκα λόγια ἔχω, σὰς παρακαλῶ.
 Γνωρίζετε ὅτι ἀνελάθουμεν τὴν ἐξουσίαν περὶ τὸ τέλος ἰανουα-
 ρίου, ἐπομένως ὑποβίβω ὅτι...

ΚΑΤΣΙΚΑΠῆΣ. Τὸν λόγον, κύριε πρόεδρε.

ΥΠΟΥΡΓ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ. Ἀκούσατε, κύριε Κατσικαπῆ·
 ἐγὼ θέλω νὰ φωτίσω τὴν Βουλὴν· δὲν μοι ἀρέσκει νὰ ἀπευθύ-
 νομαι εἰς τὴν δημοσιογραφίαν κατὰ πρόωτον, πρὶν ἢ μάθῃ ἡ
 Βουλὴ τί τρέχει, διότι ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ οὐδὲν κακὸν βλέ-
 πει. Λοιπὸν ἐγὼ χάιν τῆς ἰδικῆς μου εὐθύνης, θέλω νὰ λάβῃ
 γνῶσιν ἡ Βουλὴ τῆς καταστάσεως αὐτῆς. Λοιπὸν, κατὰ μὲν τὸν
 ἰανουάριον τοῦ 1868, ἔχομεν εἰσπρίξεις 661,047, κατὰ δὲ
 τὸν ἰανουάριον τοῦ 1869 ἔχομεν 451,130, τούτῃσι διαφορὰν
 ἐπὶ ἑξαττον 286,000. Κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1868 εἰσπ-
 πρίχθησαν 598,396, ἐπίσης δὲ 492,006, τούτῃσι διαφορὰ
 ἐπὶ ἑξαττον 91,997. Ὁ Μάρτιος τοῦ 1868 παρουσίασε 495,
 241, ὁ δὲ τοῦ 1869, 524,000 τούτῃσι πλεόνασμα. Ὁ Ἀ-
 πρίλιος τοῦ 1868 παρουσίασε 540,000, ὁ δὲ τοῦ 1869
 549,000 τούτῃσι πλεόνασμα. Ὁ Μάιος τοῦ 1868 παρουσίασε
 530,408, ὁ δὲ Μάιος τοῦ ε. ε. 570,600. Ὁ Ἰούνιος τοῦ 1868
 παρουσίασε 484,440, ὁ δὲ τοῦ 1869 παρουσίασε 631,448.
 Ἐν συνόλῳ δὲ τὸ ἔλλειμμα τῶν μηνῶν ἰανουαρίου καὶ Φεβρουα-
 ρίου καλύπτεται καὶ παρουσιάζεται περίσσευμα 442,925. Ἰδοὺ
 λοιπὸν ὅτι αἱ πληροφορίες, τὰς ὁποίας ἔφερον ὁ κ. Κατσικαπῆς,
 καὶ διὰ τὰς ὁποίας δὲν τὸν αἰτιῶμαι, δὲν εἶναι ἀκριβεῖς. Ἐάν
 θὰ βραδύνη ὀλίγον ἡ Βουλὴ, νὰ φέρω τ' ἀποτελέσματα τῶν
 προσόδων καὶ τοῦ ποιμνιακοῦ φόρου.

ΠΟΛΛΟΙ. Ἀδριον, αδριον.

ΖΑΪΜΗΣ (Πρωθυπουργός). Κύριοι, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ
 παρουσιάσω εἰς τὴν Βουλὴν 3 νομοσχέδια ἀφορῶντα τὴν τηλε-
 γραφικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους, ἡ ὁποία, ὡς γνωρίζετε, δὲν εἶ-
 ναι λίαν εὐχάριτος. ἔχομεν λοιπὸν γενικὴν συμφέρον ὅχι μόνον
 διὰ τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλ' ἰδίως, διότι εἰμεθα δεσμευμένοι δι' ἐξω-
 τερικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἐγένοντο κατὰ τὰ 1865 καὶ 1867,
 νὰ διατηρήσωμεν, ὅσον εἶναι δυνατόν, εἰς καλλιτέραν κατάστα-
 σιν τὴν τηλεγραφικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους. Πρὸς τοῦτον τὸν
 σκοπὸν θέλω σὰς ἀναγνώσει δύο νομοσχέδια·

Ἄρθρον μόνον.

Κυροῦνται τὸ ἀπὸ 20 ἰανουαρίου ε. ε. Β. Διάταγμα ἔχον οὕτως·
 «ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 56 τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Σε-
 πτεμβρίου 1865 νόμου ἐγκριθέντης διεθνoῦς τηλεγραφικῆς συμ-
 βάσεως τῶν Παρισίων, δι' αὐτῆς ἐπιτρέπεται ἡ ἀναθεώρησις τῆς
 συμβάσεως ταύτης, ἐγκρίνομεν τὰς ὑπὸ τῆς ἐν Βιέννῃ τηλε-
 γραφικῆς συνόδου ἐπενεχθείσας ἐπ' αὐτῆς τροποποιήσεις καὶ
 ὁδηγούμεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ τροποποιηθέντος κειμένου
 αὐτῆς συμβάσεως τῶν Παρισίων ὡς ἔπεται, διὰ τῆς ἐφημερίδος
 αὐτῆς Κυβερνήσεως».

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' ἡμῶν
 σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυ-
 βερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Οἱ ὑπουργοί

Ἐσωτερικῶν

Θ. Α. ΖΑΪΜΗΣ.

Ἐξωτερικῶν

ΘΕΟΔ. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗΣ.

προεδρείο, αὐτὴς σπεύσῃ νὰ συγχωρῇ ἐγκαρδίως τὸν λαμπρὸν
τον τῆς Ἑλλάδος Βασιλέα καὶ τὴν σπουδὴν αὐτῆς Ἀνατολῆς, ἐπὶ
γεγονότος, τὸ ὁποῖον ἐπιδρᾷ ἐλπίς εἰς τὰς πατρικὰς καὶ φι-
λοτιμίας καρδίας τῶν ἀγαπῶντων τὸν ἑαυτῶν, καὶ συν-
δέεται στενῶς μετὰ τὴν τύχην καὶ τὰ αἰσθητὰ τοῦ τόπου μα-
λὶν δὲν ἦτο, κύριοι, κίνησις, ὡς ἐκ τῆς ἀπορίας πολλῶν συν-
άμα συναδελφούν, νὰ καθυπερβῇ τὰ ἔργα τῆς Βουλῆς, περὶ
τῆς προόδου τῶν ὁποίων ἐνδιαφέρεται μεγάλως καὶ ὁ Βασιλεὺς
καὶ ἡ πατρίς, πιστεύω, ὅτι ἐμάντισσε ὁρθῶς τὰς διαθέσεις σας,
ἐάν ἤθελον σπεύσῃ νὰ φέρω εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς Βουλῆς
τὴν πρότασιν, ἀντὶ συγχωρηθῆναι ἐπιτολῆς, νὰ παραμείνῃ
τὴν πρέσβειν. Πιστεύω, ὅτι οὐδαμῶς ἀντιφρόνησι ὑπάρχει εἰς
τὴν προκειμένην πρότασιν, τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι, ὡς βλέπετε,
ἀπλὴ ἐκφρασις ἀδικοφροσύνης, ὁρμημένη εἰς τὴν ἀνιστάτον ἀρ-
χοντα. Θέλωτε μοι ἐπιτρέψαι ἐπομένως νὰ προκαλέσω κατὰ
τὴν εὐθιμίαν τὰς τὴν ὁμογενήμονα συναίεσιν τῆς Βουλῆς
διὰ τὰ περικείμενα.

ΠΟΛΛΟΙ. Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἐγὼ δὲ κάπως περικείμενα τινὰ. Τί εἶπατε,
κ. πρόεδρε, δὲν ἠνέστη.

ΠΡΟΚΑΡΟΣ. Ὁ πρόεδρος ἀνέγγειλε τὴν ἰδίαν του, τὴν ὁποίαν
εἶχαν εἰς τὴν καρδίαν του, ἵνα εἴη εἰς τὴν ἐλευθερίαν νὰ τὴν πα-
ραδοχῇ ἢ μὴ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Εἶμαι ἐναντὶς εἰς τὴν ἰδίαν τῆς ἐπιτολῆς.

ΠΡΟΚΑΡΟΣ. Θὰ ἐκφράσῃ τὸ προεδρεῖον τὰ συγκαταστήρια διὰ
ἐπιτολῆς, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς Βουλῆς.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἐπειδὴ ἐλάματε πρότασιν, καὶ ἐπειδὴ εἶμαι
ἐναντὶς εἰς αὐτήν, νομίζω, ὅτι ἕτερος πρέπει νὰ διεκδικῇ τὴν
συνεδρίαν.

ΔΑΝΟΠΟΥΛΟΣ. Δὲν εἶναι ἀπὸ ἐξείνας τὰς προτάσεις, αἵτι-
ναι ἀναγκάζουν τὸν πρόεδρον ν' ἀρῇ τὴν ἔδραν του.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἐχετε ὑπομνήν, κύριε Δανόπουλε

ΔΑΓΡΕΣ. Δὲν ὑπάρχει ἀντικείμενον συζητήσεως

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Πῶς; ἔχω ἐναντίον ἰδίαν.

Κύριοι βουλευταί! εἶμαι συμφωνήτατος, διότι μίαν ἀπὸ τὰς
μεγαλειότατας πανηγύρεις καὶ ἐκείνης, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐν-
ταξῇ τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος εἶναι, ἡ ἐκτίσις τῶν παιδῶν τοῦ βα-
σιλέως ἐν τῷ ἀ-ατολικῷ δόγματι. Δὲν ἔχετε βεβαίως ἀνάγκην
ἀπὸ ἐμὲ νὰ σῶς ἀναπτύξω, ὁποῖος ὑπάρχει πάντοτε ὁ πόθος τοῦ
ἑλληνικοῦ ἔθνους τοῦ νὰ ἴδῃ βασιλοπαιδεύς τοῦ ἀ-ατολικοῦ δόγ-
ματος. Ἰσα ἰσα δὲ, διότι ἡ ἐκτίς εἶναι μεγάλη, ἡ Βουλὴ πρέ-
πει ν' ἀποδώσῃ τὴν σπουδαιότητα, τὴν ὁποίαν ὁ κ. πρόεδρος
ἀπέδωκεν εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ βασιλοπαιδεύς τοῦ δευτέρου
βασιλοπαιδῆ. Πῶς παρίσταται ἡ Βουλὴ εἰς τὸν Βασιλέα καὶ ὁ
Βασιλεὺς εἰς τὴν Βουλὴν; Τοῦτο τὸ γνωρίζετε καλλίον ἐμοῦ
διότι τὸ καθιέρωσιν ἡ ψῆφος σας ἐν τῷ κανονισμῷ, τὸ καθιέρ-
ωσιν τὸ Σύνταγμα, τὰ συνταγματικὰ ἔθιμα. Ὁ Βασιλεὺς
δὲν δύναται νὰ ἴδῃ αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἀντιπροσωπείαν
τοῦ ἔθνους, παρίσταται διὰ τῶν ὑπουργῶν του, ἡ δὲ Βουλὴ πα-
ρίσταται διὰ τοῦ προεδρείου, τὰς μικρὰς ἢ τὰς μεγάλας πρε-
σβείας, ἡ ὁποία εἶναι ἐπίσης ἡ Βουλὴ. Αὐτοὶ εἶναι οἱ δύο
δρόμοι, τοὺς ὁποίους ἀμοιβαίως αἱ δύο νομοθετικαὶ δυνάμεις
ἀκολουθοῦσιν ὁσάκις πρόκειται νὰ συναντηθῶσιν, εἴτε εἰς ἐκείνην
τινα, εἴτε εἰς ἑτέραν ὑπόθεσιν σπουδαίαν. Σήμερον δὲν δύνασθε
νὰ καθιερώσῃτε τρίτον τινὰ τρόπον, τὸν ὁποῖον οἱ προτείνει
ὁ κ. πρόεδρος. Τί σὰς εἶπα; θὰ γράψω μίαν ἐπιτολὴν καὶ θὰ
συγχωρῶ τὸν Βασιλέα διὰ τὴν ἐκτίσιν τοῦ δευτέρου βασιλο-
παιδῆ εἰς ποῖον ὁμοῦ κανονισμὸν, εἰς ποῖον νόμον στηρίζεται;
Σήμερον τοιοῦτόν τι ἀποφασίζοντες καταργοῦμεν ῥητὰς διατά-
ξεις τοῦ κανονισμοῦ, τὰς ὁποίας ὁρμημένον ν' ἀκολουθήσωμεν.
Ποῖον λοιπὸν δικαίωμα ἔχομεν ἡμεῖς οἱ ἀντιπρόσωποι νὰ ἐρ-

χάμεθα νὰ καταγορεύωμεν τὰ δικαστήρια, ὅτι προηνομήσαν, ἢ
ἐπάρχουσιν, ὅτι παρενόμησαν, ὅτι παρεδίδαν τὰς ἐλευθερίας,
ἢ καὶ ἄλλαι; κάμεθα ἀποφάσεις ἐναντίον τοῦ νόμου;— Ἄλλως, κύ-
ριοι, εἰς ὅλας τὰς περιστάσεις, ὁσάκις πρόκειται νὰ ἐκφράσῃ ἡ Βου-
λὴ εὐχαριστίαν εἰς τὸν Βασιλέα, προσηγείται πρόγραμμα αὐλικόν,
τὸ ὁποῖον κανονίζει τὰς ὥρας κατὰ τὰς ὁποίας εἶναι δεκταὶ
αἱ διάφοροι ἐξουσίαι καὶ αἱ διάφοροι ἀρχαὶ εἰς τὴν Αὐλὴν τὰ
ἐκ συγκαταστήρια γίνονται ἢ κατὰ τὴν πανήγυριν, ἢ μετ' αὐτήν.
Πῶς δυνάμεθα νὰ συγχωρῶμεν τὸν Βασιλέα διὰ τὴν ἐκτίσιν
τοῦ βασιλοπαιδῆ, ἐνῶ εἰσὶ δὲ ἐκτίσεις; Τί σπουδὴ εἶναι
αὕτη; Ὁ Βασιλεὺς μετ' ὀλίγον ὅταν καταρτισθῇ ἡ ἀπάντησις
τοῦ βασιλικοῦ λόγου θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν Βουλὴν τότε θὰ παρουσια-
σθῇ εἰς τὸν Βασιλέα κατὰ τὸ συνταγματικὸν ἔθιμον, διὰ τοῦ
προεδρείου καὶ διὰ τῆς μεγάλης πρεσβείας νὰ δώσῃ τὴν ἀπάν-
τησιν ἐγὼ νομίζω ὅτι τότε εἶναι καταλλήλοτα ἔθιμον, ὅπως ἡ
Βουλὴ συγχωρῇ τὸν Βασιλέα καὶ διὰ τὴν γέννησιν τοῦ δευτέ-
ρου βασιλοπαιδῆ, καὶ διὰ τὴν ἐκτίσιν. Οὕτως ὁ κανονισμὸς,
ὅτε τὸ σύνταγμα καθιέρωσιν τὴν ἀρχὴν, τοῦ ν' ἀνταποκρίνη-
ται τὸ νομοθετικὸν σῶμα μετὰ τοῦ βασιλέως, καὶ τ' ἀνάπα-
λιν, δι' ἐπιστολῶν ἀλλὰ τὸ μετὰ νομοθετικὸν σῶμα διὰ τοῦ
προεδρείου καὶ διὰ μιᾶς μεγάλης πρεσβείας, ὁ δὲ βασιλεὺς
διὰ τῶν ὑπουργῶν πᾶσι ἄλλαι ἀποφάσεις ἀντίκειται εἰς τὰ συν-
ταγματικὰ ἔθιμα καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν πράττετε ὅτι θέλετε.
Ἀκριχθῆναι ἐναντίον, διότι θεωρῶ ὡς μὴ ἐπαρκῆ τὴν ἐκφρασιν
τῶν εὐχαριστηρίων δι' ἐπιστολῆς. Τὴν θεωρῶ μάλιστα ὡς προ-
σβολητικὴν εἰς τὸν Βασιλέα. Αἱ αὐτοὶ τοῦ λόγου κηρύττομαι
ἐναντίον τῆς προτάσεως τοῦ κ. προέδρου,

ΠΡΟΚΑΡΟΣ. Ὑποστηρίζει κανεὶς τὴν πρότασιν;

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ὑποστηρίζει κανεὶς τὴν ἰδίαν σας;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ (ἐξ ἀριστερῶν). Ὀλοί.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Θὰ εἶπω δύο λέξεις, διὰ νὰ εὐχαριστήσω
τὸν Κ. Πετιμεζᾶν ἐάν ὁ βασιλοπαιδεύς ἐγενήτο ἐν Ἀθήναις καὶ
ὑπάρχον ἡ Βουλὴ, ἡ θέλωμεν συγχωρῇ αὐτὸν διὰ μιᾶς πρεσβεί-
ας, καὶ ἀπὸ εὐχαριστήριον ἡδυνάτο νὰ ὑπάρχουν ὅλοι οἱ βου-
λευταί ἐδῶ ὅμοι παρυσιαζόμενοι ἀνάγκη, σκαὶ ἐξ ἀνάγκης,
καὶ νόμου μετὰ τῆς γέννησιν. Ἡ Βουλὴ ὅμοι διὰ πρεσβείας
δὲν δύναται. Θὰ συμπληρώσῃ λοιπὸν τὸν νόμον, διότι ἤλθεν
οὐχὶ νὰ καταλύσῃ ἀλλὰ νὰ πληρώσῃ τὸν νόμον διὰ τοῦτο
λέγω νὰ κληρωθῇ μία μεγάλη πρεσβεία ἐκ δέκα μελῶν, ἡ
ὁποία νὰ συντάξῃ τὸ ἔγγραφο, καὶ νὰ τὸ υπογράψῃ ὡς με-
γάλη πρεσβεία τοῦτο θὰ φανῇ καλὸν καὶ εἰς τὸν βασιλέα
καὶ εἰς τὴν κυβέρνηση, διότι ἐγείναι ἐξ ἀνάγκης, ἵνα μὴ ἐπὶ
τῇ ἐπιτολῇ εἰς τὰς ἐργασίας. Ἰδοὺ ὅτι καὶ αἱ δύο γνώμαι οἰ-
κονομεῖται. Ὁ βασιλεὺς θὰ λυπηθῇ πολὺ, ἂν διαλύσωμεν τὰς
συνεδριάσεις τῆς Βουλῆς, διὰ νὰ ἀπέλθῃ ἐκεῖ ἡ πρεσβεία ὅν
καίνομεν ἐδῶ νὰ ἐκπληρώσωμεν τὸ καθήκον μας, καὶ ὁ βασι-
λεὺς θὰ εὐχαριστηθῇ, καὶ ἡ κυβέρνησις καὶ τὸ ἔθνος.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἰσα ἰσα, διότι εἶναι ἐνδεχόμενον πραγματικῶς
διὰ μιᾶς πρεσβείας νὰ μὴ συμπληρωθῇ ἡ Βουλὴ καὶ νὰ μὴ
πρὸς εἰς τὰ ἔργα τῆς, διὰ τοῦτο ἰσα ἰσα λέγω, ὅτι, ἂν περι-
μείνωμεν κατὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ βασιλικοῦ λόγου νὰ συγχω-
ρῶμεν τὸν βασιλέα διὰ τοῦ προεδρείου καὶ τῆς μεγάλης πρε-
σβείας, εἶναι καλλίτερον. Ἐπειδὴ ὅμοι αἱ περιστάσεις καὶ τὰ
καθήκοντά μας εἰσι λίαν καταπεύγοντα, καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀπο-
ρίας δέκα πέντε μελῶν ἐνδεχόμενον νὰ μὴ ὑπάρχῃ ἀταρτία, διὰ
τοῦτο τὰ συγκαταστήρια, τὰ ὁποία ὁρμημένον νὰ προσφέρωμεν
εἰς τὴν μεγαλειότητά του διὰ τὴν ἐκτίσιν τοῦ δευτέρου βα-
σιλοπαιδῆ, τὰ προσφέρωμεν ἐδῶ. Ἄς εἶναι δὲ ἐξῆς ὁ κ.
Κρεστενίτης, ὅτι ἐπίσης ὁ βασιλεὺς ἤθελε γὰρ καὶ τότε, διότι
δὲν δυνάμεθα δι' ἐπιστολῆς ν' ἀνταποκρίνηται. Ἄς με συγχω-

διαρκεί πρὸ τεσσάρων καὶ πέντε ὥρων, εἰς τὴν ὁποίαν ἐλαβε μέρος καὶ ἡ κυβερνήσις, ν' αναρρήσῃ αὐτὴν τὴν συζήτησιν; ἔξυγούμαι. Θέσπετε τὸ ζήτημα, ἡ μειοψηφία δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀντιπροσωπευθῇ, ἐπειδὴ εἶναι δεδικασμένον καὶ ἡ Βουλὴ καὶ ἡ πλειοψηφία ἐμμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν της αὐτὴν, διὰ νὰ μὴ καθιερώσῃ τὴν ἄλλην ἀρχὴν ὅτι, ἀπ' ἐδῶ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς θέλετε νὰ ἀποκλείετε πᾶσαν πρότασιν ἐπὶ τοῦ δεδικασμένου· ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν αὐτὴν ἐπρεπὲν εἰς ἀρχῆς νὰ τὴν λάβετε ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἐπειτα ἀπὸ μίαν συζήτησιν πεντάκωρον εἰς τὴν ὁποίαν ἐλαβε μέρος καὶ ἡ κυβερνήσις δὲν ἔχομεν δικαίωμα νὰ οἷς ἐρωτήσωμεν, ἐμμένετε εἰς τὴν ἀπόφασίν σας; εἰπατέ το, ἐμμένομεν εἰς αὐτήν. Λοιπὸν δὲν εἰσπράττετε νὰ ἀποκλείσῃτε τὴν σημερινὴν συζήτησιν· εἶναι περὶ ἀντικειμένου συζητηθέντος τίσσας, πέντε ὥρας, καθ' ἣν ἐλαβε μέρος ἡ κυβερνήσις, ὅτι δὲν ἤμπορεῖτε ν' ἀποκλείσῃτε αὐτὴν τὴν συζήτησιν.

ΔΑΓΡΕΣ. Ὁμιλεῖτε ὥς νὰ πρόκειται νὰ καθιερώσωμεν γενικὰς ἀρχάς.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πρέπει νὰ τελειώσωμεν ἐδῶ ὑπάρχον δύο προτάσεις, ὅπως ἐπέθεσαν ἀπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Διατυπώνω ἐγὼ μίαν ἄλλην. Ὅπως θὰ τεθῇ τὸ θέμα κατ' ἐμὲ. Ἡ Βουλὴ ἀπορρίπτει τὴν πρότασιν νὰ συμπεθεῇ καὶ ἡ μειοψηφία, ἐπειδὴ τοῦτο εἶναι δεδικασμένον, (θερμῶς). Ἄν ἔχετε τὸ θάρρος, πρέπει νὰ ψηφοφορήσῃτε καθαρὰ.

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἄν ἐπρόκειτο εἰς τὸ δικαστήριον ν' ἀποφανθῇ, τί ἤθελε ψηφοφορηθῇ; εἶναι δεδικασμένον ἡ ὄχι;

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ἡ Βουλὴ παραδέχεται τὸ ζήτημα ὡς δεδικασμένον καὶ μένει εἰς τὴν ἀπόφασίν της· αὐτὸ εἶναι τὸ θέμα.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Ποῖον ζήτημα;

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ (ὁπουργὸς οἰκονομικῶν). Ἐκείνοι τὸ λέγουσιν καὶ ἔτσι, οἱ ἴδιοι τὸ λέγουσιν καὶ ἔτσι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἰδοὺ ὁ κ. Λομβάρδος ἔκαμε μίαν τροποποίησιν (ἀναγινώσκει). «Ἡ Βουλὴ θεωρεῖ δεδικασμένον τὸ ζήτημα τοῦ νὰ μὴ λάβῃ μέρος ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Κορινθίας καὶ ἐμμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν της».

ΚΑΛΛΙΦΡΟΝΑΣ. Δύο τρόποις ἐκλογῆς ἔχομεν· ὁ ἓνας εἶναι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 48, ἡ ὁποία εἶναι ἐξαίρεσις, καὶ ἡ ἄλλη εἶναι γενικὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ μειοψηφία· ἀπόδειξις εἶναι, κύριοι, εἰς τὸ προεδρεῖον ἔχομεν τρεῖς ἀντιπροέδρους· λαμβάνει μέρος ἡ μειοψηφία, ὄχι. Λοιπὸν θὰ ψηφοφορήσωμεν κατὰ τὴν γενικὴν κανόνα. ἔχω καὶ ἐγὼ τὴν πρότασιν μου (ἀναγινώσκει).

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Τώρα ἐλέγχετε ὅτι εἶναι δεδικασμένον, τώρα ἐδῶστε ἄλλα· τί εἶναι αὐτά;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀν ἔχετε δικαίωμα νὰ ὑποχρεώσῃτε τὸν ἄλλον νὰ διατυπώσῃ τὴν πρότασιν του, ὅπως τὴν ἐννοεῖτε σῆς.— Κύριοι βουλευταί, ἐδῶ εἶναι ἡ πρότασις τοῦ κ. Λομβάρδου εἰς τὴν ὁποίαν συνιγώνηθη καὶ ἡ ἄλλη.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ. Καὶ ὁ κ. Δαγρὲς συγχωνεύει τὴν πρότασιν τοῦ κ. ἐκείνου τοῦ κ. Καλλιφρονῆ.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ. Ἡ πρότασις τοῦ κ. Δαγρὲ ἔχει ὡς ἀκολουθεῖ. «Οἱ παραδεχόμενοι νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὴν ἀποστολὴν ἐπιτροπῆς εἰς τοὺς ἀκρωθέντας δῆμους τῆς ἐπαρχίας Κορινθίας νὰ ἐγερθῶσιν».

Κ. ΠΕΤΣΑΛΗΣ. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Λομβάρδου θεωρεῖ ὡς προαπορατισμένον τὸ ζήτημα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἶναι ἀρκεταὶ αἱ δοθεῖσαι ἐξηγήσεις· οἱ ἀγορεύσαντες ἐμμένουν εἰς δύο γνώμας, οἱ μὲν εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κ. Δαγρὲ καὶ ἄλλοι εἰς τὴν ἄλλην τοῦ κ. Λομβάρδου.

ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ. Τί μᾶς ἔρρε; ἐδῶ, κ. πρόεδρε, σήμερον; νὰ ψηφίσωμεν τὴν ἐπιτροπὴν· αὐτὸ νὰ κάμωμεν, τὰ λόγια εἶναι περιττά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡ ἀνωτέρω πρότασις εἶναι ἡ τοῦ κ. Δαγρὲ.

ΜΙΑΗΣΗΣ. Αὐτὴ λέει ὅτι εἶναι ἀμφισβητούμενον. Τί λέγει ἡ πρότασις, σοὶ παραδεχόμενοι νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· πῶς θὰ τροποποιηθῇ; ἀρ' οὐ τὸ κύριον ζήτημα εἶναι, ἂν ἀπερνήθῃ ἡ Βουλὴ ἡ ὄχι; Αὐτὴ δὲν εἶναι ἀξία τῆς ψήφου ἐνὸς κοινοβουλευτικοῦ σώματος· αὐτὴ εἶναι παραστατικὴ πρότασις. Τὸ ἀκριβὲς εἶναι, ὅτι δὲν ἀπερνήθη ἡ Βουλὴ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς.

Εἰς ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (ἐξ ἀριστερῶν). Ἡμεῖς λέγομεν ὅτι ἀπερνήθη.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡμεῖς παραδεχόμεθα ὅτι δὲν συζητοῦμεν τροποποιήσιν· ἡμεῖς λέγομεν ὅτι ἡ ἀπόφασις ἐκείνη δὲν ἐμπεριλαμβάνει τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς, καὶ αὐτὸς θὰ ψηφοφορηθῇ (διὰ λόγου).

Θ. ΖΑΪΜΗΣ (πρωτοπατριάρχης). Θέσπετε, κ. πρόεδρε, εἰς ψηφοφορίαν τὴν πρότασιν τοῦ κ. Λομβάρδου νὰ τελειώσωμεν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἀκούσατε τὴν πρότασιν τοῦ κ. Λομβάρδου. «Ἡ Βουλὴ θεωρεῖ δεδικασμένον τὸ ζήτημα τοῦ νὰ μὴ λάβῃ μέρος ἡ μειοψηφία εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπιτροπῆς, ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Κορινθίας, καὶ ἐμμένει εἰς τὴν ἀπόφασίν της»· Οἱ παραδεχόμενοι λέγουσι ναί, οἱ μὴ παραδεχόμενοι λέγουσιν ὄχι. Ὄριστε ψηφολέκται (προσέρχονται οἱ κύριοι Μπαυτὸς καὶ Γ. Ροῦφος).

Γίνεται δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ψηφοφορία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἐψηφοφόρησαν ἐν ὄλῳ 112· 74 εἶπον ναί, 36 ὄχι, καὶ 2 ἠγνήθησαν· ἐπομένως ἡ Βουλὴ παρεδίχθη τὸ δεδικασμένον τοῦ νὰ μὴ λάβῃ μέρος ἡ μειοψηφία.

ΠΟΛΛΟΙ (ὀδυρόμενοι). Ἀύριον θὰ γίνῃ ἡ ἐκλογὴ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Κύριοι, περκαλῶ μίαν στιγμὴν. Ἡ ἐπιτροπὴ ἡ ἐπιφορτισθεῖσα τὴν σύνταξιν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Βασ. λόγου, παρακαλεῖται νὰ συνέλθῃ καὶ ἐκλέξῃ τὸν εἰσηγητὴν της.

Λύεται ἡ συνεδρίασις. (Ὡρα 1 1/2 μ. μ.)

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 30

Τῆς 18 Ἰουλίου 1869.

(Παρασκευῇ.)

Ὡρα 9 π. μ.

Μετὰ τὴν ἀναγνώσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου, ἐβρεθείσης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προηγούμενης συνεδριάσεως, καὶ ἐπεκρινώθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχω, κύριοι, νὰ σῆς κάμω μίαν ἀγγελίαν.

Κύριοι! Εἶχον τὴν τιμὴν νὰ σῆς δώσω προχθὲς τὴν εὐάρεστον ἀγγελίαν, ὅτι τὴν 24 τοῦ ἰσταμένου τελεῖται τὸ μυστήριον τῆς βαπτίσματος τοῦ δευτεροτόκου βασιλικοῦ πρίγκηπος.

ΤΙΝΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ (ἐξ ἀριστερῶν). Βασιλόπαιδος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ὁ καθὲς ἓνας θὰ ἐκφραθῇ ὅπως θέλῃ. Σῆς παρακαλῶ νὰ σιέσῃτε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λόγου· σῆς εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ σκέπτεσθε, ὅπως θέλετε. Μὴ μὲ διακόπτετε.

Σήμερον ἔρχομαι νὰ σῆς πληροφορήσω, ὅτι τὴν προσεχῇ κυριακὴν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀπέρχεται εἰς Κέρκυραν, ὅπως παρασταθῇ κατὰ καθῆκον εἰς τὴν ἐθνικὴν ταύτην τελετὴν.

Κύριοι, ἡ φιλοβασιλικὴ καὶ δὲν σφάλω ἂν εἶπω ἡ φιλοβασιλικωτάτη καὶ ὁρθόδοξος Ἑλλάς, δὲν δύναται ἢ ν' ἀπαριθμῇ εἰς πᾶσαν γέννησιν βασιλόπαιδος, καὶ εἰς πᾶσαν τέλει τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος, μίαν νέαν ἐγγύησιν τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ὑπάρξεως καὶ μίαν πάνδημον ἱκανοποίησιν τῶν θρησκευτικῶν τοῦ ἔθνους αἰσθημάτων. Ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ νομίζω, ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἐκφράσῃ πιστῶς τὸ ἐθνικὸν αἶσθημα, διὰ τοῦ

ρος εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ δὲ γνώμη αὕτη δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς· διότι, κύριε πρόεδρε, μεταξὺ τῶν δέκα ἡμποροῦν νὰ ὑπάρχουν καὶ τρεῖς ἢ τεσσαρεῖς ἐκ τῆς μειοψηφίας, καὶ ἰδοὺ πῶς δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἡ μειοψηφία. Διὰ τοῦτο παρακαλῶ νὰ διατυπωθῇ τὸ θέμα, ὡς εἶπε· ἀδέχεται ἡ Βουλὴ, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν, νὰ ἐκλεχθῇ αὐτὴ ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ἐννοεῖ νὰ ἀκολουθήσῃ ἄλλας διατάξεις;

ΔΑΓΡΕΣ. Καὶ ἡμεῖς ἰσχυρίσθημεν ὅτι ἀπερίσθη ὅτι θέλει ν' ἀποσταλῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν δεκαμελὴς ἐπιτροπὴν. Καὶ τότε ἐφίρθη ὅτι πρέπει ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἡ μειοψηφία, ἀλλ' ἡ Βουλὴ δὲν ἔδωκε καμμίαν προσοχὴν εἰς τοῦτο.

ΜΙΑΝΗΣΗΣ. Ἀν ἐφίρθη φέρετε τὰ πρακτικὰ, κύριε πρόεδρε.

ΔΑΓΡΕΣ. Ἡ Βουλὴ ἔδωκεν ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα. Ἀλλὰ τί συμβαίνει τώρα; ἔρχεται μίαν πρότασις ὅτι πρέπει νὰ ᾔναι δεκαπενταμελής. Ὅλοι αὐταὶ αἱ προτάσεις εἶναι πικρῆσαι, ὅταν ἡ Βουλὴ εἴπῃ δὲν δέχομαι νὰ μεταβάλω τὴν ἀπόφασίν μου· ὅταν εἴπῃ ἡ Βουλὴ ὅτι δέχομαι νὰ μεταβάλω τὴν ἀπόφασίν μου, τότε ἔρχονται ὅλοι αὐταί. Τώρα μᾶς λέγουν, ὅτι πρέπει νὰ τηρήσωμεν τὸν κανονισμόν, ἐνῷ ὁ κανονισμὸς δὲν λέγει τίποτε περὶ αὐτῆς τῆς ἐπιτροπῆς· ὁ κανονισμὸς ἐφ' ἑαυτῷ ἔχει, σήμερον πρόκειται περὶ ἐπιτροπῆς ἐκτάκτου, αὐτὴν τὴν ἀπερίσθη ἡ Βουλὴ καθὼς καὶ τὸν τρόπον. Λοιπὸν πρέπει νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ, πρέπει νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπόφασίν της καὶ νὰ τροποποιήσῃ αὐτήν;

ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ. Στοχάζομαι, κύριε πρόεδρε, ὅτι πρέπει νὰ προηγηθῇ ἐν ἄλλο ζήτημα, ἂν θὰ γίνῃ κληρώσις ἢ διὰ ψήφου διελτίων.

ΠΟΛΛΟΙ. Αὐτὸ εἶναι ἀπορασιασμένον.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡ συζήτης ἦτις ἐγένετο, ἡ ὁποία ἐλαβε χώραν μετὰ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν πάντε δῆμων, περιεστράφη εἰς τὸ ἀκόλουθον θέμα, ἐννὸς ὅτι πρέπει νὰ ἀποσταλῇ ἢ ὅχι ἡ ἐπιτροπὴ· ἡμεῖς ἰσχυρίσθημεν ὅτι τοῦτο εἶναι καὶ ἀντισυνταγματικὸν καὶ ἐκτὸς τοῦ Νόμου, οἱ ἄλλοι ἰσχυρίσθησαν τὰ ἐναντία, τὴν ἀλήθειαν τῶν λόγων μου αὐτῶν...

ΤΙΝΕΣ. Τώρα πρόκειται περὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Θὰ ἴδῃτε ὅτι εἶμαι καθαρὰ ἐντὸς τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος. Δύνανται νὰ μᾶς λίσσῃ καθαρὰ τὴν ἀπορίαν ἢ ἀνάγκη τῶν πρακτικῶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης. Σήμερον ἐφίρθη ἡ παρατήρησις ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία θ' ἀποσταλῇ, πρέπει νὰ ἐκλεχθῇ σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, καὶ μὲ τὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας καθιέρωσεν ἡ Βουλὴ. Βλέπετε λοιπὸν πρὸ πάντων ἄλλων προτάσεως πρέπει νὰ ψηφοφορηθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη δηλαδὴ ἐν ἡ Βουλὴ παραδέχεται τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν καθιέρωσεν ἐν τῷ κανονισμῷ· ἀλλὰ ἡ Βουλὴ εἴπῃ ὅτι τὴν ἀρχὴν αὐτὴν τὴν παραδέχεται, τότε ἐρχόμεθα νὰ συζητήσωμεν μετὰ τῶν δέκα, χωρὶς νὰ τροποποιήσωμεν τὴν ἀπόφασιν, πόσους πρέπει νὰ εἴῃ ἡ μειοψηφία καὶ πόσους ἡ πλειοψηφία, διότι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ διακριθῇ εἰς τρεῖς. Τότε ἡμπορεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ψηφοφορίαν καὶ ἡ πρότασις τοῦ κ. Χατζίσκου, καὶ κατόπιν ἡ τοῦ κ. Κρεσταντίου, τὰς ὁποίας καὶ τὰς δύο τὰς εὐρίσκω πολὺ ὀρθάς, διότι αὐταὶ αἱ δύο προτάσεις κατὰ τὴν ἀρχὴν τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ κανονισμὸς ἀποκροῖον καθαρὰ τὴν ἀποκλειστικότητα. Λοιπὸν ἡ πρότασις τὴν ὁποίαν φέρει ὁ κ. Δαγρὲς, ἐννὸς ὅτι πρέπει νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἢ ὅχι, εἶναι πρότασις ἡ ὁποία οὔτε συνεζητήθη καὶ.

ΔΑΓΡΕΣ. Τὴν εἶπα ἐγώ.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ὁ κ. Δαγρὲς δὲν τὴν συνεζήτησε, διότι εἰς τὴν σημερινὴν συζήτησιν δὲν εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς· τὸ ἐναντίον μάλιστα εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ τροποποιηθῇ. Λοιπὸν, κ. πρόεδρε, πρῶτον θέμα, τὸ ὁποῖον θὰ θέσῃτε εἶναι τὸ ἀκόλουθον· ἡ Βουλὴ παραδέχεται καὶ ἡ ἀπο-

σταλμένη ἐπιτροπὴ ἐν Κορίνθῳ νὰ ψηφισθῇ κατὰ τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν ἔχει καθιέρωσεν ἡ Βουλὴ ἐν τῷ κανονισμῷ, ναι ἢ ὅχι; Μετὰ τοῦτο ἐκ τῆς λύσεως αὐτοῦ τοῦ ζητήματος λύνονται καὶ τὰ ἄλλα, διότι ἐν εἴπῃ ὅχι ἡ Βουλὴ, ὅλα τὰ ἄλλα ζητήματα εἶναι λελυμένα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Πρὸ πάντων ἄλλων συγχωρήσατέ μοι νὰ σᾶς ἀναγνώσω ἐν μέρος τοῦ κανονισμοῦ τὸ ἀφορῶν τὴν ἀρχήν, τὴν ὁποίαν εἶπατε, διὰ νὰ ἴδῃτε ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐστὶ ἀποκλειστικὴ καὶ ὁρισμένως διὰ τινος ἐπιτροπῆς. Ἄρθρον 51. «Αἱ ἐπιτροπαὶ ἐκλέγονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, σχετικῆς πλειοψηφίας καὶ διὰ ψηφοδείκτιον, ἕκαστον τῶν ὁποίων περιλαμβάνει τὰ δύο τρίτα τῶν ἐλεγκτῶν.» Τὴν ἀρχὴν ταύτην ῥητῶς ἐπιβάλλει ὁ κανονισμὸς καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Β. λόγου· ῥητῶς λέγει τὸ ἄρθρον 61. «Μετὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ Προεδρείου ἡ Βουλὴ ἐκλέγει κατὰ τὸ 51 ἄρθρον ἐννεμελὴ ἐπιτροπὴν πρὸς σύνταξιν σχεδίου ἀπαντήσεως εἰς τὸν Β. λόγον.» ὥστε βλέπετε ἡ ἀρχὴ αὕτη ῥητῶς ὁρίσθη διὰ τὰς 12 ἐπιτροπὰς καὶ διὰ τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Β. λόγου. Αὐτὸ σᾶς τὸ ἔθετα ὑπ' ὄψιν, διὰ νὰ μὴ νομίζετε ὅτι ἡμπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἀρχὴ αὕτη εἰς πᾶσαν ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν ἐκτάκτως ἡ Βουλὴ ἤθελεν ἀπορροῖσαι, ἐκτὸς ἐν τῷ τῷ νομοθετήσῃ.

Α. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Κ. πρόεδρε, ὁ κανονισμὸς μᾶς δὲν ἡμποροῦσε νὰ πείθῃ ὅτι θὰ σταίλωμεν εἰς τὴν Κορίνθον ἐπιτροπὴν δὲν ἡμποροῦσε παρὰ νὰ προῖη περὶ τῶν μονίμων ἐπιτροπῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἀναγκαῖαι νὰ ἐκλέγονται πάντοτε ὁσάκις ὑπάρχει Βουλὴ. Ἡμεῖς σήμερον τί ἰσχυρίσθημεν; Ἐπειδὴ πρόκειται ν' ἀποσταλῶμεν μίαν ἐπιτροπὴν, διὰ μίαν ὁρισμένην περίστασιν, εἰς τὴν Κορίνθον, ζητοῦμεν καὶ διὰ τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ, ἥτις εἶναι παραδεδομένη ἐν τῷ κανονισμῷ, τούτῳ καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν αὐτὴν ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειοψηφία, καθὼς εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς ἐπιτροπὰς. Ὁ κανονισμὸς λοιπὸν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, εἶναι στενωτάτα συνδεδεμένοι μὲ τὴν πρότασιν καὶ τοῦτο ἴσα ἴσα ζητοῦμεν νὰ ψηφοφορηθῇ ἀπὸ τὴν Βουλὴν σήμερον, δηλ. ἡ Βουλὴ παραδέχεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, τὴν ὁποίαν θ' ἀποσταλῶμεν εἰς Κορίνθον, ν' ἀντιπροσωπευθῇ καὶ ἡ μειοψηφία, ναι ἢ ὅχι;

ΔΑΓΡΕΣ. Αὕτη εἶναι πρότασις τροποποιοῦσα τὸν κανονισμόν.

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν εἶναι δεκαμελής, εἶναι διμελής διότι ἡ Βουλὴ εἶπεν ὅτι, 10 μέλη θὰ μεταβῶσιν εἰς 5 δῆμους εἰς Κορίνθον· ἵσται εἰς ἕκαστον δῆμον θὰ ᾔναι ἀπὸ 2 μέλη. Δὲν ἡμποροῦν νὰ ψηφοφορήσῃ τὰ 10 μέλη, ἀλλὰ τὰ 2 μέλη ἐκαστοῦ δῆμου· λοιπὸν ἂν θέλωμεν νὰ ἐφαρμόσωμεν τὸν κανονισμόν, τότε αἱ ἐπιτροπαὶ αὐταὶ ἐκλέγουσι τὸν πρόεδρον, τὸν εἰσαγγεῖν, τὸν γραμματέα των. Λοιπὸν ἀπ' αὐτὰ τὰ δύο μέλη, ποῖοι θὰ ᾔναι πρόεδροι, ἢ εἰσπηγῆς, ἢ γραμματεῖς; Ἐδῶ λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ κανονισμὸς, ἐπομένως ἀπ' οὗ ὑπάρχουν δύο μέλη, δὲν ἐννοῶ ποῖον κανονισμόν θὰ ἐπικαλεσθῶμεν.

ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ. Ἡ ἐπιτροπὴ, ἡ ὁποία στέλλεται εἰς Κορίνθον ἐννὸς εἶναι ὑποχρεωμένη νὰ φέρῃ μίαν ἐκθεσιν· οἱ βουλευταὶ οἱ ὁποῖοι θὰ μεταβῶσιν εἰς Κορίνθον, καθὼς πᾶς ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος θὰ εὐρίσκεται ἐκεῖ, θὰ ᾔναι εἰς θέσιν νὰ σᾶς εἴπῃ, ποῖα καὶ ποῖα πειστικὰ ἐλαβὼν χώραν εἰς ἕκαστον δῆμον· διότι πρὶν ἡ τελειώσῃ ἀκόμη ἡ ἐκλογὴ τῆς Κορινθίας, ὅλον τὸ κράτος ἔγνωρε, χωρὶς νὰ ᾔναι ἀπεσταλμένη ἐπιτροπὴ ἀπὸ τὴν Βουλὴν, ὅτι εἰς τοὺς δῆμους Σολυγείας, Κλεωνῶν, Πελλήνης, Στυμφαλίας καὶ Τρικλῶν ἡ ἐκλογὴ ἔγινε παρανόμως. Τί θὰ γίνῃ μὲ τοῦτο, εἰς περίστασιν ἐναντίαν; ἕκαστος τῶν βουλευτῶν, κ. πρόεδρε, ἔχει εἰς πᾶσαν περίστασιν δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ περὶ ὅλων τῶν πράξεων, ἔχει δικαίωμα νὰ παρακαλέσῃ τοὺς ὑπουργοὺς νὰ φέρουν ἐγγράφα, νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ ὑπουργεῖον

παίται ὁ νόμος. Ἡ πρότασίς μου ἀφορᾷ τὴν δικαιοσύνην. Ἐἴθε τις δ' αὐτὸν τὸν κατάλογον, καθότι, ὡς εἶπεν ὁ ἐξιστόμενος βουλευτὴς κύριος Δαγρεῖς, πρόκειται νὰ ἐξελεγχώμεν τὴν διαγωγὴν τῶν κυβερνήσεων ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι διαχειρίσθησαν τὴν ἐξουσίαν ἐν Ἑλλάδι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ Κρητικοῦ ἀγῶνος. Πρόκειται νὰ ἴδωμεν λοιπὸν καὶ ἐρευνήσωμεν διὰ τῆς παροουσιάζουσας ταύτης ἂν ἡ κυβερνήτης τοῦ 1868 πρὸς ὑποστήριξιν τῆς πολιτικῆς, ἢ ἤθελε νὰ ἐκκαμύσῃ ἐν Ἑλλάδι, ἂν μεταχειρίσθῃ καὶ τὰ δικαστήρια ὡς ὄργανα. Ἰδοὺ ἡ αἰτία διὰ τὴν ὁποίαν ἐζητήσα τοὺς διορισμοὺς καὶ τὰς παύσεις. Ἐργουμαι εἰς τὴν πρότασίν σας· ὅτι ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο θὰ σὴς βοηθήσουν ὅλοι αἱ πράξεις αἱ κυβερνητικαὶ ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς νέας βασιλείας· καὶ νομίζετε, ὅτι συνδέεται τοῦτο μετὰ τὴν ὁδονομίαν τὴν τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος, ὅτι συνδέεται μετὰ τὸ ἀντικείμενον, ἐφ' ᾧ μᾶς προσκαλεῖ ὁ βασιλικὸς λόγος; Ἄν συνδέεται, εἰπατέ τοῦς λόγους καὶ ἐγὼ πρῶτος θὰ εἶμαι ὑποστηρικτῶν. Μίαν παρατήρησιν ἔχω νὰ κάμω εἰς καὶ εἶναι πρῶτος φορὰ, καθ' ἣν ἀναιτιμωχῶ εἰς τὰς σοφὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀξιότιμου βουλευτοῦ Ἡλείου καὶ φίλου μου κυρίου Κριστενίτη· εἰς τὴν νοθεσίαν, τὴν ὁποίαν ἔκαμιν πρὸς τὴν Βουλὴν, εἶπεν, ὅτι πρέπει ν' ἀρνήσωμεν τὰ παρελθόντα, καὶ νὰ ἐξετάσωμεν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔμπροσ.

ΚΡΕΣΤΕΝΙΤΗΣ. Πρὸς τὸ παρόν.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Πρὸς τὸ παρόν. Τὴν τακτικὴν ταίτην τὴν ἐδοκιμάσαμεν, ἀξιότιμε συνάδελφε, εἰς τὸ διάστημα 40 ἐτῶν, τοῦ ν' ἀφίνομεν πρὸς τὸ παρόν ἀνεξελέγκτον τὸ παρελθόν, καὶ νὰ σχεπιδώμεθα πῶς νὰ διορθώσωμεν τὸ μέλλον. Ποῦ εἴπατε; αἱ εἰς ἴδιος τὸ ὁμολογεῖτε. Σήμερον πρέπει ν' ἀλλὰξωμεν τακτικὴν. Πρέπει νὰ ἐξετάσωμεν πῶς διαχειρίζεται ἡ ἐξουσία ὑπὸ τῶν υπευθύνων ὑπουργῶν, καὶ πρέπει νὰ τὸ ἐξετάσωμεν τώρα· διότι πρόκειται περὶ ζητήματος περὶ τοῦ ὁποίου ἐλακτύρησε ἡ λακταρεῖ ὁ Ἑλληνισμός· πρόκειται περὶ τοῦ ζητήματος τῆς Κρήτης.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἐγὼ δὲν ἀποκρούω τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Λομβάρδου.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Εἶναι ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Οὐτὶ ἀμφισβητῶ τι. Τὰ πρακτικὰ τῆς χθεσινῆς συνεδριάσεως, ἂν τὸ ἥκουσα καλῶς, ἀναγέρουν τὸ ἐξῆς, ὅτι ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ κυρίου Λομβάρδου ἀπεφάνθη ἡ Βουλὴ μὴ ὑπάρχοντος τοῦ ὑπουργοῦ παρόντος, ν' ἀποσταλῇ ἀντίγραφον τῶν πρακτικῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον πρὸς γνῶσιν αὐτοῦ. Ἐγὼ, κύριοι, οὔτε ἀμφισβήτησα, οὔτε ἀμφισβητῶ, ἐξ ἐναντίας ὑποστηρίζω τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Λομβάρδου, δύναται νὰ ἔχη σχέσιν μετὰ τὴν ἀπάντησιν ἐπὶ τοῦ βασιλικοῦ λόγου· μοι φαίνεται ὅμως ὅτι εἶναι γελοῖον νὰ λέγῃ, ὅτι ἔχει σχέσιν μετὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Εἶναι γελοῖον νὰ λέγῃτε, ὅτι δὲν ἔγινεν ἀπόφασις.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ. Ἄν πρόκειται ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν βασιλικὸν λόγον νὰ λοξοδρομήσῃ εἰς ἕτερον ἀντικείμενον, ζήτημα τοῦ κυρίου ζητήματος, ὡς ἐλοξοδρομήσει εἰς ἕτερον περίπτωσιν, εἰς τοιαύτην περίστασιν ἀπαιτεῖται ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς, ὅπως ἦναι δίκαια, νὰ ἦναι γενικὴ καὶ νὰ μὴ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐλεγχον μόνον πράξεις μίαν κυβερνήσεως, ἀλλ' ὅλων τῶν κυβερνήσεων, αἱ ὁποῖαι διαχειρίσθησαν τὰ πράγματα τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τῆς ἐλευσεως τῆς βασιλείας· διότι ἐκτοτε ἐπράχθησαν πολλὰ, τὰ ὁποῖα ἐπικράτησαν τὴν τύχην τῆς πατρίδος. Τοιαύτην δὲ πρότασιν ὁ κύριος Λομβάρδος δὲν ἔπρεπε ν' ἀποκρούσῃ, διότι συνέπεσε νὰ διατελέσῃ ὑπουργός, διότι θέλει οὕτω ν' ἀποφύγῃ τὴν εὐθύναν. Ποῖαν σχέσιν ἔχει τὸ ζήτημα τοῦ διορισμοῦ τῶν δικαστῶν καὶ τῶν ἐπικρατοῦντων εἰς

τὴν ἀπάντησιν τοῦ βασιλικοῦ λόγου, μετὰ τὸ Κρητικὸν ζήτημα; τί θέλει ὁ κύριος Λομβάρδος; νὰ ὑποβληθῇ ὑπὸ ἐλεγχον πράξεις ὁρισμέναις τοῦ κ. Βούλγαρη καὶ διατί δὲν θέλει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς τὰς πράξεις τῶν παρελθουσῶν κυβερνήσεων; Ἐπιμένω λοιπὸν εἰς τὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν διατύπωσα, ὅπως ἡ Βουλὴ ἀποφαίτη, ὥστε νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἐλεγχὸν αἱ κυβερνητικαὶ πράξεις ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τῆς νέας βασιλείας μέχρι σήμερον.

ΕΥΘΥΜΙΟΠΟΥΛΟΣ. Ἄν ὁ κ. Λομβάρδος ἐπιμένῃ, ὅτι ἀπεφάνθη ἡ Βουλὴ, ἐγὼ ἐννοῶ ὅτι ἔλασε τὴν ἐξῆς ἀπόφασιν· εἰς τὴν πρότασιν τοῦ κυρίου Λομβάρδου ζητήσαντος ὥστε ὁ ὑπουργός τῆς δικαιοσύνης νὰ καταβῇ εἰς τὴν Βουλὴν τὰ ἐγγράφα τῶν διορισμῶν καὶ παύσεων τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀπάντησεν ὅτι δύνανται τὰς πληροφορίες αὐτὰς νὰ λάβῃ ἀπὸ τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως ὅπου καταχωρήθησαν τὰ διατάγματα, ὁ κύριος Λομβάρδος εἶπεν ἀκούσκει, εἴρατε τὴν ἐφημερίδα τῆς κυβερνήσεως νὰ τὴν ἴδῃ, ὥστε ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς δὲν εἶναι, παρὰ νὰ προταθῶσιν αἱ ἐφημερίδες τῆς κυβερνήσεως διὰ νὰ ἴδωμεν τὰ διατάγματα.

ΛΟΜΒΑΡΔΟΣ. Ν' ἀναγνωσθῶν τὰ πρακτικὰ (θόρυβος).

ΛΕΚΚΑΣ. Κύριοι, ὅτι ὁ νέος πρόεδρος ἀνέλαβε τὴν ἐδραν τοῦ, σὺν τοῖς ἄλλοις εἶπεν πρὸς τὴν Ἑλλάδα εἶναι μέγας, ποτὲ δὲν τὴν ἐγκατέλειπε. Ἐγὼ ὁ ἀφανὴς ἐπικαλοῦμαι τὴν δεξιάν του σήμερον διὰ νὰ ἴδῃ ἂν πραγματικῶς μᾶς ἐγκατέλειπε; καὶ τότε κατ' ἐμὴν ἰδέαν θὰ πισθῇ ὅτι δὲν μᾶς ἐγκατέλειπε, ἂν εἴς φασίαν νὰ παραδεχθῇτε τὴν πρότασιν μου. Εἶναι ἰδική μου ἰδέα. Ἡ Ἑλλὰς εὐρίσκειται εἰς τὴν ἐλαττωτέραν τῶν καταστάσεων. Δύο νομοὶ τοῦ κράτους εἶναι εἰς ἐντελὴ ἀποσύνθεσιν. Εἰς τὴν ἐσχάτην οἱ νόμοι καὶ ἡ βασιλεία τοῦ Γεωργίου, εἰς τὴν φθιώτιαν καὶ Ἀσπρηνίαν. Τέτατα τῆς κοινωνίας συλλυμίζονται τὸν πολίτην, τοῦ ἀραιοῦν τὴν περιουσίαν αὐτοῦ, καταστρέφουν τὰ πάντα. Στρατὸς εὐγενὴς, καλλίτη ζῶν, δυστυχῶς ὅμως πολλὰ θέλει καὶ εὐλογίαν πιθαματῶν πλοίων ἴσως οὐδὲν ἔχομεν· ἡ φύσις δὲν εἶναι καὶ αὐτὴ εὐνοϊκὴ, τὰ εἰσοδήματά μας θὰ ᾤναι ὀλιγώτερα τοῦ περυσινῶ ἔτους· αἱ συναλλαγαὶ θὰ παύσων· ἂν ζῶμεν, ζῶμεν ἀπὸ τοῦς κόποις τοῦ γεωργοῦ καὶ ἀπὸ τοῦς κινδύνους τοῦ ναύτου, καὶ ἀπὸ τὸ πολυμήχανον τῶν ἐμπορῶν· τὸ ἔτερον εἶναι εἰς ἀποσύνθεσιν· τί μέλλει γινέσθαι; ἀντικεινῶς πρέπει νὰ ζητηθῇ ἡ καλλιτέρευσις καὶ εἰς τοῦτο πρέπει νὰ συντρέξωμεν ὅλοι. Παραδέχεσθαι καὶ ἐγὼ τὴν γνώμην τῶν πλείστων προλαλησάντων, ὅτι ἡ ἀτιμωρησία τοῦ παρελθόντος φέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ μέλλοντος· ἀλλ' ἐδῶ ἐπικαλοῦμαι τὸν πατριωτισμὸν σας. Εἶναι μία τῶν κρισιμωτέρων περιστάσεων ἡ σημερινή, ἀφ' ὅσας εὐρέθη τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος· πρέπει νὰ διορθώσωμεν, ν' ἀρνήσωμεν εἰς μέρος τὰς ἰδιαιτέρας συμπαθείας ἡ ἀντιπαθείας· ὅλοι ἀνέκομεν εἰς ἓν κόμμα, καὶ ὅλα τὰ ἔθνη ἔχουν κόμματα, διότι διὰ τῆς ἀντιζηλίας τῶν κομμάτων ἐπέρχεται ἡ ἀλήθεια· ἀλλοίμενον δὲ εἰς ἐκεῖνο τὸ κράτος ὅπου δὲν ὑπάρχουν κόμματα· τοιοῦτον γεγονός ἐπιφέρει ἡ μέγαν κακὴν ἢ μέγαν καλὴν. Πρέπει λοιπὸν νὰ ζοῦν τὰ κόμματα· πρέπει, κύριοι, εἰς τὸν βωχόν τῆς πατρίδος νὰ θυσιάσωμεν τὸ πᾶν. Πῶς, κύριοι, ἐπὶ τὴν τὸ κακόν; Θεοαίως ἐκ τῆς κακῆς διοικήσεως. Ἄν εἴχομεν νομοθέτας Σόλωνας ἢ Λυκούργους ἴσως δὲν θὰ ἤρξατο νὰ ζητήσωμεν ἤδη ν' ἀντιτρέξωμεν εἰς ὅλον τὸ παρελθόν δὲν εἰσάκομεν ἤδη, οὔτε ἀρχὴν οὔτε τέλος· τὸ κακὸν κατ' ἐμὴν, ὅρατε νὰ τὸ περιορίσωμεν εἰς πεπερασμένον χρόνον διάστημα· ποῖον εἶναι τὸ χρονικὸν διάστημα; ἀπὸ σήμερον. Σήμερον εἵλεθα εἰς κακὸν σημεῖον ἡ κυβερνήσις τοῦ κ. Ζαΐμη νὰ προσκληθῇ νὰ εἴπῃ, διὰ τὴν εὐρισκόμεθα εἰς αὐτὸ τὸ σημεῖον, πῶς εὐρίσκειται τὸ κράτος διοικητικῶς, οικονομικῶς, πνευματικῶς· εἰς τὰς ἐλαττωθείς, ποῖας πιστώσεις; ἐλαττω, ποῦ τὰς εἰς τὴν ἀνάγκην, κατὰ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΥΖΗΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΣ Α'.

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ.

ΣΤΕΝΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΤΜΗΜΑ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ 26

Τῆς 12 Ἰουλίου 1869.

(Σάββατον)

Ὡρα 8 π. μ.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου ἐβραβεί-
σης ἐν ἀπαρτίᾳ τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικά τῆς
προηγούμενης συνεδριάσεως καὶ ἐπικυρώθησαν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Νὰ προσέλθουν οἱ νεοφερμένοι βουλευταὶ νὰ ὀρ-
κισθῶσιν.

ΒΑΣΙΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Κύριε πρόεδρε, πρέπει νὰ δοθῇ μία λύσις
εἰς τὸν ὅρκον τῶν ἱκνωδῶν.....

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Τὸ ζήτημα εἶναι λελογμένον (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Μὴ θορυβῆτε, κύριοι, δὲν γνωρίζετε, τί ἔα εἶπε
ὁ ἀγορεύων (θόρυβος).

ΒΑΣΙΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Προχθὲς εἶπον, ὅτι ἡ μὴ ἐπίθεσις τῆς
χειρὸς δὲν καθιστᾷ ἄκυρον τὸν ὅρκον, διότι ἂν τοῦτο παραδε-
χθῶμεν, ὁ ὅρκος, ὃν ἔδωκαν οἱ βουλευταὶ τὴν πρώτην ἡμέραν
εἶναι ἄκυρος. Οἱ ἱκνωδῶν, ἵνα δείξωσιν ὅτι δὲν ἔχουν πλε-
γίους σκοπούς, ὅτι εἶναι θεοσεβέστατοι μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν
τοῦ ὅρκου ἀσπάζονται τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον· νομίζω, ὅτι τοῦτο
εἶναι ὑψηλότερον τῆς ἐπίθεσεως τῆς χειρὸς (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἰδοὺ τί ἀπεφάσισεν ἡ Βουλὴ (ἀναγινώσκει τὰ
πρακτικά). «Μετὰ μακρὰν συζήτησιν ζητούντος τοῦ κ. ἱκνωδῶ-
ν τὸν λόγον ἐτίθη τὸ ζήτημα, ἂν ὁ βουλευτὴς Πάλης μὴ δώσῃ
τὸν ὅρκον ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ τὸν λόγον καὶ ἡ δὲ ἐλύ-
θη δ' ἀποφατικῶς, δι' ἀναστάσεως· κηρύξαντος δὲ τοῦ προέδρου
τὸ ἀποτέλεσμα, μετὰ σύντομον συζήτησιν, ἐτίθη καὶ δεύτερον
ζήτημα, ἂν οἱ βουλευταὶ Πάλης μέχρι οὗ δώσωσι τὸν ὅρκον
(κατὰ τοὺς νεομισμένους τύπους), ἔχωσι τὸ δικαίωμα ψήφου
καὶ ἡ δὲ ἐλύθη ἀποφατικῶς.»

ΒΑΣΙΛΑΣΟΠΟΥΛΟΣ. Καθιερωμένοι τύποι εἶναι δύο (θόρυβος).

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Παρακαλοῦνται οἱ νεοφερμένοι νὰ παρουσια-
σθῶν νὰ ὀρκισθῶσιν.

(Προσέρχονται παρὰ τῷ θήματι, παρόντος καὶ τοῦ ἱερέως, οἱ
κύριοι Ζαλῶνης καὶ Δελαπόριας, οἵτινες ἐπιθέτουσι τὰς χεῖρας
των ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου.

ΤΙΝΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ εἰθῶν καὶ οἱ ἱκνωδῶν (θόρυβος).

(Προσέρχονται καὶ οἱ ἀδελφοὶ ἱκνωδῶν καὶ ὁ κ. Χαριτάτος
καὶ παρίστανται μ' ἐσταυρωμένας χεῖρας.)

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Νὰ ἐπιθέσων τὰς χεῖρας των εἰς τὸ
εὐαγγέλιον (θόρυβος).

(Οἱ ἱκνωδῶν καὶ ὁ κύριος Χαριτάτος ἀσπάζονται τὸ εὐαγ-
γέλιον).

ΤΙΝΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Ἐμπαίζουν τὴν θρησκείαν.

ΔΑΓΡΗΣ. Οὐδεμία διαφορά, οὐδεμία διάκρισις δύναται νὰ
γίνῃ, ἡ Βουλὴ ἀπεφάνθη ἤδη, δὲν πρέπει νὰ ἐμπαίζωμεν τὰ
θεῖα· ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς πρέπει νὰ ἐκτελεσθῇ (θορυβῶδεις
διάλογοι μετὰ τῶν πολλῶν βουλευτῶν καὶ τῶν ἱκνωδῶν. Οἱ
ἱκνωδῶν ἀποχωροῦσι. Ὁ κ. Χαριτάτος θέτει τὴν χεῖρά του
ἐπὶ τοῦ θήματος ἐφ' οὗ καίται τὸ ἱερὸν εὐαγγέλιον, θόρυβος
μέγας, πολλοὶ βουλευταὶ σιωποῦνται περὶ τὸ θήμα.)

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΑΙ. Τί εἶν' αὐτὰ; πῶς ἐμπαίζονται τὰ
θεῖα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Ἡσυχία, κύριοι.

(Μετὰ πολλὰς προτροπὰς τῶν βουλευτῶν ὁ κ. Χαριτάτος
συνήγαγε νὰ θέσῃ τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου, καὶ
οὕτως ὡραίσθη μετὰ τῶν κυρίων Ζαλῶνη καὶ Δελαπόρια.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. ἔχομεν τὴν ἐκλογὴν τοῦ προέδρου.

Ἀρχεῖται ἡ διὰ ψηφοδελτίων ψηφοφορία πρὸς ἐκλογὴν τοῦ
ὀριστικοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἐπὶ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψη-
φοδελτίων Θ. Καρακάρη, Ἀ. Πιτιμιζᾶ καὶ τοῦ Κ. Γρηγο-
ριάδου ὡς γιροτοτόρων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Εἰρηφρόνησαν ἐν ὧν 163. Ὁ κ. Χρηστίδης
ἔλαβεν 96, ὁ δὲ κ. Σωτηρόπουλος 67, ὥστε πρόεδρος ὀριστι-
κῶς τῆς Βουλῆς ἐξελέχθη ὁ κ. Α. Χρηστίδης.

Κύριοι βουλευταί!

Σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν ὁποίαν μὲ παρεβάλετε τιμὴν ὡς
πρόεδρον τῆς Βουλῆς. Καθ' ὅσον τὸ δάστημα τῶν ἐξελέγξεων
ἐγγόντισε νὰ ἐκπληρώσω τὸ καθῆκόν μου, ἂν δὲ δὲν ἠδυνήθην
ὀλοσχερῶς νὰ ἐκπληρώσω αὐτό, ἀπόδοτε τὴν ἑλλειψίν ταύτην
εἰς μόνην τὴν ἀπειρίαν μου. Κατερχόμενος τῆς ἐδρας αὐτῆς ὀ-
φείλω ν' ἀπονείμω τὰς βαθυτάτας εὐχαριστήσεις μου εἰς τοὺς
κύριους γραμματεῖς τοῦ πρεσβείου διὰ τὴν συνδρομὴν, ἣν μοὶ
παρέσχον κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἔργων μου, πρὸς δὲ τοὺς κυ-
ρίους βουλευτάς, διὰ τὴν ὁποίαν μοὶ παρέσχον συνδρομὴν.

Α. ΚΡΕΥΤΕΝΙΤΗΣ Ἡ Βουλὴ ἐκφράζει τὴν εὐχαρίστησίν της

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙΩΝ